Lambertus Bos obiit anno 1717, die Januarii 3ª natus erat Worcomi

Le Clerc rend compte du present ouvrage dans sa Biblioth. anc. et mod. To. 2. pag. 417. 418.

LAMBERTI BOS
L. Gr. Professoris Ordin.

ANIMADVERSIONES
AD
Scriptores quosdam Græcos.

ACCEDIT
SPECIMEN
ANIMADVERSIONUM
Latinarum.

FRANEKERÆ,
Excudit FRANCISCUS HALMA, F. F. Illustr. Frisiæ Ordd. atque eorund. Acad. Typograph. Ord.
MDCCXV.

PERILLUSTRI

ATQUE

NOBILISSIMO

VIRO,

PHILIPPO FREDERICO

VEGILIN DE CLAERBERGEN,

HASKERLANDIÆ PRÆTORI,

NUPER ALIQUOTIES

AD EXERCITUS

CUM AUCTORITATE DELEGATO;

HOC TEMPORE

PERILLUSTRIUM AC POTENTIUM

FRISIÆ ORDINUM

DEPUTATO NOVEMVIRO,

ETC. ETC.

S. P. D.

LAMBERTUS BOS.

DEDICATIO.

QUibus cordi ſunt Muſæ, & in deliciis ea quæ ab humanitate nuncupantur ſtudia, iis haud ingratum accidere poteſt, ſi non deſint homines, qui otium ſuum collocant tum in abſtergendo ſqualore ac maculis, quas temporum injuria & hominum adſperſit Scriptoribus Græcis atque Romanis, ut ita priſtina illis integritas & nitor reſtituatur: tum in hoc agendo, ne

verus

verus nitor nativæ faciei ac pulcritudinis in illis, detergendo & defricando, ubi nec opus eſt, neque fieri debet, corrumpatur. Hæc ſunt, Vir Perilluſtris, quæ me quoque oblectant ſtudia, quorum ſpecimen cum maxime Tibi conſecrandum duxi, non tantum ſummæ dignitatis, quam in Republica noſtra tenes, ſed etiam noſtrarum Literarum, & meo nomine. In præſenti enim adſcriptus es Patribus qui in pup-

pi ſedent, & eadem vigilantia ac prudentia, quam in providendo, ſollertia, quam in agendo & expediendo ea quæ impedita erant, nuper probaſti foris, quum ad Exercitus cum auctoritate eras delegatus, nunc domi Rempublicam curas, ne quid detrimenti ea capiat. Interim tamen Muſas, veteres Tuas delicias foves, & nulli rei prius ac potius, quam optimarum artium ſtudiis & monumentis veterum non ſolum Ro-

manorum, sed & Græcorum perlustrandis horas vacivas dare soles. Insuper omni benevolentiæ genere me prosequutus es inde ab eo tempore, quo Te optimo suo cive gaudebat Academia nostra, & etiam nunc prosequeris. Quam Tuam in me benevolentiam & prolixam voluntatem nisi testatam publice facerem, ingratissimus merito haberi possem. Sit itaque hoc nunc meæ in Te observantiæ, qua

Te

DEDICATIO.

Te ſuſpicio, pignus. Deus Te diu incolumem ſervet, Teque omnium bonorum affluentia cumulet, faciatque, ut in Rep. multa præſtes è Rep. Scripſi Franequeræ, Idib. Maj. Anno CIƆ IƆCCXIV.

Le-

LAMBERTI BOS

ANIMADVERSIONES

AD

Loca quædam Scriptorum Græcorum.

Cap. I.

Ex Ariſtophanis Plutö loca nonnulla aliis de vitio ſuſpecta vindicantur. Παραφρονεῖν *recte à Scholiaſta exponitur* παρὰ τὸ εἰκὸς φρονεῖν. *Quid Grammaticis ſit* ἡ ἔξω σχέσις. Ἐντοξέυεσθαι *eleganter & metaphorice dicitur* βίος. Πρότερον *pro* potius, *ut Lat.* prius. *Non tantum dicitur* Gr. Ἐισελθεῖν εἰς τινός, *ſed etiam* Ἐισελθεῖν εἰς τινα. Παρόντα ἀμύνειν *eſt* præſentem adeſſe. *Ariſtophanes emendatur.* Βλέμμα τινὸς ἐπιδηλοῖ τι: *facies alicujus quid arguit.*

IN *Pluto* Ariſtophanis legitur pag. 1. Δοῦλον γενέσθαι παραφρονοῦντος δεσπότου. Ad vocem παραφρονοῦντος Vet. Schol. ἤγουν μαινομένου, οὐκ εἰδότος τί δεῖ ποιεῖν, ἤτοι ἀνοηταίνοντος καὶ μωροῦ, παρὰ τὸ εἰκὸς φρονοῦντος· ἡ γὰρ παρὰ ἐνταῦθα τὴν ἔξω σχέσιν δηλοῖ. In Notis ſuis Cl. Kuſterus hæc Scholiaſtæ verba examinans duplex in iis ſtatuit vitium. verba ejus hæc ſunt: „Legendum „potius (ſc. pro παρὰ τὸ εἰκὸς φρονοῦντος) καὶ „εἰκῆ φρονοῦντος. nam τὸ εἰκὸς hic locum habe„re nequit. Deinde quod ſequitur, τὴν ἔξω

„σχέσιν,

„σχέσιν, ſemper ſuſpectum habui. Sed quid „ejus loco reponendum ſit, nunc non ſuccur„rit. quare cogitet acutus Lector. Equidem, fateor, nullum in his verbis video vitium. nam primum παρὰ τὸ εἰκὸς φρονοῦντος recte ſe habet, & παρὰ τὸ εἰκὸς mutare in καὶ εἰκῆ, durius eſt: recte etiam exponitur τὸ παραφρονεῖν per παρὰ τὸ εἰκὸς φρονεῖν, h. e. *ſapere præter;* vel *aliter quam decet, male ſapere, deſipere.* Deinde non eſt quod ſuſpectum habeat vir Eruditus illud τὴν ἔξω σχέσιν. nam ſic loquuntur Grammatici, quando ſignificare volunt, voculam aliquam in compoſitis verbis contrariam vel privativam habere ſignificationem, ſive vitiare, ut loquuntur Grammatici Latini. Sic Phavorinus in hac voce: Παρὰ πρόθεσις σημαίνει τὴν ἐκτὸς σχέσιν. & addit, παράνομος. ἄνομος. Confer verba Phavorini cum verbis Scholiaſtæ noſtri, & videbis ſatis ſana eſſe, nec opus ut de emendandis illis cogitet Lector acutus.

In eadem Fab. pag. 5.

Τὸν ἐμὸν μὲν αὐτοῦ τοῦ ταλαιπώρου σχεδὸν
Ἤδη νομίζων ἐκτετοξεῦσθαι βίον.
Meam quidem ærumnoſi vitam
Jam fere ejaculatam exiſtimans.

Hic pravam metaphoram adhibere Comicum judicat Celeb. Bentlejus, quærens, quomodo *vita* poſſit dici ἐκτετοξεῦσθαι, cum *ſagitta* tantum ἐκτετοξεῦσθαι dicatur. Quare invitis Scholiaſta & Suida ſcripſiſſe Ariſtophanem putat:

Ἤδη

Ἤδη νομίζων ἐκπεπλυπεῦσθαι βίον.

metaphora a *lana* quæ ἐκπεπολύπευται paulatim & longa mora. Ingenioſa quidem eſt hæc criſis, ſed tamen citra omnem neceſſitatem adhibita, cum omnes Codd. Scholia antiqua, & Suidas agnoſcant vocem ἐκτετοξεῦσθαι. Et ſcire omnino deſiderarem, cur prava hæc ſit metaphora, annon æque commoda eſt & elegans ſimilitudo a *ſagittis*, ac à *lana?* Pravam ergo metaphoram etiam adhibuit Euripides, ubi dixit in *Andromache* verſ. 365.

Καί σου τὸ σῶφρον ἐξετόξευσε φρενός.

ubi τὸ σῶφρον cum *ſagitta* comparavit Tragicus, ut hic τὸν βίον Comicus: qui eleganter vitam vireſque ſenis pene amiſſas confert ſagittis pene emiſſis. Eſtque hæc metaphora etiam in aliis linguis uſitata.

Pag. 7. Ἄγε δή, σὺ πρότερον σαυτὸν ὅς τις εἶ φράσον,
Ἢ τἀπὶ τούτοις δρῶ.

vertitur: *Age tu, dic hoc primum mihi, quinam vir ſies:*
Aut poſt minas ſic faciam. malè.

Hic Cl. Bentlejus pro πρότερον legit πότερον, & pro φράσον, φράσεις, idque interrogandi modo:

Ἄγε δὴ σὺ πότερον σαυτὸν, ὅστις εἶ, φράσεις;
Ἢ τἀπὶ τούτοις δρῶ;

vertens: *Age, utrumne dices quinam ſis? an colaphos tibi infringam?* malè.

Sed mihi etiam in his verbis nihil mutandum videtur. nequaquam ineptum & otiosum est illud πρότερον, ut putat V. Cl. sed necessarium prorsus, & significat hic *potius*, quemadmodum Latinis *prius* etiam sæpe sumitur: exempla rei notæ adducere opus non est. Præterea vocula ἢ hic non *interrogandi* vim habet, uti existimat Bentlejus, neque *disjungendi*, ut Frischlinus; sed *comparandi*. Integra itaque maneat lectio vetus, & sic vertantur verba:

Age vero, tu potius qui sis dicito,
Quam faciam &c.

Pag. 25. Ἢν μὲν γὰρ εἰς Φειδωλὸν εἰσελθὼν τύχω.
Si enim forte ad parcum ingressus fuero.
Fatetur Doctiss. Kusterus, omnes & editiones & Mss. ita habere: putat tamen inesse huic loco mendum, scribique debere, εἰς Φειδωλοῦ subintelligendo οἶκον. Verum servaverim ego potius lectionem receptam: non enim minus recte & eleganter dicitur εἰσέρχεσθαι εἰς τινὰ, quam εἰσέρχεσθαι εἰς τινός. id quod ad versum 242. negat Vir Cl., *Græce enim*, inquit, *non dixeris* εἰσελθεῖν εἰς ἄνθρωπόν τινα pro *domum alicujus ingredi; sed vel* εἰς ἀνθρώπου τινὸς, *per ellipsin vocis* οἶκον, vel ὡς ἄνθρωπόν τινα &c. Hactenus V. D. At Græce dici εἰσελθεῖν εἰς τινα, docebit locus Lucæ in *Act. Apost.* cap. XVI. vers. ult. Ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς, εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν. h. e. *ingressi sunt ad Lydiam,*

vel

vel *domum Lydiæ.* quod verf. 15. ejufdem cap. εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον &c. Quin immo hoc docuit ex Lyfia Budæus Comment. L. Gr. p. 110.

Pag. 27. Ἀλλ' ἔς' ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀκμῆς, ἣ δεῖ παρόντας ἀμύνειν·

malo'

vertit Frifchlinus: *Quam (occafionem) ut arripiatis protinus, vi tota anniti oportet.* Cl. Bentlejus hunc verfum mendi manifeftum pronunciat. Emendat itaque:

Ἀλλ' ἔς' ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀκμῆς, ἣ δεῖ πάραυτ' ἀμύνειν.

ut πάραυτ' pro παραυτίκα vel παραχρῆμα dicatur. Si quid mutari neceffe foret metri gratia, pro παρόντας legerim παρόντ' per apoftrophum pro παρόντα. de Choro enim loquuntur Comici in eadem periodo modo in plurali, modo in fingulari. certe non follicitanda erat phrafis egregia & ufitata optimis fcriptoribus, παρόντα ἀμύνειν, quæ fignificat *præfentem* ~~*adeffe*~~ auxiliari, opem ferre. En tibi fimilem apud Euripidem locum in *Rhefo* verf. 610. ubi Ulyffes ad Minervam:

κατ' ἀποστροφήν.

- - - - - ἐν πόνοισι γὰρ
Παροῦσ' ἀμύνεις τοῖς ἐμοῖς ἀεί ποτε.

Laboribus enim præfens ~~*ades*~~ auxiliatis *femper* in *meis.*

vel, labores siquidem præsens semper adjuvas meos.

Latine hunc Comici verfum reddo:

Sed eft in ipfo temporis puncto, cui præfentem oportet ~~*adeffe*~~ auxiliari.

Forfan in mentem venit hujus emendationis Viro Cl. poftquam in Frifchlini verfione viderat vocem *protinus.*

Pag. 33. Ἡμεῖς δέ γ' αὖ ζητήσομεν Θρεττανελὸ τὸν Κύκλωπα &c.

Ad hunc locum Cl. Bentlejus: *Obsecro te, inquit, quid hic facit* ζητήσομεν? *Lego:* Ἡμεῖς δὲ γ' αὖ ζηλώσομεν Θρεττανελὸ &c. h. e. *imitabimur Cyclopem.* Hoc patere ex prioribus & ex sequentibus, addit, ubi μιμούμενος & μιμήσομαι habetur. At quodnam hoc est consequens? Quia præcedit verbum quod *imitari* significat, sequitur itidem, ergo hic etiam poni debet verbum aliquod quod eandem habet significationem, & in quo nonnullæ literæ saltem priores & posteriores sunt similes verbo ζητήσομεν, quo nihil aptius est quam ζηλώσομεν. Ut taceam quoque, differre nimium characteres τ & λ, ut & η & ω, vellem docuisset nos Vir Doctissimus structuram verborum quæ sequuntur, si quando legimus ζηλώσομεν, *imitabimur Cyclopem.* Unde, obsecro, pendebit infinitivus ἐκτυφλῶσαι? Retine ergo ζητήσομεν, & sic construe verba: Ἡμεῖς δὲ γ' αὖ, βληχώμενοι Θρεττανελὸ τὸν Κύκλωπα, ζητήσομέν σε ἐκτυφλῶσαι καταλαβόντες. Hic est verus verborum ordo: Recte dicitur, ζητήσομέν σε ἐκτυφλῶσαι, *conabimur te excæcare, operam dabimus, ut te excæcemus.* Sic infra in hac Fab. verbo hoc utitur Comicus vers. 473.

Ὅτι γε ζητεῖς τοῦτ' ἀναπείσειν ἡμᾶς. & alibi.

In ipso quoque N. T. Marci XII. 12, ...σαι εζητουν αυτον κρατη...σαι. vide etiam *Rom.* X. 3. και την ιδιαν δικαιοσυνην ζητουντες στησαι.

Pag. 40. Ἀλλ' οὐδὲ τὸ βλέμμ' αὐτὸ κατὰ χώραν ἔχει·

Ἀλλ' ἔστιν ἐπίδηλόν τι πεπανουργηκότι.'

vertit Frischl. *Sed neque vultum satis fixum habet: & mobiles*
Oculi veteratorium animum palam arguunt.

Vetus Schol. expl. Ἀλλ' ἔστι τὸ βλέμμ' αὐτοῦ ὅμοιον πεπανουργηκότι βλέμματι. Nihil ad hunc locum adnotarunt Ill. Spanhemius, Erud. Bentl. & Kusterus. Mihi tamen hic aliqua est difficultas, quomodo nempe ἐπίδηλον possit significare ὅμοιον. Docent quidem Lexicographi nonnulli, τὸ ἐπίδηλον, quod alias *manifestum* significat, cum *dativo* notare *similem*, sed ex hoc solo loco id docent, nec credo uspiam tale exemplum extare. Quia itaque insolens est hoc, crediderim paullo aliter scripsisse Comicum, sc.

Ἀλλ' ἔστιν ἐπιδηλοῦν τι πεπανουργηκότα.

h. e. *Sed* (vultus) *arguit eum qui perperam quid fecit.*

Similem inveni apud Philostratum locum, ubi eodem modo occurrit verbum ἐπιδηλοῦν. in *Vita Apollon.* p. 217. Καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως ἀγῶνα ἐπεδήλου τῆς γνώμης: *Et facies Imperatoris prodebat, ancipitem eum hærere animo.* ubi idem in simili negotio habes verbum ἐπιδηλοῦν.

CAP.

CAP. II.

Ex Comici Ranis aliisque Fabulis quaedam illustrantur. Lectio Scholiastae defenditur. Comicus emendatur. Versio ejus notatur. Πειραιεὺς *non est* Piraeensis, *sed* portus Piraeus. Μάχεσθαί τινι *non est* auxiliatorem habere in pugna, *sed* pugnare adversus aliquem. *Civitas eleganter comparatur navi. Fl. Christianus notatur. Scholiastes Aristophanis emendatur.*

IN *Ranis* Aristoph. p. 214.

Ἀγάθων ᾗ πȣ̃ 'ςιν. Ἀπολιπών μ' ἀποίχεται,
Ἀγαθὸς ποιητὴς, καὶ ποθεινὸς τοῖς φίλοις·
Ubi vero est Agatho? Reliquit me & abiit,
Bonus Poëta, & amicis optatissimus.

Ad quae vetera Scholia: οὗτος ἐστὶ ὁ Ἀγάθων κωμῳδοποιὸς τȣ̃ Σωκράτȣς διδασκάλȣ, ἀγαθὸς τὸν τρόπον &c. Eadem ex Scholiis hisce descripsit Suidas. Ceterum turbare hic nonnihil vocem κωμῳδοποιὸς ait Kusterus, qui censet pro ea scribendum τραγῳδοποιός. quia non fuit Poëta Comicus Agatho, sed Tragicus. Verum retinenda vox κωμῳδοποιός: utrumque enim fuit & Comicus & Tragicus, uti ostendit Cl. Perizonius ad Æliani lib: II. cap. 21. & XIII. 4.

In *Equitib.* p. 310. Γενοίμην ἐν Κρατίνȣ κώδιον. Sic etiam legit interpres, dum vertit: *Fiam una de Cratini ovillis pellibus.* Sed verius, me judice, legas, ἐν Κρατίνȣ, elliptice pro ἐν Κρατίνȣ οἰκίᾳ, *in Cratini aedibus.* atque ita vetus Scholiastes legit: exponit enim: γενοί-

γενοίμην ἂν εἰς τὴν οἰκίαν Κρατίνου κώδιον &c. Alioqui si ἐν scripsisset Comicus, non κώδιον, sed κωδίων sequi deberet.

P. 342. Τοιουτονὶ Θεμιστοκλῆς οὐ πώποτ' ἐπενόησεν,
Καί τοι σοφὸν κἀκεῖν' ὁ Πειραιεύς, ἔμοιγε μὲν τοι
Οὐ μεῖζον εἶναι φαίνετ' ἐξεύρημα τοῦ χιτῶνος.

Interp. *Næ tale ne quidem Themistocles dare cogitavit:*
Quamvis hac etiam in parte sapiens Piræensis iste.
Mihi tamen hac tunica nil majus inventum videtur.

Parum accurate illud ὁ Πειραιεύς intellexit de persona, Themistocle sc. cum de ipso portu, qui sic vocatur, intelligi debeat. Tu itaque verte:

Tale quid nunquam excogitavit Themistocles,
Licet etiam sit ~~*sapiens*~~ situm *illud de Piræeo* (inventum:) *mihi tamen*
Non majus esse videtur quam hoc de tunica inventum.

Supra hac de re egit Comicus pag. 337.

P. 348. Ὃς περὶ τοῦ δήμου πολλοῖς κώνωψι μαχεῖται.] *Qui culicum auxilio populum defendet.* Debebat: *Qui pro populo adversus multos pugnabit culices. Culices* vocat Medos, ut Scholia etiam docent. Μαχεῖσθαί τινι non *auxiliatorem*

rem habere in pugna significat, sive *auxilio alicujus defendere quempiam*; sed *pugnare cum aliquo.* Latini aliquando Græcismo utentes dicunt *pugnare alicui.* Vide Vechneri Hellenolexiam.

In *Vespis* p. 433. Περὶ τῆς πόλεως γάρ ἐστι τοῦ σκάφους ὅλου.

Nam de civitatis navi tota est.

Schol. Ἀεὶ οἱ ποιηταὶ τὰς πόλεις πλοίοις παραβάλλουσι. καὶ Σοφοκλῆς. His verbis subjunxit Bisetus, non liquere sibi exemplum hujusmodi e Sophocle. Sed plura sunt apud Sophoclem loca, in quibus de civitate tanquam de navi loquitur. E. G. in *Oedipo Tyranno* vers. 22. Πόλις γὰρ ---- ἄγαν ἤδη σαλεύει: *Civitas enim vehementer nunc agitatur instar navis fluctuantis:* ubi Schol. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν χειμαζομένων νεῶν. & in *Antigone* vers. 168.

Ἄνδρες, τὰ μὲν δὴ πόλεως ἀσφαλῶς θεοὶ
Πολλῷ σάλῳ σείσαντες, ὤρθωσαν πάλιν.

ad quæ Schol. τροπικῶς, ὡς ἐπὶ νεώς. Sed non Poëtæ tantum, verum etiam prosæ scriptores sic loqui solent. Philo *Legatione ad Cajum* p. 773. Imperium Romanum cum navi comparat: Imperatorem vero cum gubernatore: Παραπεμφθεὶς γοῦν (inquit) ὑπὸ τῆς φύσεως ἐπὶ πρύμναν ἀνωτάτω, καὶ τοὺς οἴακας ἐγχειρισθεὶς, πηδαλιουχεῖ τὸ κοινὸν ἀνθρώπων σκάφος σωτηρίως &c.

horat. Rem Romanam cum navi comparat in Ode cujus init: O navis, referent in mare te novi fluctus. O quid agis? fortiter occupa portum. Non ne vides ut nudum remigio latus, antennæ que gemant?

P. 451. Ἡ Προξενίδην ἢ τὸν Σέλλου.

Ad

Ad hæc verba Fl. Christian. „Videtur Scho„liastes Græcus legisse Proxenidem, de quo „ait mentionem factam in Equitibus tanquam „ἀλαζόνος. Sed illic reperio tantum Theagenem „& Sellum Æschinem. Ad hæc observari debet primo, pro *Equitibus* poni debuisse *Avibus*, ibique etiam reperiri mentionem Proxenidæ, tanquam fastuosi hominis. sc. pag. 595.

Ὡσθ' ὑπερφρόνω μὲν Προξενίδου ὁ Κομπασεὺς
Καὶ Θεαγένης.

Secundo, Doctissimum Fl. Christianum minus accurate *Sellum Æschinem* vocasse, & debuisse *Selli Æschinem*: nam Æschines fuit Selli filius, unde passim vocatur ὁ Σέλλου, ut hoc loco, & infra p. 521. ubi vide Scholia. & in *Vespis* p. 519.

Μετὰ τούτων Αἰσχίνης ὁ Σέλλου δέξεται.

In *Avibus* p. 578. Νήνεμος αἴθρη. ubi Schol.-- οὐ γὰρ ἀέρος ἐνδεοῦς ὄντος, καὶ ἡ θάλασσα ἡσύχασεν. In voce ἐνδεινοῦ est mendum, quod facile tolli potest, interponendo sc. literam ι, quæ excidit: legendum enim ἐνδιεινοῦ, quæ vox *serenum* denotat. Supra p. 552. ipse Scholiastes --- διὸ κατὰ Διὸς οἶκτον ιδ' ἡμέρας ἀλκυονίτιδας καλουμένας ἐνδιεινὰς ἔχει τοῦ ἔτους.

CAP. III.

Quædam ex Menandri Fragmentis examinantur. Lectio ejus recepta vindicatur. Σύμβουλος δήμου *dicitur Rhetor Atheniensium.* Οὐ μάτην *non male exponitur* οὐκ ἀληθῶς; *Idem est* Οὐκ ἐτός. *Vetus Menandri lectio restituitur. Quid* νοῦν ἔχειν? *Menander emendatur. Quid* ἀπολέσαι ἐφόδια? *Recepta lectio vindicatur. Quid sit* παραζῆν. Λαμβάνειν *de* animo, *est apud animum suum reputare, cogitare, considerare.*

IN Fragmentis Menandri, Numero LXXXI. pag. 34. Emendationum Phileleutheri Lips.

> Ἄρχων, στρατηγὸς, ἡγεμὼν δήμου, πάλιν
> Σύμβουλος· ὁ διαφέρων λογισμῷ πάντ᾽ ἔχει.

Ad posteriorem versum adnotavit Doctissimus Phileleutherus, durissime incedere Senarium, cum in loco secundo Proceleusmaticum habeat. | λος ὁ δια | Præterea & sententiam decrescere: majus enim quiddam esse ἄρχων, aut στρατηγὸς aut ἡγεμὼν, quam σύμβουλος. Ut utrique, inquit, medicinam adhibeas, tam versui quam sententiæ, sic repone:

> Ἄρχων, στρατηγὸς, ἡγεμὼν δήμου, πάλιν
> Βουλῆς· ὁ διαφέρων λογισμῷ πάντ᾽ ἔχει.

Ἡγεμὼν δήμου, & ἡγεμὼν βουλῆς, *Rector populi, & etiam rector Senatus.* Sed immerito censet Doctiss. Criticus, non valere Senarium, & in secundo loco esse Proceleusmaticum. est enim in secundo loco tribrachys & in tertio anapæstus. Sic enim, ut ego quidem existimo, mensurari debet: Σύμ-

Σύμϐȣ | λ@ ὁ δι | αφέρων | λογι | σμῷ πάν | τ' ἔχ{. |

Senarius enim Comicus in sedibus quinque primis sine discrimine jambum, spondæum, dactylum, anapæstum & tribrachyn recipit: sic numero 303.

Τοσȣ̃ | το γέγο | νε τὸ κα | κὸν ἡ | λίκον | περ ἰῶ.

ubi & in secundo & in tertio loco est tribrachys, ut hic in secundo est tribrachys, & in tertio anapæstus. atque ita vides manere vocem Σύμβȣλ@, pro qua reponere Bȣλῆς, audax nimis mihi videtur, præsertim cum Σύμβȣλ@ recte jungatur præcedentibus. nam Σύμϐȣλ@ δήμȣ dicitur Rhetor qui populo quid faciendum sit suadet. atque apud Demosthenem junguntur Ῥήτωρ, ἡγεμὼν ϗ ςρατηγὸς, quemadmodum hic ςρατηγὸς, ἡγεμὼν & σύμβȣλ@. Suidas in V. Ῥήτωρ. Ῥήτωρ, inquit, τὸ παλαιὸν ἐκαλεῖτο, ὁ δήμῳ συμβȣλδύων, ϗ ὁ ἐν δήμῳ ἀγορδύων, εἴτε ἱκανὸς εἴη λέγἐιν, εἴτε καὶ ἀδιώατ@· εἴτε ϗ ἀπὸ τȣ̃ βελτίςȣ ϗ δικαιοτάτȣ συμβȣλδύων, εἴτ' ἐπ' οἰκείοις λήμμασι. καὶ Δημοσθένης τȣ̃τον καλεῖ ῥήτορα, ἐπειδὰν λέγοι· Ῥήτωρ, ἡγεμὼν καὶ ςρατηγὸς &c. Dein subjungit alium Demosthenis locum ex Oratione adversus Midiam: Ἐγὼ δ', εἰ μὲν ὁ συμβȣλδύων ὑμῖν ὅ, τι ἂν συμφέρειν ἡγῆται, ῥήτωρ ἐςὶν, ȣ̓τ' ἀρνȣ̃μαι, ȣ̓τε φύγοιμι ἂν τȣ̓́νομα τȣ̃το. Ex dictis patet, recte dici Rhetorem Σύμβȣλον δήμȣ, eumque apud Menandrum apte jungi cum præcedentibus.

Num. cxiv. p. 49. Ου μάτην. Allegaverat ad hunc locum Cl. Clericus Hesychium, qui: Ου μάτην, οὐκ ἀληθῶς, Μένανδρος ἐν Ὀργῇ. Atqui hoc portenti plane simile est, inquit Phileleutherus, ut μάτην *frustra*, *vane*, apud Menandrum significet ἀληθῶς *vere*. quare reponit fidenter Ου μὰ τὴν, *Non per*: nomen enim Divæ omissum esse per εὐφημισμὸν existimat, ut apud Aristophanem μὰ τόν. Ingeniose quidem, sed an vere, dubito. Non equidem scio an ullibi reperiatur μὰ τὴν, uti μὰ τόν. Certe mihi nusquam occurrit, nec Vir Cl. ipse ullum profert exemplum. Quare mihi videtur Hesychius ex Menandro scripsisse, uti hodie legitur, Ου μάτην, non vero Ου μὰ τήν. Interpretatio illa οὐκ ἀληθῶς, non est adeo inepta, sed apta, si modo interrogative accipias, quod non animadvertit Vir doctus, οὐκ ἀληθῶς; *annon vere?* Sic οὐ μάτην ἔλεγε, sine interrogatione, recte quis interpretabitur cum interrogatione οὐκ ἀληθῶς ἔλεγε; Idem enim est, *non sine ratione*, *non immerito dixit*, ac, *an non vere*, *nonne merito dixit?* Scire sane vellem, quid responderet doctissimus Criticus ad aliam similem formam Ουκ ἐτός, quæ pariter ab Hesychio exponitur, οὐ ματαίως, & οὐκ ἀληθῶς. Sic etiam Schol. Aristoph. ad *Plut.* p. 43. Ουκ ἐτὸς ἄρ᾽ ὡς ἐμ᾽ ἦλθεν οὐδὲ πώποτε. ubi vetus Interpres: Ουκ ἐτὸς] οὐκ ἀλόγως, ἀλλὰ δικαίως, ἢ ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἀληθῶς. quod postremum

etiam interrogative ſcribendum. Jam ἐτὸς & μάτην idem ſignificant. Alii forſan pro οὐκ ἀληθῶς legent potius, οὐκ ἄλλως.

P. 62. Παύσασθε νοῦν ἔχοντες· οὐδὲν γὰρ πλέον
'Ανθρώπινος νοῦς ἐστιν, ἀλλ' ὁ τῆς Τύχης.

ἀλλ' ο, et dele virgulam post ἐστιν.

Ad hunc locum Vir κριτικώτατος: „Ita quidem apud Stobæum extat; ſed aut fallor, „aut hic quoque pro titulo Fabulæ eſt aliquid „ὑποβολιμαῖον & ſuppoſititium. Qualis enim „ſententia? *Deſinite mentem habere: nam mens „humana nihil eſt.* Certe ſi ipſa mens *nihil* „eſt, quorſum *deſinerent* habere, qui nunquam „habere *inceperint?* Repone levi ac certa mu„tatione:

„Παύσασθε Νοῦν αὐχοῦντες.
„*Deſinite de Mente gloriari.*

Sed deſinat de hac emendatione ut certa gloriari Vir doctus; nemo enim νοῦν ἔχων eam probabit. Senſum phraſeos non videtur adſequutus. Νοῦν ἔχειν eſt *prudentem* eſſe, unde νουνεχὴς & νουνεχῶς, paſſim apud optimos ſcriptores reperitur, & ſæpius ipſe Menander ea uſus eſt. Apud Plut. de aud. Poët. Μακάριος ὅστις οὐσίαν καὶ νοῦν ἔχει. & hic pag. 13.

Οὐ γαμεῖς ἐάν γε νοῦν ἔχῃς.
Non duces uxorem, ſi ſapias.

Ita hic Παύσασθε νοῦν ἔχοντες, *Deſinite cor habere, prudentes eſſe.*

Quod ſequitur, ---- οὐδὲν γὰρ πλέον
'Ανθρώπινος νοῦς ἐστιν, ἀλλ' ὁ τῆς Τύχης.

ſic

ſic vertunt: *Nihil enim amplius humanum ingenium eſt, ſed Fortunæ.* Miror Viris Eruditis ad animum non occurriſſe mendum quod eſt in ἀλλ' ὁ. pro quo reponendum ἄλλο, & ſine diſtinctione legendum, οὐδὲν γὰρ πλέον Ἀνθρώπινος νοῦς ἐστιν ἄλλο τῆς Τύχης. hoc eſt, *Humana enim prudentia nihil aliud eſt quam Fortuna.* Sic οὐδὲν πλέον ἄλλο οὐ occurrit infra, num. 280. Πλέον γὰρ οὐδὲν ἄλλο οὐ ζητεῖν. Ergo hoc non dixit Menander, quod *mens humana nihil ſit*; ſed ſenſus eſt: *Deſinite mentem & prudentiam habere: quoniam humana prudentia nil niſi Fortuna eſt.* Firmant noſtram emendationem & interpretationem ea quæ mox ſequuntur apud Menandrum:

-- ἡ πρόνοια δ' ἡ θνητὴ καπνὸς
Καὶ φλήναφος· πεισθῆτε κοὐ μέμψεσθέ με·
Πάνθ' ὅσα νοοῦμεν, ἢ λέγομεν, ἢ πράττομεν,
Τύχη 'στίν.

& dein: Τύχη κυβερνᾷ πάντα· ταύτην καὶ φρένας
Δεῖ, καὶ πρόνοιαν τὴν Θεῶν (al. Θεὸν) καλεῖν μόνην·

Num. CLXVII. pag. 64.

Ἂν πρῶτος ἀπέλθῃς, καταλύσεις οὐ βέλτιον.
Ἐφόδι' ἔχων ἀπῆλθες, ἐχθρὸς οὐδενί·
Ὁ προσδιατρίβων δὲ, κοπιάσας ἀπώλεσε.

Ad poſtremum verſum adſcripſit Erudit. Criticus, ſe nihil inquinatius vidiſſe; neque enim verſum neque ſententiam conſtare. „ Ἀπώλεσεν, „ addit, interpretantur *periit*: pereant itaque „ qui

„ qui me puerum docuerunt, ἀπώλεσεν esse *perdidit*; non *periit*, quod est ἀπώλετο vel ἀπώλωλεν. Hæccine tam eximiis viris excidisse? „ Repone ocyus,

„ Ὁ προσδιατρίβων ᾖ, κοπιάσας ἀπέλασε.

„ *Qui diutius moratur, delassatus abscessit.*

„ Ἀπέλασε significatione Neutra ab ἀπελαύνω. Hactenus Vir doctus. Mihi vero illud antiquum ἀπώλεσε nequaquam sollicitandum videtur, sed omnino retinendum, non vero vertendum *periit*; sed *perdere solet*, vel *perdit*. Sic enim passim accipiuntur aoristi. Porro in illo ἀπώλεσε ex præcedenti repetendum est ἐφόδια, *viaticum*. Ἀπολέσαι ἐφόδια opponitur hic τῷ ἔχειν ἐφόδια, quod est in versu præcedente.

Num. CCXCIII. pag. 125.

Ὅστις πένης ὢν ζῇ, παραζῆν βούλεται·
Ἡ γὰρ σπάνις πρόχειρος εἰς τὸ δρᾶν κακά.

Hic Vir doctus τὸ παραζῆν Gruteri & Grotii, non minus à scriptura quam à sententia recedere ait, legit itaque:

Πᾶς τις πένης ὢν ζῆν, παρ' ὃ ζῇ, βούλεται.
Omnis pauper vult vivere aliter quam vivit.

vel Πᾶς τις πένης ὢν ζῇ, παρ' ὃ ζῆν βούλεται.
Omnis homo qui pauper est, vivit aliter quam vivere cupit.

Sed omnino retinendum censeo illud παραζῆν, quod est *vita abuti, male vivere.* παρὰ enim

imo potius perdiderit. aor. enim est usus comicus [?] ad indicandam facti celeritatem. sic Galli dicunt me voila mort, c'est un homme perdu. en voyant cette charmante personne, j'ai perdu toute ma sagesse.

in compositis aliquando vitiat, sive ut Scholiastes Aristophanis ait, τὴν ἔξω σχέσιν δηλοῖ, ut in παραφρονεῖν, παρακούειν, παραβλέπειν &c. Ita hoc ipsum παραζῆν habet Plutarchus, spectans forsitan hoc Philemonis dictum, in *Liberor. Educat.* p. 13. Στιγμὴ χρόνου πᾶς ὁ βίος ἐστι· Ζῆν καὶ οὐ παραζῆν προσήκει. *Punctum temporis omnis est vita: Uti vita, non abuti decet.* ubi etiam τὸ παραζῆν opponitur τῷ ζῆν. Sensus verborum Philemonis est: *Quicunque in egestate vivit, vita abuti ad res malas vult: Egestas enim proclivis est ad patranda mala.* Non video quid huic sententiæ insit absurdi.

Num. CCCIII. pag. 128.

Μείζω τὰ κακὰ ποιοῦσι πολλοὶ, δέσποτα,
Αὐτοὶ δι' αὑτοὺς, ἢ πέφυκε τῇ φύσει.
Οἷον, τέθνηκεν υἱὸς ἢ μήτηρ τινὶ,
Ἢ νὴ Δί' ἄλλων τῶν ἀναγκαίων γέ τις;
Εἰ μὲν λάβῃ τοῦτ', Ἀπέθαν', Ἄνθρωπος
γὰρ ἦν,
Τοσοῦτον γέγονε τὸ κακὸν, ἡλίκον περ ἦν.
Ἐὰν δ', Ἀβίωτος ὁ βίος, οὐκ ἔτ' ὄψομαι,
Ἀπόλωλεν, ἐν ἑαυτῷ ἐὰν τοῦτο σκοπῇ,
Πρὸς τοῖς κακοῖς οὗτος ἕτερα συλλέγει κακά.

Hic præter alias & minus necessarias κρίσεις versu quinto pro λάβῃ legendum sine dubio ait V. Cl. λάλῃ, *Si hoc loquatur, Mortuus est.* Quid enim huc facit λάβῃ, inquit? Ego contra legendum sine dubio censeo, λάβῃ. Est enim hic λάβῃ, ut puto, idem quod plenius

nius aliter ἐν νῷ λάβῃ, & quod mox Philemon, ἐν ἑαυτῷ σκοπῇ, *apud animum ſuum reputet, conſideret.* λαμβάνειν autem de *animo* quoque dici docebunt Lexica. ita διαλαμβάνειν eſt *dijudicare, exiſtimare, cenſere.* Diodor. Sic. l. XIV. p. 451. Διελάμβανε γὰρ, τῆς κατὰ θάλατταν βοηθείας ἀποκλεισθείσης, ῥᾳδίως πολιορκήσειν τὴν πόλιν.

CAP. IV.

Tria loca Dionis Chryſoſtomi illuſtrantur. Verſio ejus Latina bis notatur & emendatur. Quid καθ' αὐτὸν & καθ' αὑτήν. Οὐδὲν πλέον ἐστί. Πλέον ποιεῖν. *Recepta Dionis lectio vindicatur.*

Dion Chryſoſtomus *Orat.* II. p. 27. Ἔτι δὲ μᾶλλον τὸ τῆς Καλυψοῦς· ἀπὸ ὡραίας καὶ φιλανθρώπου θεᾶς, ἐν νήσῳ καθ' αὑτὴν ἀπῳκισμένης.] Interpres: *Et adhuc magis habitaculum Calypſus, tanquam ſpecioſæ & perhumanæ Deæ, in inſulam, ut ille ait, remotæ.* Sed καθ' αὑτὴν, non poteſt ſignificare, *ut ille ait.* Tu verte: *quæ in inſula ſeorſim habitabat* vel *ſemota erat.* intelligit antrum in Ogygia inſula, ubi habitabat Calypſo, ut Homer. *Odyſſ.* ε. *verſ.* 57.

Ἤϊεν, ὄφρα μέγα σπέος ἵκετο, ᾧ ἔνι νύμφη
Ναῖεν ἐϋπλόκαμος.

Multi Interpretes non intellexerunt locutionem hanc elegantem καθ' ἑαυτὸν vel ἑαυτήν. ſignificat ea *ſolum*, vel *ſolam*, *ſeorſim*, *ſeparatim ab a-*

liis. Sic in I. Reg. XXVI. 11. ἀπέλθωμεν ἡμεῖς καθ' ἑαυτούς. & verſ. 22. καὶ ἀπῆλθον καθ' ἑαυτούς. Achilles Tat. II. p. 83. ἡ μήτηρ τῆς κόρης μαλακίζεται, καὶ καθ' ἑαυτὴν ἀναπαύεται. Idem l. VI. p. 385. κοιμησόμενος ᾤχετο καθ' ἑαυτόν. Lucian. *Prometh. in verbis* p. 17. οἴκοι καὶ καθ' ἑαυτόν. Plutarch. *Galba* 1055. Πυθόμενος δὲ τὸν Γάλβαν ἀναπαύεσθαι καθ' ἑαυτόν. Ælian. III. 19. V. H. de Ariſtotele, καθ' ἑαυτὸν ἀπιόντα εἰς τὴν πόλιν. Luc. *Act*. XXVIII. 16. τῷ δὲ Παύλῳ ἐπετράπη μένειν καθ' ἑαυτόν.

Idem *Orat*. XXXI. p. 340. Quum Thaſii peſte ſæviſſima vexarentur, & ab ea liberari non poſſent, oraculum conſulentibus reſpondit Deus, Exules illis eſſe reducendos. Ὡς δὲ πλέον οὐδὲν ἦν, ^ ἁπάντων ἐληλυθότων, χρωμένοις αὖθις, λέγεται τὴν Πυθίαν οὕτως ἀνειπεῖν·

Θεαγένους &c.

Vertuntur hæc verba: *Quum autem omnes eſſent reverſi, nullusque foret reliquus, rurſus conſulentibus Deum, ita antiſtitem reſpondiſſe ferunt.*

Theagenis &c.

Mira interpretatio vocum, πλέον οὐδὲν ἦν, *nullus erat reliquus*. Obſervanda locutio πλέον οὐδὲν,^ qua ſignificatur ~~nihil aliquem proficere~~. Sic apud Menandrum: nihil juvat, nihil prodest.

Τί δὴ ποιεῖς πλέον; οὐδέν. &c.

Quid autem proficis (lacrymando)? *nihil*. Fruſtra ibi Doctiſſimus Criticus Phileleutherus, lectionem mutat, & legit,

Τί οὖν πλέον ἔχομεν; οὐδέν.

quod Plutarchus exhibet,

Τί οὖν πλέον ποιοῦμεν; οὐδέν.

Et in Notis ait: Ἔχομεν apud Plutarchum reponimus, pro ποιοῦμεν: Græci enim πλέον ἔχειν *proficere* dicunt, non πλέον ποιεῖν. Fruſtra, inquam: docebunt enim Lexica, Platonem, Plutarchum alioſque ſic loquutos. Ita hic apud Dionem, ὡς δὲ πλέον οὐδὲν ἦν: *cum nihil proficerent, reductis exulibus.* h. e. cum nihilominus peſte infeſtarentur, cum tamen nihil ceſſaret peſtis, licet exules reduxiſſent ſecundum oraculum, οὐδενὶ τρόπῳ ληξάντων τοῦ νόσου, ut paullo ante dixit.

eos juvaret boni nihil in rem suam adderet cum meliori conditione non possent hi;

Orat. LXXV. p. 647. Κάλλιστα δὲ καὶ τὰς ἄλλας τῶν εὐεργεσιῶν πεποίηκε, στεφάνους καὶ κηρύγματα καὶ προεδρίας ἐξευρών·] Legit hic Caſaubonus pro τὰς ἄλλας τῶν εὐεργεσιῶν, τὰ ἆθλα τῶν εὐεργεσιῶν, *præmia bene meritorum.* Quam emendationem probare non poſſum: recenſet enim hic Dio beneficia quæ lex confert in genus humanum. Paullo ante de *lege* dixerat, πᾶσιν ὅμως εὐεργέτης ὤν, ἑτέροις ἐκλύει τὰς χάριτας, καὶ γονεῦσι παρὰ παίδων τὰς ὁμοίας κομιζομένων &c. Quando jam hic addit, κάλλιστα δὲ καὶ τὰς ἄλλας τῶν εὐεργεσιῶν πεποίηκε, hoc vult, *pulcerrime etiam alia confert beneficia.* Nimirum præter ea quæ jam dicta & recenſita ſunt. Eleganter autem & Attice dicitur, τὰς ἄλλας τῶν εὐεργεσιῶν pro τὰς ἄλλας εὐεργεσίας.

CAP. V.

Dionis Cassii loca quædam illustrantur. Dianæ Tauricæ simulacrum apud Cappadocas. Versio Dionis emendatur. Lectio ejus Græca mendosa sanatur. Quid ὁμολογία, & *ἐν ὁμολογίᾳ ἀπολαβεῖν & προστίθεσθαί τινας. Quid ἁλίσκεσθαι τῇ ἑτέρᾳ. Castigatus Interpres.* Περίδειπνον *non est* comissatio, *sed* epulum funebre.

LIb. xxxv. pag. 5. apud Dionem Caff. legitur: Τὰ δὲ δὴ Κόμανα τῆς τε νῦν Καππαδοκίας ἐστὶ, καὶ ἐδόκει τότε τῆς Ἀρτέμιδος τὸ Ταυρικὸν βρέτας, καὶ τὸ γένος τὸ Ἀγαμεμνόνειον δεῦρο ἀεὶ ἔχειν.] De eodem hoc simulacro Pausanias in *Laconicis* p. 249. Καί τοι διαμεμένηκεν ἔτι καὶ νῦν τηλικοῦτο ὄνομα τῇ Ταυρικῇ θεῷ, ὥστε ἀμφισβητοῦσι μὲν Καππάδοκες καὶ οἱ τὸν Εὔξεινον οἰκοῦντες, τὸ ἄγαλμα εἶναι παρὰ σφίσιν. *Atqui servatum est etiamnum tantum nomen Tauricæ Deæ, ut Cappadoces cum Euxini accolis contendant, penes se esse illud simulacrum.*

P. 6. ubi de Mithridate Triarium vincente; Καὶ αὐτῷ οἱ βάρβαροι προχωροῦντι ἤδη προσπεσόντες, τοὺς μὲν ἐν χερσὶ τῷ τε πλήθει σφῶν περιέσχον καὶ κατειργάσαντο.] Minus accurate hæc vertuntur: *Barbari jam castello appropinquantes adorti, circumfusique ob multitudinem suam, partim ceciderunt* &c. Tu vero rectius vertas: *Et ipsum* (Triarium) *promoventem jam adorti Barbari, obvios multitudine sua circumdederunt & ~~obtruncarunt~~* profligarunt

Lib.

Lib. xxxvi. p. 12. ubi de rogatione Gabinii à plebe approbata: Τήν τε ἐσήγησιν αὐτοῦ ἀπεδέξαντο, καὶ πρὸς τὸν Πομπήϊον παραχρῆμα πάντες, πλὴν τῆς γερουσίας, ἀπέκλιναν. &c.] Hoc ipsum habet etiam Plutarch. in *Pompejo* p. 632. Ἀναγνωσθέντων δὲ τούτων (lege sc. à Gabinio rogata) ὁ μὲν δῆμος ὑπερφυῶς ἐδέξατο, τῆς δὲ συγκλήτου τοῖς μεγίστοις καὶ δυνατωτάτοις ἔδοξε --- φόβου ἄξιον εἶναι τὸ τῆς ἐξουσίας ἀπερίληπτον καὶ ἀόριστον· ὅθεν ἐνίσταντο τῷ νόμῳ, πλὴν Καίσαρος. & quod mox apud Dionem de Pisone Consule altero: Πίσωνα δὲ τὸν Γάϊον τὸν ὕπατον --- συλληφθέντα, καὶ μέλλοντα καὶ ἀντὶ τῶν ἄλλων ἀπολλύσθαι, ὁ Γαβίνιος ἐξητήσατο. Hoc Plut. loco dicto: καὶ τῶν δὲ ὑπάτων ἄτερος εἰπὼν πρὸς αὐτὸν, ὅτι Ῥωμύλον ζηλῶν οὐ φεύξεται ταὐτὸν ἐκείνῳ τέλος, ἐκινδύνευσεν ὑπὸ τοῦ πλήθους διαφθαρῆναι.

Lib. xxxviii. p. 78. Ὅθεν που πάνυ καλῶς εἴρηται ὅτι ῥᾷον παραινέσαι ἑτέροις ἐστὶν, ἢ αὐτὸν παθόντα καρτερῆσαι.] Sententiam hanc desumsit ex Euripidis *Alcestide* vers. 1078. ubi:

Ῥᾷον παραινεῖν, ἢ παθόντα καρτερεῖν.

Facilius est consolari, quam miseriam sustinere.

Hinc Terent. alibi: *Facile omnes quum valemus recta consilia ægrotis damus.* Auctor infra p. 348. Ἀμείνων εἰ ἑτέροις τισὶν ὁτιοῦν παραινεῖν &c.

Lib. xxxix. p. 125. ubi agitur de P. Crasso, qui Aquitanos subegit: Ἐπὶ οὖν τούτους ὁ Κράσσος στρατεύσας, Ἀπάτας τε μάχῃ ἐκράτησε, καὶ πολιορκία

κία εἷλεν, ὀλίγους μὲν ἐν ὁμολογίᾳ τινὶ ἐξ ἁπάσης ἀποβαλών. Posteriora verba hoc modo reddita invenio: *paucis nonnullis ex universo exercitu in quodam colloquio amissis.* plane contra mentem Auctoris. Tria hic notanda sunt. primo, ἐξ ἁπάσης, non significare, *ex universo exercitu;* sed *ex omni regione*, Aquitania sc., familiaris enim est hæc ellipsis ἁπάσης pro ἁπάσης χώρας vel γῆς· secundo, ὁμολογίαν non esse *colloquium*, sed *conditionem*, *pactum.* uti ὁμολογεῖν est *pacis conditiones accipere.* sic in fine pag. Καὶ οἱ λοιποὶ πλὴν ὀλίγων ἀκονιτὶ ὡμολόγησαν. & lib. XL. p. 157. ἐκ δὲ τούτου τῶν μὲν ἄλλων τινες ὡμολόγησαν. & paullo ante in eadem pag. τότε δὲ τοὺς μὲν ὁμολογίᾳ τῶν λοιπῶν προσέθετο, τοὺς δὲ καὶ μάχῃ κρατήσας ἐδουλώσατο. Tertio pro ἀποβαλὼν legendum ἀπολαβών· hæc autem sæpe inter se confunduntur. sic p. 120. καταλαβεῖν τὴν γνώμην legitur pro καταβαλεῖν. Vertenda itaque verba Dionis hoc loco sunt: *paucis quidem ex omni regione conditionibus quibusdam in fidem receptis.* Vides hic, ἐν ὁμολογίᾳ ἀπολαβεῖν opponi τῷ, μάχῃ κρατεῖν & πολιορκίᾳ ἑλεῖν, quemadmodum in illo altero loco modo citato, ὁμολογίᾳ προστίθεσθαι, opponitur μάχῃ κρατεῖν.

Eodem lib. p. 147. Καὶ ἐκείνων τε οἱ μὲν ἀπέθανον ἐκ τῶν τραυμάτων, ἢ καὶ ἑαυτοὺς κατεχρησάμενοι· οἱ δὲ ἑάλων τῇ ἑτέρᾳ &c.] Postrema illa, οἱ δὲ ἑάλων τῇ ἑτέρᾳ inepte vertit Interpres, *reliqui postridie capti sunt.* putavit in voce ἑτέρᾳ intelli-

intelligendum ἡμέρα. perperam; intelligi enim debet χειρί. Est loquutio proverbialis, τῇ ἑτέρα λαβεῖν vel ἁλίσκειν, *sinistra manu capere*, i. e. *facili* vel *nullo negotio capere*. q. d. non dextram manum adhibere ad capiendum, sed sinistram, qua minus valemus. Vide quæ dixi in Ellipsi vocis χείρ. Ergo ἑάλων τῇ ἑτέρα signif. *levi negotio capti sunt*.

Pag. 160. περίδειπνον ποιῆσαι, neutiquam recte versum est, *comissari*, cum sit *cœnam funebrem agitare*, vel *epulum funebre*. Pollux *Onom*. l. VIII. c. 7. Ἡ δ' ἐπὶ τῷ πένθει συνόδος, περίδειπνον. Hieronym. in *Jerem*. cap. XVI. *Moris autem est lugentibus ferre cibos, & præparare convivia, quæ Græci* περίδειπνα *vocant, & a nostris vulgo appellantur parentalia, eo quod parentibus justa celebrentur*. Demosthenes *Orat. de Corona*: Ἀλλὰ δέον ποιεῖν αὐτοὺς τὸ περίδειπνον ὡς παρ' οἰκειοτάτῳ τῶν τετελευτηκότων &c. Latini *Silicernium* vocant. Vide Festum.

CAP. VI.

Dionis Interpres castigatus. Explicatur loquutio πάντας ἡβῶντας, & πάντας ἡβηδὸν ἀνελεῖν &c. *Dion emendatus.* Ἀγάλλειν τινα τιμαῖς *quid. Versio Latina corrigitur. Lectio Dionis leviter emendatur. Quid* διςκάτη *vel* διςπώτη. Ὁμόνοια *est* Dea Concordiæ.

LIb XLI. p. 195. cum Apolloniæ situm descripsisset, addit quod præ ceteris mirabile erat de igne copioso ad fluvium Anam, qui terram in qua existit, non inflammat aut arefacit, ἀλλὰ καὶ πόας καὶ δένδρα καὶ πάνυ πλησίον θάλλοντα ἔχει· πρός τε τὰς ἐπιχύσεις τῶν ὄμβρων ἐπαύξει, καὶ ἐς ὕψος ἐξαίρεται. Postrema hæc verba de *plantis* & *arboribus* intellexit Interpres vertens: *quæ* (herbæ & arbores) *imbribus superfusis adolescunt, & in altitudinem excrescunt.* perperam: sunt enim intelligenda de *igni*, qui *crescebat & in altum extollebatur, cadentibus imbribus.* Plinius de hoc ipso, lib. II. *Nat. Hist.* cap. CVI. *Et juxta gelidum fontem semper ardens Nymphæi crater dira Apolloniatis suis portendit, ut Theopompus tradidit. Augetur imbribus, egeritque bitumen, temperandum fonte* &c. Vid. ibi Harduin.

Lib. XLII. p. 233. de Pharnace dicitur quod Amisum urbem vi expugnatam diripuit, τούς τε ἡβῶντας ἐν αὐτῇ πάντας ἀπέκτεινε. Recte vertit Interpres τοὺς ἡβῶντας πάντας, *omnes puberes.* pro eo dicitur etiam ἡβηδὸν, ut apud Jamblichum

chum vita Pythagoræ p. 146. τὰς πόλεις ἡβηδὸν ἀπάγξασθαι. Ælian. Var. Hist. lib. 11. cap. 9. Μιτυληναίους δὲ ἡβηδὸν ἀποσφάξαι. Dion. Hal. l. v. p. 310. narrat, consules Romanos captis Fidenis, convocasse captivos Fidenates in forum, & multa invectos in eorum amentiam dixisse, ἀξίους εἶναι ἅπαντας ἡβηδὸν ἀπολωλέναι. Idem l. VI. p. 356. οὐδὲ ἡβηδὸν ἀναιροῦντες. Herodot. l. VI. Συβάρεως γὰρ ἁλούσης ὑπὸ τῶν Κροτωνιητέων, Μιλήσιοι πάντες ἡβηδὸν ἀπεκείραντο τὰς κεφαλὰς, καὶ πένθος μέγα προσεθήκαντο. Appian. *Hisp.* p. 479. Καὶ τῇ σάλπιγγι ὑπεσήμαινε κτείνειν Καυκαίους ἅπαντας ἡβηδόν. & alibi apud alios. Sed magnam peperit Interpretibus difficultatem, quorum alii reddiderunt *per omnem ætatem:* alii, *à pueris.* alii *una cum pueris:* alii, *more puberum.* alii, *omnem juventutem* vel *cum omni juventute:* alii, *petulanter:* Faber ad Luciani Timonem, vertit, *omnino*, existimans, πάντες ἡβηδὸν esse *omnes omnino*, ἁπαξάπαντες, *ad unum omnes.* Mihi vero dubium non est, quin per πάντας ἡβηδὸν designentur omnes puberes, juvenes, viri, senes, exceptis conjugibus liberisque impuberibus: quia alii Græci Auctores hoc ipsum exprimunt per τοὺς ἡβῶντας, vel ὅσοι ἡβῶσι, vel ὅσον sive ὅσοι ἐν ἡλικίᾳ, & distinguunt ab iisdem παῖδας, καὶ γυναῖκας, *conjuges liberosque.* sic Thucyd. l. III. ἀποκτεῖναι ἅπαντας Μιτυληναίους, ὅσοι ἡβῶσι· παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἀνδραποδίσαι. (quem locum ad

 Ælian.

Ælian. II. 9. etiam adduxit Cl. Perizonius) Idem Thucyd. l. v. c. 32. ἀπέκτειναν τοὺς ἡβῶντας, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἠνδραπόδισαν. & ejusdem lib. c. ult. Οἱ δὲ ἀπέκτειναν Μελίων ὅσους ἡβῶντας ἔλαβον, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἠνδραπόδισαν. Dio Cass. l. XLII. p. 286. de Pharnace, quod Amisum urbem expugnaverit atque diripuerit, τούς τε ἡβῶντας ἐν αὐτῇ πάντας ἀπέκτεινε. Diodor. Sic. l. III. p. 131. καὶ τοὺς μὲν ἄνδρας ἡβηδὸν ἀποσφάξαι, τέκνα δὲ καὶ γυναῖκας ἐξανδραποδισαμένας. Appian. *Hisp.* p. 136. de Annibale, τοὺς μὲν ὑπολοίπους καὶ ἔτι ἡβῶντας αὐτῶν αἰκιζόμενος διέφθειρεν. Pausan. III. 10. Δελφῶν γὰρ τούς τε ἡβῶντας ἀποκτεῖναι, καὶ γυναῖκας καὶ τέκνα ἐξανδραποδίσασθαι. Idem VI. 5. καὶ τὸ ἄλλο ὅσον ἐν ἡλικίᾳ κατεφόνευσε, γυναῖκας δὲ ἀπέδοτο καὶ παῖδας &c. Ex quorum locorum collatione facile patet, quid sit ἡβηδόν. Latini Auctores illud ἡβηδὸν & πάντες ἡβηδὸν vertunt *puberes*, & *omnes puberes*. Liv. l. VIII. c. 37. *Polliæ sententia fuit puberes verberatos necari, conjuges liberosque sub corona lege belli venire.* l. IX. 31. *omnes puberes interfecit.* l. XXI. 14. *signo dato, ut omnes puberes interficerentur.*

Lib. XLIII. p. 242. Τούτοις τε αὐτὸν ἤγγειλε, καὶ μετὰ τούτων καὶ συνάρχοντα ἑκατέρωθι προσέστειλεν.] Illud ἤγγειλε hic locum habere posse non videtur. pro eo legendum existimo ἤγαλλε, vel ἤγηλε, ab ἀγάλλω, *orno.* ut sit, *hisce ipsum ornavit.* Verbum habet Auctor etiam infra p. 252.

252. καὶ τοὺς μὲν ἀγαθοὺς ταῖς προσηκούσαις τιμαῖς ἀγάλλων· sed vitiose iterum l. XLIV. in Oratione Antonii sub finem: Καὶ ἐφιλήσατε αὐτὸν ὡς πατέρα, καὶ ἠγαπήσατε ὡς εὐεργέτην, ὑμαῖς τε οἵαις οὐδένα ἄλλον ἠγγείλατε. Lege. ἠγήλατε. Recte iterum lib. LVI. in principio Orationis Augusti: καὶ τούτοις οἷς τέθεικα ἄθλοις ἀγάλλω, & *orno vos præmiis quæ statui*. Atque ita legendum patet tum ex antecedentibus, tum ex consequentibus: præcessit enim, quod Cæsar Lepido ex Hispania citeriore reverso triumphum concessit, quum neminem vicisset, imo ne collatis quidem signis dimicasset, ἐπινικίοις ἐτίμησε, inquit Auctor. huc spectans dicit hoc loco, τούτοις αὐτὸν ἤγαλλε. Sequitur autem mox, καὶ μετὰ τοῦτο καὶ συνάρχοντα ἑκατέρωθι προσείλετο. ubi rursus aliorum honorum mentio.

P. 255. Ὡς καὶ καθ' ἑκάτερον ἐπεκβοᾶσθαι ὅτι ἀδίκως αὐτῶν τὰ πλείω συνελέξατο, καὶ ὅτι καὶ ἐς τὰ τοιαῦτα αὐτοῖς καταχρήσατο.] Minus recte hæc cepit Interpres vertens: *Itaque ad singula spectacula acclamabant, eum injusta de causa majorem pecuniarum partem exegisse, quibus in hujusmodi res abuteretur*. Debebat: *Ita ut utroque diffamaretur vel incusaretur, & quod injuste pleraque coëgerat, & quod ad talia illis abutebatur*.

Lib. XLVI. p. 337. de patre Ciceronis inter alia dicitur, καὶ διαπότας καὶ ἀπελέθους καὶ σπατάλας συλλέγων] h. e. *& sordes lanarum & fimum*

 & mer-

& merdam colligens &c. Pro ὀισπότας lege ὀισπάτας vel ὀισπώτας. Hesych. Οἰσπάτη, ὁ ῥύπος. ὁ δὲ Δίδυμος τὸν τῶν προβάτων. Οἰσπώτη habet Etymolog., habet etiam Aristoph. *Lysistr.* p. 873. Ἐκπλυνάντας τὴν ὀισπώτην, *eluentes sordes lanarum.* Suidas, Οἰσπώτη, ὁ ῥύπος τῶν ἐρίων.

Pag. 353. --- τῇ Ὁμονοίᾳ ταύτῃ παρ' ᾗ νῦν βουλευόμεθα.] Int. *Concordiæ huic, de qua nunc deliberamus.* Debebat: *Concordiæ huic, apud quam nunc deliberamus.* Nam intelligit Deam Concordiæ, cujus in templo senatus habebatur.

CAP. VII.

Loca quædam Philostrati in Vita Apollonii examinantur. Ἄβιοι *non sunt homines inculti, sed inopes. Dentes Draconum Indicorum comparantur dentibus maximorum aprorum.* Ὁμοῦ *quum apponitur numeralibus vocibus, sign.* prope, ferme.

PHilostratus lib. II. cap. VI. *Vita Apollonii*, ubi describit homines qui habitant Caucasum inter & fluvium Cophenem, inter alia eos vocat ἀβίους. Verba hæc sunt: Ὑπερβάντες δὲ τὸ ὄρος ἐντυγχάνουσιν ἐπ' ἐλεφάντων ἤδη ὀχουμένοις ἀνδράσιν· εἰσὶ δὲ οὗτοι μέσοι Καυκάσου καὶ ποταμοῦ Κωφῆνος, ἄβιοί τε καὶ ἱπποτὰι τῆς ἀγέλης ταύτης. Vertit Interpres: *Monte superato in viros inciderunt, qui elephantis jam vehebantur: hi autem medii sunt Caucasum inter & fluvium* Cophe-

Cophenem: homines plane inculti, gregumque elephantorum curatores. At ἄβιοι non ſunt *inculti*, ſed *pauperes* & *egeni*: ut enim βίος eleganter *ſubſtantiam* & *facultates* ſignificat, ut apud Comicum in *Pluto*, οὐκ ἐκ δικαίου τὸν βίον κεκτημένος, & in Euangeliis plus ſemel: ſic ἄβιοι ſunt qui τῷ βίῳ, h. e. *facultatibus* & *bonis ſunt deſtituti.* Lucianus Dialogo *Antilochi* & *Achillis*: Οἳ οὐκ ἂν οἶμαι, δέξαιντο ἀνελθεῖν, εἴ τις αὐτοὺς ἀναπέμψειε θητεύσοντας ἀκλήροις καὶ ἀβίοις ἀνδράσι: *Qui quidem, ut puto, redire neutiquam vellent, ſi quis ipſos ad ſuperos remitteret, ut mercede ſervirent hominibus pauperibus & egenis.* Reſpexit Lucianus Homeri locum qui eſt *Odyſſ.* λ. p. 488.

Βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῳ
Ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη,
Ἢ πᾶσι νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.

Mallem ruſticus mercede ſervire alii viro inopi, cui haud multus eſſet victus, quam omnibus manibus vita defunctis imperare.

Idem l. III. cap. 7. de Draconibus Indicis loquens, ſub finem capitis dicit: Καὶ κέρδος τοῖς ἑλοῦσι δράκοντας ὀφθαλμοί τε γίνονται, καὶ δορὰ καὶ ὀδόντες· εἰσὶ δὲ τὰ μὲν ἄλλα ὅμοιοι τοῖς τῶν μεγίστων ἰχθύων (al. συῶν,) λεπτότεροι δὲ καὶ διάστροφοι, καὶ τὴν αἰχμὴν ἄτρεπτοι, καθάπερ οἱ τῶν μεγάλων ἰχθύων. Vertit Interpr. *Lucro ſunt draconem capientibus oculi, cum pelle & dentibus. Sunt autem in ceteris piſcibus quidem ſimiles majoribus*

ribus, sed corpore magis sunt gracili, & in quancunque partem versatiles; dente autem invincibili, perinde ac cete. Ceterum in Notis ad hunc locum Celeberrimus Olearius, qui præclare de Philostrato meritus est, docet priores editiones pro ἰχθύων (priore sc. loco) habere συῶν· „At mirum, inquit, dra„cones cum porcis comparari. Codex Urbinas „legit ἰχθύων, quod malim. Dracones enim, „serpentum genus, cum piscibus melius quam „porcis compares. Sane in veteribus nummis „non multum diversa draconis species à forma „Delphini apparet. Mihi quidem parum recte videtur Eruditissimus Olearius hæc accepisse de *corporibus* Draconum, cum de *dentibus* eorum tantum intelligenda sunt, eorum enim proxime meminerat. Referendum illud εισὶ δὲ ὅμοιοι ad vocem ὀδόντες, quæ proxime præcessit; non vero ad δράκοντας. Non enim *delphines* sunt maximi pisces, à quorum forma non absimiles in veteribus nummis *dracones* esse dicit V. Cl., neque vult Philostratus, dracones corpore & forma similes esse maximis *piscibus* vel *porcis*; sed ὀδόντας *draconum illorum esse similes dentibus maximorum piscium* vel *aprorum*, (si legas συῶν, quæ lectio mihi non displicet.) Nota, non dicere Philostratum, εισὶ δὲ ὅμοιοι τοῖς μεγίςοις ἰχθῦσι, sed - - - ὅμοιοι τοῖς τῶν μεγίςων ἰχθύων sc. ὀδοῦσι. Addit præterea Auctor, non per omnia esse similes draconum dentes dentibus

bus maximorum aprorum, sed esse *tenuiores & tortos*, λεπτότεροι δὲ, inquit, καὶ διάστροφοι. quæ minus recte vertuntur: *corpore magis sunt graciles, & in quancumque partem versatiles.* de dentibus enim hæc tantum etiam intelligenda. hinc mox addit Philostratus, καὶ τὴν αἰχμὴν ἄτρεπτοι, h. e. *& acie firmi sunt* (illi dentes.) Totum itaque locum Latine sic vertas: *Atque lucrum afferunt iis qui dracones ceperunt & oculi & pellis & dentes: Sunt autem* (dentes sc.) *cetera quidem similes maximorum aprorum dentibus, sed tenuiores & torti, acieque firmi, ut sunt magnorum piscium.*

Idem lib. IV. c. 17. ubi narrat, Apollonium, cum ad Piræeum appulisset, & astu tenderet, obvios habuisse quosdam, qui cum ipso sermones cædebant, inter quos νεανίσκοι, inquit, δὲ ὁμοῦ δέκα περιτυχόντες αὐτῷ, νὴ τὴν Ἀθηνᾶν ἐκείνην ἔφασαν &c. Quæ verba sic expressit Interpres Lat. *Adolescentes quoque decem simul ei oblati, per Minervam, inquiebant, istam* &c. Verum quidem est, voculam ὁμοῦ significare *simul*; sed non semper eam habet significationem: quando enim apponitur vocibus numeralibus, denotat *prope, pene, circiter.* unde Hesych. Ὁμοῦ, σχεδόν. atque ita Dionys. Halic. l. III. p. 163. Ὁμοῦ πεντακόσια ἔτη, *annos circiter quingentos.* Idem lib. V. p. 340. Ὁμοῦ τετρακοσίων διαγενομένων ἐτῶν, *elapsis annis circiter quadringentis.* Lucian. Dial. *Diog. Crat.*

Antisth. &c. --- ὃς τάλαντα ἔχων ὁμοῦ χίλια, h. e. *qui cum talenta circiter mille possideres.* male vulgo vertere solent, *qui cum talenta mille haberes coacervata.* illud ὁμοῦ non construi debet cum τῷ ἔχων, sed cum χίλια. Latine *admodum* hoc sensu dicitur. Livius Epit. l. LV. *Decem annos admodum habens.* Vertas hic apud Philostr. νεανίσκοι ὁμοῦ δέκα, *adolescentes fere decem*, vel *circiter decem.*

CAP. VIII.

Alia quædam Philostrati illustrantur. Versio corrigitur. Quid θρασύνεσθαι πρός τινα. *Philostratus emendatur. Æschylus non contraxit histrionum* ἀντιλέξεις, *sed earum auctor fuit.*

Lib. v. cap. 19. narrat Philostratus, mœrore affectum Demetrium, cum videret Musonium fodientem Isthmum, & dixisse ad eum Musonium: Quid vero fecisses, si me quoque sicut Neronem cithara canentem vidisses. Tum addit Philostratus: Καὶ ἐάσθω τὰ Μουσωνίου, πλείω ὄντα καὶ θαυμασιώτερα, ὡς μὴ δοκοίην θρασύνεσθαι πρὸς τὸν ἀμελῶς αὐτὰ εἰπόντα. Quæ in hunc modum reddidit Interp. *Sed Musonio gesta hic quidem nobis prætermittenda sunt, ut quæ plurima sint maximaque, ne audacius me gerere videar, ut qui parum curiose ea edisseram.* Et in Notis hæc habet V. Cl.: „Putabam tangi „scriptorem aliquem sua ætate notum à Philo-

„strato

„ ſtrato noſtro, qui de Muſonii rebus ſcripſe-
„ rit, πρὸς ὃν θρασύνεσθαι nolit, de iiſdem agen-
„ do. Suſpicio tamen mihi erat pro ἀμελῶς le-
„ gendum eſſe ἐμμελῶς, ut ſenſus ſit, nolle no-
„ ſtrum, quæ ſtudioſe tractaverit alius atque
„ diligenter, obiter tractare, quod omnino
„ θρασέως eſſet. At *incurioſe* ab alio tractata re-
„ tractare οὐδὲν θρασύ. Verum dum amplius
„ cogito, ferre viſa eſt phraſis Græca, quod
„ in verſione exhibui, ut opus mutatione ſit
„ nulla. Mihi ſane etiam mutatione nulla hic opus videtur, nec tamen ferre phraſis Græca id quod id verſione exhibuit Vir Cl., ſed hoc potius: *Et miſſa faciamus Muſonii dicta, quippe quæ plura ſunt & mirabiliora, ne audacius me gerere videar erga eum qui incurioſe illa dixerit.* Primo τὰ Μουσωνίου verto potius, *Muſonii dicta*, quam cum Interprete, *Muſonio geſta.* Secundo πρὸς τὸν ἀμελῶς αὐτὰ εἰπό..., nequaquam verti poſſunt: *ut qui parum curioſe ea ediſſeram:* nam πρὸς τὸν εἰπόντα pendet à θρασύνεσθαι. atqui θρασύνεσθαι πρός τινα, eſt *audacia uti erga aliquem.* Denique illa τὸν ἀμελῶς αὐτὰ εἰπόντα, referri debent ad Muſonium.

Lib. VI. Cap. 11. de Æſchylo dicit: Τὴν τέχνην ἢ ὁρῶν ἀκατάσκευόν τε κἀμμήπω κεκοσμημένην. ἢ μὲν ξυνέστειλε τοὺς χοροὺς ἀποτάδην ὄντας, ἢ τὰς τῶν ὑποκριτῶν ἀντιλέξεις ἀνεῦρε, παραιτησάμενος τὸ τῶν μονῳδιῶν μῆκος· ἢ τὸ ὑπὸ σκηνῆς ἀποθνήσκειν ἐπενόησεν, ὡς μὴ ἐν φανερῷ σφάττοι. Verſio La-

 tina;

tina: *Videns autem artem incompositam atque parum comtam, partim choros contraxit nimis dilatatos, partim histrionum diffusas nimis responsiones, prolixitatem sermonis ab uno continuati aversatus: partim ut post scenam morerentur excogitavit, & ne in conspectu omnium cædes committerentur.* In Notis dicit Cl. Olearius, se ex conjectura restituisse ὠρείας, cum vulgo legeretur ευρεῖν, quod nullum sensum habere sibi visum, qui jam planus: nempe Æschylus, inquit, non chorum tantum contraxit, verum & sermones actorum prolixiores. Sed illud ἀντιλέξεις satis refellit emendationem Viri Cl: ante Æschylum enim in usu non erant ἀντιλέξεις histrionum, unde non potest ille dici contraxisse τὰς ἀντιλέξεις τῶν ὑποκριτῶν. Æschylus vero vitavit & rejecit μονῳδιῶν, sive unius personæ sermonum continuatorum longitudinem, quapropter excogitavit ἀντιλέξεις histrionum, h. e. responsiones, sive ut histriones sibi invicem responderent, inter se verba facerent. hoc dicere voluit Philostratus, scripsitque is, ἢ τὰς τῶν ὑποκριτῶν ἀντιλέξεις εὗρεν. pro quo verbo εὗρεν, vulgo perperam legebatur ὠρεῖν, & Cl. Olearius ex conjectura restituit ὠρείας. Adde quod Synonymum hujus verbi εὗρεν mox sequatur ἐπενόησεν. Denique totius periodi ratio requirit hic verbum modi Indicativi. Singula enim membra quæ incipiunt à vocula ἢ, habent verbum aliquod ejusmodi,

quod

quod pariter hic eſt, ſi legas εὗρεν. Apta & elegans hæc eſt ſtructura: ἢ μὲν ξυνέςειλε τὰς χορὰς --- ἢ τὰς τῶν ὑποκειμένων ἀντιλέξεις εὗρεν, ἢ τὸ ὑπὸ σκηνῆς ἀποθνήσκειν ἐπενόησεν· Si vero legas εὑρείας, ſecundum illud ἢ non habet verbum quod ſequitur.

Lib. IV. cap. 11. de Vulcani operibus mirandis inter alia dicitur: ὐδὲ ἐπὶ ταῖς δμωαῖς αἰτίαν ποτὲ εἶχε ταῖς χρυσαῖς, ὡς παραφθείρων τὰς ὕλας, ἐπειδὴ τὸν χρυσὸν ἔμπνουν ἐποίει. i. e. *Neque ob conflatas ex auro ancillas dica unquam ei eſt ſcripta, quaſi metalla corrumpenti, eo quod aurum feciſſet animatum.* Ad quem locum doctiſſimus Interpres in Notis; „Varia inquit Vulcani opera quibus vita & ſpiritus ineſſe viſa „commemorat Euſtathius ad Iliad. Σ. verſ. 375. „ſed nulla ibi ancillarum iſtarum ex auro conflatarum mentio. Sed reſpexit Auctor ad locum Homeri, qui eſt verſ. 417. ejuſdem libri:

--- ὑπὸ δ' ἀμφίπολοι ῥώοντο ἄνακτι
Χρύσειαι ζωῇσι νεήνισιν εἰοικυῖαι.
Τῇς ἐν μὲν νόος ἐςὶ μετὰ φρεσὶν, ἐν δὲ καὶ αὐδὴ
Καὶ σθένος.

Ancillæ vero validis ibant paſſibus ſuſtentantes regem aureæ vivis adoleſcentulis ſimiles. Quibus quidem mens ineſt in præcordiis, ineſt & vox & vis. Eundem hunc Homeri locum ſpectavit quoque Longinus περὶ ὕψους p. 254. in Fragmentis: --- οἶμαι μὲν, ὡς ὐδ' εἰ τῶν

Ἡφαίστου τις ἂν τύχοι τριπόδων, καὶ θεραπαινῶν, ὧν φησιν Ὅμηρος τοὺς μὲν αὐτομάτους χωρεῖν, τὰς δὲ συνεργάζεσθαι τῷ δεσπότῃ, καὶ μηδενὸς, ὅσων ζῶντες ἔχουσι πλεονεκτημάτων ἀπολείπεσθαι, μή τί γε δὴ τῶν ἐκ ταυτομάτου ψηγμάτων. i. e. *Atqui ego quidem ita existimo, si quis vel ipsius Vulcani tripodes & ancillas possideat, de quibus Homerus fabulatur, suapte illos ad Deorum ministeria accurrere, hasce vero laboranti hero suo operam ac manus commodare, neque ullis, quæ vivis adsunt, copiis atque facultatibus fuisse destitutas, nihil hæc ei profutura, nedum ut fortuito minutissimorum corpusculorum adjuvetur concursu.*

CAP. IX.

Explicantur tria loca Philostrati, quæ ab Interpretibus minus recte constructa & intellecta videntur. Ἐφυμνεῖν *est* accinere, *non* facere accinere. Παριστάναι χορὸν *est* exhibere chorum. Ἐωνῆσθαι *non est ab* ὄνημι prosum, *sed ab* ὠνέομαι, emo. *& passivum more Attico pro activo sumitur.* Λείπεσθαί τινος *est* inferiorem esse aliquo. Ἐπὶ θύραις εἶναι τινὸς τόπου *vel* πόλεως, *ut &* ἀγχίθυρον εἶναί τινι, *est* propinquum & vicinum esse alicui.

PHilostr. l. VII. c. 14. *Si mens*, inquit, *eligat ea quæ bona sunt, eum hominem ducit conscientia ad omnia templa,* & *omnes hominum sedes cum plausu & cantu:* ἐφυμνήσει δὲ αὐτῷ καὶ καθεύδοντι παραστᾶσα χορὸν εὔφημον ἐκ

τοῦ τῶν

τοῦ τῶν ὀνείρων δήμου. Quæ verba hoc modo vertuntur: *Quin & dormienti adsistens, accinere jucundissimum chorum è somniorum gente jubebit.* Et in notis Cl. Olearius: „Transitive, inquit, accipio, ut passim accipienda sunt verba activa; & construo cum χορόν: *jubebit accinere chorum.* Vix alio modo sanam constructionem, & integrum sensum tuebimur. *Facere enim ut accinat suavissimus chorus è somniorum gente*, est *jucunda somnia immittere.* Hactenus Vir. Cl. Sed mihi nequaquam opus videtur, ut transitive accipiatur verbum ἐφυμνήσει. Satis sana est constructio, & sensus integer, dummodo recte instituatur constructio, quæ hæc est, prout jacent verba Græca, ἐφυμνήσει δὲ αὐτῷ παρεστῶσα χορὸν &c. Accusativus χορὸν non pendet a verbo ἐφυμνήσει, sed a participio παρεστῶσα, quod non vertendum *adsistens*, sed *exhibens.* præterea dativus αὐτῷ pertinet ad ἐφυμνήσει. Τὸ ἐφυμνεῖν cum dativo construi solet. Ita igitur verto verba: *Quin & dormienti ei accinet, exhibens chorum jucundissimum è somniorum populo.*

L. VII. c. 36. in initio: Δυοῖν γὰρ ἡμέραιν δεδεμένου τοῦ ἀνδρὸς, ἀφικνεῖταί τις ἐς τὸ δεσμωτήριον, τὸ προσελθεῖν αὐτῷ ἐωνῆσθαι φάσκων, ξύμβουλος δὲ σωτηρίας ἥκειν. Versio Lat. *Cum jam biduo virum vincula habuissent, in carcerem venit nonnemo, si copia sibi cum eo loquendi fiat, cum insigni ejus id futurum esse conjunctum emolumento,*

mento, inquiens, se enim saluti ipsius consulturum adesse. Parum intellecta Interpreti hæc verba, τὸ προσελθεῖν αὐτῷ ἐωνῆσθαι φάσκων. putavit enim τὸ ἐωνῆσθαι esse ab ὀνέω vel ὄνημι *prosum, emolumentum* vel *commodum affero*, cum sit ab ὠνέομαι *emo:* cujus præteritum passivi usurpant Attici in significatione activa, ut apud Comicum *in Pluto.* Vertas itaque mecum potius verba: *Quum jam biduo in vinculis fuisset homo, venit aliquis in carcerem, dictitans pecunia se acquisivisse potestatem accedendi ad ipsum, & venire se cum consilio salutis.* ^

ὁ Ἀπολλώνιος. Lib. VIII. C. 15. Ἐπειδὴ δ' ἥκειν ἐπιστεύθη, οὐδ' ἐπ' Ὀλυμπιάδα οὐδεμίαν μετέωρος οὕτω ξυνῄει ἡ Ἑλλὰς, ὡς ἐπ' ἐκεῖνον τότε. Ἦλις μὲν γὰρ καὶ Σπάρτη αὐτόθεν, Κόρινθος δ' ἀπὸ τῶν τοῦ Ἰσθμοῦ ὁρίων. Ἀθηναῖοι δ' εἰ καὶ Πελοποννήσου ἔξω, ἀλλ' οὐκ ἐλείποντο τῶν πόλεων αἳ ἐπὶ θύραις εἰσὶ τῆς Πίσης. Vertitur: *Postquam vero ejus adventui fides est facta, nulla unquam Olympiade ita erectis animis confluxere Græci, quam tunc quidem hominis visendi causa. Elienses enim ~~ibi~~ [fuere] & Spartani,^ ~~&~~ Corinthii ex Isthmi finibus extremis. Athenienses quoque, licet extra Peloponnesum constituti, nec ipsi tamen desiderabantur inter urbes, quæ ad Pisæ accedebant portas.* ex eo ipso loco advenere: Corinth.

Et ad verba illa, αἳ ἐπὶ θύραις εἰσὶ τῆς Πίσης, hæc fere adnotavit Cl. Olearius: „*fontem* fuisse „in Elide hoc nomine, & urbem nonnulli tradidere, à qua & regio nomen habuerit. Χωρίον „igitur

„ igitur vel πῖσ☉ hic intelligitur in Elide, ubi
„ & Jovis Olympii templum, & ἄλσ☉, &
„ locus certaminibus destinatus. Stephanus:
„ Πίσα ἐςὶ καὶ χωρίον, ἐν ᾧ ὁ τοῦ Διὸς ναὸς ἵδρυται, καὶ ὁ
„ Ὀλυμπιακὸς ἀγὼν τελεῖται. hinc Πίσα Διὸς apud
„ Pindarum &c. Urbem autem hic nemo suspi-
„ cabitur eo quod θυρῶν mentio. Nempe ut
„ Polemon apud Schol. Pindari ad Ol. I. Πίσα
„ πῖσ☉ ἐςὶν ὑπὸ ὑψηλῶν ὄχθων περιεχόμεν☉:
„ qualium προσόδους atque accessus πύλας & θύρας
„ appellitant. Nisi malis per Πίσαν hic ipsum in-
„ telligi templum Jovis Olympii, quod ita ap-
„ pelletur Pindari exemplo; ad cujus θύρας fre-
„ quentes adfuerint, spectandi Apollonii cau-
„ sa, qui, ut paulo ante dictum, in eo diversa-
„ batur: id quod magis mihi probatur. Diffi-
cultas est in verbis postremis, Ἀθηναῖοι γὰρ εἰ καὶ
Πελοποννήσου ἔξω, ἀλλ' οὐκ ἐλείποντο τῶν πόλεων αἳ
ἐπὶ θύραις εἰσὶ τῆς Πίσης. Quæ ita vertenda cen-
seo: *Athenienses quoque, licet extra Pelopon-
nesum, nihilo tamen secius adventabant, quam
civitates quæ propinquæ sunt Pisæ.* Observan-
da loquutio, λείπεσθαί τιν☉, quæ significat
minorem vel *inferiorem esse aliquo.* sic lib. VIII.
c. 30. καὶ ἀξιοῦσιν αὐτοὺς οἱ Κρῆτες μήτε τῶν ἄρκτων,
μήτε τῶν ὧδε ἀγρίων λείπεσθαι: *eosque Cretenses
neque ursis neque aliis immanibus belluis pu-
tant esse inferiores.* ita hic: οὐκ ἐλείποντο τῶν
πόλεων est, *non minores, non inferiores erant
urbibus*, h. e. nihilo minus confluebant quam

civitates &c. Præterea quod attinet ad illa, αἳ ἐπὶ θύραις εἰσὶ τῆς Πίσης: per θύρας nequaquam intellige προσόδους sive accessus Pisæ, multo minus ostia vel portas templi Jovis Olympii. sed loquutio hæc ἐπὶ θύραις εἶναι hic est impropria, denotatque *propinquum esse*, *prope esse*, quod Lat. etiam *præ foribus esse* dicitur. Quod hic locum habere patebit ex ἀντιθέσ. opponuntur enim Atheniensibus longius à Pisa remotis urbes quæ prope sive vicinæ sunt Pisæ, atque illæ dicuntur ἐπὶ θύραις εἶναι τῆς Πίσης. Simili locutione Philostr. *de Vitis Sophistarum* l. 1. p. 518. dicit, ἀγχίθυρος γὰρ τοῖς ἔθνεσι τούτοις ἡ Σμύρνα: *nam vicina his gentibus fuit Smyrna*. & l. 11. p. 613. ἐπειδὴ ἀγχίθυρος ἁπάσαις ἡ Σμύρνα, *quandoquidem Smyrna omnibus propinqua erat*.

CAP.

CAP. X.

Explicatur locus in Epistola Apollonii VII. Ἁλία *non est* navicula piscatoria, *sed* salinum, *&* ἁλίαν τρυπᾷν, terebrare salinum, *Proverb. pro* parce ac tenuiter vivere. *quod simili proverbio* ἅλα λείχειν *dicitur. Illustrantur alia quædam ex Epistolis Philostrati. Vinum odoratum non male comparatur* ἄνθει. *ab Atticis vocatur* ἀνθοσμίας. *Quid* ὀχεῖν & ἐποχεῖν τὸ ποτήριον *vel* τὴν Φιάλην τρισὶ δακτύλοις. *Vetus lectio ut proba Philostrato restituitur duobus in locis. Quid sit* βλέπειν ὑγρῶς *&* βλέμμα ὑγρόν. Λῆμα *est* animus, fortitudo.

IN Epistolis Apollonii hæc habentur *Epist.* VII. Ἐμοὶ δ' εἴη τὴν ἁλίαν τρυπᾷν ἐν Θέμιδος οἴκῳ. Int. *At mihi contingat piscatoriam illam navem tuam terebrare in Themidos domo.* Et in Notis V. Cl. postquam dixerat ἁλίαν significare vas in quo sal conterebant, addit: At ἁλιὰς *naviculam piscatoriam* notat, ut ex Suida &c. patet. quam ἁλίαν eodem jure dici non dubito, quemadmodum ἁλία & ἁλίας *salinum vas* appellatur. Sensum itaque putavi esse, Apollonium velle in *domo justitiæ*, h. e. justitia annuente, terebrare *navem*, qua piscetur opes Euphrates, imposturis scilicet ejus palam omnibus factis. Hactenus Olearius. Sed licet ἁλιὰς naviculam piscatoriam significet, non sequitur eodem jure etiam ἁλία idem denotare. Multum enim differunt sæpe significatu voces in ας desinentes ab iis quæ in α desinunt.

ἁλία nuſquam ita reperitur pro *navi piſcatoria:* atque phraſin illam τρυπᾶν τὴν ἁλίαν, verti poſſe *terebrare navim piſcatoriam*, vix crediderim, nec etiam, fateor, intelligo, quid ſit *terebrare navim piſcatoriam.* Quare alia vocis & uſitata ſignificatio, quæ eſt *ſalini*, retinenda etiam hic: & ἁλίαν τρυπᾶν plane eadem proverbialis locutio Gr. quæ Lat. *terebrare ſalinum*, ut Perſius *Sat.* v.

Varo reguſtatum digito terebrare ſalinum
Contentus perages, ſi vivere cum Jove
tendis.

Alio proverbio dicunt Gr. ἅλα λείχειν, & Lat. *ſalem lingere.* vide Eraſm. in Adagiis. utrumque proverb. notat *parce ac tenuiter vivere.* Senſus verborum Apollonii itaque eſt, Ἐμοὶ δὲ εἴη ---. *Mihi liceat ſalinum terebrare in Themidis domo;* mihi liceat tenuiter victitare ex iis quæ juſte poſſideo: Κρείσσων inquit Parœmiographus Sacer, ψωμὸς μεθ' ἡδονῆς ἐν εἰρήνῃ, ἢ οἶκος πολλῶν ἀγαθῶν καὶ ἀδίκων θυμάτων μετὰ μάχης.

In Epiſtolis Philoſtrati Ep. XXIII. ad copam aliquam: *Omnia*, inquit, *tua me excitant* --- καὶ τὰ ἐκπώματα, ὡς Ἥρας ἔμματα, καὶ ὁ οἶνος, ὡς ἄνθος, καὶ τὸ τριῶν δακτύλων αἱ σωθέσεις, ἐφ' ὧν ὀχεῖται τὸ ποτήριον, ὥσπερ αἱ τῶν φύλλων τῶν ἐν τοῖς ῥόδοις ἐκβολαί. Vocabulum ἄνθος parum huic loco opportunum cenſet Vir Cl. & pro eo legi mallet ἀμβρόσια. Sed bene factum quod addi-

addiderit, nisi audax nimium sit conjectura. Mihi sane audacior videtur, nec video cur non sit opportunum ἄνθ☉. recte vinum odoratum confertur ἄνθει, & ab Atticis vocatur ἀνθοσμίας. Thom. Mag. Ἀνθοσμίας οἶν☉, ὀυκ εὔοσμ☉. Comic. *Ran.* p. 266.

Διόνυσε πίνεις οἶνον ὀυκ ἀνθοσμίαν.

Pergit dein in eadem metaphora, quando tres digitos copæ, quibus ea sustinebat poculum, comparat ταῖς τῶν φύλλων τῶν ἐν τοῖς ῥόδοις ἐκβολαῖς. Ceterum quando trium digitorum meminit, quibus sustinebat poculum illa mulier, eo significare voluit, apte admodum & decore potuisse eam vinum infundere & poculum tradere. Sic enim solebant optimi pincernæ. Apud Xenoph. I. Κ. παιδ. c. 12. de Medorum Regum pincernis hoc legimus; Οἱ δὲ τῶν βασιλέων τούτων οἰνοχόοι κομψῶς τε οἰνοχοοῦσι, καὶ καθαρείως ἐγχέουσι, καὶ διδόασι τοῖς τρισὶ δακτύλοις ὀχοῦντες τὴν φιάλην, καὶ προσφέρουσιν ὡς ἂν ἐνδοῖεν τὸ ἔκπωμα εὐληπτότατα τῷ μέλλοντι πίνειν. ubi nota bene, τρισὶ δακτύλοις ὀχεῖν τὴν φιάλην, quemadmodum hic. & videtur respexisse eum Xenophontis locum Philostratus. Sic apud Heliodorum Theagenes, κερασάμεν☉ ἐυρυθμέν τι καὶ ἄκροις τοῖς δακτύλοις ἐποχῶν τὴν φιάλην.

Epist. XXIV. ad eandem: Ἐξ ὑέλου μὲν τὰ ἐκπώματα, αἱ δὲ σαὶ χεῖρες ἄργυρον αὐτὰ ποιοῦσι καὶ χρυσόν, ὡς καὶ τούτοις τὸ βλέπειν ὑγρῶς παρὰ τῶν σῶν ὀμμάτων εἶναι. Vertitur: *E vitro quidem pocula*

ſunt, tuæ tamen manus in argentum atque aurum illa convertunt, ut ipſis etiam delicata mollicies à tuo contactu accedat. Et in Notis Cl. Int. „ἀμμάτων, inquit, ex ingenio reſti„tui pro ὀμμάτων, quod editi habebant: alie„num profecto ab hoc loco. Nam de manibus „loquitur vitrum tenentibus, à quibus molli„ties quaſi delicata vitro tranſmittatur: manu„um vero ἄμματα, nec quidquam eis cum ὄμ„μασι. Eſt vero τὸ ὑγρὸν carnis & cutis deli„cata mollities, imo & ipſorum membrorum. Meo vero judicio ſatius fuiſſet retinere lectionem receptam quæ habet ὀμμάτων. quam vocem mox in hac ipſa epiſtola iterum adhibet Auctor, ἐμοὶ δὲ μόνοις πρόπινε τοῖς ὄμμασι. & epiſt. ſeq. Τὰ μὲν ὄμματά σου διαυγέστερα τῶν ἐκπωμάτων. dein: καί μοι δοκεῖς τὸ ὕδωρ φέρειν ὡς ἀπὸ πηγῶν τῶν ὀμμάτων. Jam dicit hic Auctor: *Ex vitro quidem ſunt tua pocula, ſed manus tuæ, quibus ea tenes, faciunt illa argentea & aurea, & oculi tui quibus ea contueris, faciunt ea mollia & mobilia aſpectu.* Vertenda itaque verba, ὡς καὶ τούτοις τὸ βλέπειν ὑγρῶς παρὰ τῶν σῶν ὀμμάτων εἶναι, *ut etiam hiſce* (poculis) *udus & mollis ſit aſpectus ex tuis oculis,* non vero, ut Cl. Int. *ut ipſis etiam delicata mollities à tuo contactu accedat:* nam τῷ βλέπειν ὑγρῶς non poteſt deſignari *delicata mollities.* βλέπειν ὑγρῶς proprie dicitur de Venere & feminis luxurioſis, meretricibus, quibus eſt *oculorum mobilis*

petu-

Petulantia, ut Petronius loquitur. Anacreon *Ode* XXVIII.

Τὸ δ' βλέμμα νῦν ἀληθῶς
Ἀπὸ τοῦ πυρὸς ποίησον,
Ἅμα γλαυκὸν, ὡς Ἀθήνης,
Ἅμα δ' ὑγρὸν, ὡς Κυθήρης.

vertit Barnes.

Aspectum deinde oculorum nunc, ut re-
vera habet,
Ex igni facito,
Simul nempe *cæsium*, *ut Minervæ*,
Simul lubricum & pætum, *ut Veneris.*

Lucian. *Imagin.* p. 7. καὶ τῶν ὀφθαλμῶν δὲ τὸ ὑγρὸν ἅμα τῷ φαιδρῷ &c. *& oculorum mobilitas cum hilaritate.* Et ea quæ sequuntur hic apud Philostratum, satis confirmant sensum hunc. sic enim pergit: ἀλλὰ τοῖς μὲν ἄψυχον καὶ ἀκίνητον τὸ διειδὲς, καθάπερ τῶν ὑδάτων τοῖς ἑστηκόσι· τὰ δὲ ἐν τοῖς προσώποις ἐκπώματα τῇ τε ἄλλῃ ὑγρότητι εὐφραίνειν ἔοικε, καὶ τῇ συνέσει τῶν φιλημάτων. ubi opponuntur inter se *oculi* copæ & ejus *pocula:* & poculis tribuitur inanimatum & immobile pellucidum instar aquarum stagnantium; pocula vero quæ in facie sunt, i.e. oculi, delectare dicuntur tum alia mollitie, tum osculorum intelligentia. Ex dictis patet, τὸ βλέπειν ὑγρῶς quando de poculis dicitur, non posse esse ab ἀμμάτων, sed ab ὀμμάτων. retine itaque hanc vocem.

Idem *Epist.* XLII. p. 933. Δάναός σοι πατὴρ, χεὶρ

χεὶρ ἐκείνη καὶ βλέμμα φονικόν: *Danaus tibi pater est, & manus illa & aspectus cædes spirant.* Et in Notis ad vocem βλέμμα, „Sic, „inquit Cl. Int., ex conjectura rescripsi, id enim „ei quod præcesserat, εἰ μὴ κακός εἰμι φυσιογνω- „μονεῖν, optime convenit. Editi λῆμα habebant. „In margine scriptum erat λῆμμα. Interpres „vertit *animus*, quasi θέλημα legisset. At vera omnino est lectio in editis λῆμα, pro qua voce vitiose λῆμμα, duplici μ, in margine scriptum erat. quod vitium passim ab librariis commissum reperitur. est enim λῆμα *animus*, *fortitudo*. Hesych. Λῆμα, βουλὴ, ἀξίωμα, ἀνδρεία καὶ φρόνημα. Schol. Aristoph. ad *Ran.* p. 235. Λῆμά ἐστι τὸ φρόνημα. λημματιᾷς οὖν, μέγα φρονεῖς. In *Thesmophor.* p. 790.

Ἕτερον αὖ τι λῆμα τοῦτο

Κομψότερον ἔτ᾽ ἢ τὸ πρότερον ἀναπέφηνεν.

Altera rursus hæc animi fortitudo

Comptior adhuc quam prior apparuit.

Optime itaque vetus Interpres reddiderat *animus.* non tamen legit θέλημα, uti suspicatus est Vir Erudit., sed λῆμα, quod originem suam debet verbo λάω, *volo*, *cupio*. Quare verba Philostrati sic vertas: *Danaus tibi pater, manus illa & animus cædem spirans.*

CAP.

CAP. XI.

Ex Jamblicho de Vita Pythagoræ quædam examinantur & illustrantur. Καὶ ταῦτα *formula est quæ conditionem auget. Lectio Jamblichi vulgata vindicatur, nova tantum distinctione juvatur. Emendatur Jamblichus.* Ἀκοσμία *est intemperantia cibi. Recepta lectio retinetur tribus in locis. Quid* μηδοτιοῦν. *Versio Lat. emendatur.* Θύματα ὀρνίθεια *sunt sacrificia Gallinacea. Vetus lectio ut proba defenditur.*

IAmblich. V. P. p. 13. Καὶ ταῦτα διηνεκῶς καὶ σεσυρμένως παρὰ προσδοκίαν, δι᾽ ὅντινος τι συμβάντος αὐτοῖς οὐ πολὺ &c.] Putat Cl. Interpres, hic excidisse μετὰ, & legendum esse, Καὶ μετὰ ταῦτα. Salvo Viri Doctissimi judicio, non ego statuerim, hic excidisse voculam μετὰ; sed ita scripsisse Jamblichum, Καὶ ταῦτα. Est autem hæc formula, quæ auget conditionem, significans; *Et quod magis est, vel amplius, idque.*

Cap. v. p. 16. de Pythagora: Γεῦσαι μὲν πάντως ἐβούλετο τῆς τῶν μαθημάτων καλλονῆς τοὺς πατριώτας, εἰ καὶ μὴ ἑκόντας. ἀλλ᾽ οὖν ἐπινοίᾳ καὶ μεθόδῳ παρατηρήσας εὐφυῶς τινὰ καὶ εὐκινήτως ἐν τῷ γυμνασίῳ σφαιρίζοντα &c.] Hic adnotavit Vir Cl. particulam connexionis ἀλλ᾽ οὖν, huic loco non quadrare, sed potius τοιγαροῦν vel οὐκοῦν. deinde, quæ sequuntur, commodius sic legi, ἐπινοίᾳ καὶ μεθόδῳ τοιαύτῃ ἐχρήσατο, παρατηρήσας. Sed recte se habet lectio vulgata, nec ulla mutatione aut additamento opus est, modo recte di-

 stin-

ſtinguantur verba, ſc. Γεῦσαι μὲν πάντως ἐβούλετο τῆς τῶν μαθημάτων καλλονῆς τοὺς πατριώτας, εἰ καὶ μὴ ἑκόντας, ἀλλ᾽ οὖν ἐπινοίᾳ καὶ μεθόδῳ· παρατηρήσας &c. h. e. *Volebat utique civibus ſuis dare guſtum pulcritudinis diſciplinarum ſuarum & ſi non volentibus, at certe commento & techna. Obſervans &c.*

Pag. 20. Πυθαγόρας δὲ συνετέλεσε τὴν περὶ τῶν οὐρανίων ἐπιστήμην, καὶ ταῖς ἀποδείξεσιν αὐτῆς ὅλαις ταῖς ἀριθμητικαῖς καὶ ταῖς γεωμετρικαῖς διέλασεν.] Corrupta hic quædam & tranſpoſita judicavit Doctiſſ. Interpres, qui ſic emendare & in ordinem redigere jubet verba: καὶ αὐτὴν ὅλην ταῖς ἀποδείξεσιν ἀριθμητικαῖς &c. *& totam eam demonſtrationibus Arithmeticis & Geometricis emenſus eſt.* Ego vero hic rurſus nihil muto. Ὅλαις enim recte ſe habere videtur, & pertinere ad ἀποδείξεσιν, ut ſenſus ſit: *omnibus demonſtrationibus arithmeticis & geometricis ſcientiam rerum cœleſtium percurrit ſive emenſus eſt.*

P. 41. Παραγγεῖλαι δὲ καὶ κατὰ πάντα τὸν βίον αὐτάς τε εὐφημεῖν, καὶ τοὺς ἄλλους ὁρᾷν, ὁπόσα ὑπὲρ αὐτῶν ἐυφημήσουσι.] Locum hunc quem obſcurum & corruptum judicat Vir Doctiſſimus, ita legendum putat: καὶ τοὺς ἄλλους δρᾷν, ὁπόσα ὑπὲρ αὐτῶν εὐφημήσουσι: *Et ut aliis ea faciant, quæ ipſæ pro ſe à Diis expetituræ ſunt.* Pro ὁρᾷν legit δρᾷν & τὸ ἐυφημεῖν exponit *precari.* Ad me quod attinet, cenſeo non eſſe mutandum illud

illud ὁρᾶν in δρᾶν. præterea τὸ εὐφημεῖν interpretor *bene dicere de aliquo*, hoc ſenſu, *præcepiſſe* (Pythagoram) *feminis, ut & ipſæ per omnem vitam bona verba dicerent*, (ſive bene loquerentur de aliis.) *& viderent quæ alii bene de ipſis dicerent*. Decepit Interpretes ignorantia Atticiſmi, quo *accuſativus* ponitur pro *nominativo*. ſcil. τοὺς ἄλλους ὁρᾶν ὁπόσα εὐφημήσουσι, pro ὁρᾶν ὁπόσα οἱ ἄλλοι εὐφημήσουσι. falso dicit Bosius accus. ab atticis pro nomin. usurpatos.

Cap. xx. p. 80. Pythagoras, inquit ibi Auctor, adverſariam ſuæ inſtitutioni ducebat ferociam, ἀγριότητα· ἀκολουθεῖν γὰρ ἀγριότητι ἀναίδειαν, ἀναισχυντίαν, ἀκολασίαν, ἀκυρίαν &c. Obrechtus vertit *ignaviam:* qui proinde ἀργίαν legiſſe videtur. Forte Jamblichus ſcripſerat ἀκράτιαν, inquit Kuſterus. At nec ὀργίαν, nec ἀκράτιαν ſcripſiſſe Jamblichus mihi quidem videtur, ſed ἀκορίαν, quod librarii male corruperunt, ſcribentes ἀκυρίαν. Significat autem ἀκορία *intemperantiam cibi*, quando quis etiam citra ſaturitatem edit. Videantur Lexica.

Pag. 90. --- μήτε θύειν ζῶα θεοῖς, μήτε καταβλάπτειν μήδ᾽ ὁτιοῦν αὐτά.] Vir doctiſſimus hic αὐτὰ mutat in αὐτῶν propter præcedens ὁτιοῦν. Mihi ſecus videtur. Structura enim eſt, μήτε καταβλάπτειν αὐτὰ μήδ᾽ ὁτιοῦν, h. e. *nullo prorſus modo ea* (animalia) *lædere*. μήδ᾽ ὁτιοῦν non pertinet ad αὐτὰ, ſed ad verbum καταβλάπτειν:

+ το μηδ᾽ οτιουν non pendet a verbo καταβλαπτειν ut ait [illegible], sed a praepos. κατα subaud. intellige μητε καταβλαπτειν αυτα, μηδε καθ᾽ ο,τιουν neque in quacunque re. negativa iterata particula ad augendam vim negatio.

τειν: ſignif. *nullo modo, ne minima quidem in parte*. Heſych. Μηδοπῦν, μὴ δὲ τί ποτε. Sic οὐδ' ὁπωςιοῦν apud Xenoph. Κύρ. π. l. 1. c. 20.

P. 106. Narratur, cum Crotone in ludis publicis grues theatrum ſupervolarent, & quidam ex iis qui navi illuc appulerant, diceret illi qui proxime adſidebat, Viden' teſtes; hoc audiens Pythagoreus aliquis, duxit eos in curiam mille judicum, ὑπολαβὼν ὥπερ ἐλέγχοντες τοὺς παῖδας ἐξεῦρον καταπεποντικέναι τινὰς, τὰς ὑπὲρ τῆς νεὼς πετομένας γεράνους μαρτυρουμένους.] Ad quem locum doctiſſ. Interpres fatetur ſe non videre quid hic ſibi velit τὸ ὑπολαβὼν &c. & pro ὥπερ ἐλέγχοντες τοὺς legit ὅπου ἐλέγχοντες αὐτοὺς. Ego vero ſervaverim illud ὑπολαβὼν, & ſana omnia eſſe putaverim, ſi modo pro ὥπερ levi mutatione legas ὅπερ; h. ſenſu, *ſuſpicans* (Pythagoreus ſc.) *quod examinantes judices invenerunt*. h. e. Pythagoreus ille ſuſpicabatur ita rem ſe habere, uti judices examinando vel vel interrogando reos compererunt. ſc. demerſos eſſe quoſdam ab iis.

Pag. 123. --- καὶ τίς ἦν ὁ παραδεδωκὼς Πυθαγόρα τὸν περὶ θεῶν λόγον· λέγει γάρ· Ο δὲ περὶ θεῶν Πυθαγόρα τῷ Μνησάρχου, τὸν ἐξέμαθον, ὀργιασθεὶς ἐν Λιβήθροις τοῖς Θρακίοις, Ἀγλαοφάμου τελετὰς μεταδόντος, ὡς ἄρα Ὀρφεὺς ὁ Καλλιόπας &c.] Totum hunc locum ita legendum cenſet Interpres nuperus V. Cl. --- λέγει γὰρ, ὅτι τὰ περὶ θεῶν Πυθαγόρας ὁ Μνησάρχω ἐξέμαθεν ὀργιασθεὶς ἐν

Λιβή-

Αἰβήθροις τοῖς Θρακίοις, Ἀγλαοφάμω τελετὰς μεταδιδόντ☉ (ὑφ' ὅ καὶ ἐδιδάχθη vel simile quid) ὡς ἄρα Ὀρφεὺς ὁ Καλλιόπας &c. Quod τελετὰς in textu reposuit pro vitioso illo πέλωτα, omnino probo: sic enim Proclus in Timæum Platonis, quem locum apposite huc adduxit. In reliquis vero nihil mutatum velim, nisi ut pro ἐξέμαθον legatur ἐξέμαθεν, nam illa ὁ δ περὶ θεῶν Πυθαγόρα satis sana sunt. Subintelligendum enim in hisce λόγ☉, hoc modo: ὁ δ περὶ θεῶν λόγος Πυθαγόρα. h. e. *iste vero de Diis sermo Pythagoræ.* nam haud dubie in isto libro, cui Titulus Ἱερὸς λόγ☉ vel Ὁ περὶ θεῶν λόγ☉, ex quo hæc citantur, præcesserat alius sacer sermo, sive περὶ θεῶν λόγ☉ cui subjiciebatur hic περὶ θεῶν λόγ☉ Pythagoræ. Præterea illud τὸν ante ἐξέμαθεν, quod ejecit V.D., satis innuit præcedere debere vel intelligi λόγον, quo referatur articulus τόν. Denique sic ante illa ὡς ἄρα Ὀρφεὺς &c. non opus est poni, ὑφ' ὅ καὶ ἐδιδάχθη, vel simile quid. subintellige modo verbum substantivum ἐστίν. Atque ita totus locus intellectu fit facilis. sc. *Ille vero de Diis* (sermo) *Pythagoræ Mnesarchi filii, quem didicit initiatus in Libethris Thraciis, initia tradente Aglaophamo, est, quod sc. Orpheus Calliopes filius &c.*

P. 124. Cum, inquit, Abaris suo more sacris operaretur, & excultam ab omnibus barbaris futurorum præscientiam quæreret, διὰ

θυμάτων, μάλιστα τῶν ὀρνιθείων] Hic Interp. habet *avium*. Pro *avium* malim dicere *gallinaceorum*, ut θύματα ὀρνίθεια ſint ſacrificia gallinacea. paſſim enim ὄρνιθες κατ' ἐξοχὴν dicuntur *Gallinæ*. Gloſſ. ὄρνις κατ' οἶκον, *Gallina*. Ὀρνίθειος, *Gallinaceus*. Ὀρνιθὼν, *Gallinarium*. Eurip. Herc. Fur. verſ. 72. --- οὓς ὑποπτέρους σώζω νεόσσους ὄρνις ὡς ὑφειμένη. Luc. XIII. 34. ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυτῆς νοσσιὰν &c. Proverb. ὀρνίθων γάλα, *lac gallinaceum*. Confirmat valide ſententiam meam id quod mox ſequitur de Pythagora cenſente ſacrificia ſine ſanguine & mactatione eſſe offerenda, ἄλλως τε καὶ ὅτι ἱερὸν ἡγεῖτο εἶναι τὸν ἀλεκτρυόνα ἡλίῳ. En, quod primo ὄρνιθος vocabulo vel θυμάτων ὀρνιθείων expreſſum, id dein voce ἀλεκτρυόνος effertur.

P. 177. de Abaride, ἀπὸ τῶν ἐν ἀμηχάνοις --- παραγιγνομένων δαιμονίων τινῶν καὶ θείων εὐεργετημάτων ἐπειρᾶτο συμπείθειν, ὥς ἐστι θεία πρόνοια, πᾶσαν ἐλπίδα ἀνθρωπίνην καὶ δύναμιν ὑπεραίρουσα.] Nequaquam hic locus Interpretibus intellectus, qui ſic vertunt: *& ex iis quæ humanis viribus averruncari nequeunt ---. & atrocibus calamitatibus, quæ Dæmonum quorundam aut Deorum operatione immittuntur, perſuadere conatus eſt, eſſe utique divinam providentiam &c.* Sed an παραγιγνόμενα καὶ θεῖα εὐεργετήματα ſunt *atroces calamitates quæ hominibus immittuntur à Diis aut Dæmonibus?*

bus? Videns Cl. Kusterus non facile hanc interpretationem pati posse verba Græca, aliam eorum lectionem instituit, sc. pro παραγιγνομένων legit γινομένων & pro ἐυεργετημάτων, νȣθετημάτων, ut sign. admonitiones sive castigationes divinas, quæ fiunt immissis calamitatibus. Sed non sollicitanda vox παραγιγνομένων, multo minus ἐυεργετημάτων. loquitur enim Auctor de beneficiis quæ à Diis vel dæmonibus conferuntur in homines tempore graviorum calamitatum, quando liberant homines ab iis malis, à quibus ope humana liberari non poterant. Ex his ἐυεργετήμασι divinis probare voluit Abaris providentiam Divinam, quæ hominum potentiam longe superet.

CAP. XII.

Examinantur quædam Luciani loca in Dialogis Mortuorum. Interpres notatus in phrasi ȣδενὸς ἀυτῷ μέλει. Præfertur Mst. lectio in verbo ἐμέλλησας, & aliis exemplis ostenditur, illud sæpe ita elliptice poni, ut verbum infinitivi modi quod præcessit, in eo repeti & intelligi debeat. Ὀυδ' ἐι *eleganter ponitur post negativam. Quid* συλλαμβάνειν ἐπὶ θανάτῳ. *Rursus notatus Interpres.*

IN Luc. Dial. *Charont. Menip. & Mercur.* sub finem. Ἀγνοεῖς, inquit Mercurius, ὁποῖον ἄνδρα διεπόρθμευσας, ἐλεύθερον ἀκριβῶς, κȣ̓δενὸς ἀυτῷ μέλει. ȣ̓τός ἐστιν ὁ Μένιππος.] Verba illa, κȣ̓δενὸς ἀυτῷ μέλει, vertunt, *nec quicquam ipsi*

curæ

curæ eſt. Mavelim ego, *neminem curat.* illud οὐδενὸς non ad πρᾶγμα, ſed ad perſonam referri debere videtur. Sic in *Euang.* Marci cap. XII. verſ. 14. Phariſæi & Herodiani dicunt Jeſu: Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός: *Magiſter, novimus, te veracem eſſe, & non curare quemquam.*

In Dial. *Ajacis* & *Agamemnonis* in principio: Εἰ σὺ μανεὶς, ὦ Αἶαν, σεαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμέλλησας δὲ καὶ ἡμᾶς ἅπαντας, τί αἰτιᾷ τὸν Ὀδυσσέα;] Pro ἐμέλλησας, quod nihili eſt, & tamen omnes occupavit editiones, conjecit ὁ πάνυ Grævius, ſcribendum ἐμέλισας. hoc ſenſu; *Si tu, cum furore corripiebaris, Ajax, te ipſe interfeciſti, noſque omnes concidebas, quid Ulyſſem accuſas?* Ajax enim furore percitus pecudes jugulabat, & cum in illas graſſaretur, putabat ſe Græcorum obtruncare duces. Ego tamen præfero lectionem, quam Mſtos habere teſtatur Vir Cl. modo laudatus, ſc. ἐμέλλησας, ut ſubaudiatur φονεύειν ex præcedenti, h. e. *interfecturus eras.* Simili plane modo loquuti ſunt alii. Dio Chryſoſt. *Orat.* LXIV. de Alexandro: Ἀπέκτεινε δὲ Κλεῖτον τὸν σοφὸν, --- καὶ διδάσκαλον Καλλισθένην, καὶ Ἀριστοτέλην ἐμέλλησε, καὶ Ἀντίπατρον ἐβουλεύσατο. Julian. *Orat.* I. pag. 33. ὧν τοὺς μὲν ἀνῄρηκε, τοὺς δὲ ἐμέλλησεν. & pag. 44. καὶ τιμὰς ἐπ' αὐτοῖς τὰς μὲν ἐχαρίσω, τὰς δὲ ἤδη μέλλεις. In quibus exemplis ſubintelligendum verbum quod præceſſit,

sit, ut Ἀριστοτέλην ἐμέλλησε pro Ἀριστοτέλην ἀποκλεῖναι ἐμέλλησε. & τοὺς δὲ ἐμέλλησεν pro τοὺς δὲ ἀνελεῖν ἐμέλλησε.

Eodem Dialogo in fine: τὸν γοῦν Ὀδυσσέα μὴ οὐχὶ μισεῖν οὐκ ἂν δυναίμην ὦ Ἀγάμεμνον, οὐδ' εἰ αὐτή μοι Ἀθηνᾶ τοῦτο ἐπιτάττοι.] Postrema illa, οὐδ' εἰ αὐτή μοι Ἀθηνᾶ τοῦτο ἐπιτάττοι, minus recte vertuntur ab Interpretibus: *etsi ipsa Minerva hoc nolit*. Tu verte: *non si ipsa mihi Minerva hoc imperaret*. Sic eleganter post negationem ponitur οὐδ' εἰ. Homer *Iliad*. ε. vers. 644.

Οὐδέ τέ σε Τρώεσσιν ὀΐομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι
Ἐλθόντ' ἐκ Λυκίης, οὐδ' εἰ μάλα καρτερός ἐσσι.

sic Lat. *non si* sequitur negationem. Liv. lib. VII. cap. 10. *Injussu tuo Imperator, extra ordinem nunquam pugnaverim, non si certam victoriam videam*. Idem lib. XXXVIII. cap. 57.

Dial. *Alexandri, Annib. Min. Scip.* inter alia de Alexandro dicit Annibal, καὶ ἐμιαιφόνει ἐν τοῖς συμποσίοις τοὺς φίλους, καὶ συνελάμβανεν ἐπὶ θανάτῳ.] Hæc sic vertuntur vulgo: *& amicorum cæde convivia contaminavit, & interficientibus opem tulit*. Equidem non possum non mirari, quomodo phrasin συλλαμβάνειν τινας ἐπὶ θανάτῳ reddere potuerint, *interficientibus opem ferre*. Συλλαμβάνειν quidem cum dativo significat *opem ferre*, sed non cum accusativo, ut hic: nam τοὺς φίλους non tantum ad ἐμιαιφόνει pertinet, sed etiam ad συνελάμ-

βανεν. Est autem συλλαμβάνειν τινα *aliquem capere, comprehendere*. Sed quî illud ἐπὶ θανάτῳ denotare poterit *interficientibus?* hoc inauditum est. Mihi nihil aliud est quam *ad mortem*. Ergo συλλαμβάνειν τινα ἐπὶ θανάτῳ est ad verbum, *aliquem comprehendere ad mortem*, h. e. ut ad mortem ducatur, vel, mortis supplicio afficiatur. Eandem phrasin habet Diodorus Sic. lib. XVI. p. 513. φοβούμενος δὲ αὐτὸν ὁ Διονύσιος ἔκρινεν ἐκ ποδῶν ποιήσασθαι τὸν ἄνδρα, συλλαβὼν ἐπὶ θανάτῳ. Ceterum τὸ συνελάμβανεν hic est συλλαμβάνειν ἐκέλευε, *comprehendi jubebat*, vel *comprehendebat per alios*. ut apud Ælian. V. H. XIV. 49. de Philippo, Ἀφθόνητον ἐμαστίγωσεν, *Aphthonetum flagris cecidit*, nimirum per alium suo jussu. Vide ibi Cl. Perizonium.

CAP. XIII.

Ex Luciani Timone aliisque Dialogis quædam illustrantur. ἐν τοσούτῳ, interea. Ἀπρὶξ ἔχεσθαι *firmiter tenere. Locus Theocriti à prava distinctione liberatur. Interpres Luciani notatus.* Προσίεσθαι *non est* adire, *sed* admittere. *Quid* διαφέρεσθαι ἐν τοῖς λόγοις *&* πλείοσι κρατεῖν. Διαγνώσομαι *sensu activo usurpatur.*

APud Lucianum *in Timone* pag. 79. πλὴν ἱκανὴ ἐν τοσούτῳ καὶ αὕτη τιμωρία ἔσται αὐτοῖς] Interpres: *Quanquam vel id supplicii satis magnum in istis fuerit*. Ego malim: *Veruntamen*

runtamen satis magna interim & hæc ipsis erit pœna. Omisit Interpres illa ἐν τοσέτῳ, quæ signif. *interea.* Auctor noster in Dial. *Panopes & Galen.* Ὁ γὰρ Ποσειδῶν ἐκέλευσέ με ὦ Πανόπη ἀκύμαντον ἐν τοσέτῳ φυλάττειν τὸ πέλαγος: *Nam me Neptunus jusserat, Panope, tranquillum interea servare pelagus.* & paullo post, Ἡ Ἔρις δ' ἐν τοσέτῳ &c. In *Contemplant.* p. 352. ἐν τοσέτῳ δ' ἐπαιρέσθων, ubi perperam Interpres: *verum adeo in sublime attollantur.* Debebat: *interim autem in sublime evehantur.* i. e. dum adhuc vivunt, ante mortem. habet iterum in *Symposio*, ubi Scholiastes exponit μεταξύ.

In *Necyomant.* pag. 328. ἀπρὶξ ἐχομένες αὐτῶν.] i. e. *firmiter ac tenaciter adhærentes illi* (pecuniæ) *ita ut ab ea divelli nequirent.* Habet phrasin hanc Theocrit. *Idyll.* xv. vers. 68. Sed perperam distinctus & ab Interprete acceptus est ille versus etiam in nova edit. Oxon.

Πᾶσαι ἅμ' εἰσένθωμες ἀπρίξ· ἔχευ Ἐυνόα ἁμῶν.

Omnes una confertim intremus: adhæreto nobis Eunoë.

Distingue: Πᾶσαι ἅμ' εἰσένθωμες· ἀπρὶξ ἔχευ Ἐυνόα ἁμῶν.

& verte: *Omnes simul intremus: firmiter adhæreto nobis Eunoë.*

Idem *Idyll.* XXIV. vers. 54.

Ἦτοι ἄρ ὡς εἴδοντ' ἐπιτίτθιον Ἡρακλῆα
Θῆρε δύω χείρεσσιν ἀπρὶξ ἁπαλαῖσιν ἔχοντα.

Sane ut viderunt Herculem parvulum belluas duas tenaciter manibus teneris prementem. habet etiam Ælianus V. H. I. 3. de rana Ægypt. καλάμου τρύφος ἐνδακὼν, πλάγιον φέρει, καὶ ἀπρὶξ ἔχεται, *demordens frustum arundinis, obliquum fert & firmiter tenet.* Heliodor. *Æthiop.* lib. x. cap. ult. ἀπρὶξ ἐχόμενος καὶ οἱονεὶ συμπεφυκὼς, *firmiter hærens & tanquam congenitus.*

In *Vitarum Auct.* pag. 376. Καὶ ἀκοινώνητος εἶναι θέλε, μὴ φίλον, μὴ ξένον προσιέμενος.] h. e. ut vertit Interpres, *& sine ullo commercio esse velis, neque amicum neque hospitem adeundo.* Tu vero postrema illa mecum potius verte: *neque amicum, neque hospitem admittendo.* nam προσίεσθαί τινα non est *adire aliquem*; sed *aliquem ad se admittere, aditum conveniendi dare alicui.* Ælian. lib. IX. V. H. cap. 3. Κλεῖτος δὲ, εἴποτε μέλλοι τισὶ χρηματίζειν, ἐπὶ πορφυρῶν βαδίζων εἱμάτων, τοὺς δεομένους προσίετο. *Clitus vero, si quando auditurus erat quosdam, inambulans stragulis purpureis, admittebat desiderantes.* & passim alibi apud Eundem & alios.

In *Reviviscentibus* p. 403. διαφερόμεθα ἐν τοῖς λόγοις] Verterim hæc, *in opinionibus discrepamus*, potius quam *rationibus*, ut Interpres. mox sequitur, ἐν ταῖς προαιρέσεσι διαλλάττειν, quod idem est. In eadem pag. paullo post occurrit, πλείοσι γὰρ κρατῆσαι βούλομαι. inepte

id Interpres reddidit, *plures volo vincere.* ignoravit ellipticam loquutionem, in qua deest ψήφοις, ut sit, *pluribus calculis vincere.* sic ἁπάσαις κρατεῖν dixit Auctor pag. 413. Sed vide quæ dixi in Ellipſ. V. Ψῆφος.

In eodem Dial. pag. 416. non tetigit iterum scopum Auctoris Interpres in his verbis: χρὴ δὲ ὑμᾶς σκοπεῖν, ὅντινα τρόπον ἀγνοούμενα ταῦτα πεπαύσεται, καὶ διαγνώσονται οἱ ἐντυγχάνοντες, οἵτινες οἱ ἀγαθοὶ αὐτῶν, καὶ οἵτινες αὖ πάλιν οἱ τοῦ ἑτέρου βίου. *Ceterum oportet vos considerare, quo pacto desinent hæc ignota esse, & dignoscentur, qui tecum consvescunt, quinam illorum sint boni, quinam contra alterius sint vitæ.* Postrema verba ita erant convertenda: *Et dignoscent ii, qui in eos* (Philosophos) *incidunt, quinam eorum sint boni, quinam mali.* ut ex sequentibus satis liquet. Plerumque in media forma & sensu activo occurrit διαγνώσομαι pro *dignoscam.* sic pag. 425. διαγνώσομαι τίς καὶ πόθεν &c.

CAP. XIV.

Luciani quædam loca perperam ab Interpretibus intellecta explicantur. Γαλεὸς *non est* felis, *sed* piscis, canis marinus. *Quid* ἀνατείνειν *&* Ἐπαίρειν τὰς ὀφρῦς. Ἐπὶ *cum dativo pro* post. ἐπάγειν *pro* ἐπάγειν βίον. Διατιθέναι τινά τι, *est aliquem hoc vel illo modo* tractare.

IN *Reviviscentibus* p. 418. Cum *Parrhes.* dixerat, ἀλλ' ὁρῶ τινα λάβρακα δύμεγέθη, μᾶλλον ἢ χρύσοφρυν. *Libert.* οὐκ. ἀλλὰ γαλεός ἐστι.] Quæ postrema reddidit Interpres: *Minime, felis est.* Sed quis unquam audivit, γαλεὸν esse *felem*, & feles in mari capi? Discimus ex Æliano *H. An.* I. 45. γαλεὸν esse genus canis marini, qui est κατεστιγμένος & ποικίλος, qualis hic intelligitur. Hinc mox Parrhesiades, capto γαλεῷ dicit, τίς εἶ ὦ βέλτιστε ἰχθύων· Κύων οὗτός γε. Sic enim legendum pro ἄυων corrupta voce, dudum conjeceram. & jam ante quadriennium ferme vidi in Specimine Novæ Editionis Luciani, quam parare Cantabrigiæ in animo habebat Vir doctissimus Moses Du Soul, juberi pro ἄυων scribi κύων, auctore codice Longoliano. id quod meam conjecturam valide confirmat.

In Cataplo p. 425. Καὶ ὁ Αἰακὸς ἀνατείνας τὰς ὀφρῦς.] Ἀνατείνειν τὰς ὀφρῦς, non est *contrahere supercilia*, ut Interpr. hoc enim Græci dicunt συνάγειν ὀφρῦς, estque iratorum, qui torvo vul-

vo vultu aliquem intuentur, ut apud Comicum in *Pluto* p. 77.

Ὀφρῦς συνῆγον, ἐσκυθρώπαζόν θ' ἅμα.

sed ἀνατείνειν τὰς ὀφρῦς est *attollere supercilia ad frontem*, ut Cicero loquitur, quod arrogantiæ & gravitatis est. Hoc in Dialog. Mortuorum *Charontis* &c. dicitur ἐπαίρειν τὰς ὀφρῦς, his verbis: Ὁ σεμνὸς δὲ οὗτος ἀπό γε τοῦ σχήματος, καὶ βρενθυόμενος, ὁ τὰς ὀφρῦς ἐπηρκώς. hoc est, *sublatis superciliis*. perperam ibi vertitur etiam *contractis superciliis*. Pag. seq. in eodem Dial. dicitur, ὑπὲρ τὸ μέτωπον γὰρ καὶ ταύτας (ὀφρῦς) ἐπῆρκεν, οὐκ οἶδ' ἐφ' ὅτῳ ἀνατείνων ἑαυτόν.

Ibidem p. seq. τοὺς ἀκλαύστους ἐπὶ τούτοις ἐμβιβασώμεθα] Vertunt, *cum his indefletos introducamus*. Rectius dicas, *post hos*. Sic in sequentibus hujus pag. τοὺς τραυματίας ἐπὶ τούτοις παράγαγε, *saucios adducito post hos*. ἐπὶ autem cum *dativo* significare *post* constat. Xenoph. K. Π. II. II. Καὶ τάξας δῆτα ἐπ' αὐτῷ (*post eum*) ἄνδρα νεανίαν.

In *Conscribenda Historia* pag. 617. de morte Severiani scripsisse ait Historicum quendam, ceteros omnes deceptos fuisse, qui putarunt ipsum gladio interfectum esse. ἀποθάνοι δὲ ἀνὴρ, pergit, σιτίων ἀποσχόμενος· τοῦτον γὰρ αὐτῷ ἀλυπότατον δόξαι τὸν θάνατον, οὐκ εἰδὼς ὅτι τὸ μὲν πάθος ἐκεῖνο πᾶν τριῶν οἶμαι ἡμερῶν ἐγένετο. ἀπόσιτοι δὲ καὶ ἐπτὰ διαρκοῦσιν οἱ πολλοὶ, ἐκτὸς εἰ μὴ τοῦθ' ὑπολάβοι τις, ὡς Ὀσρόης εἱστήκει περιμένων ἔστ' ἂν

Σιβη-

λιμῷ

Σεβηειανὸς λίμῳ ἀπόληται, ἢ διὰ τοῦτο οὐκ ἐπήγαγε διὰ τῆς ἑβδόμης.] Senſus verborum eſt, *Severianum intra triduum mortuum fuiſſe, quum inediam ad ſeptimum uſque diem perferant plerique: niſi ſi quis putet adſtitiſſe Oſroëm, & expectaſſe, donec fame enectus eſſet Severianus, & propterea eum non produxiſſe vitam per hebdomada.* Interpres poſtrema ſic reddiderat: *& ob hoc eum per ſeptem dies in aciem non eduxiſſe:* Verum hoc denotare ἐπάγειν, unde didicerit ille, neſcio. Eſt ἐπάγειν hic abſolute poſitum pro ἐπάγειν τὸν βίον, h. e. *inſuper agere vitam, producere vitam,* quemadmodum ἄγειν & διάγειν abſolute etiam uſurpantur ſine voce βίον.

In *Gymnaſiis* pag. 271. Anacharſis Soloni: Ὑμῖν ταῦτα γένοιτο τὰ ὠφέλιμα ἢ τερπνά, ἐμὲ δὲ εἴτις ὑμῶν τοιοῦτό τι διαθείη, εἴσεται, ὡς οὐ μάτην διεζώσμεθα τὸν ἀκινάκην. Vertunt: *Hæc ſint vobis utilia & jucunda. quod ad me attinet, ſi quis veſtrum tale quid mihi proponat, intelliget me non fruſtra acinace accinctum eſſe.* Verum διατιθέναι τινά τι, non eſt *aliquid proponere alicui,* ſed *hoc vel illo modo aliquem afficere, tractare,* & ſæpe *vexare, male tractare, male mulcare.* Auctor in hoc ipſo Dialogo infra pag. 297. μήτε τυράννου βιαζομένου, μήτε πολεμίων διατιθέντων, *neque tyranno vim faciente, neque vexantibus hoſtibus.* Interpres ibi quoque non expreſſit, qui habet, *imminentibus.*

& in

& in *Pseudologistâ* pag. 445. τιαῦτά με διατίθης, *ita me tractas*. Demosthenes, ἴστε γὰρ δήπου ὃν τρόπον Ὀρχομενίους διέθηκε, *nostis enim quomodo tractaverit Orchomenios, quibus incommodis affecerit eos*. Mens itaque Anacharsidis hoc loco est: *Si quis vestrum me tali modo tractaverit.*

CAP. XV.

Lucianus aliquot locis illustratur. Ἐπιμελεῖσθαι *specialiter* ægrotos *vel* saucios curare. *Interpres notatur.* Κοιτὶς *non est* cubile, *sed* cista *vel* arca vestiaria. Μύοντα βαδίζειν *est* clausis oculis incedere. Οἱ κρείττονες *sunt* Dii. Κατέσβη *passive notat* extinctum est. *Quid* ἀπολογεῖσθαι τοῖς παροῦσιν.

IN *Dialog. Meretr.* pag. 526. de Megilla: Χρόνῳ δὲ ἡ Μέγιλλα ὑπόθερμος ἤδη οὖσα, τὴν μὲν πηνήκην ἀφείλετο τῆς κεφαλῆς, ἐπέκειτο δὲ πάνυ ὁμοία καὶ προσφυὴς, καὶ ἐν χρῷ ὤφθη αὐτὴ, καθάπερ οἱ σφόδρα ἀνδρώδεις τῶν ἀθλητῶν, ἀποκεκαρμένη.] Quæ sic Latina fecit Interpres: *Ceterum cum jam incaluisset Megilla, galericulum quidem a capite removit, ipsa autem incumbebat similis & æquiparanda athletæ alicui vehementer virili & robusto, & cute ad vivum detonsa.* Deceptus fuit verbis ἐπέκειτο δὲ πάνυ ὁμοία καὶ προσφυὴς, quæ de ipsa *muliere* intellexit, quum sint de *coma* ejus *ascititia* intelligenda, hoc sensu: *Capiti demsit comam ascititiam,*

titiam, quam impositam habebat valde similem & aptam: atque ipsa visa est instar robustissimorum athletarum cute ad vivum detonsa.

De *Morte Peregrini* pag. 570. Εἶτα παρανομήσας τι καὶ ἐς ἐκείνους, ὤφθη γάρ τι ὡς οἶμαι ἐσθίων τῶν ἀποῤῥήτων αὐτοῖς.] Accusat hic Tanaq. Faber Auctorem, quod Christianorum legem non noverit, & confuderit Judaicos ritus cum Christianorum lege. Verum salvo doctissimi ejus Critici judicio, illud ego quidem heic non video: nam per illa ἀπόῤῥητα τοῖς Χριστιανοῖς, quæ ederit Peregrinus ille, intelligi possunt εἰδωλόθυτα, vel αἷμα vel πνικτὸν, quæ primis Christianis ex decreto Apostolorum erant ἀπόῤῥητα. Et ab iis diligentissime sese abstinuisse Christianos docent veteres Patres.

In *Fugitivis* pag. 594. ἐντειλάμενος ἐπιμεληθῆναι.] verto: *dato negotio, ut eos curarem* vel *sanarem*. Verbum ἐπιμελεῖσθαι κατ᾽ ἐξοχὴν dicitur de iis qui ægrotos vel vulneratos curant. ita in *Sympos.* pag. 655. Διόνικος ἐπεμελεῖτο, de quo paullo ante, ἀκεσαμένου τὸ τραῦμα. mox pro eo bis hic utitur Lucianus verbo ἰάσασθαι. hinc ἐπιμεληταὶ dicti, οἱ τοὺς τετρωμένους ἐν πολέμῳ ἐθεράπευσαν. V. Hesych. hinc etiam ἴασις & ἐπιμέλεια occurrunt ut synonyma apud LXX. *Proverb.* III. 8. & 22. τότε ἴασις ἔσαι τῷ σώματί σου, καὶ ἐπιμέλεια τοῖς ὀστέοις σου.

In *Epistol. Saturnal.* pag. 621. ἐν ταῖς κοι-

τίσι

τίσι καὶ κίςαις εὐρῶτι πολλῷ καταστῆναι.] *sinere ut in cubilibus ac scriniis multa carie putrescant* (vestimenta sc.) sic habet Interpres. Putavit ille, κοιτὶς esse *cubile*, ut κόιτη; sed κοιτὶς est arcula, in qua corporis ornamenta vestesque pretiosiores recondi solebant. Hesych. Κοιτὶς, ἡ μικροτέρα κίςη, ἐν ᾗ ὁ γυναικεῖος κόσμος ἀπετίθετο. & Pollux *Onomast.* lib. x. cap. 31. Ἵνα δὲ ἀποτίθενται αἱ ἐσθῆτες, χηλοὶ, κιβώτια, κίςαι καὶ κιςίδες, ὡς ἐν Ἀχαρνεῦσιν Ἀριςοφάνης, κοῖται, κοιτίδες.

Pag. 630. --- εἰ μύοντες οἱ πένητες βαδίζοιεν.] Perperam vertitur, *si pauperes abirent taciti.* nam μύοντες βαδίζειν dicuntur *qui clausis oculis incedunt.* μύειν enim hic est claudere oculos, quod aliter καταμύειν & καμμύειν. Recte itaque Scholiastes hic, μύοντες, καμμύοντες, τουτέςιν ὀφθαλμοὺς κλείοντες. atque ita recte sequitur, *nonne id vos ureret, quum sic non haberetis, quibus purpureas vestras vestes ostenderetis?* nam licet pauperes taciti irent per plateas, tamen videre poterant vestes pretiosas divitum; sed si clausis oculis, non.

Pag. 636. ἐδεξίουντο ὥς τινα τῶν κρειττόνων.) hoc est, *& ut Deorum quempiam exceperunt.* non vero, ut verterat ille, *& ut quempiam ex præstantioribus salutarunt.* ita infra in *Charidemo* pag. 787. πῶς οἱ κρείττους ἔχουσι περὶ τούτου. ubi iterum perperam, *qui potiores habentur.* sequitur ibi paullo post, οὕτω δὲ περιςπούδαςον

τοῖν θεοῖς. Item p. 789. τὸ γὰρ ἔτω μὲν περιφανῶς ὑπὸ τῶν κρειττόνων τετιμημένον, ἔτω δὲ τοῖς ἀνθρώποις θεῖον &c. & p. 795. Sic passim auctores alii. Hesych. οἱ κρείττονες, οἱ θεοί.

Pag. 640. καὶ τἔτο μὲν ὧδέ πως ἐκεχωρήκει, μεγάλης αἰσχύνης ἄξιον τῷ Κλεοδήμῳ γενόμενον, εἰ ἔφθη διαφοιτῆσαν εἰς ἅπαντας, ἀλλὰ μὴ κατέσβη αὐτίκα.] Illud μὴ non mutandum censeo in μὴν, ut voluit Marcilius, nec κατέσβη vertendum *active*, ut fecit Interpres, sed *passive*: Activum enim hujus verbi sæpe sensum habere passivum apud optimos quosque Auctores, docuit Stephanus. hic igitur erit verborum sensus: *Si prius ad omnes permanasset ea res, & non statim fuisset extincta.*

Pag. 644. ταῦτα ἐγὼ τοῖς παρἔσιν ἀπολελόγημαι.] Erasm. *atque his quidem de rebus hæc responderem.* Sed putem ego, τοῖς παρἔσιν non posse reddi, *de his rebus*; verum esse masculinum, & subaudiri ἀνθρώποις vel συμπόταις. Nam jusserat Etœmocles, ut hæc sua epistola palam præsentibus omnibus convivis recitaretur, ut pag. 643. hinc pag. 646. ὁρῶν τὲς παρόντας γελῶντας ἐφ' ἑκάστῳ. Quare verba ita reddo: *Hæc ego præsentibus* (convivis) *pro defensione dixi.*

CAP. XVI.

Ex Ariſtide nonnulla illuſtrantur, & Canteri verſio quibuſdam in locis notatur & corrigitur. Δέχεσθαι & *προσίεσθαι recte junguntur.* Γίνεσθαι πρός τινι πράγματι *eſt* agere aliquid. **Καιρὸς** *pro eo* quod decet *aut* par eſt. **Κύριοι** *&* αὐτοκράτορες *ποιεῖν τι*, qui poteſtatem habent aliquid faciendi. Ἀποκρύπτειν *pro* præſtare *vel* dignitate ſuperare.

ARiſtides *Hymno in Jovem* pag. 1. Σὺ δ' δέξαι καὶ ὥσπερ ἔσωσας εὐμενῶς καὶ πρόσου τὰ χαριστήρια.] Vertit Canterus: *Tu vero qua benignitate ſalutem nobis tribuiſti, eadem & gratiarum actionem accipe.* Non quidem adeo male, quod ad ſenſum; ſed non expreſſit voculas πρό σου, forſan quia alienæ ab hoc loco videbantur, uti revera etiam ſunt. Legendum una voce πρόσου, imperat. a προσίεσθαι *admittere.* Sic pag. 101. in fine Orat. in Serapim: τόν τε ὕμνον τόνδε --- πρόσου φαιδρῶς, χαριστήριον μὲν ἐκείνων τῶν ἔμπροσθεν. Optime itaque junguntur hæc duo, δέξαι καὶ πρόσου, *accipe & admitte, ne repudia.*

Ibidem: Καί τοι πρὸς αὐτῷ γινόμενος, οὐκ ἔχω τίς γένωμαι.] Int. *Enimvero poſtquam in rem præſentem veni, omnino quid agam neſcio.* Reſpexiſſe videtur Canterus ad Hymnum ipſum, ſive Orationem, quaſi hanc intellexiſſet Ariſtides. Mihi vero videtur Ariſtides intendiſſe votum illud quod fecerat Jovi, quum

dicit, πρὸς αὐτοῦ γινόμενος &c. quæ verto: *Licet, quum id agerem* (h. e. quum votum illud facerem;) ~~quia egerim nescitam.~~ qualis nunc fuerim nescio. Nota, quod non γίνωμαι, sed γένωμαι dixerit Auctor: Præterea, quod opponatur mox, ἀλλὰ νυῦ μοι δοκῶ &c.

in αορ. 2. subjunct.

Pag. 12. πόῤῥω τοῦ καιροῦ] i. e. *ultra quam decet*, sive *par est*. Καιρὸς eleganter pro *eo quod par est*. Sic Aristides in Panathen. pag. 207. Xenophon Ἱππικῇ cap. 8. πολὺ πλεῖον τοῦ καιροῦ, *majus multo quam oportet*. & cap. 9. εἴποτε συμβαίνει θυμοειδεστέρῳ ἵππῳ τοῦ καιροῦ χρῆσθαι, *si quando contingit ut animosiore quam par est utatur equo*. ibid. paullo post, θᾶττον ὁρμώμενον τοῦ καιροῦ. *citius impetum facientem quam decet*. iterum cap. 10.

Pag. 16. ἀρχηγέτην καὶ τέλειον] Nota hic obiter, simili loquendi genere Christum Dominum ab Auctore Epistolæ ad Hebræos cap. XII. 2. appellari ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν τῆς πίστεως ἡμῶν.

In *Orat.* II. *in Minervam* pag. 19. Δεξιὰν κατὰ χεῖρα τοῦ πατρὸς αὐτὴν καθεζομένην, τὰς ἐντολὰς τοῖς θεοῖς ἀποδέχεσθαι.] Sic Callimachus de Apolline, Hymno in Eum vers. 30.

--- Διὶ δεξιὸς ἧσται.

Pag. 25. τῆς τέχνης καὶ τῆς προαιρέσεως.] Canterus: *tum artis venatoriæ*, *tum consilii*. Male, per τέχνην enim non *artem* intelligit *venatoriam*, sed *obstetricandi*, & per προαίρεσιν, *institutum manendi in virginitate*, non *consilium.*

lium, id quod ex antecedentibus & consequentibus satis colligitur.

In *Orat.* III. *Isthm.* pag. 45. διὰ δυοῖν δὶς εἰς ἓν συνιούσῃ.] Interp. *qui* (conventus) *post singula biennia semel habetur.* In δυοῖν subintell. ἐτοῖν, ut pag. 41. οὐχ ἣν διὰ δυοῖν ἐτοῖν συμπληροῖ αὐτῇ τὸ Ἑλληνικὸν καθάπερ ἡ παροῦσα αὕτη. Sed quod sequitur, δὶς εἰς ἓν συνιούσῃ, non recte percepit Canterus; significat enim, *bis in unum convenit.*

Orat. VII. *in Serapim* pag. 90. Καὶ εἰσὶν αὐτοκράτορες ὅ,τι ἂν βούλωνται ποιεῖν.] Eleganter αὐτοκράτορες & κύριοι ποιεῖν τι dicuntur, *qui potestatem habent faciendi aliquid.* Sic pag. 98. ex poëta: οὗτος κύριος ἢ μὲν παυέμεν, ἢ δ' ὀρνύμεν ὅν κ' ἐθέλῃσιν. & in *Panathen.* p. 233. οὐκ ἔσονται κύριοι σφίσιν αἱρεῖσθαι τοὺς ἡγεμόνας.

In *Panathen.* pag. 222. ἀπέκρυψε τοῖς ἔργοις τὰς ἀπειλὰς] hoc est, *factis longe superavit minas.* Ἀποκρύπτειν eleganter usurpatur, de iis quæ aliis *præstant*, & *dignitate superiora sunt*, per quæ obscurantur & quasi absconduntur alia. sic pag. 364. πάντα ὑπὸ τούτων ἀποκρύπτονται, *omnia ab his superantur.* & pag. 459. πρότερον μὲν κάλλει καὶ μούσαις ἁπάσας πόλεις ἀποκρύπτουσα, *prius pulcritudine & studiis literarum omnes superans urbes.*

quo sensu Galli utuntur effacer, obscurcir. Son mérite obscurcit, efface celui de ses contemporains.

CAP.

CAP. XVII.

Πρόσοδοι, Supplicationes. Τὸ Κρεῖττον *eſt* Numen. *Ariſtides emendatur. Ejus verſio notatur.* Πρός τινος εἶναι *dicitur eleganter pro* eſſe alicujus, *ſive* convenire alicui.

PAg. 257. πανηγύρεις καὶ πρόσοδοι τοῖς θεοῖς ἦσαν.] Πρόσοδοι vocantur *ſupplicationes* quæ fiunt Diis, uti docuit Illuſtr. Ezech. Spanhemius ad Callimachi *Hymnum in Jovem* pag. 3. qui adduxit locum Ariſtophanis in *Nub.* cui addo hæc ſequentia. Apud Ariſtidem noſtrum pag. 322. αἱ δὲ ἔτους θυσίαι καὶ πρόσοδοι. & pag. 418. in *Cyzic.* θυσίαι καὶ πομπαὶ καὶ πρόσοδοι. Apud Xenoph. lib. VI. Ἀναβάσ. p. 371. αἱ πρὸς τοὺς θεοὺς πρόσοδοι.

Gallice dicuntur processions

Pag. 271. ὡς μὴ δοκεῖν τύχῃ μᾶλλον, ἢ τῷ τοῦ κρείττονος λόγῳ τὸ ἔργον κριθῆναι καὶ νῦν καὶ πρότερον.] Canterus: *ut jam non fortuna favente potius quam fortitudine res utraſque geſſiſſe viderentur.* At τὸ κρεῖττον nuſquam quod ſciam, *fortitudinis* ſignificatu occurrit, verum *numinis* ſæpe. Ælian. V. H. III. I. οὕτως ἄρα ἡ τιμὴ ἡ περὶ τὸ κρεῖττον, ἐκθεοῖ τὸν τόπον: *Ita vera aſſidua Numinis veneratio locum efficit ſanctum:* Sic οἱ κρείττονες ſunt *Dii*, ut dixi ad Lucianum. Hoc loco haud dubie τὸ κρεῖττον etiam eſt *numen.* atque verba Ariſtidis hoc modo vertenda cenſeo: *ut non videatur fortuna potius quam numinis ratione creta res eſſe &*

nunc

nunc & antea. paullo enim ante dixerat Auctor: καί μοι δοκεῖ θεῶν τινὸς εὐνοίᾳ καὶ σπουδῇ πρὸς τὴν πόλιν συσκευασθῆναι τοῦτο τὸ δεύτερον, ὥσπερ ἐν δράματι.

Pag. 326. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν τοιαῦτα] Est formula apud Græcos, quæ Latine exprimitur, *Sed hæc hactenus.* Æschylus in *Prometh. Vincto* p. 33. Ed. Steph. Τοιαῦτα μὲν δὴ ταῦτα. Aristoph. *Pluto* in principio, Καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα. Idem in *Nub.* Ταῦτ' ἄρα ταῦτα. Plato lib. III. *de Legib.* in principio, Ταῦτα μὲν οὖν δὴ ταῦτα. Philostrat. *Vita Apollon.* lib. VII. cap. 31. Ἐπὶ τοσοῦτον μὲν δὴ ταῦτα.

Orat. in Romam pag. 341. Ἔθος τοῖς πλέουσι καὶ ὁδοιποροῦσιν] Observanda distinctio inter τὸ πλεῖν & ὁδοιπορεῖν. Prius de *navigatione*, posterius de *itinere terrestri* dicitur. Sic etiam ὁδὸς & πλοῦς distinguuntur. Ælian. V. H. II. 14. de Xerxe: ἑαυτῷ δὲ εἰργάζετο καινὰς ὁδοὺς καὶ πλοῦν ἀήθη. De eodem Xerxe Lysias *Orat. Funebri* cap. 9. ὑπεριδὼν καὶ τὰ φύσει πεφυκότα, καὶ τὰ θεῖα πράγματα, καὶ τὰς ἀνθρωπίνας διανοίας, ὁδὸν μὲν διὰ τῆς θαλάσσης ἐποιήσατο, πλοῦν δὲ διὰ τῆς γῆς ἠνάγκασε γενέσθαι, ζεύξας μὲν τὸν Ἑλλήσποντον, διορύξας δὲ τὸν Ἄθω. *Despectis iis quæ natura sunt, & divinis rebus, & humanis cogitationibus, viam quidem per mare fecit, navigationem vero per terram fieri coëgit, juncto Hellesponto, & perforato Atho.*

ὁδοιπορ- οῦσιν.

In *Orat. Sicul. Prior.* pag. 1. Καὶ γὰρ οὔτε φύ-

σει πρὸς ἀνδρὸς σώφρονος &c.] i. e. *nam neque natura est viri prudentis*. Præpositio πρὸς cum casu secundo *officium* notat, sive *pertinere* & *convenire*. Aristophan. *Pluto* pag. 39.

Πρὸς ἀνδρὸς ἐδὲν ὑγιές ἐς' ἐιργασμένε.

Est hominis qui nihil admisit sani.

ubi Scholia vetera: Ἡ πρὸς ἐνταῦθα ἐπι περιττή ἐστιν, ὡς οἴονταί τινες, ἐπὶ ἀντὶ τῆς ὑπὸ κεῖται· ἀλλὰ τὸ καθῆκον σημαίνει, ὡς καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, Ου πρὸς ἰατρε σοφε θροεῖν ἐπῳδάς. Idem Comicus in *Ranis* pag. 237.

Ταῦτα μὲν πρὸς ἀνδρός ἐστι
Νεν ἔχοντος καὶ φρένας.

Hoc viri est sapientis & cati.

Isocrates *Plataic.* sub finem: Ἀλλὰ τήν γε χώραν ἐ πρὸς ὑμῶν ἐστιν ἀναχέσθαι πεπορθημένην: *sed regionem tolerare vastatam esse, vestrum non est*. Arrianus de *Expedit. Alexand.* lib. 1. cap. 14. Καὶ τετο ἐπι πρὸς Μακεδόνων τῆς δόξης, ἐπι πρὸς τῆς ἐμῆς ἐς τὲς κινδύνες ὀξύτητος ποιεμαι Quæ verba sic vertuntur: *Neque id ego per Macedonum gloriam, perque meam in adeundis periculis promtitudinem & alacritatem commiserim.* Malim ego: *Atque hoc neque Macedonum gloriæ, neque meæ in adeundis periculis alacritati convenire existimo.* vel, *hoc neque Macedonum gloriæ, neque meæ in adeundis periculis alacritatis esse statuo.* qua phrasi utitur Cæsar L. IV. B. G. cap. 17. *neque suæ neque Populi Romani dignitatis esse statuebat.*

Joseph.

Joseph. lib. VI. *Bell. Jud.* cap. 31. πρὸς ϗ τῆς εὐκλείας τὸ τάχος. *sed ad gloriam pertinere celeritatem.* ubi perperam Interpres habet, *sed celeritatem ante gloriam duci.*

CAP. XVIII.

Anacreon quibusdam in locis illustratur. Λέγειν *&* ᾄδειν *poëtis sunt* ἰσοδυναμοῦντα. Δὲ *poëtis pro* καί. Ἠχεῖν *de barbito sive lyra. Daceria laudatur.* Τί δ' ἐστὶ σοί; *quid tua refert?*

ANacreon *Ode* I.

Θέλω λέγειν Ἀτρείδας,
Θέλω ϗ Κάδμον ᾄδειν·
Ἁ βάρβιτος ϗ χορδαῖς
Ἔρωτα μοῦνον ἠχεῖ.

Recte ad hunc locum docuit Faber, τὸ λέγειν & ᾄδειν poëtis esse verba ἰσοδυναμοῦντα. Addam locis ab ipso adductis illud Aristophanis in *Nub.* pag. 158.

Οὐδὲ πρεσβύτης ὁ λέγων ταπη.

Neque senex qui dicit carmina.

Porro in verbis Θελω ϗ, ϗ ponitur pro καὶ, quod & aliis Poëtis usitatum. Homer. *Iliad.* α. vers. 281.

Εἰ δέ συ καρτερός ἐσσι, Θεὰ ϗ σε γείνατο μήτηρ.

Si autem tu fortis es, Deaque te genuit mater.

Sequitur, Ἁ βάρβιτος ϗ χορδαῖς Ἔρωτα μοῦνον ἠχεῖ,

ἠχεῖ. Lyræ enim magis conveniunt mollia & amatoria, quam grandia & seria. Horat. Carm. III. *Od.* 3.

Non hæc jocosæ conveniunt lyræ.

&l. II. *Od.* 12. *Nolis longa feræ bella Numantiæ*
Mollibus aptari citharæ modis.

Denique ἠχεῖ dicit de *barbito.* *barbito* enim vel *lyræ* proprium est ἠχεῖν i. e. sonare. Horat. *Epod.* 17.

Sive mendaci lyra voles sonari.

Ode IX. Ἐρασμίη Πέλεια,
Πόθεν, πόθεν πέτασαι;
Πόθεν μύρων τοσούτων
Ἐπ' ἠέρος θέουσα
Πνέεις τε καὶ ψεκάζεις;
Τίς ἐστὶ σοί; Μέλει δ'.

Difficultas est in versu ultimo, qui variis modis tentatus est a viris doctis. Henr. Stephan. legit, Τί δ' ἐστί σοι μέλημα; Baxter, Τίς ἐστί σοι μεληδών; Faber unice probat conjecturam Stephani. Eruditissima vero ejus Filia, Τί δ' ἐστί σοι; μέλει δέ. Morellius & Rob. Stephanus ediderunt, Τίς ἐστι; σοὶ μέλει δέ; quod Scaliger ita vertit, *Cupis quis ille scire? Hoc est, cupisne tu scire, quis ille sit à quo missa sum?* ut sint verba *Columbæ.* & sic etiam Longepierre. Sed Josua Barnes. putat ita distingui debere, Τίς ἐστί σοι; μέλει δέ. ut sint verba Poëtæ, adhuc *Columbam* compellantis, in hunc sensum, Τίς ἐστί σοι δεσπότης; τοῦτο γὰρ μέλει μοι, ἵνα γνῶ,

Quis

Quis tibi Dominus est tam liberalis, id enim aveo scire. Denique V. Cl. J. Clericus in *Biblioth. Sel.* Tom. XI. legit, Τίς ἐςί σοι μελητής; ut dictum sit μελητὴς pro ἐπιμελητής. Ex omnibus hisce diversisque conjecturis atque sententiis maxime adridet mihi ea quæ est doctissimæ Daceriæ legentis, Τί δ' ἐςί σοι; μέλει δέ. sed explico, *Quid tua? Mihi curæ est.* ut illa priora, Τί δ' ἐςὶ σοὶ, sint verba columbæ respondentis ad ea, Πόθεν, πόθεν πέτασαι; &c. illa vero quæ sequuntur, μέλει δ'; rursus loquatur poëta. Significat autem Τί δ' ἐςὶ σοί, *Quid tua refert?* Simile quid apud Aristophanem *Concionatr.* pag. 739.

Αν. Αὕτη πόθεν ἥκεις Πραξαγόρα; Πρ. Τί δ' ὦ μέλε
Σοὶ τοῦθ'; Αν. ὅ, τι μοὶ τοῦτ' ἐςίν; &c.

Vir. *Heus tu unde venis Praxagora?* Pr. *Quid ô miser hoc ad te?* Vir. *Quid hoc ad me?*

Ode XI. Ἐγὼ δὲ τὰς κόμας μὲν
Εἴτ' εἰσὶν, εἴτ' ἀπῆλθον,
Οὐκ οἶδα· τοῦτο δ' οἶδα,
Ὡς τῷ γέροντι μᾶλλον
Πρέπει τὰ τερπνὰ παίζειν.

Similiter loquutus est Comicus in *Avibus* pag. 597.

Πει. Τίς τῶν θεῶν; Αγγ. Οὐκ ἴσμεν, ὅτι δὲ
εἶχε πτερὰ, τοῦτ' ἴσμεν.

Pi. *Quis Deorum?* Nun. *Non scimus, quod autem haberet pennas, hoc scimus.*

Ode XV. Τὸ σήμερον μέλει μοι·
Τὸ δ' αὔριον τίς οἶδεν;
Ἕως ἔτ' εὐδί' ἐστὶ,
Καὶ πίνε καὶ κύβευε &c.

Apposita ad hunc locum sunt verba Herculis apud Euripidem in *Alcestide* vers. 782.

Βροτοῖς ἅπασι κατθανεῖν ὀφείλεται,
Κοὐκ ἔστι θνητῶν, ὅστις ἐξεπίσταται,
Τὴν αὔριον μέλλουσαν εἰ βιώσεται.
Τὸ τῆς τύχης γὰρ ἀφανὲς οἷ προβήσεται,
Κἄστ' οὐ διδακτὸν, οὐδ' ἁλίσκεται τέχνῃ.
Ταῦτ' οὖν ἀκούσας καὶ μαθὼν ἐμοῦ πάρα,
Εὔφραινε σαυτὸν, πίνε· τὸν καθ' ἡμέραν
Βίον λογίζου σόν· τὰ δ' ἄλλα τῆς τύχης.

Omnes homines debent mori,
Et nemo mortalium est qui sciat,
An sit victurus in crastinum diem futurum;
Cursus enim fortunæ incertus est quo evadat,
Neque disci potest, neque arte deprehenditur.
Hæc igitur cum audiveris: & didiceris a me,
Exhilara te ipsum, bibe, quotidianam
Vitam tuam ducas esse, reliqua vero fortunæ.

CAP.

CAP. XIX.

Γῆ dicitur πίνειν, quando irrigatur pluvia. Infinitivus etiam sine articulo poëtis pro nomine substantivo ponitur. Alia quædam Anacreontis illustrantur.

ODe XIX. Ἡ γῆ μέλαινα πίνει.] Præter locum *Hebr.* VI. 7. Γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς πολλάκις ἐρχόμενον ὑετὸν, a Cl. Barnesio adductum, subjungam quædam alia. LXX. Intt. *Deuter.* XI. 11. --- γῆ ὀρεινὴ καὶ πεδεινὴ, ἐκ τοῦ ὑετοῦ τοῦ οὐρανοῦ πίεται ὕδωρ, *terra montana & campestris, ex pluvia cœli bibet aquam.* Herodot. lib. III. cap. 117. Ἐπεὰν ἡ διάκορος ἡ γῆ σφέων γένηται πίνουσα τὸ ὕδωρ, *quum terra eorum satiata esset bibendo aquam.* Et ut πίνειν dicitur γῆ, sic etiam διψᾶν *sitire.* Philostrat. *Vit. Apoll.* lib. III. c. 5. ὁπότε ἡ γῆ διψώη, *cum terra sitiret.*

Ode XXIII. Ἵν', ἂν θανεῖν ἐπέλθῃ,
Λάβῃ τι καὶ παρέλθῃ.

Falluntur Doctiss. Faber ejusque filia in Notis ad hunc locum, judicantes non esse Oden hanc ab Anacreonte, quia hic infinitivus θανεῖν sine articulo pro nomine θάνατος occurrit. At constat satis, poëtas metri gratia sæpe articulum tollere. Sic ipse Anacreon aliquoties, ut ostendit Cl. Barnesius, qui huc adduxit locum Homeri *Iliad.* κ v. 173. cui hæc addo: Homer. *Iliad.* α. v. 259.

Οἱ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.

Qui excellitis consilio inter Græcos, excellitis etiam pugna.

ubi diserte Eustath. τὸ μάχεσθαι δίχα ἄρθρου ληφθὲν ταυτόν ἐστι τῇ μάχῃ. Æschylus *Prometh. Vinct.* pag. 46. Edit. Steph.

Τί δῆτ' ἐμοὶ ζῆν κέρδος;

Quid sane mihi vita lucrum?

ubi ζῆν pro τὸ ζῆν. i. e. ἡ ζωή. Idem verbum θανεῖν paullo post ita habet, ut hic Anacreon:

Ὅτῳ θανεῖν μέν ἐστιν οὐ πεπρωμένον.

Cui mors quidem non est destinata.

Sic Anacreon mox in hac *Ode*:

Θανεῖν γὰρ εἰ πέπρωται,

Τί χρυσὸς ὠφελεῖ με.

Ad quod dictum adnotetur illud Æschyli in *Persis* p. 166.

Ὑμεῖς δὲ πρέσβεις χαίρετ', ἐν κακοῖς ὅμως

Ψυχῇ διδόντες ἡδονὴν καθ' ἡμέραν.

Ὡς τοῖς θανοῦσι πλοῦτος οὐδὲν ὠφελεῖ.

Vos autem senes valete, in malis nihilominus

Animo dantes voluptatem quotidie.

Quoniam mortuos nil juvabunt divitiæ.

Ode XXVIII. Γράφε ῥῖνα καὶ παρειάς,

Ῥόδα τῷ γάλακτι μίξας.

Apposite ad hæc verba Achilles Tatius lib. 1. p. 17. Λευκὴ παρειά, τὸ λευκὸν εἰς μέσον ἐφοινίσσετο,

ρὸ, καὶ ἐμιμεῖτο πορφύραν, οἵαν εἰς τὸν ἐλέφαντα Λυδία βάπτει γυνή. i. e. *Gena candida, candidum illud in medio rubore tinctum erat, & imitabatur purpuram, quali tingit ebur mulier Lydia.* Idem lib. v. p. 305. Ἦν δὲ τῷ ὄντι καλή, καὶ γάλακτι μὲν ἂν εἶπες αὐτῆς τὸ πρόσωπον κεχρῖσθαι, ῥόδον δὲ ἐμπεφυτεῦσθαι ταῖς παρειαῖς. i. e. *erat autem vere pulcra, & lacte diceres illitam esse ejus faciem, rosam vero insitam esse genis.*

Eadem *Ode* sub finem:

Διαφαινέτω δὲ σαρκῶν
Ὀλίγον, τὸ σῶμ' ἐλέγχον.

Similiter loquutus est Lucianus in *Rhetorum Præcept.* pag. 317. Ἡ ἐσθὴς δὲ ἔστω εὐανθὴς καὶ λευκή, ἔργον τῆς Ταραντίνης ἐργασίας, ὡς διαφαίνεσθαι τὸ σῶμα: *Vestis autem sit florida & candida, Tarentini opificii opus, ut transpareat corpus.* Achilles Tatius lib. I. p. 9. ἡ χλαῖνα πορφυρᾶ, τὸ δὲ σῶμα διὰ τῆς ἐσθῆτος ἐφαίνετο: *læna purpurea, corpus vero per vestem apparebat.* Themist. *Orat.* III. p. 94. Ἀμφίεστο δὲ λευκόν τινα κόσμον ἰκέον διαφανῶν καὶ λεπτῶν ἱματίων, ὥστε πολλαχῆ καὶ τοῦ σώματος διαφαίνειν. Vertitur: *Cæterum pro amictu ornatus ei erat ex pellucida ac subtili veste, adeo ut multis in partibus nudum corpus appareret.* Pro ἰκέον ibi Petavius legit εἰκαῖον, ut significet nullam in ejus cultu affectationem fuisse.

CAP. XX.

Σοφοὶ veteribus appellantur poëtæ. Obiter locus Aristophanis in Nubibus emendatur. Ἐυάχητον Doricè pro ἐυήχητον.

ODe LIII. Ῥοδόχρους δὲ Κἀφροδίτη
Παρὰ τῶν σοφῶν καλεῖται.

Poëtas honorifico σοφῶν *sapientum* titulo appellare amant veteres, ut ostenderunt Barnesius & alii. Addam tantummodo locum Plutarchi in *Symp.* v. *Q.* 8. ubi Empedoclem σοφὸν appellat, quum hunc ejus versum protulisset,

Οὕνεκεν ὀψίγονοί τε σίδαι, καὶ ὑπέρφλοια μῆλα.

sida. genus plantae non absimilis mali punici!

--- τὰ δὲ μῆλα, inquit, καθ' ἥν τινα διάνοιαν ὁ σοφὸς ὑπέρφλοια προσειρήκει.

Ode LVIII. de Ἔρωτι,
Ὃ δὲ καὶ θεῶν δυνάστης,
Ὃ δὲ καὶ βροτοὺς δαμάζει.

Sic Heliodorus *Æthiop.* lib. IV. cap. II. μέγιστος θεῶν ὁ ἔρως, καὶ ἤδη καὶ θεῶν αὐτῶν ποτε κρατεῖν λεγόμενος. Similiter de *Venere* & *Amore* Euripid. *Hippol.* vers. 1268.

Σὺ τὰν θεῶν ἄκαμπτον φρένα
Καὶ βροτῶν ἄγεις Κύπρι, σὺν
Δ' ὁ ποικιλόπτερος ἀμφιβαλὼν
Ὠκυτάτῳ πτερῷ
Ποτᾶται δ' ἐπὶ γαῖαν, ἐυάχητον
Θ' ἁλμυρὸν ἐπὶ πόντον &c.

Tu

Tu Deorum inflexibilem animum
Et hominum ducis O Venus, ſimulque
Puer *varia decorus pluma, circumfuſus*
Celerrimis alis;
Volitat enim ſuper terram, & valde re-ſonans
Salſum ſuper mare.

Dum hæc Euripidis verba deſcribo, ad animum mihi occurrit locus inſignis Ariſtophanis, qui corruptus eſt, & ab eruditiſſimis interpretibus tentatus, ſed infeliciter. Eſt ille in *Nubib. Act.* 1. Scen. 4. in principio, ubi Chorus:

Ἀέναοι Νεφέλαι,
Ἀρθῶμεν φανεραὶ,
Δροσερὰν φύσιν διάγητον,
Πατρὸς ἀπ' Ὠκεανοῦ βαρυαχέος
Ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς ἐπὶ
Δενδροκόμους &c.

Vertit Friſchl. *Perpetuæ Nebulæ,*
Tollamur liquidæ
Madida ſimul & coruſca
Vi, patre ab Oceano, horriſono patre;
Celſorum ſuper ardua montium,
Et juga frondea &c.

Cl. Bentlejus quærit primo, quid ſibi velint iſta, δροσερὰν φύσιν ἐυνάγητον. nullam hic eſſe ait ſyntaxin, neque ullum verbum cui adhærere poſſunt. Dein, quid ſit διάγητον. quod Suidas & Schol. Ariſtoph. exponant καθαρὰν λαμπρὰν & πανταχοῦ φερομένην, has ait eſſe hario-

lationes hominum ad incitas redactorum. Addit præterea, ex Antistropha ἔυανδρον γᾶν scire licere, ἐυάγητον secundam producere: ergo Doricum esse pro διήγητον. at quid hoc ad λαμπρὰν, neque erit πανταχȣ̃ sed ῥαδίως φερομένην. Legit itaque pro ἐυάγητον, ἐυγάθητοι, *jucundæ, delectabiles.* vel ἐυάντητοι, nimirum nubes, ubi roribus fœtæ, sint ἐυάντητοι, ubi tonitribus & procellis, δυσάντητοι merito dicantur. Hactenus Cl. Bentlejus. Quod ad syntaxin attinet, ea mihi videtur tolerari posse, si modo statuatur ellipsis præpositionis κατὰ, ut plene sit, κατὰ δροσερὰν φύσιν διάγητον, idque pro ablativ. δροσερᾷ φύσει διαγήτῳ. nec offendere aliquem debet, duo adjectiva sine copula apponi uni substantivo. ita supra in hac pag. ὀλύμπȣ κορυφαῖς ἱεραῖς χιονοβλήτοισι. & pag. seq. πόντον κελάδοντα βαρύβρομον. adeo ut illud διάγητον non mutaverim in nominativum pluralem. Nihilominus vitiosam puto esse vocem διάγητον, quia non potest denotare λαμπρὰν & πανταχȣ̃ φερομένην. nam, ut recte observavit Vir doctissimus, secunda in hac voce debet esse longa, quoniam est Dorica pro διήγητον, quod eas significationes non admittit. Quid ergo? Nullus dubito quin legendum sit διάχητον. hoc secundam producit, quia est Doricum pro διήχητον, *bene sonans, valde resonans*, quomodo Euripides loco citato πόντον vocat ἐυάχητον. & Nubes mox versu sequente

patrem

patrem ſuum Oceanum βαρυαχέα vocant. Facilis autem eſt lapſus ac permutatio literarum γ & χ tum rationе ſcriptionis, tum etiam pronunciationis. Apte vero Nubes ſuam naturam vocant non tantum δροσερὰν, ſed etiam εὐάχητον, quia *tonitrua* producunt. ſic pag. præcedente dicitur:

> Λαμπρός τ' αἰθὴρ, σεμναί τε θεαὶ Νεφέλαι βροντησικέραυνοι,
> Ἄρθητε, φάνητ' &c.
> *O rutile æther, & venerandæ Deæ Nubes tonitrua & fulmina producentes,*
> *Attollamini, & appareatis.*

ubi Schol. inter alia: ἐκ τῶν Νεφελῶν φησι τὴν ἀστραπὴν καὶ βροντὴν συγκρουομένας ἀποπέμπειν. Pag. ſequente Socrates:

> Ὦ μέγα σεμναὶ Νεφέλαι φανερῶς ἠκούσατέ μου καλέσαντος.
> Ἤσθου φωνῆς ἅμα καὶ βροντῆς μυκησαμένης θεοσέπτου;
> *O venerandæ Nubes, manifeſto audiſtis vota precantis.*
> *Senſiſtin' tu vocem divinam, cum tonitru reboante?*

Ex dictis liquet τὴν φύσιν εὐάχητον recte tribui Nubibus. atque ita videmur nobis veram lectionem Ariſtophani hic reſtituiſſe, cujus veniebat mihi in mentem occaſione loci illius Euripidis, in quo vox εὐάχητον eſt.

CAP. XXI.

Ex Josephi libro I. *de Bell. Jud. locutiones quædam illustrantur. Versio corrigitur. Quid* νεωτερίζειν. Διαλαμβάνειν χώραν &c. Συλλαμβάνειν τινι. *Josephus emendatur.* Προτιμᾶν τινα *pro* curare aliquem. Προσίστασθαι adversari. Πολυπρόσωπος γενεά. Πρόσωπα *pro* capitibus *vel* hominibus.

APud Fl. Josephum in Prologo *Belli Judaici* ~~pag. 702.~~ Ed. Genev. legitur: Ἐν Ῥωμαίοις μὲν ἐνόσει τὰ οἰκεῖα, Ἰουδαίων τε τὸ νεωτερίζον τότε, τεταραγμένοις ἐπανέστη τοῖς καιροῖς.] Interpres verba illa Ἰουδαίων τὸ νεωτερίζον vertit, *Judæorum qui ætate validi* &c. perperam. debebat enim, *Judæorum pars quæ res novas tunc temporis quærebat.* Τὸ νεωτερίζειν nequaquam denotat *ætate juvenem & validum esse*; sed *res novare, novis rebus studere.* sic l. I. cap. 8. τῶν νεωτερίζειν ἐπὶ κέρδεσιν οἰκείοις θελόντων. quod *Antiquit.* l. XIV. c. 23. νεωτέρων ἐπιθυμεῖν πραγμάτων. sic νεωτεροποιὸς, *novarum rerum studiosus* apud Nostrum B. J. I. 8. & Νεωτεροποιίας ἐφίεσθαι *pro novis rebus studere,* lib. VII. cap. II.

Edit. Oxon. cap. 12. Lib. I. *B. Jud.* cap. 10 Ὁ δὲ Μαρίων, ἠξίωτο μὲν τῆς τυραννίδος ὑπὸ Κασσίου, τυραννίσι πᾶσαν διαλαβόντος τὴν Συρίαν. κατὰ δὲ τὸ πρὸς Ἡρώδην ἔχθος, συνελάμβανεν Ἀντιγόνῳ τῷ Ἀριστοβούλου, καὶ τὸ πλέον διὰ Φάβιον.] Quod de Cassio hic dicit Auctor, τυραννίσι πᾶσαν διαλαβόντος

τ© τὴν Συρίαν, vertit Int. *qui tot Syriæ tyrannos præfecerat.* non satis accurate. significant enim Græca: *qui tyrannidibus omnem interceperat* vel *occupaverat Syriam.* sic διαλαβεῖν φρουρᾷ τὴν πόλιν dixit Joseph. B. J. I. 5. διαλαβεῖν τὴν χώραν φρουραῖς lib. I. c. 8. διαλαβεῖν τὸν τόπον φυλακαῖς l. VII. c. 12. Sed minus intellexit sequentia verba συνέλαβεν Ἀντιγόνῳ τῷ Ἀριστοβούλου, quæ ita Latine expressit, *Antigonum Aristobuli secum ducebat*, quum debuit *Antigono Aristobuli F. opem ferebat. In Antiquitat.* l. XIV. c. 21. ubi eadem historia narratur, pro eo dicitur συνεμάχει αὐτῷ. Ceterum pro τὸ πλέον, quod sequitur, Interpres legit Πτολεμαῖον.

Lib. I. cap. 12. Ἡρώδης δὲ τοὺς τε ἐκ Μασάδας οἰκείους παραλαβὼν ῥαδίως, καὶ θρῆσαν τὸ φρούριον, ᾔει πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα.] Int. *Herodes autem facile receptis ex Massada pignoribus suis & rebus, à castello in Hierosolymam perrexit.* iterum parum accurate. prorsus non expressit vocem θρῆσαν. pro ea habet *rebus.* sed vitiosum est illud θρῆσαν. Scribendum Ῥῆσαν, quod nomen est *castelli*, ut discimus ex *Antiquit.* lib. XIV. c. 27. ubi eadem fere verba: Ἡρώδης δὲ τοὺς ἐκ Μασάδας οἰκείους ἐπαναλαβὼν, καὶ Ῥῆσαν τὸ φρούριον, ᾔει πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα. Edit. Oxon. cap. 15.

Lib. I. cap. 13. Συνεισπίπτει δὲ τοῖς πολεμίοις εἴσω, καὶ πᾶσα μὲν ὁπλιτῶν οἰκία ἐκ[illegible]το· [illegible] πύργη δὲ ἦν ὕπερθεν ἀμυνομένων κατέπλεια.] Vitiosum D. Oxon. cap. 17.

sum est illud ἐκτῶτο, pro quo legendum νένακτο, ut recte etiam legit Interpres, qui: *cum omnes domus armatis essent refertæ.* Monuit hoc etiam Cl. Kusterus ad Suidam, in voce Νένακτο, quod Suidas interpretatur ἐπεπλήρωτο. & hunc ipsissimum locum Josephi adducit, in quo νένακτο habet. Amat Auctor etiam vocem ναστὸς ab hoc verbo νάσσω deductam, pro *solido*, sic B. J. I. 16. πύργος ναστός. V. 13. τὸ ναστὸν ὕψος τῶν πύργων. VII. 43. τὸ ναστὸν αὐτῶν ὕψος. VII. 45. ναστὴ πόλις. 16

Edit. Oxon. cap. 21.

Lib. I. cap. [redacted] ubi de Cæsarea inter alia dicit, quod templum Cæsaris ibi fuit in colle; κάλλει καὶ μεγέθει διάφορος, ἐν δὲ αὐτῷ κολοσσὸς Καίσαρος, οὐκ ἀποδέων τοῦ Ὀλυμπίασι Διός, ᾧ καὶ προσείκασται, Ῥώμης δὲ ἴσος Ἥρᾳ τῇ κατ᾽ Ἄργος.] Parum intellexit verba postrema, Ῥώμης δὲ &c. Interpres, ita ea exprimens, *Romano autem par & Junoni quæ Argis est.* debuit: *Romæ vero* [colossus ibi erat] *similis Junoni Argivæ.* Sensus enim Josephi est, in templo isto Cæsaris duas fuisse statuas, alteram *Cæsaris*, alteram *Romæ*, & illam Romæ esse similem Junonis Argivæ statuæ. sic diserte lib. XV. *Antiquit.* cap. 12. p. 539. νεὼς Καίσαρος -- ἔχων ἀγάλματα, τὸ μὲν Ῥώμης, τὸ δὲ Καίσαρος. Sed video hoc ipsum etiam observatum Illustri Spanhemio ad *Callim.* p. 373. ubi plura de Junone Argiva. Ceterum paullo post addit Josephus; Ἀνέθηκε δὲ τῇ μὲν ἐπαρχίᾳ τὴν πόλιν, τοῖς ταύτῃ

ἢ πλοϊζομένοις τὸν λιμένα. ubi perperam vertitur, *rebusque advectitiis portum.* est enim τοῖς πλοϊζομένοις, *navigantibus.* Sic paullo superius in eadem pag. πρὸς καταγωγὴν τῶν ἐνορμιζομένων, quæ sign. *quo diverterent illi qui in portum veniebant*, male redduntur, *ad deducenda quæ portus haberet.*

Lib. I. cap. [illegible]. p. 751. de Herode dicitur, Edit. Oxon. cap. 23. Κατάγει τὸν ἐκ τῆς Δωρίδος Ἀντίπατρον, καὶ πάντα τρόπον προτιμᾶν ἄρχεται.] Int. --- *hisque illum præponere modis omnibus cæpit.* Προτιμᾶν τινά τινος est quidem *præponere* vel *præferre aliquem alicui*; sed προτιμᾶν τινα est *curare aliquem.* ita supra etiam usus est hoc verbo Josephus. Aristophanes Pluto & alibi habet etiam hoc sensu, & Scholiastes ejus interpretatur, λόγον ἔχειν & ἐπιστρέφεσθαι. Euripid. *Medea* vers. 343. Ἐπεὶ πατὴρ οὐδὲν προτιμᾷ μηχανήσασθαι τέκνοις, *Quandoquidem pater nihil curat parare liberis.* Thucydid. l. VIII. c. 64. Σωφροσύνην γὰρ λαβοῦσαι αἱ πόλεις, καὶ ἄδειαν τῶν πρασσομένων, ἐχώρησαν ἐπὶ τὴν ἄντικρυς ἐλευθερίαν, τὴν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ὕπουλον εὐνομίαν οὐ προτιμήσαντες. Quæ Int. ita reddidit: *Civitates enim attentiores ad rem suam factæ, & excusso metu rerum quas gerendas suscipiebant, ad apertam [certamque] libertatem progressæ sunt, illam [speciosam ac] fallacem reip. recte administrandæ formam ab Atheniensibus [propopositam, certæ libertati] non anteponentes.*

 eodem

eodem errore, quo hic Josephi Interpres. debuit simpliciter: *Atheniensium reip. recte administrandæ formam non curantes.*

In eadem pag. Ὡς δ' οἱ μὲν καθ' ἡμέραν προσίσταντο μᾶλλον.] Quæ vertuntur: *Et illi quidem in dies singulos magis magisque negligebantur.* Nescio quo pacto τὸ προσίστασθαι vertere potuerint *negligi*. significat enim *adversari*, *obsistere*. & in hoc significatu familiare est verbum Josepho nostro. sic cap. 8. hujus libri. --- οἷς ἥ τε τῶν παίδων, ἥ τε Ἀντιπάτρου σωφρονιστὸν προσίστατο, *obsistebat*. lib. IV. c. 20. in principio. Τοῖς δ' Ἰδουμαίοις --- προσίστατο τὰ πραττόμενα i. e. *obsistebant* vel *molesta erant*. Verte hic: *Quum vero illi in dies magis adversarentur*, vel *inimiciores fierent*. Sequitur mox eadem pag. Καὶ τὸ τελευταῖον φάμενος, ὡς τῷ πατρὶ κτείνειν αὐτοὺς ἔστιν, εἰ δὴ προστίθηται τὸ ἔγκλημα. quod sine sensu hunc in modum expressit Int. *Postremo prolocutus, quod eos pater libenter occideret, crimen illi objecit.* sensus est: *Postremo quum dixisset, patri licere occidere eos, si scilicet objiceret crimen.*

Edit. Oxon. cap. 28. Lib. I. c. 18. p. 763. οὔσης δὲ πολὺ προσώπου τῆς γενεᾶς] Pro πολὺ προσώπου lege una voce πολυπροσώπου. Est aut πολυπρόσωπος γενεὰ *numerosa progenies*. Πρόσωπα Josepho nostro sunt sæpius *personæ*, *capita*, *homines*. ita cap. 11. hujus libri, πρόσωπα οἰκειότατα, *homines familiarissimi*. & lib. II. c. 4. τὸ πλῆθος τῶν προσώπων, *multitudo hominum*.

C A P.

CAP. XXII.

Josephus l. II. & III. *B. J. quibusdam in locis illustratur.* Κατειρωνεύεσθαί τινος. Ἀποσκευάσασθαί τι. Καταμᾶσθαι *verbum rarum, Josepho usitatum pro* κατακάσσειν. Ἀναλαμβάνειν τὰ σφάλματα, errores corrigere. Ἀπόγνωσις & Ἀπογινώσκειν *quid.* Προαολλίσαι *vel* Προαλίσαι ante colligere. Διακρέεσθαί τι, aliquid repellere.

JOsephus *B. Jud.* lib. II. cap. 3. κατειρωνεύεσθαι δὲ νῦν τῶν Καίσαρος ἀκοῶν] Frequens est Josepho verbum κατειρωνεύεσθαι cum casu secundo pro *deludere*. ita mox in h. cap. κατειρωνεύετο τοῦ πατρός. lib. II. c. 12. κατειρωνεύεσθαι τῶν τὰς βασάνους προσφερόντων. & l. VII. c. 30. κατειρωνεύεσθαι τῶν ἀδικουμένων. Edit. Oxon. cap. 2.

Lib. II. cap. 7. ἀπεσκευάζοντο τὰς αἰτίας τῆς ἀποστάσεως.] Et hoc verbum ἀποσκευάζεσθαι familiare est auctori nostro pro *amoliri à se*. sic lib. I. cap. II. ἀποσκευάσασθαι τὴν ὑποψίαν. l. II. c. 28. ἀποσκευάσασθαι τὴν αἰτίαν τῆς ἀποστάσεως, ut hic, & alibi. Edit. Oxon. cap. 5.

Lib. II. cap. 12. Tres Judæorum sectas recensens, cum Pharisæos & Sadducæos nominasset, addit, τρίτον δὲ ὃ δὴ καὶ δοκεῖ σεμνότητα ἀσκεῖν, Ἐσσηνοὶ καλοῦνται. Int. *tertium vero quod etiam probabilius habetur, Esseni colunt.* Tu vero pro eo *quod probabilius habetur*, dicas, *quod castitatem exercet*. vide sequentia. De iisdem mox dicitur: κηλῖδα δὲ ὑπολαμβάνουσι τὸ ἔλαιον, κἂν ἀλιφῇ τις ἄκων, σμήχεται τὸ σῶμα. Sic Por- Edit. Oxon. cap. 8. Edit. Oxon. cap. 8.

 phyr.

phyr. περὶ Ἀποχ. l. IV. p. 383. de iisdem tradit, turpe habitum iis *oleo ungi*.

Edit. oxon. cap. 8.

Ibidem p. 767. --- ὥς τι εἰ ψαύσειαν αὐτῶν ἐκείνους ἀπολύεσθαι, καθάπερ ἀλλοφύλῳ συμφερέντας· (l. συμφυρέντας) καὶ μακρόβιοι μὲν ὡς τοὺς πολλοὺς ὑπὲρ ἑκατὸν παρατίνειν (l. παρατείνειν) ἔτη·] Int. *ut si aliquos eorum contigerint, quasi à contrectatu alienigenæ diluantur. Vivunt autem quam longissime, ita ut plurimi eorum usque ad centenariam proferantur ætatem.* Tu vero paullo accuratius vertas: *itaut illi, si attigerint eos, abluant se, ac si alienigenæ sese commiscuissent:* & *longævi quidem ita ut plerique ultra centum annos extendant ætatem.* Συμφύρεσθαί τινι est *commisceri* vel *commiscere se alicui*. sic l. VI. c. I. συμφύρεσθαι τοῖς ἱερεῦσι.

Edit. oxon. cap. 15.

L. II. c. 27. Τοὺς δὲ ἀρχιερεῖς αὐτοὺς ἦν ἰδεῖν καταμωμένους μὲν τῆς κεφαλῆς κόνιν.] Nota verbum rarum καταμᾶσθαι pro *conspergere*, καταπάσσειν, à simplici ἀμάω, ἀμάομαι. habet etiam alibi Josephus. Vide quæ dicturus sum ad Suidam in v. Καταμησάμενος, quod ille interpretatur ἐπιβαλὼν, ἐπικαταχέας.

Saepius hoc vocabulo utitur; neque enim alienam conspergendi significationem habet hoc vocabulum; sed suam accumulandi, ut in αμαω docent lexicogr.

Lib. III. cap. 6. + Κἂν πταίωσι δὲ, ῥᾳδίως ἀναλαμβάνουσι τὰ σφάλματα.] Notatu digna est phrasis ἀναλαμβάνειν τὰ σφάλματα pro *errores corrigere*. ita etiam loquitur Noster infra l. VI. c. 5. p. 912. ἀναλήψεσθαι γὰρ αὐτοὺς τὸ παρὸν πταῖσμα, *correcturos enim eos præsentem errorem*.

+ Edit. oxon. cap. 5.

Lib.

Ed. Oxon. c. 7. p. 1133

Lib. III. cap. 14. Καὶ τὴν κοινὴν τῆς πόλεως ὑπόγνωσιν ὁπλισάμενος.] Pro ὑπόγνωσιν lege ἀπόγνωσιν, quæ vox *desperationem* denotat. sic Joseph. B. J. I. 14. διὰ τὴν ἀπόγνωσιν τῆς νίκης, *propter desperationem victoriæ*. lib. III. c. 25. οἱ δὲ πεφραγμένας ἀπογνώσει τὰς ἀκοὰς ἔχοντες, *illi vero obstructas desperatione aures habentes*. ἀπογινώσκειν enim est *desperare*, quod est lib. I. c. 6. ubi ἀπογνῶναι περὶ τῶν ὅλων. Ceterum ut hic ἀπόγνωσιν ὁπλίσασθαι, ita Petrus Apostolus, ἔννοιαν ὁπλίσασθαι in priore Epist. cap. IV. vers. I. τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὁπλίσασθε. #

Ibid. cap. 9. ^ Καὶ τὸν ἐπὶ ταῖς μελλούσαις συμφοραῖς θυμὸν προαολλίσαντας.] Suidas legit προαλίσαντας. Vide eum in h. v., ubi interpretatur προαθροίσαντας.

^ antea cap. intell. de cap. 9. lib. I.

Lib. III. cap. 27. Διακρουσομένου τὰς ἐπ' αὐτὸν ὀργάς.] Hesych. & Suidas διακρούεσθαι exponunt ἐξωθεῖν & ὑπερτίθεσθαι. Amat hoc verbum Josephus, & frequenter eo utitur pro *depellere*, *repellere*, *propulsare*. ita l. I. B. J. c. 4. διακρούεσθαι τὴν νόσον. c. 11. διακρούσασθαι τὰς παρακλήσεις. c. 15. ejusd. lib. διακρούσασθαι τὴν δέησιν. & c. 17. διακρούσασθαι τὸν φόβον. l. II. c. 4. διακρούσασθαι τοὺς νουθετοῦντας.

Ed. Oxon. c. 7. p. 1147

Lapsus in his duobus locis Lambertus. Si quidem verba haec τὴν κοιν. τῆς πολ. ἀπογ. non a verbo ὁπλισάμενος reguntur, sed a praep. κατὰ subintell. Neque aliter Petrus dixit τὴν αὐτὴν ενν. ὁπλίσασθε.

CAP. XXIII.

Josephus quibusdam in locis libri IV. *Belli Jud. emendatus & illustratus, ejusque Interpres castigatus.* Quid Ἄκεσις. Παράστημα. Παρειςφθείρεσθαι. Συγκροτεῖσθαι. Τί παθόντες, *Atticum loquendi genus pro* quare.

Dist. οἰκον. cap. 1. JOsephus lib. IV. B. J. cap. 2. de Emaunte: Μεθερμηνευομένη δὲ Ἀμμαοῦς, θερμὰ λέγοιτ' ἂν, ἔστι γὰρ ἐν αὐτῇ πηγὴ θερμῶν ὑδάτων πρὸς ἄσκεσιν ἐπιτήδειος.] Pro ἄσκεσιν, quod corruptum est, lege ἄκεσιν, i. e. *sanationem*, ut recte etiam legit Int. qui habet, *sanandis corporum vitiis idoneus.* sic infra lib. V. p. 892. καὶ χρήσιμος δὲ οὐ μόνον εἰς ἁρμονίας νεῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄκεσιν σωμάτων, *est autem utile non modo ad compages navium, sed etiam ad corporum curationem.* Suidas, Ἄκεσιν, ἴασιν.

D. οἰκον. cap. 1. p. 1162. Eodem libro cap. 4. --- ἐπέμενε, μέχρι δαιμόνιον παράστημα τῆς ψυχῆς συννοήσαντες οἱ πολέμιοι.] Vox παράστημα usitata admodum est Josepho pro *animi præsentia, fortitudine* & *audacia.* sic B. J. I. 2. Ὁ δὲ Ἰωάννης, ὁπότε μὲν ἐνθυμηθείη τὸ παράστημα τῆς μητρός. cap. 3. ejusd. lib. καὶ τὸ παράστημα τοῦ Ἀντιγόνου μεῖζον ἢ κατ' ἰδιώτην· lib. II. c. 17. παράστημα πρὸς θάνατον ἕτοιμον. ibid. c. 34. ἄξιος μὲν ἐλέους ὁ νεανίας δι' ἀλκὴν σώματος, καὶ ψυχῆς παράστημα. cap. 43. ἀλλὰ τοὺς εὐεξίᾳ σώματος καὶ ψυχῆς παραστήματι, καὶ πολέμων ἐμπειρίᾳ διαφέροντας ἐξελέγετο. Habent

bent

bent etiam alii: Longinus περὶ ὕψυς Sect. VII. καὶ γαῦρόν τι παράστημα λαμβάνυσα, *elatosque sumens spiritus.* iterum Sect. IX. γενναίυ παραστήματ@. Vide ad eum locum Tollium, qui Dionysium Halic. ita etiam loquutum esse docet. Suidas in v. Παράστασις, quam explicat ὁρμὴ, προθυμία, addit, καὶ παράστημα ψυχῆς, subjiciens hoc exemplum: Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι δὲ ἀλκὴν σώματ@ καὶ παράστημα ψυχῆς ὀλίγυ δεῖν τῆς οἰκυμένης ἐκράτησαν: *Romani vero corporis robore & animi fortitudine fere totum orbem terrarum in potestatem suam redegerunt.*

Eodem lib. cap. 5. Οὐεσπασιανὸς δὲ ἀθυμῦσαν τε τὴν στρατιὰν ἀνοίᾳ πταισμάτων --- παραμυθεῖτο.] Pro ἀνοίᾳ legendum censeo ἐννοίᾳ, ut sit ἐννοίᾳ πταισμάτων, *sensu calamitatum.* Interpres vocem non expressit. ἄνοια hic est ἀπροσδιόνυσον. sed ἐννοία aptum huic loco, & sæpius eo utitur Josephus, ut l. II. B. J. c. 37. & VII. 34. Sequitur mox, ὡς μηδὲ τὴν ἀρχὴν μέμφεσθαι δοκοίη. quod verterim, *ut omnino non videretur conqueri.* Int. vero habet, *nequem vel initio culpasse videretur.* Ed. Oxon. cap. 1. p. 1162.

Ejusd. lib. cap. 8. ubi de Giscala Galilææ oppido; postquam dixerat plerosque ejus incolas esse agricolas, & paci deditos, addit, παρεσφθαρμένυ δὲ αὐτοῖς οὐκ ὀλίγυ λῃστρικῦ τάγματος &c. quæ ab Interprete in hunc modum sunt reddita: *non parvæ autem manus latrocinalis permixtione corrupti erant.* Malim ego: *sed non* Ed. Oxon. cap. 2.

non exigua latronum manus in illos irrepserat. παρεισφθείρεσθαι enim non est *corrumpi*, ut ille putavit; sed *clam & perniciose irrepere, obrepere*, & *insinuare se aliis.* ita συμπαρεισφθείρεσθαι inferius in hoc lib. cap. XI. p. 871. --- εἰ τῶν πανταχοῦ συνταγμάτων ἀρχιλῃσταὶ --- εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα συμπαρεισφθείροντο. ita simplex φθείρεσθαι passim apud Comicum *pro ire, abire, venire cum pernicie, malo.* in *Pluto* pag. 64. ἀλλὰ φθείρου, καὶ μὴ γρύζῃς. ubi Schol. ἀντὶ τοῦ μετὰ φθορᾶς ἀπέρχου. in *Avib.* p. 584. Ἀτὰρ ὦ ποιητὰ, κατὰ τί δεῦρ' ἂν ἐφθάρης; *sed ô poëta, quam ob caussam huc cum tuo malo venisti?* Ceterum pro παρεισφθείρεσθαι Auctor noster infra p. 878. παρεισρεῖν dixit, πλευταῖα λεληθότως παρεισέρρευσαν εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν.

Ejusd. lib. cap. 14. Ἀθροίζεται δ' ὑπ' Ἀνάνου ταχέως τὸ δημοτικὸν, πλήθει μὲν ὑπερέχον, ὅπλοις δὲ καὶ τὸ μὴ συγκεκροτῆσθαι, λειπόμενον τῶν ζηλωτῶν.] Int. *Cito autem & Ananus populum congregavit, multitudine quidem superiorem: armis vero constipatis, non erant zelotæ inferiores.* sed posteriora illa, ὅπλοις δὲ καὶ τῷ μὴ συγκεκροτῆσθαι, λειπόμενον τῶν ζηλωτῶν, perperam intellexit. ea ita sonant Latine: *armis vero, & quod minus compositum* vel *instructum erat agmen eorum, zelotis inferiorem.* τὸ συγκροτεῖν pro *cogere, componere, instruere* frequenter utitur Auctor. sic lib. I. B. J. 4. 9. 14. & lib. II. 42.

Ibid.

Ibid. cap. 16. Τί γὰρ δὴ καὶ παθόντες ἂν ἡμεῖς Ῥωμαίοις προσπολεμοῦμεν· ~~[illegible]~~ &c.] Locutio τί παθόντες hic vertitur, *quid passi.* male: sic etiam p. 908. est enim Attica loquendi ratio, significans *quare? quamob caussam?* Lucian. Dial. *Plut.* & *Merc.* τί γὰρ ἐκεῖνοι παθόντες εὔχονται ἀποθανεῖν ἐκεῖνον; ubi Interpretes etiam male, *quid mali illi ab eo perpessi?* iterum Dial. *Terpsionis & Plutonis*, Καὶ ὑμεῖς δὲ τί παθόντες ἀλλοτρίοις ἐπιχαίνετε; Docuit etiam Casaub. ad Athenæum l. XIII. c. 9. τί μαθὼν & τί παθὼν Atticis dici pro simplici τί quare. Videantur etiam Interpretes Aristophanis, qui sæpe utitur.

Ibid. cap. 18. in fine, Αὐτὴν ἐπ᾽ ἐκείνοις στενάξαι ἂν τοῖς ἀνδράσι δοκῶ τὴν ἀρετὴν ὀλοφυρομένην, ὅτι τοσοῦτον ἡττήθη τῆς κακίας.] Verba postrema sine sensu reddita sunt in hunc modum, *tantum licuisse vitiis flentem.* Tu potius dicas, *quod tantum cessisset vitio*, vel *victa esset à vitio.*

CAP. XXVI.

Josephus lib. v. *&* VI. *B. J. quibusdam in locis emendatur & explicatur. Versio ejusdem Latina notatur.* Quid *ἀδοξεῖσθαι.* Γνώριμος *pro* discipulo. Νόσιμον salubre *vel* salutare. *Quid* Ἄδεια. Ἐνδοῦναί τι πρός τι. Ἐνιέναι πῦρ *non est* immittere igni, *sed* ignem immittere. Διέχειν *pro* ἀπέχειν.

Ed. Oxon. lib. 4. cap. 7. JOseph. lib. v. B. J. cap. III. p. 887. Ἤδη δὲ Ἰωάννη τυραννιῶντι τὸ πρὸς τοὺς ὁμοίους ἰσότιμον ἠδοξεῖτο.] Usus verbi ἀδοξεῖν apud Josephum est adnotandus. utitur scilicet ille sæpe eo pro *improbare*, *minus rectum & honestum ducere*, ut ἀδοξεῖσθαι pro *non probari*. ita hic ἠδοξεῖτο, *minus honestum putabatur*. sic lib. VI. p. 912. ὅτι καὶ τὸ νικᾶν παρὰ Ῥωμαίοις δίχα παραγγέλματος ἀδοξεῖται, *quod apud Romanos etiam vincere absque præcepto ducis non probatur*. Suidas in v. Ἀδοξεῖται hunc Josephi locum citat, & interpretatur Ἀδοξεῖται, οὐ τιμᾶται, οὐκ ἀποδεκτόν ἐστι. Joseph. l. II. c. 28. habet activum, οὐκ ἀδοξεῖ τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν.

Ed. Oxon. lib. 4. c. 7. Lib. v. c. 3. p. 887. Τό γε μὴν δραστήριον αὐτοῦ κατά τε χεῖρα, καὶ κατὰ γνώμην, διαφόρους εἶχεν οὐκ ὀλίγους.] Pro διαφόρους lege δορυφόρους, uti etiam legit Interpres, qui, *satellites non paucos habebat*.

Ed. Oxon. cap. 8. Pag. 891. de *Elisæo* dicitur, γνώριμος δ' ἦν οὗτος Ἡλία καὶ διάδοχος.] Vertitur, *qui Heliæ notus fuerat atque successerat*. Sed γνώρι-

μος

μος hic est *discipulus*. ita apud Græcos Philosophorum discipuli passim appellantur γνώριμοι & ἑταῖροι modestiæ caussa. Lucian. *Pseudom.* p. 762. Ὅσοι Ἐπικούρου ἑταῖροι. Ælian. V. H. II. 16. Ἀπολλόδωρος ὁ τοῦ Σωκράτους ἑταῖρος. Sic γνώριμοι Πλάτωνος, Ἀμιστοτέλους apud eundem II. 10. III. 19. Sed frequens est Interpretum quorundam error in his vocibus, dum vertunt *notos* vel *amicos*, vel *familiares*, vel *sodales*. sic Laërtii Interpres lib. II. in Vita Anaximenis: Ὁ Ἀναξιμένης ἑταῖρος γεγονὼς Ἀναξιμάνδρου, reddidit, *Anaximenes sodalis fuit Anaximandri*. debuit, *discipulus*. Simplicius hoc expressit, Ἀναξιμένης ἤκουσεν Ἀναξιμάνδρου.

Ἀριστ......

Eadem pag. νοσιμώτερον εἶναι τῶν μέχρι κόρου χρονιζόντων (ὕδωρ.) Νοσιμώτερον hic *salubriorem* notat. Hesych. Νόσιμον, τὸ σωτήριον. Vide Ill. Spanhem. ad Callimach. p. 744.

Ed. Oxon. cap. 8.

Lib. VI. p. 908. Καὶ τοῦ πολέμου μετ' ἀδείας ἀντιπολίζοντος ἑαυτόν.] Suidas Ἄδεια exponens ἄνεσις & ἀφοβία, hunc ipsum Josephi locum allegat, sed mutilus ibi est. legendum autem ap. Joseph. πολεμίου.

Ed. Oxon. lib. 5. c. 2.

Pag. 926. Τοὺς μὴ ζητοῦντας εἰρήνην, καὶ κατὰ Ῥωμαίων ζῆν προειρημένους.] Lege προῃρημένους à προαιρεῖσθαι. & sic etiam legit Interpres. Sequitur paullo post in eadem pag. Δόξαν δ' ἐπανεῖναι πρὸς ὀλίγον τὴν πολιορκίαν, καὶ διωρίαν βουλῆς στασιασταῖς παρασχεῖν, εἴ τι πρὸς τὴν καθαίρεσιν ἐνδοῖεν τοῦ δευτέρου τείχους, ἢ καὶ τὸν δῆμον ὑποδείσαντες &c. In quibus illa Δόξαν δ' ἐπανεῖναι πρὸς

Ed. Oxon. lib. 5. c. 8. in fine.

Ed. Oxon. lib. 5. c. 9. in initio.

ὀλίγον τὴν πολιορκίαν, Latine ita expressa reperio, *Videbatur autem brevissimi temporis ejus obsidio.* quod nequaquam patiuntur Græca, quæ significant: *Quum autem visum esset paullulum remittere obsidionem.* Quod autem attinet ad sequentia, εἴ τι πρὸς τὴν καθαίρεσιν ἐνδοῖεν &c. nota est loquendi forma & Josepho familiaris, ἐνδιδόναι τι πρός τι pro *remittere quid de aliqua re.* sic B. J. I. 2. ἐνδοῦναι οὐδὲν πρὸς τὰς αἰκίας. & II. 30. lib. VII. c. 14. ἐνδοῦναι οὐδὲν πρὸς τὴν δέησιν. Ceterum in superiore loco pro δῆμον lege λιμὸν, ut recte Interpres, qui habet, *famis metu.*

Pag. 932. Τοῦ δὲ πυρὸς ἐφέλκοντος, ἔτ' ὠμὰ τὰ σιτία διήρπαζον] Pro ἐφέλκοντος repone ἀφέλκοντος. Sed in sequentibus aliud videtur esse mendum, observatum quoque Eruditissimo Spanhemio ad Callimach. pag. 78. de fame sc. agitur. πάντων μὲν δὴ (inquit Josephus) παθῶν ὑπερίσταται λιμός. οὐδὲν δὲ οὕτως ἀπόλλυσιν ὡς αἰδώς. Legendum censet Vir illustris, οὐδὲν γὰρ οὕτως ἀπόλλυσιν αἰδῶ, *nihil enim ita perdit* seu *tollit pudorem.* Vetus tamen Interpres etiam ita legit, ut hodie. habet enim: *nihil enim sic perdit hominem ut pudor.* Equidem ergo, salvo Eruditissimi illius Viri judicio, non ejecerim ex textu voculam ὡς, quæ constanter in omnibus libris legitur, & a Ruffino, ut ex ejus versione liquet, etiam lecta est. Pro αἰδὼς modo legerim αἰδῶ in casu quarto, & paullo aliter

ter verba conſtrui velim, quam exiſtimavit vir modo laudatus; ſc. ut nominativus ante verbum ἀπόλλυσιν non ſit οὐδὲν, ſed λιμὸς, οὐδὲν vero ſit caſus quarti, hoc modo: πάντων μὲν δὴ παθῶν ὑπερίσταται λιμὸς, οὐδὲν δ' οὕτως (λιμὸς) ἀπόλλυσιν ὡς αἰδῶ. h. e. *fames ſane omnia ſuperat mala, nihilque ita deſtruit* vel *tollit* (fames) *ut pudorem.*

Pag. 934. ſub finem: τῷ δεκάτῳ δὲ τάγματι διέχοντι πολὺ τούτων.] i. e. *decimæ vero legioni quæ ab his longe aberat* vel *diſtabat* &c. διέχειν enim idem eſt quod ἀπέχειν. In verſione Latina eſt: *Decima vero legio quæ ſupra memoratis præſtat.* Sed mox ſequitur, πίσσῃ δὲ καὶ ἀσφάλτῳ διακεχρισμένην ὕλην εἰσκομίσας, ἐνίησι πῦρ. Quæ Latine ita leguntur: *illataque ſylva pice ac bitumine illita, igni immittit.* Melius vero, ni fallor, ſic Latine diceres: *Quum vero materiam importaſſet pice ac bitumine illitam, ignem immittit*: nam ἐνιέναι πῦρ non eſt *igni immittere*, ſed *ignem aliquo immittere, injicere.* ſic pag. 958. τοῖς παρ' αὐτῶν δὲ τὸ πῦρ ἐνιέναι παρεκελεύοντο, *ſuos autem hortabantur, ut ignem immitterent.* pag. 979. πῦρ τε ἐνιέμενον ἱεροῖς, *ignemque immiſſum templis.* pag. 994. πῦρ μὲν πολὺ τοῖς βασιλείοις ἐνίησιν, *multum quidem ignem immittit regiæ.*

Ed. Oxon. lib. 5. c. XI.

Pag. 936. δίχα πόνου κατορθοῦν τι τῶν μεγάλων οὐδενὶ ῥᾴδιον ἢ θεῷ μόνῳ.] Elegans hæc ſententia in verſione Latina inepte exprimitur, *Sine la-*

Ed. Oxon. lib. 5. c. 12.

 bore

bore magnum quid perficere ne Deo quidem facile fit. pro, *Sine labore aliquid magnarum rerum gerere nulli facile est nisi soli Deo.*

Ed. Dav. lib. 5. cap. 19. versus fin. Pag. 940. Διὰ τοῦτο καὶ τὸν ἱερὸν οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον, ὃ τοῖς ὁλοκαυτώμασιν οἱ ἱερεῖς ἐφύλαττον ἐπιχεῖν, ἐκκενώσας (ἦν δ' ἐν τῷ ἐνδοτέρῳ ἱερῷ) διένειμε τῷ πλήθει· κἀκεῖνοι δίχα φρίκης, πλέον ἢ ἐν ἡλείφοντο, καὶ ἔπινον ἐξ αὐτῶν.] Interp. *Propterea que sacrum vinum & oleum, quod sacerdotes sacrificiis reservabant, tutum erat effudisse. namque in templo & multitudini distribuit, & illi sine horrore ungebantur & potabant.* Insulse admodum pleraque in hac pericopa expressa vides. quædam omissa, alia male distincta & perperam intellecta. Quid quæso, *tutum erat effudisse?* & ubi hoc in Græco? pro ἐκκενώσας forsan legit ἱκανώσας. sed nec hoc *tutum erat* significat. præterea omisit ἦν & τῷ ἐνδοτέρῳ & ἦν. Rectius ita refingas versionem: *Propterea sacrum quoque vinum & oleum, quod servabant sacerdotes ut holocaustis superinfunderent, exhauriens (erat autem in templi parte interiore:) distribuebat multitudini: atque illi absque horrore ungendo & potando plus quam hin ex illis consumebant.* Observandum illa, ἦν δ' ἐν τῷ ἐνδοτέρῳ ἱερῷ, parenthesi includenda, & distinctionem ponendam post ἐπιχεῖν.

hin. genus est alicuius mensuræ liquidorum.

C A P.

CAP. XXV.

Josephus lib. VII. *B. J. aliquoties emendatus. Ejus Interpres notatus.* Κατοιχόμενοι, mortui. *Quid* βρίθειν & ῥέπειν. βραβεύεν *pro* dare, tribuere. Σταδιαία μάχη. Περιεῖναι *pro* superiorem esse. Xiphiæ *quales cometæ.* Μαστοὶ colles *vel* rupium partes prominentes.

IOsephus *Bell. Jud.* lib. VII. cap. I. Οὔτε κληδόνα κακὴν σφῶν αὐτῶν ὑπελάμβανον τὴν εἰς τοὺς κατοιχομένους ὕβριν.] Interpres: *nec saltem sibi augurio fore putabant contumeliam mortuorum.* Malim: *nec malum omen sibi habebant contumeliam in mortuos.* Κληδὼν est *præsagium* vel *omen.* sic occurrit supra lib. I. cap. 5. οἱ κατοιχόμενοι vero sunt *mortui.* sic lib. II. cap. 9. Κατοιχομένου τιμή, *honor defuncti.* Hesych. Κατοιχομένων, νεκρῶν, τεθνεώτων, ἀπελθόντων, ἀποθανόντων.

Ed. Oxon. lib. 6. c. 1.

Ejusdem libri cap. VI. p. 946. Ἀεὶ δ' ἐφ' ὁπότερον βρίσειε ῥέων ὁ πόλεμος, παρακελεύσεις μὲν ἦν τῶν πλεονεκτούντων, οἰμωγαὶ δὲ τῶν τρεπομένων.] Interpr. *Semper autem si bellum fluctuans gravasset alteram partem, potiorum exhortatio & inferiorum conquestio nascebatur.* Ex quibus verbis liquet, lectum etiam fuisse Interpreti ῥέων, quia vertit *fluctuans.* Mihi tamen in hac voce mendum videtur esse, & pro ea legendum ῥέπων. Utitur enim hic Josephus metaphora à *lance* petita, ut in verbo βρίσειε, sic etiam

Ed. Oxon. lib. 6. c. 1. p. 1265.

etiam in participio ῥέπων. Ῥέπειν autem dicitur, cum lanx vergit & propendet ad hanc vel illam partem. Lucian. Dial. *Crat.* & *Diog.* καὶ τὰ τάλαντα πλὲ μὲν ἐπὶ τῦτον, νυῦ δ' ἐπ' ἐκεῖνον ἔρρεπε, *& modo ad hunc modo ad illum trutina vergebat.* sæpe metaphorice utitur Josephus verbo hoc. ita supra l. I. c. 3. ἡ δὲ νίκη πρὸς Πτολεμαῖον ἔρρεψε, *victoria autem ad Ptolemæum vergebat.* & lib. III. c. 10. ἑώρα μὲν γὰρ οἷ ῥέψει τὰ Ἰȣδαίων τέλȣς, *videbat enim quo tenderent res Judæorum.* ita hic ἐφ' ὁπότερον sc. μέρος ῥέπων ὁ πόλεμος, *ad utram partem vergens prælium.* mox utitur Auctor voce ῥοπῇ pro *inclinatione*, ubi dicit ῥοπαὶ καὶ μεταχλίσεις. (sic enim legendum pro corrupto μεταχλήσεις, ut vulgo legitur.) dein pag. 951. ταχέως ἀντιςρέφεσθαι τὰς ῥοπάς. Ceterum in τῷ βρίσει etiam est metaphora à graviore lance. βρῖθος enim est *pondus*, *libramentum*, unde lanx illa quæ præponderat & gravior est, dicitur βρίθειν. sed metaphorice sæpe hoc verbum etiam de aliis adhibetur quæ incumbunt alicui & premunt eum. ut hic de *prælio.* Verte igitur verba hæc Josephi, *ad utram partem vergens prælium gravius esset.*

Ed. Oxon. lib. 6. c. 2. p. 1269. septum — Eodem lib. cap. x. ubi de septo templi, Οὐχ ὑμεῖς δὲ τὰς ἐν αὐτῷ ςήλας διεςήσατε γράμμασιν Ἑλληνικοῖς καὶ ἡμετέροις κεχαραγμένας, ἃς μηδένα τὸ γείσιον ὑπερβαίνειν παραγγέλλει.] Leve hic mendum videtur esse in vocula ἃς, pro qua legerim

rim ἃ, ut referatur ad γράμματα, ἃ παραγγέλλει, *quæ literæ jubent, edicunt.* non enim alioqui commoda eſt verborum ſtructura.

Cap. XII. Ejuſdem libri: Ἰουδαίοις δὲ ἐβράβευε τὰς τόλμας &c.] Τὸ βραβεύειν Joſepho noſtro frequens eſt pro *dare, tribuere, præbere,* ut hic & lib. IV. c. 15. βραβεύειν τινὶ τὴν σωτηρίαν. lib. V. 31. βραβεύειν τὴν ἅμιλλαν. VII. 25. ὁ καιρὸς ἐβράβευεν ἑκατέροις τοῦ κρατεῖν τὸ πλέον. & cap. 30. ejuſd. lib. βραβεύειν τιμωρίαν. Ed. Oxon. lib. 6. c. 2 p. 1270.

Paullo poſt in eodem cap. ſequitur: Συνέβαινε δὲ τὸ μὲν πλεῖστον] σταδιαίαν εἶναι τὴν μάχην, ἐν ὀλίγῳ δὲ [καὶ ταχέως ἀντιστρέφεσθαι τὰς ῥοπάς.] Ed. Oxon. ibid. Verſio Latina ita habet: *Quominus autem plerumque pugnatum eſt, ſed cito & brevi momento prælia mutabantur.* Pro *Quominus* haud dubie ſcripſit Interpres *Cominus.* Sed verte potius verba, *ſtataria plerumque pugna fuit.* Eſt autem *ſtataria pugna,* cum pede collato vir virum legit, nec quiſquam loco recedit, uti docent Viri doctiſſimi Lindenbrogius & Valeſius ad hæc Ammian. lib. XIV. cap. 2. *cum ſe impares noſtris fore congreſſione ſtataria documentis frequentibus ſcirent.* Sequentia vero Joſephi verba, ἐν ὀλίγῳ δὲ, καὶ ταχέως ἀντιστρέφεσθαι ῥοπὰς verte: *& in exiguo ſpatio & celeriter repellebantur momenta.* Mox in eodem capite perperam etiam intellexit Interpres hæc, τὸ δὲ πέρας ἀρξάμενοι τῆς νυκτὸς ἐνάτης ὥρας, ὑπὲρ πέμπτην τῆς ἡμέρας διελύθησαν, *Poſtremo nona hora noctis*

lapsus hic graviter Lambertus, qui græca non satis intellexit. Verte: et in exiguo spatio, ac celeriter, vices mutabat varias fortuna certaminis: modo huc, modo illuc, inclinabat acies.

ctis cœpto prælio, quinta die dissoluti sunt. At ὑπὲρ πέμπτην τῆς ἡμέρας, non est *quinta die*, sed *ultra quintam horam diei.* in πέμπτην deest ὥραν. ita supra pag. 946. in fine, ἀπὸ γὰρ ἐνάτης νυκτὸς ὥρας εἰς ἑβδόμην τῆς ἡμέρας ἐπολέμουν.

Ed. Oxon. lib. 6. c. 8. p. 1272.

Eodem lib. cap. 17. de Pudente, Καὶ τὰ μὲν ἄλλα περιῆν συμβαλὼν, προεδόθη δ' ὑπὸ τῆς τύχης] Nescio quid hic legerit Interpres, dum hæc ita expressit in versione sua, *& ceteris commissa cum eo pugna risum præbuit, à fortuna proditus.* ubi sensus est, *& alias quidem superior erat in conflictu, sed à fortuna est proditus.* περιεῖναι enim idem est quod περιγίνεσθαι, *superare, superiorem esse.* Notum est illud Homeri *Iliad.* α. --- περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι,

--- *& pugna superiores estis.*

atque ita, ut alios taceam, Josephus B. J. l. 1. c. 13. Βουλόμενος γὰρ ὁ Ἀντίγονος μὴ μόνον τόλμῃ τῶν σφετέρων, ἀλλὰ καὶ πλήθει περιεῖναι δοκεῖν. iterum cap. 14. ejusd. lib. πλήθει μὲν οὖν τῶν Ἰουδαίων περιῆσαν.

Edit. Oxon. lib. 6. c. 4.

Cap. 23. ejusd. lib. Αὐτοὶ δ' ἑστῶτες ἀφεώρων· οὐ μὴν πρὸς τὸ δαπανώμενον ἀθυμοῦντες, εἰς γοῦν τὸ λοιπὸν ἐσωφρόνουν, ἀλλ', ὡς ἤδη καὶ τοῦ ναοῦ καιομένου, τοὺς θυμοὺς ἐπὶ Ῥωμαίους ἔθηγον.] Parum accuratus & hic fuit Interpres: *Stantes vero*, inquit, *aspiciebant, nec tamen his quæ absumerentur dolentes, saltem ut quod reliquum esset salvum haberent, animum colligebant.* Verum

hoc

hoc modo potius sonent verba Latine: *Obstupidi vero stantes spectabant; non tamen, quum male ipsos haberet id quod absumebatur, in posterum resipiscebant; sed, ardente jam etiam templo, animos acuebant in Romanos.* Vides in priore versione quædam esse omissa quæ in Græco extant, ut illa, ὡς ἤδη τοῦ ναοῦ καιομένου: alia perperam esse intellecta, ut ἐς γοῦν τὸ λοιπόν. Ceterum de voce ἆυος quæ in principio hujus pericopæ est, vide quæ dicturus sum in Animadversionibus ad Suidam.

Lib. VII. B. J. cap. 26. Τῆς φλογὸς δ' οὐδέπω διϊκνουμένης οὐδαμόθεν εἴσω, τοὺς δὲ περὶ τὸν ναὸν οἴκους νεμομένης, νομίσας, ὅπερ ἦν, ἔτι σώζεσθαι τὸ ἔργον δύνασθαι, προπηδᾷ &c.] In quibus verbis illa τοὺς δὲ περὶ τὸν ναὸν οἴκους &c. minus recte intellexit Interpres, qui habet, *nec membra quæ circum templum erant, depasceretur*, quum sonent; *domos vero quæ circum templum erant depasceretur.*

Eodem lib. cap. 31. Τοῦτο μὲν, ὅτε ὑπὲρ τὴν πόλιν ἄστρον ἔστη ῥομφαίᾳ παραπλήσιον, καὶ παρατείνας ἐπ' ἐνιαυτὸν κομήτης &c.] *Xiphiæ* vocantur illi Cometæ, ἀπὸ τοῦ ξίφους, ab *ense* cui similes sunt. Plinius lib. 11. cap. 22. *Easdem breviores & in mucronem fastigatas, Xiphias vocavere, quæ sunt omnium pallidissimæ, & quodam gladii nitore, ac sine ullis radiis.*

Cap. 34. ubi Titus ad Judæos inter alia, Τὸ δὲ μέγιστον, δασμολογεῖν τε ὑμῖν ἐπὶ τῷ θεῷ, καὶ ἀνα-

+ ardente jam etiam templo. parum exacte audivit lambertus. si quidem non adhuc ardebat templum, igni tantum porta immisso, ταῖς πύλαις οἱ στρατιῶται προσῆγον τὸ πῦρ. verte quin potius, tanquam ipso jam conflagrante templo. ὡς ἤδη καὶ τοῦ ναοῦ καιομένου

ἀναθήματα συλλέγειν ἐπετρέψαμεν.] Hæc ſacra pecunia, ſtatis temporibus in uſum templi delata Hieroſolymam, dicta fuit λύτρα, ut docet Philo *de Monarchia* lib. II. pag. 635.

Ed. Oxon. lib. 7. c. 4. versus fin. Pag. 975. Ἔμελλον δὲ, κἀκείνους μὴ θᾶττον εἰς τοὺς τόπους παραλαβόντος, δίκην οὐκ εἰς μακρὰν ὑφέξειν.] Pro παραλαβόντος lege παραβαλόντος, non enim dicitur παραλαβεῖν εἰς τόπον, ſed παραβαλεῖν pro *accedere*. Eſt autem frequens hoc vitium in codicibus Græcis, ut βαλεῖν pro λαβεῖν, κατέλαβεν pro κατέβαλεν, παραλαβὼν pro παραβαλὼν & vice verſa, reperiantur ſcripta, ut alibi jam me obſervaſſe memini.

Ed. Oxon. lib. 7. c. 5. Pag. 978. Καὶ τῷ περιβλήματι τὸ πλέον τῆς κεφαλῆς μέρος ἀποκαλυψάμενος εὐχὰς ἐποιήσατο τὰς νενομισμένας.] Pro ἀποκαλυψάμενος lege ἐπικαλυψάμενος.

Ed. Oxon. lib. 7. c. 6. Pag. 981. ubi Machærunta deſcribit, ait ibi eſſe antrum imminente rupe protectum, ταύτης ἄνωθεν ὡσανεὶ μαστοὶ δύο ἀνέχουσιν, ἀλλήλων ὀλίγῳ διεστῶτες, καὶ ψυχροτάτην μὲν ἅτερος πηγὴν, ἅτερος δὲ θερμοτάτην ἐκδίδωσιν, αἳ μισγόμεναι ποιοῦσι λουτρὸν ἥδιστον, παιώνιόν τε νοσημάτων &c.] In hac perioche adnotanda vox, μαστοὶ, quæ proprie *mammas* ſignificans, uſurpatur de *collibus* vel *rupis partibus eminentibus*. ita LXX. Jerem. XVIII. 14. Μὴ ἐκλείψουσιν ἀπὸ πέτρας μαστοί. hinc μαστοειδὴς κολωνὸς ^apud Joſephum noſtrum B. J. I. 16. Exempla alia de hoc vocis μαστὸς uſu habet Ill. Spanhem. ad *Callim.* pag. 359.

^ tumulus assurgens in amplitudinem.

C A P.

CAP. XXVI.

Ex libro Josephi primo contra Apionem quædam loca paucis illustrantur. Vetus versio Latina aliquoties notatur & emendatur. Καταβάλλεσθαι & προκαταβάλλεσθαι *quid.* Δεινότης ἐν λόγοις *est* dicendi vis. Προσεδρεύειν τῇ θεραπείᾳ τοῦ θεοῦ, *est* cultui Dei vacare. *Quid* πόλεμος κατέχει.

IN principio libri primi contra Apionem dicit Josephus, se in Antiquitatum libris planum fecisse, Gentem Judaicam fuisse antiquissimam, inter alia addit de ea, καὶ περὶ τὴν χώραν ἣν νῦν ἔχομεν κατῴκησεν. h. e. *& regionem quam nunc tenemus incoluisse.* quæ verba in sua versione plane omisit Interpres Latinus, nec satis accuratus fuit idem in sequentibus, ἣν πεντακισχιλίων ἐτῶν ἱστορίαν περιέχουσαν --- συνεγραψάμην. vertens, *quinque millium annorum numerum historiam continentem --- conscripsi.* debebat: *quos* (Antiquitatum libros) *annorum quinque millium historiam continentes --- conscripsi.* Structura enim hæc est, ἣν (συγγραφὴν) περιέχουσαν ἱστορίαν πεντακ. ἐτῶν. In sequentibus dicit: Sed quoniam multos video, qui maledicis sermonibus malevole à quibusdam jactatis fidem habeant, eaque quæ ego de Antiquitate scripsi, non credant, τεκμήριόν τε ποιουμένους τοῦ νεώτερον εἶναι τὸ γένος ἡμῶν, τὸ μηδεμιᾶς παρὰ τοῖς ἐπιφανέσι &c. h. e. *& recentiorem esse gentem nostram colligant ex eo, quod nulla ejusdem*

hodie legitur πῶς, quod rectius.

τῶν ἑλληνικῶν ἱστοριογράφων μνήμης ἠξιῶσθαι.

jusdem mentio facta fuerit apud celebres historicos Græcorum. Interpres sine sensu habet, *putantes mendacium nostrum esse genus, eo quod nulla memoria &c.* Pergit Josephus; Περὶ τούτων ἁπάντων ᾠήθην δεῖν γράψαι συντόμως, τῶν μὲν λοιδορούντων τὴν δυσμένειαν καὶ τὴν ἑκούσιον ἐλέγξαι ψευδολογίαν, τῶν δὲ τὴν ἄγνοιαν ἐπανορθώσασθαι. quæ ita Latine leguntur: *Pro omnibus his arbitratus sum oportere me breviter hæc dicta conscribere: & derogantium quidem, vesanum spontaneumque increpare mendacium, aliorum vero ignorantiam pariter emendare.* Malim ego: *De hisce omnibus putavi scribendum breviter, tum ut obtrectatorum malevolentiam, voluntariumque falsiloquium arguam, tum ut aliorum ignorantiam corrigam.*

Ed. Oxon. p. 1330. Pag. 1034. Ὅπου γε καὶ περὶ τῶν ἐπὶ Τροίαν τοσούτοις ἔτεσι στρατευσάντων ὕστερον, πολλὴ γέγονεν ἀπορία τε καὶ ζήτησις, εἰ γράμμασιν ἐχρῶντο.] Interpres in hunc modum: *Quando etiam de Trojanis rebus, ubi tot annis militatum est, postea multa quæstio atque contentio facta est, utrum literis usi sint.* ita sc. intellexit, ac si per τοσούτοις ἔτεσι designarentur decem anni Expeditionis Trojanæ. At vero Josephus voluit, susceptam esse Trojanam expeditionem longo tempore (annis sc. ccc. circumcirciter) post Cadmi in Græciam adventum. Vocem ὕστερον, quæ pertinebat ad antecedentiá, male junxerat Interpres cum sequentibus. Vertenda itaque

erant

erant Græca: *Ubi etiam de iis qui ad Trojanam expeditionem tam longo post tempore profecti sunt, vehementer addubitatum est, an literis usi fuerint.* Inferius in hac pag. habetur: περίεργος δ' ἂν εἴην ἐγὼ τοὺς ἐμοῦ μᾶλλον ἐπισταμένους διδάσκων. quod inepte expressit Interpres: *Sed ego videbor me potioribus esse superfluus, si explanare voluero.* Sensus est: *Sed operam perderem*, vel *ineptus essem, si eos qui melius quam ego norunt, docere vellem.* W. Oxon. p. 1331.

Pag. 1035. Ἄπ δὴ τοίνυν οὐδεμιᾶς προκαταβεβλημένης ἀναγραφῆς.] Vetus Interpres: *Cum ergo conscriptio nulla præponeretur.* Minus recte. Sensus est: *cum nullum antea jactum esset historiæ fundamentum, nulla semina scribendi jacta.* Metaphora in verbo προκαταβάλλεσθαι vel καταβάλλεσθαι est à fundamento ædificii quod ponitur, vel à semine quod terræ mandatur ab agricola. ita aliquoties in *Bell. Jud.* Inde transfertur ad quodvis principium & originem rei. Mox in eadem pag. λόγων δὲ δύναμιν ἐπεδείκνυντο, signif. *sed eloquentiæ vim ostentabant*, non vero, ut habet Interpres, *sed verborum magis habere prolationem maximam.* Sequitur paullo post, οἱ δὲ εἰ ταῦτα χαλέψειαν ἑτέρως, οὕτως ἐνόμιζον αὐτοὶ φανεῖσθαι πάντων ἀληθέστατοι. λόγων μὲν οὖν ἕνεκα, καὶ τῆς ἐν τούτοις δεινότητος δεῖ παραχωρεῖν ἡμᾶς τοῖς συγγραφεῦσι τοῖς Ἑλληνικοῖς: Pro ταῦτα legendum ταὐτά. Apud Eusebium hæc paullo aliter leguntur, sc. οἱ δὲ, εἰ μὴ W. Oxon. p. 1332.

εἰ μὴ τὰ αὐτὰ γράψειαν ἑτέροις, hoc eſt, *ſi non eadem cum aliis ſcriberent.* Ceterum illa, λόγων μὲν οὖν ἕνεκα καὶ ἐν τούτοις δεινότητος, non ſignificant, *cauſa quidem verborum & calliditatis eorum*, ut habet verſio Latina, *ſed dicendi genere & eloquentiæ vi.* In fine pag. Καὶ ὅτι μάλιστα δὴ τῶν Ἕλλησιν ἀποδεικνυμένων ἐχρήσαντο Φοίνικες γράμμασι. h. e. *& quod maxime Phœnices uterentur literis, qui Græcis earum uſum oſtenderunt.* Interpres habet: *& quia præcipue Græcis immixti uſi ſunt Phœnices literis.* Legit forſan pro ἀποδεικνυμένων perperam ἐπιμιγνυμένων. errat Cursius, lege ἐπιμιγνυμένων.

Ed. Oxon. p. 1332. Pag. 1036. Καὶ τῇ θεραπείᾳ τοῦ θεοῦ προσεδρεύοντας, minus recte vertunt, *& in Dei placatione præparatos.* Eſt enim προσεδρεύειν τῇ θεραπείᾳ τοῦ θεοῦ, *cultui Dei aſſidue vacare, altari inſervire:* quod Paulus I *Corinth.* IX. 13. τῷ θυσιαστηρίῳ προσεδρεύειν dixit. Habet verbum προσεδρεύειν Joſeph. etiam B. J. VII. 5. Similiter Diodorus Siculus lib. I. p. 57. ταῖς τῶν ἔργων λειτουργίαις καὶ δουλείαις προσήδρευσαν. Mox dicit Auctor de Sacerdote, oportere ipſum ἐξ ὁμοεθνοῦς γυναικὸς παιδοποιεῖσθαι, quod cave vertas cum vetere Interprete, *ex ejuſdem gentis naſci muliere:* eſt enim *liberos procreare ex ejuſdem gentis uxore.* hoc eſt παιδοποιεῖσθαι. Sequitur mox: Πόλεμος δ' εἰ κατέχοι, non eſt

Ed. Oxon. p. 1333. proprie, ut in verſione habetur, *Si autem bella proveniant*; ſed, *ſi bellum impediat & ob-*

ſtaculo

melius, ἐγκαλεῖ· καταδίχοι, scil. τὴν χώραν

staculo sit, quo minus hoc fieri queat. Inferius est: οὐ γὰρ ἔξι τὰς αἰχμαλώτους γενομένας προσίενται. perperam iterum intellexit, *non enim ad captivas accedunt*. signif. autem: *non admittunt captivas* sc. in numerum fœminarum, quæ sacerdotibus nubere possunt. Προσίεσθαι enim non est *accedere*, sed *admittere*. οὐ προσίεσθαι est *repudiare*. Sed memini de hoc verbo, in quo sæpe errant Interpretes, me supra alibi egisse. Ceterum quod ad rem ipsam attinet, de ea vid. Joseph. in *Antiq. Jud.* lib. III. cap. 10. Dein vero in hac pag. alius error Interpretis est notandus in verbis, Τοῖς δὲ τῶν εἰρημένων ὁτιοῦν γένοιτο εἰς παράβασιν, ἀπηγόρευται μήτε βωμοῖς παρίστασθαι. ubi priora ita expressit: *his autem qui prædicti sunt*. perperam τῶν εἰρημένων sumsit pro *masculino*, quum sit *neutrius* generis, & construendum cum ὁτιοῦν. *Ed. Oxon. p. 1333.*

CAP. XXVII.

Νομίζω *cum infinitivo constructum, sæpe habet subintellectum* δεῖν. *Josephus emendatus aliquoties.* Ἀπολέσθαι ὑπό τινος, perire ab aliquo.

JOsephus lib. I. contra Apionem pag. 1037. dicit homines quosdam male feriatos detrahere conatos esse historiæ suæ, ὥσπερ ἐν σχολῇ μειρακίων γύμνασμα προκεῖσθαι νομίζοντες, κατηγορίας παραδόξου καὶ διαβολῆς.] A mente Au- *Ed. Oxon. p. 1334. in fine*

 ctoris

ctoris aberravit Latinus Interpres, qui sic: *tanquam in schola adolescentium themata exercentes, & accusationis insperatæ atque detractionis facientes opus.* Ut cetera mittam, genitivus ille κατηγορίας παραδ. &c. per se positus, est exclamationis Atticæ, cui aliquando etiam præponitur ὦ vel φεῦ. Præterea νομίζοντες προκεῖσθαι denotat, *existimantes proponendum esse.* Plene diceres, νομίζοντες δεῖν προκεῖσθαι. sæpe post verba νομίζω, λέγω, κρίνω &c. omittitur δεῖν. hoc igitur dicere vult, nonnullos historiam suam habere pro ficto argumento, quod adolescentibus in scholis proponi debeat, ut in dicendo se exerceant.

Ed. Oxon. Pag. 1038. --- πρὸς τοὺς ἐπιχειροῦντας νέαν
p. 1335 ἡμῶν ἀποφαίνειν τὴν κατάστασιν. Int. *adversus eos*
in medio. *qui contendunt novellam esse nostram conversationem.* Pro *conversationem* dicas potius *statum* vel *gentem.* Supra in principio hujus libri dixit, νεώτερον εἶναι τὸ γένος ἡμῶν. Eadem pag.
ibid. in fine. Μῆδοι δὲ, inquit, μετὰ ταῦτα καὶ Πέρσαι φανεροὶ κατέστησαν, τῆς Ἀσίας ἐπάρξαντες, οἱ δὲ καὶ μέχρι τῆς ἡμετέρας ἠπείρου Πέρσαι στρατεύσαντες. Perperam hic rursus priora transtulit, *Medi vero postea atque Persæ palam in Asia regnaverunt.* Mens vero Auctoris est, Medos & Persas innotuisse Græcis, postquam Asiæ imperarunt. Ceterum pro ἡμετέρας ἠπείρου legisse videtur Int. ἑτέρας ἠπείρου. habet enim *alteram continentem*: quam lectionem veram arbitror.

Pag.

Pag. 1039. Ἄρξομαι δὴ πρῶτον ἀπὸ τῶν παρ' Αἰγυπτίοις γραμμάτων, αὐτὰ μὲν οὐχ οἵων τε παραλίθεσθαι κἀκείνων] Hæc ita vertuntur: *Inchoabo autem plurimum a literis Ægyptiorum, quas non arbitrantur commendare quæ noſtra ſunt:* Interpres hic corruptam ſequutus eſt lectionem, unde mirum non eſt, ſi ſenſum Auctoris minus aſſequutus eſt. Pro οὐχ οἵων τε legit ille οὐκ οἴονται. habet enim, *non arbitrantur*. Sed nec οὐχ οἵων τε eſt abſque vitio. legendum οὐχ οἷόν τε, h. e. *fieri non poteſt*. dein pro κἀκείνων lege τἀκείνων. Vera lectio eſt apud Euſebium *Præpar. Euang.* lib. x. cap. 13. αὐτὰ μὲν οὖν οὐχ οἷόν τε παρατίθεσθαι τἀκείνων. Totus locus Latine ita exprimatur: *Initium jam faciam primum ab Ægyptiorum literis. Ipſas quidem eorum literas ut proferam fieri non poteſt.* Ibidem paullo poſt; ἄνθρωποι τὸ γένος ἄσημοι, καταθαρσήσαντες ἐπὶ τὴν χώραν ἀνεστράτευσαν. Verbum poſtremum eſt vitioſum. lege ἐστράτευσαν, ut habet Euſeb. ſyllaba enim ἀν perperam eſt repetita ex præcedente voce χώραν. Quod ad verſionem horum verborum attinet, parum quoque accurata eſt, ſc. *homines genere ignobiles, adepta fiducia, in provincia caſtra metati ſunt*. Debuit: *audacter regionem invaſerunt obſcuri genere homines.*

Ed. Oxon. p. 1336. in fine

horum quidem qualis fuerint fieri non potest ut exponam.

Ed. Oxon. p. 1337. in initio.

Pag. 1041. Ὁ ἐκβαλὼν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου βασιλεὺς Τέθμωσις.] Perperam hic rex *Tethmoſis* vocatur, ut præter alios monuit eruditiſſimus

Ed. Oxon. p. 1338. in fine

Olearius ad Philoſtratum pag. 226. ubi Julio Africano Ἀμῶς, Euſebio & Syncello Ἄμωσις dici docet. Philoſtratus loco dicto Ἄμασιν vocat. Vid. Marsham. *Can. Chron.* p. 315. & Cl. Perizon. *de Orig. Ægypt.* cap. XVIII. Verum nomen procul dubio eſt Ἄμωσις, unde obſcurius pronunciato α, factum Ὄμωσις. pro O dein perperam lectum Θ. unde Θμῶσις. denique à dictante aliquo, qui monebat nomen hoc ab initio habere Θ, *thet*, factum videtur Θέτμωσις & Τέθμωσις.

Ed. oxon. p. 1341. circa medium

Pag. 1043. De Aſerumo poſtquam dixerat, ἐβασίλευσεν ἔτη ἐννέα, addit, οὗτος ἀπώλετο ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ Φίλητος. Sed pro ἐπὶ lege ὑπὸ: non enim dicitur ἀπολέσθαι vel ἀποθανεῖν ἐπί τινος, ſed ὑπό τινος pro *perire* vel *interfici ab aliquo.* ſic 1 Cor. X. 9. ὑπὸ τῶν ὄφεων ἀπώλοντο. verſ. 10. ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. Lucian. Dial. *Merc. & Char.* νυνὶ δὲ ὁ φαρμάκῳ τις ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἀποθανὼν, ἢ ὑπὸ τῆς γυναικός.

Ed. oxon. pp. 1341. et 1342.

Eadem pag. Τῆς μὲν οὖν παρ' ἡμῖν Φοινίκων μαρτυρίας τί δεῖ προσθεῖναι πλείω; Obſcure parumque accurate hæc ita redduntur: *Teſtimonio ſiquidem Phœnicum quid amplius oportet apponi?* Τῆς μαρτυρίας hic non eſt genitivus qui pendet à comparativo πλείω, ſed à ſuppreſſa præpoſitione ἐκ. Senſus enim eſt: Ex Phœnicum de gente noſtra teſtimonio quid opus eſt plura adſcribere, quam quæ jam produxi?

Ed. oxon. p. 1342. circa medium

Pag. 1044. Ἐπειδήπερ ἀφεστῶτας αὐτοὺς ὑπέθετο.]

θετο.] Pro ὑπέθετο lege ἐπύθετο, *postquam audivit*, vel *intellexit eos defecisse*. sic pag. 1053. ὡς ἐπύθετο *postquam intellexit*. Ibidem paullo post verba illa, Εἶθ' ἑξῆς ὑποκαταβὰς ὀλίγον ὁ Βηρωσσὸς, πάλιν παρατίθεται ἐν τῇ τῆς ἀρχαιότητος ἱστοριογραφίᾳ, in versione Rufini plane omissa sunt. significant autem: *Deinde inferius paullo hæc iterum ~~refert~~* exponit *Berosus in Antiquitatibus.*

CAP. XXVIII.

Josephus emendatur. Quid ἐπισύστασις. Ἐγχειρίζειν. Αὐχαλέος. *Interpres notatur.* Παρατυχεῖν τοῖς πράγμασι, rebus interesse. *Lectio Josephi nova distinctione juvatur. Quid* ἀνενεγκεῖν τινι τὴν ἐπιθυμίαν. *Differunt* παρατίθεσθαι *&* ἐντίθεσθαι. *Rursus notatur Interpres.*

JOsephus lib. I. contra Apionem pag. 1045. perempto, inquit, Laborosardocho, συνελθόντες οἱ ἐπιβουλεύσαντες αὐτῷ, κοινῇ τὴν βασιλείαν περιέθηκαν Ναβοννήδῳ τινὶ τοῦ ἐκ Βαβυλῶνος, ὄντι ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπιστάσεως.] Eusebius *Præparat. Euang.* lib. IX. cap. 40. hæc melius exhibet, sc. τινι τῶν ἐκ Βαβυλῶνος ὄντι ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπισυστάσεως. quæ vera videtur lectio: nam τοῦ hic locum non habet, ut nec vox ἐπιστάσεως, quæ *instantiam* significat; sed recte se habet vox ἐπισυστάσεως, quæ significat *conspirationem*, qua plures in aliquem insurgunt. Observavi aliquando à librariis alteram vocem pro altera scri- Ed. Oxon. p. 1344. infra init.

ſcriptam. ſic 2 *Corinth.* XI. 28. recepta lectio quidem habet ἐπισύστασις. ſed Mſti quidam, ἐπίστασις. forſan ex ſcribendi compendio ortum. Sub finem ejuſdem pag. Τοῦ δὲ Ναβοννήδου οὐχ ὑπομείναντος τὴν πολιορκίαν, ἀλλ' ἐγχειρίσαντος αὐτὸν πρότερον. Lege ἐγχειρίσαντος αὐτὸν πρότερον. quod non eſt *prius ſupplicante*, ut habet verſio Latina, ſed, *quum prius ſe dedidiſſet.* Sic ἐγχειρίζειν *Bell. Jud.* lib. I. cap. 14. in fine. & ἐγχειρίζειν τινὰ τινὶ B. J. I. 5. ἐγχειρίζειν χωρίον τινὶ lib. VII. 25.

Pag. 1047. dicit Joſephus, Chœrilum antiquum poëtam gentis Judæorum meminiſſe hiſce verſibus:

> Τῶ δ' ὄπιθεν διέβαινε γένος θαυμαστὸν ἰδέσθαι,
> Γλῶσσαν μὲν Φοίνισσαν ἀπὸ στομάτων ἀφιέντες·
> Ὤικουν δ' ἐν Σολύμοις ὄρεσι πλατέῃ παρὰ λίμνῃ,
> Αὐχμαλέοι [illegible] κορυφάς.

An Αὐχμαλέοι ſit vox Græca, dubito. nuſquam certe mihi ea occurrit. Scribendum cenſeo Αὐχαλέοι, quod Heſych. exponit σεμνοὶ, *graves, venerabiles.*

Pag. 1049. Ἔτι γε μὴν ὅτι καὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ συνεστρατεύσαντο, καὶ μετὰ ταῦτα τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ, μεμαρτύρηκεν. οἷς αὐτὸς παρατυχεῖν φησὶν ὑπ' ἀνδρὸς Ἰουδαίου κατὰ τὴν στρατείαν γενομένοις, ταῦτα παραθήσομαι.] Quam pericopam minus recte intellexit vetus Interpres, qui ita: *Inſuper autem, quia & cum Alexandri regis ſucceſſoribus poſtea militarunt, teſtatur hoc*

modo,

modo, dicens ea quæ cognoverit à viro Judæo in expeditione constituto: cujus verba subjiciam. Tu potius vertas in hunc modum: *Sed præterea testis est, militasse nos cum Alexandro, & postea cum ejus successoribus. Subjiciam quibus ipse se interfuisse narrat, ab homine quodam Judæo gesta in expeditione.* Ut alia mittam, videtur Interpres vetus pro γενομένοις legisse γενομένου. perperam. vertit enim *constituto*. præterea male construxit παρατυχεῖν cum illis ὑπ' ἀνδρὸς Ἰουδαίου. nec παρατυχεῖν ὑπό τινος significat *cognoscere ab aliquo*. παρατυχεῖν construi debet cum οἷς, denotatque παρατυχεῖν τοῖς πράγμασι, *rebus interesse*. sic *Prolog.* B. J. p. 705. Οἱ μὲν οὐ παρατυχόντες τοῖς πράγμασι, ἀλλ' ἀκοῇ συλλέγοντες, *qui rebus ipsis non interfuerunt, sed ex aliorum relatu collegerunt.* dein eadem pag. τοῖς ὕστερον παρατυχὼν, *iis quæ postea gesta sunt interfui.* Denique αὐτὸς παρατυχεῖν dicitur, non αὐτὸν vel ἑαυτὸν, quia manetur in eadem persona. Paullo inferius in eadem pag. narratur de vate, qui dum augurium captabat, omnes subsistere jubebat: interroganti autem Mosollamo optimo sagittario quam ob caussam subsisterent omnes, respondit vates avem monstrans: ἐὰν μὲν αὐτοῦ μένῃ, προσμένειν συμφέρειν πᾶσιν, hoc est, *si quidem ibi manserit avis, expedire omnibus, si manerent.* Vetus Interpres sine ullo sensu habet: *quod si quidem expediret, eis, ut manerent omnes,*

Ed. oxon. p. 1349. post medium

nes, *staret avis.* Verba quæ mox sequuntur, malim paullo aliter distinguere. In recepta lectione ita habetur, ἐὰν δὲ εἰς τοὔπισθεν, ἀναχωρεῖν, αὖθις σιωπήσας καὶ παρελκύσας τὸ τόξον ἔβαλε. vocula αὖθις mihi referenda videtur ad τὸ ἀναχωρεῖν, non ad σιωπήσας, hoc modo: ἀναχωρεῖν αὖθις, σιωπήσας, *rursus recedere: tacens* &c. non vero *recedere: rursum tacens.* ut hic ἀναχωρεῖν αὖθις, ita Ælian. V.H. 1. 6. ὑποστρέφειν αὖθις.

Ed. oxon. p. 1352. versus finem

Pag. 1052. de Amenophi dicit, τοῦτον ἐπιθυμῆσαι θεῶν γενέσθαι θεατὴν, --- ἀνενεγκεῖν δὲ τὴν ἐπιθυμίαν ὁμωνύμῳ μὲν αὐτῷ Ἀμενώφει, πατρὸς δὲ Παάπιος ὄντι.] Quæ ita legis in versione vetere: *hunc & Deorum fuisse contemplatorem, --- & implesse desiderium ejus sacerdotem Amenophin natum ex patre Papio.* At ἀνενεγκεῖν τὴν ἐπιθυμίαν τινὶ non est *implere desiderium alicujus*; sed *desiderium suum referre ad aliquem*, vel *communicare cum aliquo*, quod etiam ἀνατίθεσθαί τινι dicitur. Totam pericopam sic verte: *hunc concupivisse Deorum spectatorem esse, & hoc suum desiderium communicasse cum Paapiis cujusdam filio, cui idem cum eo nomen erat Amenophis.*

Ed. oxon. p. 1353 circiter medium

Pag. 1053. de Osarsupho Heliopolitano Pontifice, Ὁ δὲ πρῶτον μὲν αὐτοῖς νόμον ἔθετο, μήτε τῶν μάλιστα ἐν Αἰγύπτῳ θεμιστευομένων ἱερῶν ἀπέχεσθαι μηδενὸς, πάντα τε θύειν καὶ ἀναλοῦν.] Ante hæc verba μήτε τῶν μάλιστα ex textu Græco excidisse viden-

videntur illa, μήτε θεοὺς προσκυνεῖν. legit enim ea Rufinus, qui in versione sua habet, *ut neque Deos adorarent, neque ab animalibus, quæ præcipue sacra apud Ægyptios erant, se penitus abstinerent*. Colligi hoc præterea potest ex iis quæ in fine pag. seq. habentur: καὶ τούτων αὐτοῖς εἰσηγήσασθαι, μήτε θεοὺς προσκυνεῖν, μήτε τῶν ἐπ' Αἰγύπτῳ θρησκευομένων ζώων ἀπέχεσθαι, πάντα δὲ θύειν καὶ κατεσθίειν. ubi eadem fere quæ hic. ceterum ista πάντα τε θύειν καὶ ἀναλοῦν, i. e. *& ut omnia mactarent atque consumerent*, hic sunt prætertita in versione. Sed pro τε legerim potius δὲ, ut in verbis quæ modo allegavi ex pag. seq. πάντα δὲ θύειν καὶ κατεσθίειν. Eadem pag. de eodem Osarsupho narratur, misisse eum legatos pastores, qui à Tethmose pulsi venerant in urbem Hierosolymam, καὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους συνατιμασθέντας δηλώσας, ἠξίου συνεπιστρατεύειν ὁμοθυμαδὸν εἰς Αἴγυπτον· ἐπάξειν μὲν οὖν αὐτοὺς ἐπηγγείλατο πρῶτον μὲν εἰς Ἄβαριν τὴν προγονικὴν αὐτῶν πατρίδα, καὶ τὰ ἐπιτήδεια παρέξειν ἀφθόνως, ὑπερμαχήσεσθαι δὲ ὅτε δέοι, καὶ ῥᾳδίως ὑποχείριον αὐτοῖς τὴν χώραν ποιήσειν. Hoc est secundum versionem Latinam: *causas suas & aliorum qui simul fuerant exonerati, significans & poscens ut pariter contra Ægyptum castrametarentur. promisitque eos fore venturos, primum quidem in Auarim progenitorum suorum provinciam, & necessaria populis abundantius exhibenda: pugnatu-*

naturos autem opportuno tempore, & provinciam facillime subdituros. Multa in hac pericopa inepte sunt expressa, & contra mentem Josephi, quæ, ni fallor, hæc est, *& manifestatis iis quæ sibi aliisque ignominiose habitis acciderant, rogavit ut una expeditionem facerent in Ægyptum, promisitque se primum eos ducturum Abarin avitam suam patriam, & necessaria se copiose exhibiturum turbæ, propugnaturum autem quum opus foret, & facile regionem sub potestatem eorum redacturum.* Ibidem mox minus intellexit hæc verba, τά τε ἱερὰ ζῶα τὰ πρῶτα μάλιστα ἐν τοῖς ἱεροῖς τιμώμενα ὥς γ' ἑαυτὸν μεταπέμψατο, vertens, *animalia sacra, & quæ præcipue à sacerdotibus honorabantur, ante præmisit.* debuit: *& animalia sacra, maxime illa quæ præcipue in templis colebantur, ad se arcessivit:* Paullo post: τὸν δὲ υἱὸν Σέθων --- πεντάετη ὄντα, ἐξέθετο πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον, quod non est, ut habet ille, *filium apud suum commendavit amicum.* hoc Græce diceretur, παρέθετο τῷ ἑαυτοῦ φίλῳ; sed ἐξέθετο est *transportandum curavit ad amicum.* ita Cicero ad Atticum VII. 17. *pueros ὑπεκθέμενος in Græciam.* h.e. clam deducendos curans

Ed. Oxon. p. 1353. versus finem

In eadem pag. totum hoc membrum, οὐχ ἧττόν γε καὶ στρατόπεδον Αἰθιοπικὸν πρὸς φυλακὴν ἐπέταξε τοῖς παρ' Ἀμενώφεως τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς Αἰγύπτου, omisit vetus Interpres. Et hoc quod in fine paginæ habetur, non satis intellexit,

Ed. Oxon. p. 1354. post initium

lexit, οὐδὲ ἱεροσυλοῦντες οὐδὲ λυμαινόμενοι ξόανα θεῶν ἤρκοῦντο, ἀλλὰ καὶ τοῖς αὐτοῖς ὀπτανίοις τῶν σεβαστευομένων ἱερῶν ζώων χρώμενοι διετέλουν. *sacrilegia* (hæc sunt ejus verba) *facientes, & Deorum idola devastantes, sed etiam ipsa sacra animalia quæ colebantur crudelissime discerpserunt.* Ego potius sic interpretarer: *neque sacrilegia committere, aut Deorum simulacra vastare satis habebant; sed iisdem etiam continuo utebantur ad assandas carnes animalium sacrorum quæ cultu divino afficiebantur.*

Ed. Dawn. p. 1354.

CAP. XXIX.

Menda quædam apud Hesychium sublata, in vocibus ab Α, Β, Γ, Δ, Ε, *incipientibus. In quibusdam vero lectio vulgata contra doctorum hominum sententiam adseritur & adstruitur.*

IN *Observationibus meis Miscell.* ante triennium ferme editis, ex Hesychii Lexico quædam emendare & illustrare conatus fui. Quoniam autem post illa ad idem Lexicon alia quædam nova adnotavi, quæ lucem aliquam locis nonnullis obscuris aut corruptis afferre queant, visum fuit ea heic subjicere.

Ἀνάνδυσις, ἀναβίωσις, ἀνάπαυσις, ἀνάνηψις.] Vir Doctus pro Ἀνάνδυσις emendat ἀνάνηψις, & pro ἀνάνηψις, ἀνάληψις. Sed infeliciter. Nihil ego mutaverim. Videtur enim Hesychius in animo habuisse locum LXX. Intt. Psalm. LXXII.

4. Οὐκ ἔστιν ἀνάνδυσις ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν. ubi Hesych. ἀνάνδυσις interpretatus est ἀναβίωσις, vel ἀνάπαυσις, (Versio Arabica heic etiam habet *requies*. sic enim illa: *non est enim requies in morte eorum:*) vel ἀνάληψις, *evigilatio*.

Ἀπτεθρίακεν, ἀποπεφύλακεν &c.] Forte φύλλακεν, inquit Sopingius. Sed legendum haud dubie ἀποπεφύλλικεν. Suidas, Ἀπτεθρίακεν ἀντὶ τοῦ ἔτιλεν, ψιλὸν εἰργάσατο. κυρίως δὲ, ἀπεφύλλισε συκᾶς. θρία γὰρ τὰ φύλλα τῆς συκῆς. vid. etiam Schol. Aristoph. ad *Acharn.* p. 378.

Βρυλλῶν, ὑποπίνων.] Lege mutato accentu Βρύλλων. est ex Aristoph. *Equit.* p. 352. Ἥδομαι βρύλλων. ubi Schol. ἐξαπατώμενος, ὑποπίνων καὶ μεθύων.

Γύπας --- οἱ δὲ τὰς κατὰ γῆν οἰκήσεις· οἱ δὲ σπήλαια καὶ ἐν πάρεια τὰ αὐτά.] Soping. pro ἐν πάρεια legendum conjecit χυπάνια. Ego minori mutatione legerim γυπάρια. quam vocem sic usurpavit Comicus in *Equit.* p. 355. Καὶ γυπαρίοις &c. ubi vetus enarrator inter alia, ἀντὶ τοῦ ἐν φωλεοῖς καὶ καλιαῖς καὶ στενοῖς χωρίοις. Κρατῖνος δέ φησιν, ὅτι πᾶσαν στενὴν κατάδυσιν οὕτως ὠνόμαζον.

Διακαυκανιάσαι, διακληρώσασθαι· καυνὸς γὰρ ὁ κλῆρος.] Recte conjecerunt Salmas. & Junius scribendum Διακαυνιάσαι. sic Schol. Comici in *Pac.* p. 764. Ἡ διακαυνιάσαι exponit ἢ διακληρώσασθαι --- καυνὸν γὰρ τὸν κλῆρόν φασι.

Διακονῆσαι, κατεργάσασθαι, ἀπολέσαι, βλάψαι.]

ψαι.] Frustra ad καίνω, φόνος refert Guietus. est enim à κόνις *pulvis*: deductum ab iis qui in pulvere certant & antagonistas vincunt. illi proprie dicuntur Διακονίσαι. quomodo hic legendum pro corrupto Διακονῆσαι. Infra Hesych. Κονίσασθαι, ἀγωνίσασθαι. & Comic. *Concionatr*. p. 759. Κόνισαι, quod Schol. exponit γυμνάσθητι.

Διόσκουροι, οἱ Ἑλένης ἀδελφοὶ, Ζῆθος καὶ Ἀμφίων λευκόπωλοι καλούμενοι.] Recte conjecit Salmasius legendum, Διόσκουροι, οἱ Ἑλένης ἀδελφοὶ, καὶ ὁ Ζῆθος καὶ Ἀμφίων &c. Respexit forsan Hesychius ad Euripidis locum in *Herc. Furente* vers. 29.

Τὼ λευκοπώλω πρὶν τυραννῆσαι χθονὸς
Ἀμφίον', ἠδὲ Ζῆθον, ἐκγόνω Διός.

Priusquam terræ dominarentur in equis albis equitantes Amphion & Zethus filii Jovis. ad quem locum vide etiam doctissimum Barnesium.

Διαπεύσιεν --- δεξιόν.] At Διαπεύσιον nequaquam signif. *dextrum*, sed *penetrans*, *pervadens*, lege itaque διεξιὸν, quod participium est verbi διέξειμι.

Ἐίρησεν, εἰσεφθάρη.] Pro Ἔιρησεν lege meo periculo Εἰσήρρησεν. ex Aristoph. Equit. p. 388. Ἐξ οὗ γὰρ εἰσήρρησεν εἰς τὴν οἰκίαν, *a quo tempore cum suo malo introiit ædes*. & series literarum hoc etiam poscit apud Hesych. Simplex ἤρρησε habet etiam Comicus p. 267.

Ἐκμυξανθεὶς, ἐκπαιδεὶς.] Lege ἐκπιεσθείς.

Ἐνδατούμενος, μεγαζόμενος, καὶ οἱονεὶ κακῶς λέγων σφοδρῶς, ἀπὸ τῆς δαιτός.] Forsan ex Euripide in *Herc. Fur.* vers. 218. λόγους ὀνειδιστήρας ἐνδατούμενος.

Ἐπιδότας, Ζεὺς ἐν Λακεδαίμονι.] Locum hunc illustrabit Pausanias, qui lib. III. cap. 18. in fine: Λακεδαιμόνιοί τε ἐκπλῆσαντες πρόσταγμα ἐκ Δελφῶν, τάς τε εἰκόνας ἐποίησαντο τὰς χαλκᾶς, καὶ δαίμονα τιμῶσιν Ἐπιδώτην, τὸ ἐπὶ Παυσανίᾳ τοῦ ἱκεσίου μήνιμα ἀποτρέπειν τὸν Ἐπιδώτην λέγοντες τοῦτον. h. e. *Et Lacedæmonii Delphici Apollinis jussu & æneas imagines posuerunt, & Deum colunt Epidoten, Hicesii Jovis iram ob Pausaniæ facinus accensam, ab hoc Epidota dicentes averti.* Vide ibi Interpretes.

Ἐπινείσεται, ἐπελεύσεται.] Sic ἐπινίσεται pro *adit* apud Callimachum *H. in Jovem* vers. 13.

--- οὐδέ τί μιν κεχρημένον Εἰλειθυίης
Ἑρπετὸν, οὐδὲ γυνὴ ἐπινίσεται &c.

Neque eum aliquod indigum Lucinæ animal, neque mulier adit ulla. Mirum est, quod Cl. Bentlejus hic verbum ἐπινίσεται loco cedere jubet: nusquam enim id legere meminit, & pro eo reponit ἐπιμίσγεται. Et quia sic stare nequit vocula μιν, quæ casus quarti est, & pendet à verbo ἐπιμίσγεται, quod dativum requirit, mutat eam in μὲν vel in οἱ. Mirum, inquam, quod Vir doctissimus, qui poëtas Græcos legit, nunquam ἐπινίσεται legerit, quum Theo-

Theocritus hoc ipsum habeat, *Idyll.* VIII. verf. 43.

Ἔνθ' ἁ καλὰ παῖς ἐπινίσεται.

Quo pulcrapuella advenit. Hefych. Νίσεσθαι, πρόσεσθαι. & Νισόμενον, πορευόμενον. Paffim apud poëtas νέομαι, νείσομαι & νίσομαι cum quibusvis compofitis reperiuntur. Exempla addere alia, quoniam e Lexicis peti poffunt etiam vulgaribus, non libet.

Ἔσκαλλον, ἀνεζήτυν, ἀνηρεύνυν.] Lege ἀνηρεύνων.] Sumfit haud dubie Hefych. ex Pfalmo LXXVI. 6. ἔσκαλλον τὸ πνεῦμά μυ. ubi Sym. ἀνηρεύνων τὸ πνεῦμά μυ.

Ἐσκυθισμένης, κεκαρμένης.] fic Euripid. *Electra* verf. 24.

Καὶ κρᾶτα, πλόκαμόν τ' ἐσκυθισμένον ξυρῷ.

Et caput & cincinnos abrafos novacula.

Vid. ibi Barnef.

Ἐυαλδῆ, ἐυαυξῆ.] Habet vocem Plutarchus in *Sympof.* IV. p. 664. Τὰ γὰρ ἀςραπαῖα τῶν ὑδάτων ἐυαλδῆ καλῦσιν οἱ γεωργοὶ καὶ νομίζυσι.

Ἐυμελίης, ἔυοπλος ἀπὸ τῆς μελίας.] Pone comma poft ἔυοπλος. Apollon. Rhod. I. 95. ubi Schol. Ἐυμελίης, πολεμικὸς, ἀπὸ τῆς μελίας.

Ἐχύη, ἐχύθη, ἐχύμηζαν, ἤρτηζαν.] Diftingue & lege: Ἐχύη, ἐχύθη. Ἐχύμηζαν, ἤρτυζαν. Pofterius illud Ἐχύμησαν eft ex Ariftoph. *Thefmoph.* p. 775. ὅιπερ ἁρμονίαν ἐχύμηζαν: *qui concentum paraverunt.* alii putant legendum ἐχύμιζαν. qui harmoniam suco condiverunt. ita Jensius

CAP.

CAP. XXX.

Hesychius emendatur in vocibus quibusdam quæ incipiunt ab H, Θ, I, K.

Ἠγηλάζει -- ἄγχει.] Lege ἄγει. habet Apollon. p. 14. & Homer. *Odyss.* XI. sub finem.

Θαλλοφόρος -- λέγει δὲ γέροντας θαλλοφόρους πρὸς οὐδὲν ἄλλο χρησίμους ἢ πρὸς τὸ θάλλειν.] Meursius pro τὸ θάλλειν legit τὸν θάλλον. sed nihil dubito quin scripserit Hesychius, τὸ θαλλοφορεῖν & respexerit ad locum Comici in *Vespis* p. 467. ubi Chorus senum,

Θαλλοφόροι καλοίμεθ'.

Scholia ibi inter alia etiam habent, ὡς οὖν εἰς οὐδὲν ὄντων χρησίμων αὐτῶν ἔξω τοῦ θαλλοφορεῖν, οὕτως αὐτοὺς ἐπέσκωψεν.

Θωρηκίων, οὗτος πλώνης ἦν.] Lege Θωρυκίων. designare enim voluit Lexicographus Thorycionem illum Aristophanis in *Ranis* p. 229. quem εἰκοσολόγον ibi vocat.

Ἴλεος, θηρίου φωλεός.] Scribe Ἰλεός. Theocr. *Id.* XV. v. 9. Ἰλεὸν, οὐκ οἴκησιν. ubi Schol. Ἰλεὸν δὲ λέγουσι τὸν φωλεὸν, ἀπὸ τοῦ τὰ ἑρπετὰ ἐν αὐτῷ εἰλεῖσθαι. supra Hesych. Εἰλεὸς, ἡ τοῦ θηρίου κατάδυσις.

Ἰπούμενον, πιεζόμενον. † Ἰπούμενος, πιεζόμενος. ἢ τὸ ἐμπίπτον ξύλον τοῖς μυσίν.] Legendum videtur Ἰπούμενον & Ἰπούμενος per simplex π. Ἰπούμενος habet Aristoph. *Equit.* p. 344.

Ἰπού-

Ἰπούμενος· ταῖς εἰσφοραῖς·

ubi vetus Schol. Ἰπούμενος, θλιβόμενος· ταῖς συντελείαις, ταῖς ἀπαιτήσεσι, πολλὰ εἰσφέρειν ἀναγκαζόμενος, πιεζόμενος.

Καγχαλόωσσι, χαίρουσι, γελῶσι.] In v. Καγχαλόωσι dele unum σ. Est ex Homer. *Iliad.* γ. v. 43.

Κάλχη, --- πορφύρα.] Schol. Sophocl. *Antigone* verſ. 20. Κάλχη γάρ ἐστιν ὁ κόχλος τῆς πορφύρας.

Καταπεπολτωμένα, καταπεπινακωμένα.] Lege Καταπεπελτωμένα, καταπεπιναρωμένα, ex Joſuæ IX. 5. Vid. quæ notavi ad Suidam in v. Πεπελτωμένα.

Καταχὴ, κατάχάσμησις, κατάγελως.] Vitioſum eſt illud Καταχὴ, pro quo legendum Καταχήνη. Comicus in *Veſp.* p. 470.

- - - καὶ τοῦ πλούτου καταχήνη.

ubi vetus Scholiaſtes Καταχήνη explicat κατάγελως, καταφρόνησις. & in *Eccleſiaz.* p. 742. καὶ καταχήνη τῶν σεμνοτέρων ἔσται πολλή. ubi Schol. etiam κατάγελως.

Καπερικτὰ - - ἐρεικώμενα.] Lege ἐρεικόμενα. vid. Schol. Comic. ad *Ranas* p. 236.

Καπιγνωσμένος, κατακεκρυμμένος.] Mendoſum eſt poſterius vocabulum. pro eo reponendum κατακεκερμένος.

Κατέκταν, ἀπέπιναν.] Et hoc poſterius vitioſe ſcriptum. Tu reſcribe ἀπέκτειναν.

Κικλίσκει, καλεῖ.] Lege Κικλήσκει. Habet Comicus in Nubibus.

Κωδὸς, ἄπαικτος, ἀπαράλλακτος.] Pro ἄπαικτος lege ἄπληκτος.

CAP. XXXI.

Vulgata Hesychii lectio aliquot in locis ab Λ. Μ. Ν. Ο. *incipientibus vel asseritur contra aliorum sententiam, vel emendatur.*

Λακρατίδης, Ἀριστοφάνης φησὶ παλαιὸν Λακρατίδην, τὰ ψυχρὰ βουλόμενος δηλοῦν· ψυχροὶ γὰρ οἱ γέροντες.] Mutant viri docti τὰ ψυχρὰ in τὸν ψυχρόν. Sed nihil opus, nec oportet. Respexit Hesychius locum Comici in *Acharn.* p. 382. ubi dicit: Καὶ παλαιῷ Λακρατίδῃ τὸ σκέλος βαρύνεται. ad quæ verba vetus Schol. Λακρατίδης ἀρχαῖος ἄρχων Ἀθήνησιν, ὡς καὶ Φιλόχορος. ἦρξε δὲ ἐπὶ τῶν χρόνων Δαρείου, ἐφ' οὗ πλείστη χιὼν ἐγένετο, καὶ ἀπέπηξε πάντα, ὡς μὴ δύνασθαί τινα περιϊέναι, διόπερ τὰ ψυχρὰ πάντα Λακρατίδου ἐκάλουν.

Λικυμνίοις βολαῖς, οὗ ἐν τῷ Εὐριπίδῃ Λικυμνίου μνημονεύοι ἂν ἴσως &c.] Non est scribendum, ut vult Vir doctus, Λυκιμνίοις. à λύκος. Hoc & seriei literarum & rei ipsi repugnat. Sed lege Λικυμνίαις. Est ex Aristophanis *Avib.* p. 599.

Λιγνὺς δὲ σῶμα, καὶ δόμων περιπτυχὰς
Καταιθαλώσει σου Λικυμνίαις βολαῖς·

Flamma autem tuum corpus & ædium ambitus comburet Licymniis ictibus. ubi vetus Enarrator inter alia: Εἴη δ' ἂν οὗ Εὐριπίδου μεμνημένος

ιος ἀγγέλε δ' ἐν τῷ Λικυμνίῳ. λέγει γὰρ ἐπὶ πλᾶτης ὀκεῖνος. ἐν Λικυμνίοις ὃ, δρᾶμαπ Ευελπίδε, εισήχθη πς κεραυνοβολέμενος.

Λιπαργινεμεν, ὀξυνεμεν, ταχυνεμεν.] Pro Λιπαργινεμεν lege extrito ν, λιπαργεμεν. ex Aristoph. *Pace* p. 662.

Ειθ' ὅπως λιπαργεμεν οἴκαδ' ἐς τὰ χωρία.

Scholiastes ibi, συντόμως δραμεμεν.

Λωτίσματα, οἱ πρῶτοι καὶ ἐπίλεκτοι.] Putavit Martinius, in explicatione Hesychii deesse καρποί. male. Sunt enim λωτίσματα *præcipui in aliquo populo*, Euripid. *Helena* 1609.

Τί μέλλετ' ὦ γῆς Ἑλλάδος λωτίσματα;

Quid cunctamini ô flores Græciæ?

Μαιμάκτης, μειλίχιος.] Apposite Plutarchus *de ira cohibenda* p. 458. Διὸ καὶ τῶν θεῶν τὸν βασιλέα Μειλίχιον, Ἀθηναῖοι ὃ Μαιμάκτην, οἶμαι, καλεσι.

Μάνδραι, ἕρκη, φραγμοὶ, ὕλαι, σηκοὶ βοῶν ἢ ἵππων.] Pro ὕλαι lege αὐλαὶ, h. e. *caulæ*.

Μακοᾶν, παραφρονεῖν &c.] Lege Μακκοᾶν per duplex κκ. Comicus in *Ranis* p. 292.

Ὁ δ' αὐτὸν ὡς ὁρᾷ μεμακκοακότα.

Ubi ille illum insanientem conspicit.

Schol. Μεμακκοακότα] τὰ Μακκες φρονεντα, ἀνοηταίνοντα· (Μακκὼ γὰρ καὶ Λαμὼ ἐγένοντο ἐνεαὶ, τετέσι βαρέως νοεσαι.) παραφρονεντα, ληρεντα. γέγονε παρὰ τὸ μάταια κοεῖν, ὅ ἐςι νοεῖν &c.

Μιμάρκης, λαγοε χορδή.] Lege Μίμαρκις.

 (apud

(apud Suidam quoque vitiose legitur Μίμαρις) λαγῴα χορδή. ut discimus ex Aristoph. *Acharn.* p. 423.

Ἀλλ' ἢ πρὸ δείπνου τὴν μίμαρκυν κατέδομαι,

Nisi ante cœnam farcimen ego devorem.

ad quem locum Schol. Κυρίως μὲν μιμαρκὺς ἡ λαγῴα χορδὴ ἐκ τῶν ἐντέρων &c.

Μορφώ, ἡ Ἀφροδίτη.] Optime Pausan. *Lacon.* p. 246. Ἐπίκλησις μὲν δὴ τῆς Ἀφροδίτης ἐστὶν ἡ Μορφώ.

Νήριτον --- καὶ τὸ πολύ.] Sic Schol. Apollonii p. 169. Νήριτον τὸ πολὺ καὶ ἀνάριθμον. iterum p. 181.

Ὀδοῦρος, ἐνεδρευτὴς καθ' ὁδὸν, ὁδοῦ κατάρχων, &c.) Habet Euripid. *Jone* de Minerva vers. 1617.

Ἀξία γ' ἡμῶν ὁδοῦρος.

Digna certe nobis comes viæ.

Οἰζύει, μογεῖ, πάσχει.] Lege Οἰζύει.

Ὀρώγκη, τῶν ὀρῶν τὰ ὀγκώδη, ἃ καὶ ὀρόγχους καλοῦσιν, ἢ ὀρῶν λόφους.] Pro Ὀρώγκη lege Ὀρόγκη, & pro ὀρόγχους, ὀρόγκους. Habet vocem Dionys. *Perieg.* vers. 286.

Ἑρκυνίου δρυμοῖο παραθρώσκοντες ὀρόγκους.

ubi Eustath. τὸ δὲ ὄρογκος ἰδιάζουσα λέξις ἐστὶν, ... δηλοῖ δὲ τὴν τοῦ ὄρους ἐξόγκωσιν καὶ ἀνάστασιν.

CAP.

CAP. XXXII.

Hesychius in vocibus quibusdam à Π, Σ, Τ, incipientibus emendatus vel illustratus.

ΠΑμπήδην, ὁλοσχερῶς, παντελῶς.] Habet Plutarch. ex poëta p. 17.

Παρῳδȣ̃ντες, χλευάζοντες.] Julian. *Cæsar*. p. 306. ȣ̓́τε σκώπτειν, ȣ̓́τε παρῳδεῖν, ȣ̓́τε γελοιάζειν.

Πλαδαρὸν, νοτερὸν, ὑπομβρον &c.] Schol. Apollon. p. 173. eandem vocem exponit δίυγρον.

Πλίγμα, βῆμα, ἀπὸ τῶν κυλιομένων ἢ παλαιόντων, ὅταν παραβάντες (f. διαβάντες) τοῖς σκέλεσιν κατέχωσιν.] Salmas. pro πλίγμα legit πλῆγμα, perperam. Receptam lectionem firmat Scholiastes Aristoph. ad *Acharn*. p. 382. Ἀπεπλίξατο, ἀπεσείσατο, ἀπέφυγεν· πλὶξ γὰρ τὸ βῆμα, καὶ πλίγματα τὰ πηδήματα &c. est etiam ἀπὸ τȣ̃ πλίσσεσθαι, quod denotat διαβαίνειν. Hesych. Πλίσσοντο, διέβαινον. hinc πλὶξ & πλιγμα est *passus*, βῆμα.

Πύθιον, τὸ ὕδωρ, Θȣκυδίδης.] Ad hæc verba ex Scalig. *Varronis Conj*. adnotatum est, aut erraſſe Hesychium, aut locum hunc mancum & corruptum esse, quia in Thucydide πύθιον pro templo Apollinis accipitur. Dein, additur, aut leg. πύθων, ὁ ῥήτωρ, Δημοσθένης. &c. Ad me quod attinet, satis sana esse existimave-

rim verba illa, τὸ ὕδωρ, Θουκυδίδης. Nam apud Thucydidem occurrit simile nomen proprium aquæ vel fluvii. sc. lib. VIII. cap. 106. καὶ καταφυγόντων τῶν Πελοποννησίων πρὸς τὸν Πύδιον μάλιστα ποταμὸν τὸ πρῶτον, ὕστερον δὲ εἰς Ἄβυδον &c. unde concludo vel apud Hesych. legendum esse Πύδιον, pro Πύθιον, vel apud Thucydidem in quibusdam Codd. scriptum fuisse Πύθιον: respexisse enim Lexicographum hunc quem adscripsi Thucydidis locum, mihi non est dubium.

Σκορδινᾶσθαι --- ὅπερ καὶ περὶ τοὺς ἄλλους πως βασανιζομένους ἢ διαστρεφομένους ἔξω μελῶν γίνεται.] Pro ἄλλους lege ἄλλως. ex Schol. Comici *Ran.* pag. 255. ad illa, Τί σκορδινᾷ; Οὕτως, inquit Schol., ἔλεγον τὸ παρὰ φύσιν τὰ μέλη ἐκτείνειν, σκορδινᾶσθαι. τινὲς δὲ περὶ τοὺς ἐγειρομένους ἐξ ὕπνου, ὅταν χασμώδεις ὄντες ἐκτείνουσι τὰ μέλη, ὅπερ συμβαίνει καὶ περὶ τοὺς ἄλλως πως βασανιζομένους καὶ διαστρεφομένους τὰ μέλη.

Σοβάδες, μιαινόμεναι.] Schol. Aristoph. *Pace* p. 685. Σοβάδας γὰρ τὰς πόρνας λέγουσι.

Σπλμόνια ζώματα.] Xenoph. habet σπλμονίαι, in l. *de Venatione* p. 983.

Στίλα, στήλη (στίλη, ut recte emendat V. D.) τὸ οὐδὲν &c.] In notis ait Vir doctus, videri esse Latinum *stilla*. Si putavit, recentius esse vocabulum & ab Romanis transsumtum à posterioribus Græcis, erravit: nam vox Græca satis est antiqua. habet Comicus in *Vesp*. p. ~~444~~ 442. σὺ --- ὅσον ὅσον στίλην.

Τὰ

Τὰ βάθη, τὰ ἀχώρητα, τὰ ἀκατάληπτα.] Adduxit ad hunc locum Guietus verba Pauli *ad Romanos*, Ὦ βάθος σοφίας. Debuisset potius adducere locum 1 *Corinth.* 11. 10. ubi ipsissima verba, τὰ βάθη τοῦ θεοῦ.

Τάμισος, ἡ πιτύα.] Nescio cur hic pro πτύα emendet Vir doctus πυτία, neque quid significabit πυῖα, intelligo. Stet lectio vulgata. significat πτύα *coagulum*, quod & τάμισος. Theocrit. *Idyll.* α. v. 66.

> Καὶ τυρὸν πᾶξαι, τάμισον δριμεῖαν ἐνεῖσα:
>
> *Et caseum premere, acre coagulum immittens.*

Schol. ibid. --- τυρὸν πῆξαι, πτεῖαν (l. πτύαν) δραστικωτάτην ἐμβαλοῦσα.

Ταρτησίαις, χαλαῖς] Forsan: Ταρτησίαις χαλαῖς, μεγάλαις. Schol. Aristoph. ad *Ran.* p. 234. λέγουσι δὲ Ταρτησίαν χαλὴν, ἀντὶ τοῦ μεγάλην.

Τράμπις, ναῦς ἄκατος, πορθμίς. τινὲς πλοῖα, βαρβαρικά.] Nicandri Schol. Τράμπις κυρίως βαρβαρικὸν πλοῖόν ἐστι. Sic Lycophron p. 8. Paridis navim τράμπιδα dixit.

CAP. XXXIII.

Hesychius emendatus vel illustratus in vocibus quibusdam ab Υ, Φ, Χ, Ψ *incipientibus.*

Ὑπερτῆρα, τὸ τῆς ἁμάξης πῆγμα.] Plato inter partes currus recenset ὑπερτήρια. Vide eum *Theætet.* p. 141.

Ὑπ' ἠοίη, ὑπὸ τὸν ὄρθρον, πρὸς τῆς ἕω.] Forsan una voce legendum Ὑπηοίη, ut sic dicatur *matutina*. Hom. *Od.* ρ. 25. Στίβη ὑπηοίη, *ros matutinus*, quemadmodum masculinum occurrit apud Apollon. l. IV. verf. 841.

Ὥς κεν ὑπηῷοι μνησαίατο νόστον ἑλέσθαι.

ubi Schol. κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἠοῦς &c.

Ὑποθύμιος, στέφανος ὑποτράχηλος.] Recte emendavit Salmasius Ὑποθυμίς. Sic Plutarch. *Sympof.* l. II. pag. 641. τοὺς ἀνθινοὺς ἐκ τῶν τραχήλων καθάπτοντες, ὑποθυμίδας ἐκάλουν.

Ὕρχας, ἄμφω τῶν κεραμίων καὶ βικῶδες τι εἶδος.] Locus Aristophanis qui in Notis citatur ex Polluce, est in *Vesp.* p. 478. ubi Schol. exponit Ὕρχας, κεράμινα ἀγγεῖα, ὑποδεκτικὰ ταρίχων, δύο ὦτα ἔχοντα. qui locus confirmat Salmasii emendationem legentis ἀμφωτῶν pro ἄμφω τῶν. melius ἀμφωτὸν κεράμιον.

Hesych. p. 1511. Edit. amst. Φίλιππος, στόμα χειρῶν ἢ λαμπάδος.] Notavit hic Sopingius, Φίλιππος Hebr. quasi *os lampadis*. Sed cur χειρῶν addatur, in eo hæret. Ego subodorari mihi videor, unde illud χειρῶν. Est certe vitiosum, pro μαχαιρῶν. Absorpta est prima syllaba vocis μαχαιρῶν ab ultima præcedentis vocis στόμα. Quando autem nomen Φίλιππος explicatur στόμα μαχαιρῶν vel μαχαίρας, ἢ λαμπάδος, *os gladiorum* vel *gladii*, *aut lampadis*; respicitur ad voces Hebræas פה *os*, & להב quæ & *flammam* & *gladium* significat, quasi ex illis Hebræis conflatum

flatum esset nomen Φίλιππος, cum tamen certum sit, non esse illud Hebrææ originis, sed Græcæ. Cæterum quod attinet ad illam explicationem, *os lampadis*, reperitur ea etiam in Commentariis in Marcum, qui vulgo Hieronymo tribuuntur.

Χέλλω, χεῖλος &c.] Videtur Hesychius respexisse ad locum Euripid. in *Electra* vers. 837.

- - - Φθιάδ' ἀντὶ Δωρικῆς
Οἴσει τις ἡμῖν κοπίδ'; ἀπορρήξω χέλυν.

Phthium pro Dorico
Feret aliquis nobis cultrum? Abrumpam labrum.

Ψυδάμαξυς, εἶδος ἀμπέλου, ἥγουν εἰς ἀναδενδράδα εὔθετος ἄμπελος, ὁ ψυδόπλουτος.] Pro Ψυδάμαξυς lege Ψυδαμάμαξυς. Respexit enim Lexicographus locum Aristoph. in *Vespis* p. 451.

Ἢ Προξενιάδην ἢ τὸν Σέλλου τοῦτον τὸν ψυδαμάμαξυν.

Vel Proxeniades fiam, vel Selli hic falsicrepans filius. ad quem locum Scholia antiqua: Εἶδος ἀμπέλου ἡ ἀμάμαξυς (quomodo supra apud Hesych. etiam legendum pro ἀμάμυξ) ἣν λέγουσιν ἀναδενδράδα. Ὅλον δὲ εἴρηται παρὰ τὸ ψεύδεσθαι τὸν Αἰσχίνην καὶ ψοφώδη κομιδῇ λέγειν. sic sc. vocat Comicus Æschinem Selli filium, quem ipsum ut κάπνον & ψυδόπλουτον per-

ſtringere Comicum, docent Scholia in *Veſpas* pag. 461.

ψίλακα, ψιλὸν, λεῖον, πτερόν.] Non opus eſt cum Viro docto pro πτερὸν legere πτηνόν. Pauſan. in *Laconicis* pag. 258. ψίλα γὰρ καλοῦσιν οἱ Δωριεῖς τὰ πτερά. nec infra pro ψιλὸς, quod Heſych. interpretatur, ςέφανος. πτέρινος, legendum ψιχὸς, ut vult Vir doctus.

Ψυχὴ, πνεῦμα καὶ ζωΰφιον πτηνόν.] Ψυχὴν etiam eſſe *animalculum alatum*, docemur ex Plutarcho *Sympoſ.* 11. pag. 636. ubi de eruca, --- ἕτερον πτερωθὲν δι' αὐτῆς τὴν καλουμένην ψυχὴν μεθίησι. h. e. *atque è ſe aliud animalculum alatum edit, quod pſyche dicitur.*

Gall. dicimus un moucheron, un cousin

Thomas Munckerus notis in cap. 6. Antonini Liberalis Hesychium in aliquot locis emendat seu elucidat; similiter notis in cap. 10. et aliis locis notatis in articulo.

CAP.

CAP. XXXIV.

Suidæ lectio recepta quibusdam in locis contra sententiam doctiss. Interpretum retinetur, adstruitur & illustratur. Ἀπεμπολὴ *recte exponitur* ἀπόςασις. Καλοποδιῶνται *non sunt* qui pueros, *sed* qui formosos sectantur. Ἀλεία *est* ἄγρευσις piscatio in mari. Κατασπᾷν τὰς ναῦς *eleganter dictum pro* deducere naves. Ἀνακοδίζειν *est* diligenter examinare. *Recte se habet* Ἀνατυπῶσαι ἀντὶ τοῦ ἀνατρέψαι. *Suidas emendatur in* v. Ἀποῤῥησία.

Ἀπεμπολὴ, ἀπόςασις.] Non est quod Cl. Kusterus vocem ἀπόςασις suspectam habeat. significat enim *venditionem per libram*, ἀπὸ τοῦ ἀποςῆσαι, *vendere per libram.* Hesych. Ἀποςήσας, πωλήσας ςαθμῷ. & Ἀποςήσασθαι *ad libram expensum quid accipere*, ut apud Demosthen. Orat. *adversus Timotheum* pag. 704. Χρῆν γὰρ αὐτὸν, εἰ μὲν οἰκέται ἤνεγκαν, τοὺς κομίσαντας παραδιδόναι· εἰ δὲ μισθωτὸς, τὸν ὑποδεξάμενον καὶ ἀποςησάμενον τὸν χαλκὸν τῶν οἰκετῶν τῶν ἡμετέρων τοῦτον ἐξαιτεῖν· οὐ γὰρ δήπου ἄνευ γε ςαθμοῦ ἔμελλεν - - - παραδώσειν. *Oportuit enim, si servi attulissent, eos qui attulissent tradere; Sin mercenarii, eum ex nostro famulitio, qui accepisset æs & quidem expensum ad libram, exposcere; non enim sane absque libra* eum, *--- traditurus erat.* Ad hunc locum respiciens Harpocration, & ex eo Suidas infra, Ἀποςησάμενον, inquit, ἀντὶ τοῦ πρὸς ςαθμὸν παραλαβόντα. Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Τιμόθεον. Hoc inde est quod

 ἱςάναι

ἱςάναι & ἵςαϑαι etiam *appendere* notent. ſic Demoſthenes Orat. modo citata, eadem pag. ὐδ' αὖ ὁ πατὴρ ἔμελλεν αὐτὸς, ὔτε οἴσειν τὸν χαλκὸν, ὔτε ςήσεϑαι. *neque etiam pater ipſe portaturus erat æs aut ponderaturus*. Et ſæpius apud LXX. Intt. II *Reg*. XIV. 26. --- καὶ κειρόμενος ~~αὐτὴν~~ ἔςησε τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς αὐτῦ διακοσίυς σίκλυς. Job. VI. 2. Ει γάρ τις ἱςῶν ςήσαι μυ τὴν ὀργὴν, τὰς ᾗ ὀδυνάς μυ ἄραι ἐν ζυγῷ ὁμοθυμαδὸν &c. Cap. XXXI. 6. Εςαμαι γὰρ ἐν ζυγῷ δικαίῳ. *Jerem*. XXXIX. 9. καὶ ἔςησα αὐτῷ ἑπτὰ σίκλυς καὶ δέκα ἀργυρίυ. verſ. 10. καὶ ἔςησα τὸ ἀργύριον ἐν ζυγῷ. unde nomina ςατὴρ & ςαθμός. Infra in voce Κρεὸς habet Suidas etiam hoc vocabulum ἀπόςασις eo ſenſu, cum dicit, ἐν ταῖς οἰνικαῖς ἀποςάσεσι, h. e. in *venditionibus vinariis*.

αὐτόν

Ἀγρίυς καὶ καλοποδιώκτας ἐκάλυν --- παιδεραςάς.] Ad hæc verba docuit idem Vir Cl., καλοποδιώκτας eſſe *qui pueros ſectantur*: pueros enim, inquit, interdum appellare ſolebant καλόποδας. i. e. *pulchrum pedem habentes*, idque probare voluit ex loco aliquo Schol. Ariſtoph. ad *Aves*, h. v. Ἐπεὶ πολλάκις εἰώθαμέν τινας τῶν θεραπόντων καλόποδας λέγειν &c. Portus vero putavit τὸ καλόπυς in voce κολοποδιώκτας ſignificare *ligneam formam pedis*. Sed neuter recte attendit ad compoſitionem vocis, quæ non eſt ex καλόπυς & διώκω: quoniam inde fieret καλοποδοδιώκτης. exprimi namque debebat δ ex voce ποδὸς, pariter & δ ex verbo διώκειν.

καν. Præterea quod attinet ad locum illum Schol. Ariſtophanis, is non debet in genere de *pueris* intelligi; ſed tantum de famulis, quos ſi laudare vellent, καλόπδας appellabant. Haud dubie igitur alia eſt ratio compoſitionis in hac voce. ſc. vox καλωποδιώκτης, ſi ſcribatur per ω, eſt ex καλῶπος & διώκω. Καλῶπς autem notat *formoſum*, εὐόφθαλμον, ex καλὸς & ὢψ, quemadmodum φαιδρῶπος eſt ex φαιδρὸς & ὢψ. vel ſi ſcribas per ο, καλοποδιώκτης; eſt ex κάλοπος, quod idem notat, ex καλὸς & ὄψ. Heſychius ὄψ etiam reddit ὀφθαλμός. Idem καλόπυς, εὐοφθάλμυς. Ergo καλοποδιῶκται ſunt, *qui pulchros ſectantur.*

Ἀλεία, ἡ ἄγρωσις.] Contra fidem Mſtorum & Editt. (ut ipſe dicit) hic emendat Vir Cl. ἄγρωσις in ἄθροισις, *collectio*, & longe à ſcopo aberrare Portum affirmat, qui hanc vocem explicat *piſcationem marinam.* Sed immerito exiſtimat, hic adeo longe aberrare Portum. Ipſe V. D. deceptus eſt, ut videtur, per ſpiritum *tenuem*, qui ſuper α male poſitus pro *aſpero*; ſcribendum enim ἁλεία, non ἀλεία. Jam ἁλεία recte Suidas exponit ἄγρωσις, *piſcatus*, ſc. in mari, ab ἅλς. Gloſſæ Lab. Ἁλεία, *Piſcatus.* Sic vides recte ſe habere lectionem vulgatam Suidæ.

Ἀνάπειρα. Καταστᾶν τὰς ναῦς, τὰς ὑπηρεσίας ἐμβιβάζειν, καὶ τῆς εἰρεσίας ἀνάπειραν λαμβάνειν.] Vir Cl. in Notis legendum pro καταστᾶν

τὰς ναῦς putat κατάγειν τὰς ναῦς. quam lectionem in versione secutum se ait. Miror, Virum eruditissimum, & in lectione optimorum Græcorum scriptorum versatissimum hanc phrasin κατασπᾶν τὰς ναῦς non observasse. Ne sollicita illud κατασπᾶν, quod eleganter dictum, nec muta in κατάγειν. idem enim significant in hac phrasi. optimi quique ita loquuti sunt. Herodot. lib. VII. cap. 192. οἱ δὲ βάρβαροι, ὡς ἐπαύσατό τε ὁ ἄνεμος, καὶ τὸ κῦμα ἔστρωτο, κατασπάσαντες τὰς νῆας, ἔπλεον παρὰ τὴν ἤπειρον: *Barbari, posteaquam conquievit ventus, sedatique sunt fluctus, deductis navibus, ad continentem navigabant.* Vide quæ diximus in *Observationib. Miscel.* pag. 58. ubi explicuimus & illustravimus phrases, ἀνασπᾶν & κατασπᾶν τας ναῦς.

Ἀναποδίζειν, τὸ ἐξετάζειν, ὡσανεὶ συγκρούειν.] Immerito jugulanda hic censet Cl. Kusterus verba illa, ὡσανεὶ συγκρούειν. Hesych. Ἀναποδίζειν, τὸ ἀκριβῶς ἐξετάζειν, καὶ συγκρούειν· ποδίζειν γὰρ τὸ μετρεῖν. ~~Est autem συγκρούειν proprie *modium concutere*, ut excidant res mensuratæ, & è summo delabantur.~~ ^ ~~Idem Hesych. in voce Κρουσιμετρεῖν — οἱ γὰρ φαύλως μετροῦντες συνέκρουον τὰ μέτρα εἰς τὸ ἀποπίπτειν τὰ μετρούμενα.~~ Inde sensu tralatitio est etiam συγκρούειν, *diligenter examinare aliquem*, ~~*& impellere ad dicendum ea quorum sibi conscius est, acri quæstione animum alicujus ferire, ita ut quasi excidant*~~

summa diligentia in eum inquirere, pulsando eum tentare, explorare

^ Male. si quidem illa modii concussio non fiebat explorandi, sed fallendi causâ, separa[?] mensuras: est autem συγκρούειν proprie, pulsu explorare, pulsando tentare: sumpta ab illis metaph. qui vasa fictilia pulsu explorant.

~~cidant ex eo quæ celare statuerat. unde iterum Hesych. Κρῦσιν inter alia exponit τὴν πρὸς τὸ λέγειν ἐν ταῖς ζητήσεσιν ἀπορίαν.~~ male. siquidem vox ὑποχρῦσις nil aliud hoc loco sonat quam ἀντιλογία, ἀντιρρησις, ut ipse explicat Hesy in altera vocis χρῦσι expositione et in ὑποχρύει quod vertit ἀντιλέγει.

Ἀνατυπῶσαι, ἀντὶ τοῦ ἀνατρέψαι.] Interpretationem hanc alienam à voce ἀνατυπῶσαι existimat Cl. Interpres, qui propterea pro Ἀνατυπῶσαι legit Ἀνατροπῶσαι. sed fallitur: recte enim se habet τὸ Ἀνατυπῶσαι, & exponitur per ἀνατρέψαι. Utrumque verbum notat *in aliam figuram vertere*. Hesych. Ἀνατρέψειεν, μεταπλάσειεν. Jam ἀνατυπῶσαι idem est cum μεταπλάσειν. Taceo quod series literarum apud Suidam poscat etiam Ἀνατυπῶσαι, non Ἀνατροπῶσαι.

Ἀποῤῥησία, ἀντὶ τοῦ εὐπορία. οὕτως Εὔβουλος.] Merito hic adnotavit Vir Cl. miram esse interpretationem vocis ἀποῤῥησία. nihil tamen emendat. Mihi dubium non est, quin pro εὐπορία legendum sit ἀπορία. Phavorinus, Ἀποῤῥησία, ἀντὶ τοῦ ἀπορία. οὕτως Εὔβουλος. Quin immo pro priore voce Ἀποῤῥησία crediderim scribendum esse Ἀπόῤῥησις· hæc enim vox *inopiam* & *indigentiam* significat. Hesych. Ἀπόῤῥησις, ἀπορία. Non vero memini Ἀποῤῥησία me usquam legisse.

CAP. XXXV.

Optime Suidas Ἀποσεμνυνεῖται *exponit* ἀπονοεῖται; *nec hoc mutandum in* ἐπινοεῖται· *nec* Ἀτερμάτιςος *mutandum in* Ἀνερμάτιςος. Ἄνος *dicitur de eo* qui præ metu loqui non poteſt, *nequaquam pro eo legendum* Ἄνευς. Βέλος *etiam eſt* vulnus.

Ἀποσεμνυνεῖται, ἀπονοεῖται.] Illud ἀπονοεῖται vitioſum habet Vir doctiſſ. & pro eo emendat ἐπινοεῖται, *meditatur, mente volvit.* perperam. nam ἀπονοεῖσθαι eſt *arrogantem, faſtuoſum eſſe*, idem quod ἀποσεμνυνεῖσθαι. ad quod verbum explicandum adhibetur ab Suida. ita apud Artemidor. *Oneir.* III. II. Ἀπονενοημένος ἄνθρωπος eſt *homo faſtuoſus.* Similiter ἀπόνοιαν pro *arrogantia* ſumi notavit ὁ πάνυ Caſaubon. ad Theophraſti *Charact. Eth.* p. 354.

Ἀπερμάτιςος, ἀδέβαιος, ἀθεμελίωτος.] Hic Vir Cl. Codicum lectionem non probat, exiſtimans potius ſcribendum Ἀνερμάτιςον, eamque vocem ſuo loco reddendam, ſignificare autem *non ſaburratus.* Ad quæ verba notandum primo, Suidam ſupra in ſua ſerie habere hanc vocem Ἀνερμάτιςον, & explicare eam per ἀςήρικτον, uti etiam Heſych. Ἀνερμάτιςα, ἀςήρικτα. quare jam ſuo loco eam reddi non poſſe: Secundo Heſychium etiam totidem verbis Ἀπερμάτιςος exponere ἀβέβαιος, ἀθεμελίωτος, & quidem ſuo ordine, unde nullus dubito ſanam

nam esse vocem Ἀτερμάτιστον, quæ eam significationem, quam Lexicographi ei tribuunt, facile etiam admittit. Observari enim debet, vocem τέρμα non tantum designare *extremum in longitudine*; verum etiam *extremum in profunditate*, sive *infimum*, *pedem*, & *fundamentum alicujus rei*. e. g. in monte τέρμα est *infimum montis*, *pes*, *radices*. Ipse Suidas infra voce τέρμα: Εἰς τρία, inquit, διήρηται τὸ ὄρος, εἰς ἀκρώρειαν, εἰς ὑπώρειαν, εἰς τέρμα. καὶ ἀκρώρεια μέν ἐστιν ἡ κορυφὴ, ὑπώρεια δὲ, τὰ πλευρὰ τοῦ ὄρους, τέρμα, τὰ τελευταῖα καὶ πόδες. Jam ἀπὸ τοῦ τέρμα est τερματίζεσθαι & ἀτερμάτιστος, quod notat *fundamento*, *basi*, *pede destitutum*, h. e. *infirmum*, *non fundatum*, ut recte exponunt Suidas & Hesychius.

Αὖον, ξηρὸν, --- Καὶ τὰ μὲν αὖος ὑπὸ τοῦ φόβου ἦν· τὰ δὲ ἀνέφερεν ἡ ἐκ τοῦ θεοῦ πρόσταξις τὸν ἄνδρα.] Vertitur: *Partim quidem præ metu loqui vix poterat: partim vero mandatum divinum animum ipsi addebat*. Hoc ipsum Fragmentum habet etiam Suidas v. Ἀνέφερε. Utroque autem loco pro αὖος legendum putat Cl. Kusterus, ἄνεως, *mutus erat præ metu*, & vulgata lectio ipsi inepta videtur. Mihi contra apta videtur lectio vulgata, & neutiquam sollicitanda: dicitur enim Gr. αὖος γενέσθαι de eo qui *præ metu obriguit*, *obstupuit*. Josephus B. Jud. l. I. cap. XIV. Δεινὴ γάρ τις αὐτοὺς κατάπληξις εἶχε, καὶ περὶ τοῦ πλήθους ὁ στρατηγὸς Ἔλθεμος.

exaruit: melius, contabuit. sic Galli dicunt la peur la fait sécher sur pied. sic etiam aiunt, sécher d'effroi, de douleur, de dépit. αὖος

T

ἄυϛ ἦν τῷ δέει: *Nam vehementer perculsi erant, & ante multitudinem exercitus Elthemus præ metu obriguerat.* Vide, ut in Fragmento illo apud Suidam habes ἄυϛ ὑπὸ τȣ̃ φόβȣ ἦν, ita hic apud Joseph. ἄυϛ ἦν τῷ δέει. Idem l. VII. B. J. c. XXIII. --- καὶ διὰ τὴν κατάπληξιν, ἀμιώειν μὲν ἢ σβεννύειν ἐδείς· ἄυοι δ' ἑςῶτες ἀφεώρων. *& propter perturbationem defendere aut exstinguere conatus est nemo; sed obstupidi stantes spectabant.*

ὠρμηθεν

Ἀφ' ὑψηλȣ̃ μȣ καταγελᾶς. οἱονεὶ, πάνυ μȣ καταφρονεῖς. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀφ' ὕψȣς διαλεγομένων.] Pro διαλεγομένων V. Cl. legendum putat διαγελωμένων & vertit -- *ab illis, qui ex loco sublimi deridentur.* Sed nihil mutandum. Videantur Paroemiographi, qui omnes habent διαλεγομένων, & docent, esse translatum hoc proverbium ab iis qui ex edito loco verba faciunt.

Βέλος, καὶ τὸ τραῦμα, ὁμωνύμως τῷ τιτρώσκοντι παρ' Ὁμήρῳ.] Quem sensum ista verba habeant, sc. ὁμωνύμως τῷ τιτρώσκοντι, non videre se ait Doctiss. Kusterus, quare in versione prætermisit. At sensus mihi videtur facilis. Hoc enim vult Suidas, nimirum τὸ βέλος & *telum* & *vulnus* significare apud Homerum: id quod Hesychius sic exprimit in v. Βέλος. Βέλος, inquit, καὶ πᾶν τὸ βαλλόμενον, καὶ τὴν ἀλγηδόνα λέγει. Non cogitavit forsan V. Cl., τῷ τιτρώσκοντι esse à *neutro* τὸ τιτρῶσκον, putavitque esse à *mas-*

à *masculino* ὁ πτρώσκων. Et hoc ipsi difficultatem peperit: Si enim ita accipiatur, explicari commode non poteſt. Verum ſi pro neutro ſumatur, perit omnis difficultas: nam τὸ πτρῶσκον eſt omne id quod vulnerat, *ſagitta, gladius*, &c. Sed locum proferam ex Homero, ubi ita occurrit vox βέλος. is eſt *Iliad.* Θ. v. 513.

Ἀλλ' ὥς τις τούτων γε βέλος καὶ οἴκοθι πέσσῃ
Βλήμενος ἢ ἰῷ, ἢ ἔγχεϊ ὀξυόεντι.

Sed ut quis eorum vulnus etiam domi curet,
Percuſſus vel ſagitta vel haſta acuta.

Ad quem locum Schol. βέλος νῦν τὸ βεβλημένον μέρος, τὸ τραῦμα. Ad hunc Homeri locum reſpexit hic Suidas.

CAP. XXXVI.

Suidas emendatur: Ejuſdem vetus lectio ſexies vindicatur, & à mendi ſuſpicione liberatur.

Γιγλισμὸς, κιχλισμὸς, ἀπὸ χειρῶν γέλως· γαργαλισμός.] Ad quem locum Cl. Interp. ait, ſic quidem habere libros Mſt. & editos, ſed procul dubio mendoſe, & ſcribendum forte ἀχρεῖος γέλως, quæ eſt conjectura Eruditiſſimi Bentleji, quem ſuper hoc loco conſuluiſſe ſe dicit. Sed me quidem judice infeliciter ſane ita emendatur locus. nam præterquam quod ἀχρεῖος γέλως non eſt vera interpretatio vocis Γιγλισμὸς, nimium etiam hoc recedit à veſtigiis ſcri-

pturæ veteris, quam conſtanter retinent omnes codices. Illa ἀπὸ χειρῶν minime ſunt ſollicitanda; ſed tranſponendæ tantummodo voces γέλως & γαργαλισμὸς, hoc modo: Γιγλισμὸς, κιχλισμὸς, ἀπὸ χειρῶν γαργαλισμὸς, γέλως. hoc enim voluit dicere Suidas, quod γιγλισμὸς vel κιχλισμὸς ſit *titillatio quæ fit manibus*, & inde *riſus*. Sententiam noſtram firmabit Heſychius, qui Γιγλισμὸς, γαργαλισμὸς ἀπὸ χειρῶν, γέλως.

Γνάφαλοι. Ἔδοξέ τις ἐν τῇ τύλῃ πυρὸς ἔχειν ἀντὶ γναφάλων, καὶ παιδάριον ἐγέννησεν ἄρρεν. πίλων τῶν ὑπὸ γνάθους κειμένων.] Ad quem locum Eruditiſſ. Int. verba illa, πίλων τῶν ὑπὸ γνάθους κειμένων cenſet litura eſſe digna, quoniam nec cum præcedentibus cohærent, nec apud Artemidorum (verba enim præcedentia ex Artemidoro ſunt ſumta:) in iſthoc loco leguntur. Mallem abſtinuiſſe ab hac cenſura Virum doct. Sunt omnino non delenda: nam continent explicationem vocis γναφάλων, quæ eſt in loco illo Artemidori, & propterea in caſu ſecundo dixit πίλων τῶν ὑπὸ γνάθους κειμένων. quod paſſim facere ſolet Suidas noſter, quando exemplum ex Auctore quopiam attulit, explicat vocem ibi extantem in eodem caſu quo occurrebat. Unum tamen hic monendum, quod pro πίλων levi mutatione ſit legendum πιλῶν. Apud Heſych. legitur Γνάφαλ☉, πηλός. ſed ſcribendum iſtuc πιλὸς recte monuit ὁ πάνυ Salmaſius: intelli-

telliguntur autem per πῖλοι οἱ ὑπὸ γνάθους κείμενοι, *pulvinaria tomento farta, quæ maxillis supponuntur in lecto*, ~~quæ vulgo cervicalia vocantur.~~

Γνώμη. Οὐδὲν δικαίωμα τῶν ὅπλων ἰσχυρότερον· πᾶς γὰρ ὁ δυνάμει προὔχων, δικαιότερα ἀεὶ καὶ λέγειν καὶ πράττειν δοκεῖ.] *Quid hoc fragmentum ad vocem* γνώμη? quærit Cl. Kusterus. quod miror valde. facit omnino hoc fragmentum ad vocem γνώμη: nam hac pericopa voluit Auctor docere, vocem γνώμη etiam usurpari pro sententia, sive eleganti dicto morali; atque adeo hoc exemplum subjunxit, quod continet hujusmodi γνώμην.

Γόργια περὶ Δωριεῦσι τὰ τῶν ὑποκριτῶν προσωπεῖα, τῶν ἀπὸ τῆς σκηνῆς τραγῳδῶν.] Pro postremis verbis τῶν ἀπὸ τῆς σκηνῆς τραγῳδῶν legit V. D. τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τραγικῆς, vel τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τραγῳδῶν. nescio quo fine: omnia enim sana sunt. οἱ ἀπὸ τῆς σκηνῆς eleganti locutione, qua præpositio cum suo casu loco adjectivi apponitur substantivo, dicuntur *Scenici*. sic mox in voce Γοργὸν Suidas similem habet loquutionem, τὸν ἀπὸ τοῦ ἄστεος pro *urbano* vel *civi*. sic Athen. l. 1. οἱ ἀπὸ παιδείας sunt *viri docti*, eodem modo quo Lat. dicitur *servus ab ergastulo: homo de foro: homo de villa & rure.* Vide Vechneri Hellenolexiam pag. 139.

Δατὸς, πόλεως ὄνομα, ἐν ᾗ καὶ χρύσεια μέταλλα· καὶ, Δατὸς ἀγαθῶν.] Ad hæc verba Doct.

 Kuster.

Kuſter. *An potius* Θάσ☉ ἀγαθῶν; Non probo conjecturam Viri docti: nam licet Θάσ☉ ἀγαθῶν ſit proverbium, nihil tamen vetat quo minus ſit proverbium Δατὸς ἀγαθῶν. Et quo modo hic Suidas, dum agit de nomine Δατὸς, ſubjeciſſet proverbium de nomine Θάσ☉? hoc ſane mihi non ſit vero ſimile. At lectionem Suidæ vulgatam firmant alii. Harpocratio: Δατὸς πόλις ἐςὶ Θρᾴκης, σφόδρα εὐδαίμων. ἀπὸ ταύτης γοῦν ἐλέγετό τις καὶ παροιμία, Δατὸς ἀγαθῶν. Euſtathius ad Dionyſium pag. 72. Καὶ Θάσ☉, ἧς καὶ χρυσία εἶχέ ποτε, καὶ τὸ Δατὸν σιυῴκισε, πόλιν ἔνδοξον περὶ τὴν τοῦ Στρύμον☉ παραλίαν· ἀφ᾽ οὗ παροιμίαν παλαιοὶ φασι, Δατὸς ἀγαθῶν ὡς τὸ ἀγαθῶν ἀγαθίδες.

Δέκα, καὶ Δεκαδοῦχ☉. Δέκα μὲν ἦρχον μετὰ τοὺς τριάκοντα καταςάντες. ἐκαλεῖτο μέντοι τούτων ἕκαςος τῶν ἀρχόντων δεκαδοῦχ☉, ὡς δηλοῖ Λυσίας.] In Notis ac hunc locum doctiſſimus Kuſterus, *lege*, inquit, *pro* Καταςάντες, καταςαθέντες. Nollem hoc viro Cl. excidiſſe: quod tritum adeo eſt, aoriſtum 2. activi hujus verbi apud optimos auctores habere neutram aut paſſivam ſignificationem: ita κατέςη notat, *pervenit ad*, *redactus eſt*, *conſtitutus eſt*. καταςὰς, *qui conſtitutus eſt in hoc* vel *illo loco*, Exempla ex vulgaribus Lexicis poſſunt peti.

Διὰ χρόνου, ἀντὶ τοῦ μετὰ πολὺν χρόνον.] Subjungit Suid. locum Ariſtoph. in *Pace* p. 710.

Τρ. Ἆρ᾽ ἂν βλαβῆναι διὰ χρόνου τί σοι δοκῶ,

Ὦ δέ

Ὦ δέσποθ᾽ Ἑρμῆ, τῆς Ὀπώρας καταπλάσας;
Ἑρμ. Οὐκ᾽ εἴγε κυκεῶν᾽ ἐπιπίοις γληχωνίαν.

post quæ addit Suidas verba Scholiastæ: καὶ γὰρ οἱ διὰ χρόνου ἐσθίοντες ὀπώραν πολλὴν, βλάπτονται· καὶ οἱ συνουσιάζοντες συνεχῶς. οἱ οὖν πολλὴν ὀπώραν ἐσθίοντες, ἐὰν γλήχωνα πίωσιν, οὐ βλάπτονται· διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ὀποῦ κατεσθίεσθαι τὴν καρδίαν. ἵνα οὖν ἡ δριμύτης ἀποστύφῃ, γλήχωνα πίνουσιν.] Ad quæ verba in Notis Vir Cl. pro τὴν καρδίαν potius ὀπώραν legendum censet. & vertit verba, - - - *at pomorum esus valetudini non nocet, si pulegium bibatur, quoniam à succo ejus poma consumuntur. Ut igitur acrimonia aliqua (nimiam humorum copiam) adstringat, pulegium bibunt.* Ego vero retineo vocem καρδίαν, partim, quia nimium distant characteres vocum καρδίαν & ὀπώραν, partim, quia sensus omnino requirit καρδίαν, non ὀπώραν. Accedit, quod non tantum hic, sed etiam supra in v. Βληχωνία Suidas habet καρδίαν, & Scholiastæ duo diversi ad illum Comici locum: tertius vero Scholiasta pro καρδίας voce habet στόμαχον. Non itaque voluit dicere *quod à succo pulegii poma consumantur;* sed quod ab *acri succo pomorum stomachus hominis qui multa edit poma afficitur & consumitur.* hoc significant illa verba, διὰ τὸ ἀπὸ τοῦ ὀποῦ κατεσθίεσθαι τὴν καρδίαν. καρδίαν enim veteres medici stomachum vocarunt. Alterius Scholiastæ verba notanda sunt. Τοὺς ὑπὸ τῆς ὀπώρας βαρυνομένους ἰᾶσθαι φασίν, εἰ ἀπο-

corrige et lege, ἐὰν γλήχωνα οὐ πίνωσι, βλάπτονται, διὰ τὸ &c

Recte quidem Lambertus, sed non advertit pravam distinctionem in Graeis scholiastae: scribe ad Suidam ἀντὶ τοῦ, ἐὰν γλήχωνα πίνωσιν, οὐ βλάπτονται; hoc modo recte restituas ἐὰν γλήχωνα οὐ πίνωσιν, βλάπτονται, διὰ τό κ.τ.λ.

[illegible]

εἰ ἀποβρέξαντες γλήχωνα εἰς ὕδωρ πίοιεν· ἰᾶσθαι γὰρ οὕτω τοὺς καρδιῶν πόνους. Ridiculus esset, qui hic legeret τοὺς ἰσπωρῶν πόνους.

CAP. XXXVII.

'Αἴζωρ apud Suidam non est mutandum in "Αϊςος; sed pro ἀγνὸς, quod explicationis gratia additur, legendum ἀγνώς. Rursus emendatur Suidas. Vulgata ejusdem lectio vindicatur in voce βουλεύσεως, quæ Rhetoribus Atticis erat crimen conspirationis *&* insidiarum. *pro qua nequaquam legendum ἐπιβουλεύσεως. Bis retinetur rursus vetus Suidæ lectio, & à menai suspicione liberatur.*

A'ἴςωρ, ὁ ἁγνός.] Vertitur *Castus, purus.* In Notis Cl. Kuster., scribendum puto „"Αϊςος, ὁ ἄγνωςος, id est, homo ignotus & „obscurus. Lectio enim vulgata meis saltem „auribus nova prorsus est & inaudita. Nihil est dubium, quin mendum aliquod occupet hunc locum. id tamen non est in priore voce, sed in posteriore. Prior satis est sana, & non debet mutari in "Αϊςος, ut vult V. Cl., sed posterior est corrupta, & medica manu eget. facile autem sanari potest, si modo ο mutes in ω, & pro spiritu *aspero* ponas *tenuem*, hoc modo: 'Αἴςωρ, ὁ ἀγνώς. h. e. 'Αἴςωρ est *imperitus*, *ignarus*. sc. 'Αἴςωρ est ex ἀ priv. & ἴσημι, ut ἀγνὼς ex α & γινώσκω. Et ne ullus dubitandi supersit locus, vide sis ipsum Suidam supra in litera 'Α. pag. 68. ubi habet eandem

dem hanc vocem: Ἀΐστωρ, inquit, ἄπειρος, ἀμαθής.

Ἐκλειπία, ἡ συγχώρησις. additque Suidas exemplum ex Josepho, ubi, ἐκλειπίαν τῆς πίστεως.] Ad hæc verba Cl. Int. miram ait esse interpretationem vocis Ἐκλειπία. nihil tamen emendat. Procul omni dubio mendum est in interpretatione: nam vox ἐκλειπία non potest significare *concessionem*, συγχώρησις, ut interpretatur Suidas. quare equidem crediderim scripsisse Lexicographum, Ἐκλειπία, ἐξαναχώρησις: quoniam ἐξαναχωρεῖν τὴν πίστιν vel τὰ λεγόμενα, est *a fide & promissis discedere: fidem non servare*. sic Thucydid. Vide inferius apud Suidam v. Ἐξαναχωρέω. unde jam videmus, Ἐκλειπίαν τῆς πίστεως recte exponi ἐξαναχώρησιν τῆς πίστεως, sive ἐκλειπίαν esse ἐξαναχώρησιν.

Ἡγεμονία δικαστηρίου.] Ubi præter alia agit Suidas de caussis de quibus cognoscebant Thesmothetæ apud Athenienses, dicit: --- Οἱ Θεσμοθέται, συκοφαντίας, καὶ δώρων, καὶ ὕβρεων, καὶ μοιχείας, καὶ βουλεύσεως.] Ad quem locum Cl. Interpres docet pro βουλεύσεως legendum ἐπιβουλεύσεως, quemadmodum etiam inferius in v. Παράστασις, ubi iterum occurrit βουλεύσεως, emendat ἐπιβουλεύσεως. sed infeliciter admodum ita emendavit. Manere debet illud βουλεύσεως. nam Attici Rhetores sic passim usurparunt hanc vocem pro *insidiis*. Harpocration: Βουλεύσεως, ἐγκλήματος ὄνομα ἐπὶ δυοῖν

ταττόμενον πραγμάτων· τὸ μὲν γάρ ἐστιν, ὅταν ἐξ ἐπιβουλῆς τίς τινι κατασκευάσῃ θάνατον· ἐάν τε ἀποθάνῃ ὁ ἐπιβουλευθεὶς, ἐάν τε μή. τὸ δ' ἕτερον, ὅταν ἐγγεγραμμένος ὡς ὀφείλων τῷ δημοσίῳ αὐτὸς δικάζηταί τινι, ὡς οὐ δικαίως αὐτὸν ἐγγεγραφότι. Atque dein addit, uſos eſſe in priore ſenſu hac voce Iſæum, Dinarchum, & Ariſtotelem: denique etiam Hyperidem peculiariter ea uſum eſſe ἐπὶ ἐνέδρας καὶ ἐπιβουλῆς τῆς εἰς τὰ χρήματα.

Ἤια, ὑπῆρχον. καὶ ἀντὶ τοῦ ἐπορευόμην.] Ad quæ V. Cl. „Explicatio iſta non convenit voci „Ἤια, quæ aliud ſignificat. Hinc magis placet quod legitur in Lex. Photii Ms. Ἤια, „βρώματα. καὶ τὸ ἐπορευόμην. Sed tantum differunt hæ voces, ὑπῆρχον & βρώματα, ut non crediderim ita ſcribendum. De variis ſignificationibus vocis Ἤια præter alios videndus Scholiaſtes Homeri anonymus, qui ad *Iliad.* ν. verſ. 103.

--- λύκων τ' ἤια πέλονται.

Ἤια, inquit, βρώματα, οὐ τὰ ἐν οἴκῳ ἢ ἐσθιόμενα, ἀλλὰ τὰ ἐν ὁδῷ. Δεῦτε φίλοι, ἤια φερώμεθα, Σιμωνίδης φησί. Καὶ τὰ ἄχυρα δὲ ἤια λέγεται. ὡς τὸ, ὡς δ' ἄνεμος ζαὴς ἠΐων θημῶνα τινάξῃ. & ad *Odyſſ.* β. 289.

Ὅπλισόν τ' ἤια.

Ἑτοίμασον τὰ ἐφόδια. Οἱ παλαιοί φασιν, ὅτι ἤια κυρίως αἱ ὀσπρίων καλάμαι. καὶ δισυλλάβως ἐν συναιρέσει, ἦα, ὡς Φερεκράτης· Τὴν γαστέρ' ἤων κἀχύ-

ρων

ρων πεπαγμένες. Ὅμηρος ἢ τὰ ἁπλῶς βρώματα. δηλοῖ ἢ καὶ τὸν εἰς ναῦν ἐπισιτισμόν. Idem *Odyss.* δ. verſ. 427. ἤϊα interpretatur ἐπορδύθην ἢ ἐπορδιόμην. Ex quibus locis diſcimus, inter alia vocem ἤϊα ſignificare & βρώματα, quando eſt nomen, & ἐπορδιόμην, quando eſt verbum. Non tamen crediderim, ſcripſiſſe Suidam hoc loco βρώματα, ut emendat V. D. pro ὑπῆρχον. Superius jam explicuerat Suidas hanc vocem per βρώματα, pag. 17. ubi nimirum hæc verba habet: Εἶα, χόρτος. Ἤϊα ἢ, βρώματα. Quando autem hic ſcripſit, Ἤϊα, ὑπῆρχον, καὶ ἀντὶ τοῦ ἐπορδιόμην: confudit duo diverſa verba εἰμὶ *ſum* & εἶμι *eo*. Ab εἶμι *eo*, eſt præt. med. Att. & Poët. ἤϊα, quod expl. ἐπορδιόμην: ſed ab εἰμὶ *ſum* eſt imperfect. Poëticum ἦα, quod expl. ὑπῆρχον, uti in principio hujus pag. Ἦεν, ὑπῆρχεν. Sic apud Homer. *Il.* ε. verſ. 808.

--- τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάῤῥοθος ἦα.

--- talis enim ego adjutrix ſtudioſa eram.

ubi Schol. Ἦα, ἦν, ὑπῆρχον. ubi habes idem verbum ὑπῆρχον. quod hic corruptum cenſet V. Cl. Sic ſolent Veteres illi Lexicographi voces quæ pronunciatione ſunt ſimiles, licet ſcriptura proprie diverſæ, confundere. Simile extat apud Heſychium exemplum in hac ipſa voce. Ἦα, inquit, ἤμην καὶ ἐγενόμην, ἢ ἦλθον ἢ ὑπῆρχον.

Ἡμέρα πονηρά.] Ἡ γραφὴ τὴν τῆς ἡμωρίας

V 2 ἡμέραν

ἡμέραν πονηρὰν καλεῖ. ὥσπερ καὶ ἀγγέλους πονηρούς, τοὺς τῆς τιμωρίας ὑπουργούς. ὀργὴν δὲ καὶ θυμὸν καὶ θλῖψιν ἐπὶ θεοῦ, τὰς πικρὰς τιμωρίας καλεῖ· οὐ γὰρ φύσιν, οὐδὲ προαίρεσίν φησιν.] Ubi Cl. Kuster. „Locum hunc, in quo nonnulla verba transposita „videntur, sic constituendum puto: ὀργὴν δὲ καὶ „θυμὸν ἐπὶ θεοῦ, τὴν θλῖψιν, καὶ τὰς πικρὰς &c, „h. e. *Cum autem iram & indignationem Deo* „*tribuit, sic vocat afflictionem & acerbas pœ-* „*nas* &c. sic enim vertit. Nihil ego muto: sensus enim satis est commodus, sc. Scriptura Sacra ὀργὴν *iram*, & θυμὸν *excandescentiam*, & θλῖψιν *oppressionem* Deo tribuens, sic vocat *graves pœnas*. Et videtur Auctor respexisse ad locum Pauli, Rom. 11. 8. 9. -- ἀπειθοῦσι μὲν τῇ ἀληθείᾳ, πειθομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, θυμὸς καὶ ὀργή, θλῖψις &c. Infra Suidas iterum in v. Θλῖψις. τούτῳ, inquit, τῷ ὀνόματι πολλὰ δηλοῦται· φυλακαί, ἀλύσεις, ἐξορίαι, καὶ ὅσα τοιαῦτα. Θυμὸν καὶ ὀργὴν καὶ θλῖψιν, ἐπὶ θεοῦ τὰς πικρὰς τιμωρίας καλεῖ &c.

CAP.

CAP. XXXVIII.

Ἴδισμα non est ratiocinatio, *nec deduci potest ab εἴδω, sed pro* Ἴδισμα, λόγισμα, *apud Suidam legendum* Ἴγδισμα, λύγισμα. Ἴσαν *apud Homerum tantum occurrit pro* ἐπορεύθησαν: *apud alios etiam pro* ἔγνωσαν. Θεατροκρατία *est* Theatralis potestas. Ψύχεσθαι *Poët. de animo qui* afflatur.

Ἴδισμα, λόγισμα.] Vertitur *Ratiocinatio.* Et in Notis V. Cl. docet, esse Ἴδισμα, à verbo εἴδω τὸ γινώσκω: unde aor 2. ἴδον. Sed primo series literarum hic respuit Ἴδισμα: ponitur enim inter voces Ἴγδη, & Ἰγνάτιος. quare debebat hic esse vox, quæ post ι habeat γ. non δ. Secundo analogia obstat: nam ab ἰδεῖν non potest formari ἴδισμα, sed ab Ἰδίζειν oportebat formari. at nec ἰδίζειν nec ἴδισμα Græcum est. Utraque vox, crede mihi, corrupta est. pro Ἴδισμα lege Ἴγδισμα, & pro λόγισμα, λύγισμα. Non dubitabis de hac emendatione, si inspicias Etymologum, qui in v. Ἴγδη. ἴγδη, inquit, ἡ θυεία, ἔνθα μίσγομεν τὰ ἀρτύματα. - - - ἔστι δὲ καὶ εἶδος ὀρχήσεως ΙΓΔΙ'ΣΜΑΤΑ, ἐν ᾗ 'ΕΛΥ'ΓΙΖΟΝ τὴν ὀσφὺν ἐμφερῶς τῷ δοίδυκι. h. e. *Est autem etiam saltationis species ἰγδίσματα, in qua flectebant huc illuc lumbos ad instar pistilli,* quum sc. in mortario aliquid tunditur. Est autem ἴγδισμα ἀπὸ τοῦ ἰγδίζειν, h. e. λυγίζειν, *torquere, flectere.* Monuit hoc etiam Stephanus in Thesauro.

῎Ισαν, ἐπορσύνησαν, παρ' Ὁμήρῳ, καὶ μόνον· σημαίνει δὲ καὶ τὸ ἔγνωσαν.] „Hæc verba (inquit V. Cl.) „ſunt ſomnium inepti cujuſdam hominis. ni-„hil enim ad hunc locum faciunt: imo falſa „penitus ſunt, ſi hæc ita intelligere velis, quaſi „apud Homerum ſolum & non apud alios, „τὸ ἴσαν pro ἐπορσύνησαν legatur. Mihi, ut verum fatear, ſecus videtur: & ab ipſo Suida addita putem illa, καὶ μόνον. quæ non ita intelligenda ſunt, quaſi apud Homerum ſolum & non apud alios τὸ ἴσαν pro ἐπορσύνησαν legatur, ſed quod apud Homerum hac ſola ſignificatione τοῦ ἐπορσύνησαν occurrat verbum ἴσαν; non vero in altera illa ſignificatione, qua etiam apud alios reperitur, pro ἔγνωσαν. Et hoc verum eſt: non enim, quod ſciam, verbum illud alio ſignificatu quam priore apud Poëtam legitur.

Θεατροκρασία, ὀχλοκρασία.] Vertitur: *imperium populare.* Cl. Kuſter. in Notis ait vocem hanc ſibi ſuſpectam eſſe, & Portum legendum putare, Θεατροκρατία, ὀχλοκρατία. ſed nec hoc ſatis ſibi placere. Etymologus habet Θεατροκοράσια, Ὀχλοκοράσια. ſed & hoc corruptum. Ex tribus hiſce optimum cenſeo Porti Θεατροκρατία, & explico *Theatralis poteſtas.* notavit Stephanus in Theſauro ſuo, occurrere apud Platonem *de Legibus.*

Θεοφορία, ἐνθουσιασμός.

- - - - - Ἄγρια δ' αὐτῷ

Ἐψύ-

'Εψύχθη χαλεπῆς πνεῦμ' ὑπὸ θυφορίης.

In hoc epigrammate vocem 'Εψύχθη sibi non placere ait V. Cl. nec sensum eum admittere, quare mallet Κινήθη, vel simile quid. Mihi vero omnino placet: ψύχειν enim non tantum est *refrigerare*, sed etiam *spirare*, & *afflare*. Hesych. ψύξας, πνεύσας, & ψύξασαι, πνεύσασαι. quæ significatio hic etiam locum habet. Πνεῦμ' αὐτοῦ ἐψύχθη sign. *animus ipsius afflatus est*.

CAP. XXXIX.

Suidas emendatur plus semel. Quid κατὰ δάκτυλον. Καταμειδιᾶν τινος. Καταμησάμενος. Κατατροπή. Nova distinctione juvatur locus viro docto suspectus. Iterum emendatur Suidas.

Θυάτειρα. ὄνομα τόπου. καὶ Θυατιρηνὸς, ὁ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ τόπου. Ὅτι Διοσκόρος Μυραῖος, γραμματικὸς, ὕπαρχος ἦν πόλεως, καὶ πραιτωρίων, ὁ διδάξας τὰς θυγατέρας Λέοντος τοῦ βασιλέως ἐν Βυζαντίῳ.] Ad illa verba, Ὅτι Διοσκόρος &c. Cl. Kuster: Quid hæc ad vocem Θυάτειρα? & merito hoc quærit: nihil enim faciunt ad illam vocem. Videtur mihi ante hoc fragmentum excidisse vox Θυγατέρας, cujus gratia adduxit Suidas illa verba: in iis enim occurrit vox θυγατέρας. & in sequenti articulo est vox Θυγατριδῆ.

Καθίει, ἀντὶ τοῦ κατάφερε, ἢ ἐπίθες τῷ τρυβλίῳ.] Illa ἐπίθες τῷ τρυβλίῳ nihil ad rem faciunt,

inquit

inquit V. Cl. &c. Mihi secus videtur. Haud dubie illud καθίει est ex Comico, ubi quis coquum jubet carnes coctas vel assas imponere catino: id quod Scholiastes exposuit, κατάφερε, ἢ ἐπίθες τῷ τρυβλίῳ.

Κατὰ δάκτυλον, εἶδος ἀριθμητικὸν ἢ γεωμετρικὸν, ἢ ῥυθμοῦ καὶ κρούματος· τὸ κατὰ δάκτυλον, ᾧ ἐχρῶντο οἱ αὐλοῦντες περὶ τοῦ νόμου.] Hic τὸ κατὰ δάκτυλον κροῦμα V. Cl. interpretatur canticum quod solis tantum fidibus absque voce humana canebatur. Verum hanc interpretationem minus esse veram & genuinam, colligi potest ex ipsis verbis Suidæ quæ sequuntur, ᾧ ἐχρῶντο οἱ αὐλοῦντες περὶ τοῦ νόμου: Si enim tibicines eo genere rhythmi utebantur, quomodo potest dici id fidibus cani, quod non est αὐλούντων sed κιθαριζόντων? Esse autem tibicinum proprium rhythmum secundum dactylum, firmant etiam alii. Aristoph. Schol. ad *Nub.* p. 652. Κρούματος εἶδος κατὰ δάκτυλον, ᾧ χρῶνται οἱ αὐληταί. Hesych. in v. Δάκτυλος. Οὕτω καλεῖται ῥυθμοῦ εἶδος καὶ κρούματος. χρῶνται δὲ αὐτῷ οἱ μάλιστα ἀθληταί. ubi pro ἀθληταὶ legendum esse αὐληταὶ dixi in *Observ. Miscell.* Plutarch. quoque l. de Musica p. 133. Χρησάμενος τῷ ἁρματίῳ καὶ τῷ κατὰ δάκτυλον εἴδει, *usus modo Harmatio, & ea specie quæ secundum dactylum procedit.* loquitur ibi de Olympo discipulo Marsiæ præclari tibicinis.

Καταμειδιῶν γυνικῇ. ἤγουν καταφρονῶν. Ὁ δὲ μηδὲν

εἰπὼν

εἰπὼν τοῖς ἰερδυνῶσιν, ἐσταυρώθη ὁ θανάτου καταμειδῶν.] Quia à nemine adnotatum eſt, unde hoc fragmentum ſit decerptum, obiter monebo, eſſe ex Joſepho l. III. B. J. c. 13. ubi ſic: καὶ μηδὲν διὰ πυρὸς ἐξερδυνῶ (lege: ἐξερδυνῶσι) τοῖς πολεμίοις περὶ τῶν ἔνδον εἰπὼν, ἀνεσταυρώθη ὁ θανάτου καταμειδιῶν.

Καταμηπάμενος. ἐπιβαλὼν, ἐπικαταχέας. Ἰώσηπος· Ὁ δὲ περιῤῥήξας τὴν ἐσθῆτα καὶ καταμηπάμενος τῆς κεφαλῆς κόνιν.] In Notis ait V. Cl. fragmentum hoc extare apud Joſephum p. 825. ubi pro καταμηπάμενος rectius legatur καταπασάμενος. Sed tamen pace V. Cl. dixerim, verbum καταμήσασθαι uſitatum hoc ſenſu eſſe apud Joſephum. ſic p. 802. ejuſd. libri: Τοὺς δὲ ἀρχιερεῖς αὐτοὺς ἦν ἰδεῖν καταμωμένους μὲν τῆς κεφαλῆς κόνιν, γυμνοὺς δὲ τὰ στέρνα τῶν ἐσθήτων περιεῤῥηγμένων. unde conjicio hic etiam olim lectum ita, ut à Suida citatum eſt, καταμησάμενος, & poſtea ab imperitioribus verbum hoc inſolens non intelligentibus, mutatum eſſe in notius καταπασάμενος.

Κατατρυφὴ, καταφυγή] Καταρυφὴ certiſſime eſt vox corrupta, uti ſuſpicatus jam olim fuit Stephanus. Vidit hoc etiam Kuſterus, ad cujus tamen ſententiam, putantis vocem poſteriorem eſſe prioris emendationem, non vero interpretationem, atque adeo delendam v. καταρυφὴ, non accedo; ſed exiſtimem, retineri debere hic vocem aliquam, cujus explicatio

ſit καταφυγή. ſed paullo aliter legendum: pro καταστρυφὴ enim lege καταστροπή. quod commode ſignificare poteſt, καταφυγή. Τρέπεσθαι enim & καταστρέπεσθαι notant *in fugam ſe convertere*, unde τροπὴ & καταστροπὴ notant φυγὴ & καταφυγή. ſic ὑποστροπὴ & Poët. ὑποστροπίη eſt idem quod ὑποστροφὴ & φυγή, ut Schol. Apollonii exponit. Et ſi legas hic καταστροπή, non repugnat literarum ſeriei: collocatur enim poſt verbum καταστρίψειν, & ante καταστρύχειν.

In v. κατέκανεν, poſtquam Suidas eam explicuiſſet, ἀνεῖλεν, ἐφόνευσε, ſubjunxiſſetque Xenophontis locum, addit, κατ' ἐκεῖνο δὴ καιροῦ, ἐν ᾧ ὁ βασιλεὺς ἐτεθνήκει. ad quæ V. Cl. „Hæc „verba non reperiuntur apud Xenophontem, „quæ proinde loco huic temere adſuta crediderim. Atqui non ego ita ſentio; ab ipſius Suidæ manu profecta crediderim: ſed novus ſtatuendus articulus, hoc modo: τέλος τοῦ κατέκανε. † Κατ' ἐκεῖνο δὴ καιροῦ &c. Quibus verbis, ſunt enim deſumta ex Hiſtorico quodam Gr., docere voluit Suidas, κατ' ἐκεῖνο καιροῦ dici, pro κατ' ἐκεῖνον χρόνον, vel ἐν ἐκείνῳ χρόνῳ, vel καιρῷ. Rem ita ſe habere uti dixi, facile patebit ei qui modo literarum ſeriem inſpiciat, quæ hæc eſt:

Κατέκαινεν,
Κατ' ἐκεῖνο,
Κατηκήλησαν.

Κατέχουσι δ' ἔρωτες ἐμὰς πόλεις. λείπει ἀνθρώπους.

ἀντὶ

Ziehe fam- / belleus. / male: hoc tan- / tum voluit / significare / Suidas; scribit / verba haec, κατ' / ἐκεῖνο δὴ καιροῦ, / quae a quodam / desumpsit ex / historicis, intelligenda / esse de illo tempore / quo rex obiit de quo / agit historicus.

αὐτὶ τ᾽, ἐρῶσιν οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐμῆς πόλεως.] Locus hic aliqua medicina indiget: nemo tamen Interpretum sic judicasse videtur. deest in illis, κατέχουσι δ᾽ ἔρωτες ἐμᾶς πόλεις, accusativus ἀνθρώπους, uti ex Scholiasta aliquo docet Suidas. at quæ loquendi forma hæc est, κατέχουσι δ᾽ ἔρωτες ἐμᾶς πόλεις ἀνθρώπους? ita nemo loquutus est, nec valet σύνταξις. Lege tu meo periculo: Κατέχουσι δ᾽ ἔρωτες ἐμῆς πόλεως.

CAP. XL.

Καλάϊνον χρῶμα. Tres reperiuntur Æschyli, quos inter Æschylus Mathematicus auctor fuit libri, cui titulus ποικίλα χρώματα. Quid κλινίς. Emendatur Suidas. Κριὸς *prima testa in venditionibus vinariis. Quid κοιλάς. Rursus bis emendatur Suidas: Semel vulgata ejus lectio suspecta viro docto retinetur & vindicatur.*

Κάλαϊς, ὄνομα κύριον· καὶ Καλάϊνον χρῶμα. Αἰσχύλος ἐν ποικίλοις χρώμασι.] Sic in omnibus Editt. locum hunc legi fatetur Vir doctus: quod tamen adducere ipsum non potuit ut crederet, Æschylum drama composuisse ποικίλα χρώματα inscriptum, quoniam nemo veterum ejus mentionem fecit. Quid ergo? existimat punctum post Αἰσχύλος esse ponendum, & reliqua inducenda, quoniam nihil ad rem facere, & temere textui inserta ipsi videntur. Atque idem faciendum censet de loco, qui mox sequitur v. Κάλλη, ubi citatur Αἰσχύλος

ἐν ποικίλοις κάλλεσι. Hactenus ille. Ad me quod attinet, non etiam ego crediderim scripsisse Æschylum Tragœdiam, cui titulus Ποικίλα χρώματα: nec tamen verba hæc Suidæ delenda censeo. Ex verbis viri doctissimi colligas eum statuisse, nullum alium extitisse Æschylum præter Tragicum illum. At præter hunc fuere duo alii, nimirum Æschylus *Cnidius*, & Æschylus *Mathematicus*, cujus meminit Aristoteles *Meteorolog*. lib. 1. cap. 6. qui tertius hic apud Suidam intelligendus. hic auctor fuit libri, cui titulus Ποικίλα χρώματα. Vide Joan. Meursium in *Bibliotheca Græca*.

Κλινὶς βάθρον κ. ἡ κλινὶς εἰς πεπαμένον.] Verba hæc, ἡ κλινὶς εἰς πεπαμένον, corrupta & mutila, vel saltem supervacanea, & temere in hunc locum intrusa judicat Cl. Kusterus. Posterius mihi non fit verosimile; sed prius haud dubie verum est, nimirum corrupta esse verba, quæ facile restitui possunt, & levi mutatione, legendo, βάθρον π. ἡ κλινὶς ἐκπεπαμένον, h. e. ἡ κλινὶς ἐστι βάθρον κ. ἐκπεπαμένον.

Κεράς - - - καὶ ἐν ταῖς ὠνικαῖς ἀποστάσεσι κεράς καλεῖται τὸ κεράμιον τὸ πρῶτον, ᾧ τὰ λοιπὰ ἐπιτιμᾶται.] Vertitur: *Et cum vasa venalia exponuntur, primum vas fictile, ex quo reliqua æstimantur*, κεράς *appellatur*. In Notis dicitur à Cl. Interprete, locum hunc esse obscurum & mendosum, quem ita interpretatus est, ac si pro ὠνικαῖς legeretur ὠνικαῖς. & ex lectione vul-

vulgata, quæ Græcâ ipsi esse non videtur, sensum nullum elicere se potuisse ait. Ad me quod attinet, locum hunc male affectum esse non video. Recte se habet illud οἰνικαῖς, ab οἰνικὸς *vinarius*: recte etiam ἀποστάσεις, quæ vox *venditionem* significat. Suidas ipse ea usus est in initio operis ad explicandam vocem Ἀπεμπολή. Sunt itaque οἰνικαὶ ἀποστάσεις *venditiones vinariæ*, i. e. modi vendendi vinum, qui obtinent apud oenopolas. apud illos κερὸς appellatur *testa prima*. h. e. vas testaceum maximum.

Κοιλὰς, τὸ πλῆθος ἢ τὸ βάθος.] „Hæc interpretatio, inquit V. D., mihi omnino suspecta est, de qua proinde peritus lector cogitet „velim. Legerem τὸ πεδίον, nisi id à vulgata „lectione nimis recederet. Merito suspectam habet vocem πλῆθος. ea certissime est corrupta: Non tamen legerim ego πεδίον, sed πλάτος. Hæc interpretatio commoda est & vera. parum etiam à vulgata lectione recedit. Infra in interpretatione alterius vocis hæc duo πλάτος & βάθος etiam conjunxit Suidas, sc. Κύτος, ὄγκος, χώρημα, βάθος, πλάτος.

Post Λαβεῖν τιμωρίαν in Nova Editione omissum est Λάβη, ἀνθυπότακτον. quod habet Basileensis, ut & Porti editio: item Λαγόνος, i. e. *lateris*, genitiv. a λαγών.

Λαίεται, καταλύεται.] Vertunt, *dissolvitur*, *evertitur*. Suspecta hæc vox est Cl. Interpreti,

X 3 con-

conjicienti legendum pro λαίεται, λύεται. Sed seriei literarum repugnat. Non ego crediderim vitium esse in priore voce λαίεται, sed in posteriore καταλύεται, pro eaque legendum levi mutatione καταλεύεται, *lapidatur*. Est enim τὸ λαίεται à λᾶς λᾶος, *lapis*. Idem hoc mendum est apud Hesychium in hac voce, ubi, Λαίεται, καταλύεται ἀπὸ τοῦ λαός. Lege cum Palmerio: Λαίεται, καταλεύεται· ἀπὸ τοῦ λᾶος.

Λέγω --- ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ λέξω μέλλοντος, λέξω ἐνεστώς. ἔνθεν λέξεο· καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρσω, ὄρσεο.] Ad postrema illa, καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρσω, ὄρσεο, adnotavit Interpres doctissimus, hæc nihil ad rem facere, & proinde deleri ea velle. Ego minime sic sentio: hoc enim exemplo firmare voluit Suidas, à verborum futuris facta esse aliquando alia verba, ut sc. à futuro λέξω verbi λέγω, factum præsens aliud λέξω, unde apud Poëtam λέξεο; sic etiam à verbi ὄρω *excito* futuro Æolico ὄρσω, factum imperativum poëtic. ὄρσεο. Cave itaque hæc deleas.

C A P.

CAP. XLI.

Duobus tribusve obscurissimis Suidæ locis, minime ab Interpretibus intellectis, lux affertur. Λευιαθὰν, *unde exponatur* δράκων *&* νοῦς μέγας Ἀσσύριος. *Quid* πῶρος. *Quales sint lapides* καταναλίσκοντες τὴν σάρκα σωμάτων. Μάννα *unde ab Suida derivari videatur.*

Λευιαθάν. δράκων. νοῦς μέγας Ἀσσύριος, αἱ ἐναντίαι δυνάμεις. τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς ἐμφωλεύοντα, ὃν ἕλκει τῷ τῆς θεότητος ἀγκίστρῳ, τῷ κεκρυμμένῳ σώματι, διά τινι σκώληκι.] Ad quæ verba Cl. Kusterus: „Totus hic locus est ad„modum obscurus; cujus tenebras nemo dis„cutiat, quin prius investigaverit auctorem, „unde Suidas ista descripsit &c. Videor equidem mihi invenisse, unde hæc hauserit Suidas. Non est mihi dubium, quin respexerit is ad locum Jobi, qui est in *Vatic.* cap. XL. (in *Ald.* XXVIII.) vers. 20. *An extrahes Leviathanem hamo, & in fune demerges linguam ejus?* Græcus Interpres vertit: ἄξεις δὲ δράκοντα ἐν ἀγκίστρῳ, περιθήσεις δὲ φορβαιὰν περὶ ῥῖνα αὐτοῦ; ubi pro ἄξεις δὲ δράκοντα, Symmachus vertit; ἑλκύσεις δὲ Λευιαθὰν, servata voce Hebræa. Draconem autem dici Leviathan à multiplici flexu, probat ὁ πάνυ Bochartus ex Arabismo, *Hierozoic.* Part. II. lib. V. cap. 16. Hinc Suidas Λευιαθὰν primo exponit δράκων. Quod vero dein exponat, νοῦς μέγας Ἀσσύριος, &c. hoc habet ex Patribus quibusdam, qui per Leviathan mystice intellexe-

tellexerunt Diabolum, Serpentem illum antiquum, Draconem magnum. sc. in *Catena Græcorum Patrum in Jobum* p. 566. Olympiodorus in Protheoria cap. XXVIII. agens de voce Leviathan, inter alia habet, ὅτι δὲ εἰς τὸν ἀποστάτην δράκοντα ΤΟΝ ΝΟΥΝ ΤΟΝ ΜΕΓΑΝ ΤΩΝ ΑΣΣΥΡΙΩΝ, τουτέστι τὸν ΣΑΤΑΝΑΝ καλῶς ἀναφέρεται τὰ γεγραμμένα. En tibi eadem fere verba, quæ hic habet Suidas. Quod vero spectaverit Suidas locum illum Jobi, insuper patet ex sequentibus, ἐν ἕλκει τῷ τῆς θεότητος ἀγκίστρῳ. apud Jobum enim est ἄξεις δὲ δράκοντα (vel ut Sym. ἑλκύσεις δὲ Λευιαθὰν) ἐν ἀγκίστρῳ. Accedit quod Suidas noster infra in v. Ψελίῳ: ψελίῳ, inquit, περιοχῇ. ὁ Κύριος ἐν Ἰὼβ περὶ τοῦ δράκοντος, τουτέστι τοῦ Διαβόλου· ψελίῳ δὲ τρυπήσεις τὸ χεῖλος αὐτοῦ.

Λίθων ποτίμων. μήποτε τῶν πόρων λέγει, οἱ πίνοντες τὸ ὕδωρ ἰσχυρότεροι γίνονται, ἢ τῶν τὴν σάρκα συντιθεμένων καταναλισκόντων σωμάτων.] Ad hæc verba Portus: *Vide, ne forte* τοὺς πόρους i. vectigalia *significet: quæ ex lapidibus colliguntur Qui bibentes aquam robustiores fiunt, haustis his lapidibus in pulverem redactis.* Sed bene fecit, quod addiderit Portus suum N. L. est enim id ridiculum. Recentior Interpres hæc obscura esse ait, quæ vix quisquam illustrare queat, nisi prius reperto loco auctoris, ad quem nota hæc referenda est. Fateor ego obscuriora esse hæc ei qui lectionem vulgatam servaverit. At faci-

faciliora evadent, si quis unam modo mutaverit literam, si pro vocali brevi posuerit longam, h. e. pro πόρων legat πώρων. intelligitur enim lapis, qui Gr. πῶρος, Latine *tofus* dicitur. Gloss. πῶρος, ὁ λίθος, *tofus*, *tofum*. πῶροι, *tofi*. Pollux *Onom.* lib. VII. cap. 27. ἔνεστι δ' εἰπεῖν, καὶ λίθον σκληρὸν καὶ λίθον πώρινον. & lib. X. cap. 43. ex Aristophanis *Tagenistis* habet, Νεβρίδα, καὶ λίθους πωρίνους. Pausan. *Eliac.* I. Ἔστι δὲ λίθου πωρίνου κρηπὶς ἐν τῇ Ἄλτει πρὸς ἄρκτον τοῦ Ἡραίου. Quod ad sequentia verba Suidæ attinet, ἢ τῶν τὴν σάρκα ἐντιθεμένων καταναλισκόντων σωμάτων, obscuriora prima fronte videntur, nec intellexit Interpres vertens, *vel corpora quæ carnem incidunt & consumunt*. Hoc fateor ego me nullis fidiculis ex Græcis extorquere posse, nisi ἐντίθεσθαι significaverit *incidere*, quod inauditum est, & nisi addatur copula καί. Sed quis sensus, *corporum quæ carnem incidunt?* Si quis recte advertat ad verborum structuram, sensum commodum ex iisdem elicere poterit, quem hunc esse puto, ἢ τῶν (λίθων sc.) καταναλισκόντων τὴν σάρκα ἐντιθεμένων σωμάτων. h. e. *aut* (lapidum) *qui consumunt carnem cadaverum quæ in iis conduntur*. Intellexit Suidas lapidem, quem à vi exedendi corpora σαρκόφαγον vocant, ex quo fiebant conditoria sive loculi mortuorum. Plinius lib. II. Sect. 98. *At circa Asson Troadis lapis nascitur, quo consumuntur omnia corpora: sarcophagus vocatur.*

Idem lib. XXXVI. Sect. 27. *In Asso Troadis sarcophagus lapis fissili vena scinditur. Corpora defunctorum condita in eo, absumi constat intra* XL. *diem, exceptis dentibus.*

Μανὸν, ἀραιὸν --- καὶ ἡ μάννα ἀπὸ τοῦ τετρίφθαι ὠνόμασται.] Ad hæc Vir doct: „Sic etiam „habet Photius in Lexico inedito: sed quæso, „quo sensu? Quid enim hic sibi vult manna? „aut quomodo ea vox a τετρίφθαι deduci po- „test? Quare statuat lector, utrum locus hic „litura sanandus sit, an vero amplius de eo „cogitandum. Ad me quod attinet, haud facile ego locum aliquem litura sanaverim; sed potius de eo amplius cogitare velim. Animo itaque versans hunc locum, mentem Lexicographi hanc esse judicavi, quod sc. agens in hoc articulo de voce Μανὸς, quæ *rarum* & *tenuem* significat, subjecerit, vocem μάννα etiam esse à μανὸς, quando significat *grana thuris concussu elisa.* Plinius lib. XII. cap. 14. de thure, *Micas concussu elisas mannam vocamus.* Vid. Stephanum in v. μάννα. Non itaque voluit dicere Suidas, vocem μάννα dictam esse ἀπὸ τοῦ τρίβεσθαι vel τετρίφθαι, quod absurdum foret; sed concussu elisa, rara & tenuia facta, ἀραιὰ, thuris grana dicta esse μάννα à μανός.

Μήδ' ἂν πλαδίῃ. ἀντὶ τοῦ, μηδὲ πλησίον γένοιτό μοι τοῦτο, ὅπερ λέγεις.] Pro πλαδίῃ scribendum πλαδδίῃ per duplex δδ. est ex Aristophanis *Lysistrate* pag. 897.

Οὐ τὸν Δί' οὐκ ἔγωγε. μηδ' ἂν πλαδδίῃ.

CAP.

CAP. XLII.

Recensentur voces quædam Suidæ in litera M, quæ in nova Cantabrigiensi editione omissæ sunt.

Lubet hoc capite recensere voces incipientes à M, quæ in nova Suidæ editione sunt omissæ, quæque in Basileensi & Porti editione reperiuntur.

Μανείην εὐκτικόν. omissa ante Μάνης.
Μαργαρίτης. ante Μαργαρίται.
Μαρδόνιος. ante Μαρδοχαῖος.
Μαραίνω αἰτιατικῇ. ante Μάρης.
Μαιμάκης. ante Μαιμόωσα.
Μεὶς μεῖδος. ante Μελαγρία.
Μελαίνω αἰτιατικῇ. ante Μελεάγρια
Μελίτωνος, &
Μελιτρός. ante Μελίφρων.
Μέμβραξ. ante Μεμβράς.
Μενοικεύς. ante Μενοινή.
Μενοινῶος post Μενοινή.
Μεταβαίνειν γενικῇ. ante Μεταβολή.
Μεταλλάσσειν αἰτιατικῇ. ante Μετὰ Λέσβιον.
Μετανίσταμαι γενικῇ, &
Μετάνοια. ante Μεταξύ.
Μετεῖναι. ante Μετιέναι.
Μετρῶ αἰτιατικῇ. ante Μετρείτω.
Μειονεξία. ante Μείου.
Μειοῦται. post Μείου.
Μὴ ἐλλίπης.

Μὴ ἐμβαίη.

Μὴ ἐπιχειρῇτε. ante Μεθώνη.

Μηϊόσι. ante Μηκάδες.

Μήκοθεν ante Μῆκος φάλαγγος.

Μηκώμενος ante Μήκων.

Μηλιεῦς καὶ Μήλιοι. ante Μηλιῶν.

Μηνῦσαι. &

Μήονος, ἐθνικόν. ante Μὴ οὐχί.

Μηπιόωσι. ante Μετίσομαι.

Μὴ τοῦ λέγοντος ἴσθι. ante Μὴ πείθου τοῖς διαβάλλουσι.

Μίμησις. ante Μίμερνος vel Μίμνερμος.

Μιμνίσκω, γενικῇ. &

Μίμος. καὶ Μιμοῦμαι, αἰτιατικῇ. ante Μίν.

Μισθοῦμαι, αἰτιατικῇ. ante Μισθοφορά.

Μνησθῶ, γενικῇ. ante Μνηστή.

Μολιύνω, αἰτιατικῇ. ante Μολυβρός.

Μῦες. ante Μυζεῖ.

Μυστήρ. ante Μυστήρια.

Vides, quantus vocum numerus ſit heic omiſſus in ſola litera Μ. quas habent aliæ Editiones. Non debebant illæ præteriri, licet quædam ſint mendoſæ, & licet nulla iis addita ſit interpretatio. Docere aliquando voluit Suidas, quomodo conſtruantur verba, ut Μαραίνω & Μελαίνω cum *accuſativo:* Μεταμέλομαι cum *genitivo* &c. & in illis Μὴ ἐλλίπῃς. Μὴ ἐμβαίη. Μὴ ἐπιχειρῇτε, adnotare voluit, voculam μὴ conſtrui cum *optativo* & *ſubjunctivo.* Auctor Etymol. M. Συντάττεται δὲ (Μὴ) μετὰ τριῶν

 ἐγκλί-

ἐγκλίσεων· μετὰ προσακτικῦ, ὡς τὸ, --- μὴ ψεύδε' ἐπιςάμενος σάφα εἰπεῖν: --- μετὰ εὐκτικῦ, ὡς τὸ, Ει μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαεινῷ ἐν πυρὶ θείην: --- καὶ μετὰ ὑποτακτικῦ, ὡς τὸ, Μὴ δή πω ὑπ' ὄχεσφι λυώμεθα μώνυχας ἵππυς. Aliquando adnotavit vocem ex Homero, licet interpretationem non addiderit, ut in v. Μήονος respexit ad locum Poëtæ, qui est *Iliad.* ε. verſ. 43.

Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Φαῖςον ἐνήρατο Μήονος υἱὸν Βώρυ.

ubi Scholiastes: Μήονος Λυδῦ· ἔςι ᾗ τὸ ὄνομα ἐθνικόν. ſic in v. Μηπόωσι reſpexit ad locum *Iliad.* η. verſ. 45.

Βυλὴν, ἥ ρα θεοῖσιν ἐφήνδανε μηπόωσι.

ubi Schol. Μηπόωσι, βυλευομένοις.

CAP. XLIII.

Ὑπὲρ *ſæpe pro* περὶ *uſurpatur, ut Lat.* ſuper *pro* de. *Emendatur Suidas in voce* Ὠροκομεῖον, *pro quo leg.* Ὡρονομεῖον *i. e.* horologium. Ἐφήμεροι *à Sileno dicti* mortales.

NΕ'αρχος. οὗτος ξυνεςράτευσεν Ἀλεξάνδρῳ, καὶ συγγραφὴν συνεγράψατο ὑπὲρ Ἀλεξάνδρυ.] Pro ὑπὲρ Ἀλεξάνδρυ legendum cenſet noviſſimus Interpres περὶ Ἀλεξάνδρυ. quia vulgata lectio ſignificare videtur, Nearchum hiſtoriam pro Alexandro ſcripſiſſe. Sed miror, virum in Græcis verſatiſſimum non obſervaſſe, ὑπὲρ ſæpe idem ſignificare quod περὶ, *de.* ſic

λέγειν, ειπεῖν, γράφειν ὑπέρ τινος passim occurrunt. Ælianus *Var. Hist.* II. 24. Τοιαῦτα ὑπὲρ αὐτοῦ λέγοντες. Latini pariter *super*, pro *de* usurpant. Plautus *Cistellar. Quid nuncias super anu?* Virg. II. *Æneid.*

Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa.

Ὡροκομεῖον.] Vox hæc suspecta est Eruditissimo Kustero. nihil tamen addit aut emendat. Tu vero lege Ὡρονομεῖον, quod est *horologium*, sic dictum, quod horas habet distributas, ab ὡρονομέω, de quo vide Lexica. Series literarum satis etiam indicat ita legendum: nam præcessit Ὡρολόγιον, sequitur Ὧρος.

Ὦ Ἐφήμερε. ὦ ἄνθρωπε. οὕτω παρεισάγει λέγοντα Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις τὸν Σωκράτην. & paullo post: περιέθηκεν οὖν αὐτῷ φωνὴν τὴν ὑπὸ παρὰ Πινδάρῳ Σειληνοῦ. ὁ γάρτοι Πίνδαρος διαλεγόμενον παράγων τὸν Σειληνὸν τῷ Ὀλύμπῳ, τοιούτους αὐτῷ περιέθηκε λόγους· Ὦ τάλας, ἐφήμερε, νήπιε &c.] Non video in Notis hic aliquid monitum de nomine Ὀλύμπῳ, cum Scholiastes Aristophanis, unde hæc sunt desumta, habeat Ὀλυμπίῳ. Utrumque vero & Suidæ Ὀλύμπῳ & Scholiastæ Ὀλυμπίῳ, videtur mendo laborare, & legi debere Ὀλυμπίχῳ: fuit enim Olympichus Pindari discipulus, qui haud dubie intelligendus. Nimirum Pindarus ita induxit Silenum alloquentem Olympichum qui erat ipsius discipulus: Ὦ τάλας, ἐφήμερε. Cæterum simili modo,

ut

ut refert Plutarch. *de Consolat. ad Apollon.* pag. 115. Silenus à Mida interrogatus, immo adactus ad dicendum, quidnam foret optimum hominibus, respondit: Δαίμονος ἐπιπόνου καὶ τύχης χαλεπῆς ἐφήμερον σπέρμα, τί με βιάζεσθε λέγειν, ἃ ὑμῖν ἄρειον μὴ γνῶναι &c. adeo ut videatur Sileno proprium fuisse, insignire hominem ἐφημέρου vocabulo.

CAP. XLIV.

Παλάθαι non sunt placentæ ex caseo formatæ, *sed* massæ ex amurca. *Suidas bis emendatur; bis etiam ejusdem lectio vetus defenditur. Quid* περιβάδην, ἀμφιπλὴξ, ἀμφιπλίσσεσθαι. Ἀμφὶ *in quibusdam compositis idem est quod* περὶ, circum.

Παλάθαι, καὶ τὰ ἐκ τρυγὸς πλάσματα.] Vertitur: ***Sic etiam vocantur placentæ ex caseo formatæ.*** Sed πλάσματα non sunt *placentæ*: sunt ***massæ***: *&* τρὺξ non est *caseus.* Verum suspecta hæc vox est Viro Docto, quare legit τυροῦ, ad quam lectionem adornavit quoque versionem. Ego vero nihil mutandum affirmo: sana satis vox τρυγὸς, quæ pro ***amurca*** hic sumitur, adeo ut τὰ ἐκ τρυγὸς πλάσματα sint ***massæ ex amurca.*** Suid. in τρασιὰ --- ἀπὸ τῶν στεμφύλων ἡ τρὺξ, ***ex olearum retrimentis fiunt fraces.***

Πάνυ γὰρ ἔστ' ἤδη χολὴ πολύ. τὸ δὲ πολὺ, κἂν ᾖ γλυκὺ, μοχθηρόν.] Ad hæc verba Cl. Kusterus:

rus: *Locus hic suspectus mihi est, de quo tamen nihil certi affirmare possum* &c. Miror sane, virum doctissimum, qui ita in Aristophane versatus est, nescivisse locum hunc Comici, qui statim in principio *Ranarum* occurrit vers. 4. sic itaque restituendus:

— — — πάνυ γὰρ ἔς' ἤδη χολή·

πολύ· τὸ ἢ πολὺ, κἂν ᾖ γλυκὺ, μοχθηρόν. Priora hæc verba sunt Aristophanis, nimirum, πάνυ γὰρ ἔς' ἤδη χολή. Sequentia sunt Scholiastæ, quæ apud eum sic leguntur: πάνυ ἀντὶ τοῦ πολύ, τὸ ἢ πολὺ, κἂν ᾖ γλυκὺ, πονηρόν ἐστιν &c. Verba illa Comici in versione præterita sunt. Sensus eorum est: *Nimium enim jam fastidio est*. Monet ibi Bacchus herus servum suum Xanthiam, ut abstineret ab ea querela, se onere gravi premi, nec sustinere illud amplius posse: quia toties totiesque in *Fabulis* induci consueverunt servi de onere conquerentes, ut non possit non spectatoribus id nunc esse fastidium & nausea, ut non amplius iis suave & gratum esse queat, sed contra ea ingratum & amarum. Similis est in *Concionatricib.* locus p. 740. Μισῶσι γὰρ, ἢν τὰ παλαιὰ πολλάκις θεῶνται. Male itaque apud Suidam legitur σχολή pro χολή. unde nata mala quoque versio: *Omnino enim multum nobis nunc est otii*, pro, *Nimium enim nunc est ingratum.* hinc vulgo dici solet: Μηδὲν ἄγαν, *ne quid nimis.*

Παρὰ σφᾶς ὡς οὐκ ἐσπλεῖν &c.] Pro ὡς οὐκ lege

lege ὅσον οὐκ. eſt enim locus Thucydidis l. II. p. 141. Edit. Oxon. καὶ παρὰ σφᾶς ὅσον οὐκ ἐσπλεῖν αὐτούς. h. e. *& tantum non contra ſe venturos* (hoſtes.) ubi Schol. eadem hæc verba habet, quæ Suidas: ἀντὶ τοῦ σχεδὸν, ὡς τὸ μονονουχί. Ceterum ὡς οὐκ non dicunt Græci eo ſenſu.

Πεπελτωμένα, πεπιναρωμένα.] Nequaquam pro Πεπελτωμένα ſcribendum καταπεπελλωμένα, à πελλὸς *niger*, *lividus*, uti exiſtimat Portus, & cum eo Kuſterus; ſed ſervanda omnino vox Πεπελτωμένα, quæ ab ipſius Suidæ manu eſt profecta, qui eam deſcripſit ex codice aliquo LXX Interpretum, Joſuæ IX. 5. ubi Cod. Vat. habet, καὶ τὰ σανδάλια αὐτῶν παλαιὰ καὶ καταπεπελματωμένα. ſed Cod. Oxon. καταπεπελτωμένα. id Suidas diviſim legit κατὰ πεπελτωμένα, atque adeo vocem πεπελτωμένα expoſuit πεπιναρωμένα. Significant autem σανδάλια πεπελτωμένα, vel potius καταπεπελτωμένα, *calceamenta ſordida*, *pannis* ſive *pittaciis conſuta*. Eadem opera emendandus Heſychius, qui Καταπεπολτωμένα, καταπεπινακωμένα. Lege, Καταπεπελτωμένα, καταπεπιναρωμένα. Qui locus Heſychii Suidam non parum illuſtrat, & ſatis demonſtrat non legendum πεπελλωμένα à πελλὸς, ſed πεπελτωμένα, per ſyncopen pro πεπελματωμένα, à πέλμα *ſolea calceamenti.*

Περμβάδην, ἀμφιπλὶξ. παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Τριπτολέμῳ.] „In Nota hac, inquit Cl. Int., in-

„ versa sunt omnia. Τὸ ἀμφιπλὶξ enim debe-„ bat esse articuli caput, & περιβάδην ejus in-„ terpretatio &c. Deinde: Ceterum Grammatici, „--- τὸ ἀμφιπλὶξ interpretantur περιβάδην, i. „ e. *circumeundo*, vel *obeundo:* quæ interpre-„ tatio tamen τῷ περιπλὶξ potius convenit. „ Πλίσσεσθαι enim est διαβαίνειν, i. e. *crura di-„ varicare ad ingrediendum:* unde περιπλίσσε-„ σθαι recte interpreteris περιβαίνειν, & περι-„ πλὶξ, περιβάδην. At ἀμφιπλίσσεσθαι (unde „ ἀμφιπλὶξ) erit, utrumque pedem alterna-„ tim promovere, quod illi, qui ingrediuntur, „ faciunt. Τὸ ἀμφὶ enim in compositione non „ sign. *circumcirca*, sed *utrinque*, velut ἀμ-„ φιδέξιος, non est undique dexter, sed, u-„ traque manu dexter &c. Hæc & plura ibi dis-serit de hac voce. sed frustra, ut mihi quidem videtur. Primo nullum mihi est dubium, quin hic locus ita conceptus sit à Suida, uti se habet. Suidas enim ad verbum, quod sæpe fecit, hic descripsit Scholia Aristoph. ad *Acharn.* p. 382. ubi postquam Scholiastes explicuerat Απεπλίξατο per ἀπεσείσατο, ἀπέφυγεν, addit, Πλὶξ γὰρ τὸ βῆμα, καὶ πλίγματα τὰ πηδήματα, ἔνθεν καὶ τὸ περιβάδην, ἀμφιπλὶξ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Τριπτολέμῳ. Jam postrema illa verba περι-βάδην, ἀμφιπλὶξ &c. excerpsit Suidas, & in sua serie collocavit. Sed perperam apud Suidam ponitur distinctio post ἀμφιπλὶξ. Sic enim scribendum, ut in Scholiis Comici, περιβά-

δην,

δην, ἀμφιπλὶξ παρὰ Σοφοκλεῖ. Hoc enim voluit: Quod vulgo περιβάδην dicitur, hoc apud Sophoclem est ἀμφιπλίξ. Secundo, quod dicit Vir Cl. τὸ ἀμφὶ in compositione non significare *circumcirca*, sed *utrinque*, in eo quoque fallitur. Verum est, ἀμφὶ in quibusdam compositis significare *utrinque*, non tamen in omnibus. in multis enim designat *circum*, æque ac περί: sic ἀμφιπέτεσθαι est περιπέτεσθαι *circumvolare*. Hesych. ἀμφέπτατο, περιεπέτατο. sic ἀμφιβαίνειν est περιβαίνειν *circumire*. Jam quia πλίσσεσθαι est βαδίζειν, βαίνειν, *incedere*, *ire*; ἀμφιπλίσσεσθαι significare potest, & significat *circumire*, unde ἀμφιπλίξ recte exponitur περιβάδην, *circumeundo*.

CAP. XLV.

Περιεῖναι cum casu secundo est superare. *Περιϊςάναι cum quarto casu est* circumstare. *Notatur Portus. Περιέςραπται non est à περιαςράπτω, sed à περιςρέφομαι. Insignis locus à Suida citatus ex Cyrillo Monacho de vita S. Sabæ, ab Interpretibus minus intellectus illustratur, & à mendi suspicione liberatur, levi tantum distinctione sublata juvatur, doceturque per τὸν πατριάρχην Ἠλίαν intelligendum esse Episcopum sive Patriarcham Hierosolymytanum, qui floruit initio sæculi* VI. *atque adeo nequaquam pro τὸν πατριάρχην Ἠλίαν legendum esse τὸν προφήτην Ἡσαΐαν, uti putabat* V. D.

Περιεςηκός. Καὶ περιςάντες αὐτὸν πᾶν τὸ τῆς ἀδελφότητος πλήρωμα, καὶ τὸ περιεςηκὸς ἐκεῖνο πλῆθος τὸν πατριάρχην Ἠλίαν διαπεμῶν. ὁ θεῖος Σάββας.] Monendum hic ante hanc pericopam Basileenses & Portum plura habere verba, quæ in Nova editione non comparent, ut:

Περιέςαι, γενικῇ.
Περιέςηκεν, αἰτιατικῇ.
Περιΐςαται.
Περιέςραπται. καὶ περιςάντες αὐτὸν &c.

Ad postremum illud περιέςραπται, Portus, *Si Codex*, inquit, *sanus, verbum est præt. pass.* à περιςράπτω. *Sed & præcedentia & sequentia hujus vocis lectionem non admittere videntur. Fortasse* περιέςαται, i. e. *circumstat.* Hactenus Portus. Sed infeliciter, ut mox ostendam. Non

hæc

hæc è textu erant ejicienda, licet ordine minus recto collocata. Postquam Suidas docuerat, Περιέςαι cum genitivo usurpari, cum sc. denotat *superabit*, ad alıud verbum transiit, docens, Περιέςηκεν cum accusativo usurpari, atque hoc significare *circumstat*, vel *ambivit*, *circuivit*. ideo addit explicationis gratia, περιΐςαται, περιέςραπται. At Portus erravit, qui dixit esse à περιςράπτω, *fulgure circumdo*. hoc Græcum non est, sed περιαςράπτω. unde fieret περιήςραπται per η, non περιέςραπται per ε. Est autem περιέςραπται à περιςρέφεσθαι, quod idem denotat cum περιϊςάναι, *ambire*, *circumstare*. Sic itaque collocentur verba Suidæ:

Περιέςαι, γενικῇ.

Περιέςηκεν, αἰτιατικῇ, περιΐςαται, περιέςραπται &c.

Hoc probaturus addit duo exempla, in quibus verbi hujus περιΐςημι participium cum accusativo occurrit. Prius est: Καὶ περιςάντες αὐτὸν πᾶν τὸ τῆς ἀδελφότητος πλήρωμα. Posterius: καὶ τὸ περιεςηκὸς ἐκεῖνο πλῆθος τὸν πατριάρχην Ἠλίαν διατεμὼν ὁ θεῖος Σάββας. h. e. *& cum divinus Sabbas perrupisset multitudinem illam, quæ Patriarcham Eliam circumstabat*. Male enim vulgo distinctio ponitur ante verba: ὁ θεῖος Σάββας. quæ proinde acceperunt Interpretes, ac si esset nomen Auctoris, ex quo fragmentum hoc decerpserit Suidas. unde Cl. Kuste-

rus ad ea, si est nomen Auctoris, eum ignotum sibi esse fatetur. Pariter hinc liquet, perperam ab eodem Viro docto pro Διαπιμῶν legi διέπιμον, quia non cogitabat, nomen illud Σάββας ad præcedentia pertinere: perperam etiam ab eodem pro τὸν πατριάρχην Ἠλίαν legi τὸν προφήτην Ἡσαΐαν, Esaiam enim serra dissectum fuisse Historia sacra testatur, inquit, quod Auctor hujus fragmenti innuere velle videtur. Sed ut alia mittam, quantæ est audaciæ pro πατριάρχην Ἠλίαν reponere προφήτην Ἡσαΐαν? Cave mutes illa τὸν πατριάρχην Ἠλίαν: nec tamen velim intelligas Eliam illum Thisbiten, prophetam, cujus γνώριμος fuit Elisæus: quem Eliam S. Historia testatur translatum esse in cœlos; sed alium aliquem Eliam, recentiorem multo, qui vixit tempore Anastasii Imperatoris in principio sæculi VI. & fuit Patriarcha Hierosolymitanus: quo tempore etiam vixit hic Σάββας, vel ut alii vocant, Σάβας, qui fuit Abbas in Palæstina, cujus vitam conscripsit Cyrillus Monachus. Vid. Laurent Surium in Vit. Sanctorum, Tom. VI. Decembr. 5. Citat hanc Sabæ vitam etiam Suidas infra in v. Φαγεῖν. h. v. Φαγεῖν, γενικῇ. Μὴ μήλου παραδόσεως φαγεῖν. ζήτει ἐν τῷ τοῦ ὁσίου Σάβα βίῳ. En τὸν ὅσιον Σάβαν vocat, quem hic τὸν θεῖον Σάβαν. Historia quo respexit Suidas, ita habet: Severus Episcopus Antiochenus miserat sua synodalia ad Eliam Patriarcham, quæ cum ille non admit-

admitteret, ad iram accendit Imperatorem. quare rursus mittuntur eadem Hierosolymam, mittuntur simul clerici quidam cum manu militari non parva, quæ vim afferret iis, qui non in eandem sententiam possent adduci. Hæc cum ita se haberent, & Eliæ jam grave immineret periculum, omnique auxilio is esset destitutus, congregavit divinus Sabas primarios Monachos, quibuscum perrumpens illam quæ Eliam circumstabat multitudinem, (hoc est quod Suidas, τὸ περιεστηκὸς ἐκεῖνο πλῆθος τὸν πατριάρχην Ἡλίαν διαπεμψὼν ὁ θεῖος Σάββας) Severi ministros illinc fugat, ut hab. Cyrill.

CAP. XLVI.

Περιςίαρχος recte etiam dicitur æque ac Περιεςίαρχος. Πεττεύειν *est* mutare, transferre ab uno ad alium, *metaphora à* tesseris. *Locus Suidæ corruptus emendatur.*

Περιςίαρχος, ὁ περικαθαίρων τὴν ἑςίαν, καὶ τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τὴν πόλιν.] In notis ad h. l. V. D. *Potius*, inquit, περιεςίαρχος, *ut habet Mich. Apostolius. Composita enim est hæc vox ex* περὶ *&* ἑςίαρχος &c. Tu vero nihil muta: quoniam primo, series literarum requirit Περιςίαρχος, non Περιεςίαρχος. præcedit enim Περιςεφανωσάντων, sequitur Περιςίξαι. & Hesychius in sua serie habet Περιςίαρχος. Secundo, Aristophanes & alii optimi & antiquissimi auctores habent Περιςίαρχος, in *Concion.* p. 727.

Ὁ Πε-

Ὁ Περιςίαρχ⊕, περιφέρειν χρὴ τὴν γαλῆν. est à περίςια, h. e. καθάρσια, ut ipse Suidas mox subjungit.

Πεττεύει, μεταφέρει.] Interpres in Notis novæ Edit. mancam esse ait hanc interpretationem, addi saltem debere ψῆφον: Verum salvo doct. Viri judicio, putem ego, Suidam τὸ πεττεύει hic sensu improprio sumere pro *mutare*, *transferre ab uno ad alium*, quemadmodum fortuna dicitur πεττεύειν transferre sua dona ab uno ad alium. Pariter Hesych. πεττεύει exponit μεταςρέφει. Et metaphorice Suidam hic posuisse Πεττεύει, μεταφέρει; satis indicat quod subjungit ἀπὸ τῶν πεττῶν. quibus verbis innuit, translationem esse desumtam à tesseris, quæ, quando iis luditur, transferuntur sæpe nunc huc nunc illuc. Recte itaque Suidas Πεττεύει μεταφέρει, nec manca est interpretatio.

Προντύλων. ὁ μόνον ὅτι οὐκ ἐδέξατο τὰ δῶρα, ἀλλὰ καὶ οἴκοθεν ἔπεμψέ μοι ἄλλο πλακούντιον προντύλων. ὡσανεὶ λέγων, μηκέτι πατῆσαι ἐκεῖ με.] Hic Cl. Interpres in Nova edit. barbaram dicit vocem Προντύλων, & merito, nec tamen emendat, cum facile posset ex ipso Suida, qui alio in loco ipsissima hæc verba adducit sine vitio. Sunt sc. verba Scholiastæ Aristophanis ad *Plut*. vers. 1000. quæ itidem habet Suidas supra in Voc. Ἀμητ⊕. ubi: Ἀμης, εἶδ⊕ πλακοῦντ⊕ γαλακτῶδες. Ἀριςοφάνης Πλούτῳ·

Ἀμητά τε προσέπεμψεν ἡμῖν τουτονί.

Ου

Ου μόνον ὅτι οὐκ ἐδέξατο τὰ δῶρά μου, ἀλλὰ καὶ οἴκοθεν ἔπεμψέ μοι ἄλλο πλακούντιον πρὸς τούτῳ· ὡσανεὶ λέγων μηκέτι πατῆσαι ἐκεῖ με. En tibi ipsissima verba quæ hic. Sed ibi recte legitur πρὸς τούτῳ, pro quo hic vides barbarum illud προντούλων. quo ut rariore vocabulo, si non ipse Suidas, aliquis saltem sciolus Lexicon hoc augere voluit, usus codice Aristophanis, in quo corruptæ erant voces πρὸς τούτῳ, & pro iis legebatur Προντούλων: parum differunt

ΠΡΟΣΤΟΥΤΩι

& ΠΡΟΝΤΟΥΛΩΝ.

putavitque ille, esse nomen placentæ alicujus.

CAP. XLVII.

Σαρπηδονία pro μεγάλη proverbialiter. Suidas emendatus. Σεῖσαι pro συκοφαντῆσαι. Rursus emendatus Suidas. Συνοδία. Σφαιρωτήρ. Σχεδιάζειν.

ΣΑρπηδονία ἀκτή. - - - Κράτης τὴν μεγάλην.] Locum hunc mutilum esse censet V. Cl. & absque meliorum codicum ope haud facile in integrum restitui posse. Ego vero nihil vitii verbis inesse puto. hoc enim vult Suidas, quod Crates voce Σαρπηδονία pro *magna* usus sit. Κράτης (Σαρπηδονίαν) τὴν μεγάλην λέγει. Confer Hesychium, qui Σαρπηδόνιον exponit τὸ μέγα. Habet Erasmus in Adagiis Σαρπηδονία ἀκτή.

Σὲ δ᾽ ταῦτ᾽ ἀρέσκει· μ᾽ ἀλλὰ πλεῖν ἢ μαίνομαι.] Sic locum refinxisse dicit Cl. Int. autoritate Ms. Paris. A. ceterum vocem με ante ἀλλὰ videri supervacaneam. Recte: μὲ supervacanea est. Sed & ἀλλὰ locum hic non habet: Debuisset sic refingere:

Σὲ δ᾽ ταῦτ᾽ ἀρέσκει; Καὶ μάλα πλεῖν ἢ μαίνομαι.

sunt enim ipsissima Aristophanis verba in *Ranis* vers. 103. ubi Hercules rogat, Σὲ δ᾽ ταῦτ᾽ ἀρέσκει; respondet Bacchus, Καὶ μάλα πλεῖν ἢ μαίνομαι. ubi posterior Scholiastes: πλέον ἢ μαίνομαι ἐπ᾽ αὐτῷ, τουτέστιν, ὑπερβαλλόντως μοι ἀρέσκει.

Σεῖσαι, τὸ συκοφαντῆσαι.] Dein addit exemplum ex Comico: Ἀριστοφάνης, inquit, Δαιταλεῦσιν· Ἔσειον, ἤτουν χρήματ᾽, ἠπείλουν, ἐσυκοφάντουν πάλιν. Ubi notat doct. Int. metrum fragmenti luxatum esse, quod facili negotio sic in integrum restitui potest:

Ἔσειον, ἤτουν χρήματ᾽, ἠπείλουν, πάλιν
Ἐσυκοφάντουν.

At τὸ ἐσυκοφάντουν mihi non videtur pertinere ad verba Aristophanis; sed hoc addidisse Suidas ad explicandum τὸ ἔσειον. Σεῖσαι enim interpretatus fuerat συκοφαντῆσαι.

Σωφρονεῖς. ἀντὶ τοῦ μόλις ἐστράφης, ἢ καλῶς λέγεις. Ἀριστοφάνης Πλούτῳ.] Int. Σωφρονεῖς, *Sapis, sanam mentem habes*. vel, *recte dicis* &c. & nihil ad hæc verba adnotatum est: Mendi tamen ali-

aliquid latet in v. ἐςρέφης. pro quo legendum ἐπεςρέφης, ut habet Comici Scholiaſtes ad verſum 1120 in *Pluto*. ſignificat autem μόλις ἐπεςρέφης, *ægre tandem ad ſanam mentem redis*. hoc eſt ἐπιςρέφεσθαι. Simplex vero ςρέφεσθαι *verſari* hic eſt ἀπὸ τοῦ Διονύσου.

Συνοδεία, τὸ μετά τινος συμπεριπατεῖν &c.] Neſcio cur V. D. improbet ita Συνοδία, per ι. quod omnes priores Editt. habebant, cum recte ſic dicatur, quemadmodum ab ἔξοδος eſt ἐξοδία: ab εὔοδος, εὐοδία: à δύσοδος, δυσοδία: à μίξοδος, μιξοδία: & paſſim occurrat συνοδία. ut Lucæ Euang. II. 44. Νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι, ἦλθον ἡμέρας ὁδόν. *Exiſtimantes autem illum eſſe in comitatu, venerunt iter diei*. Nehemiæ VII. 64. Οὗτοι ἐζήτησαν γραφὴν αὐτῶν τῆς συνοδίας. *Plutarch. de Auditione* pag. 48. Ἀντιλαμβανόμενοι γὰρ ἑκάστοτε κεναῖς καὶ περιτταῖς ἐρωτήσεσι τοῦ διδάσκοντος, ὥσπερ ἐν συνοδίᾳ, τὸ ἐνδελεχὲς ἐμποδίζουσι τῆς μαθήσεως: *Nam identidem vanis & ſupervacaneis interrogationibus magiſtrum occupantes, veluti in comitatu, impediunt continuationem doctrinæ*. Idem in *Galba* pag. 1062. Καὶ βαδίζοντι τὴν ὁδὸν ἅπασαν ἐφ' ἡμέρας πολλὰς συνοχούμενος διετέλεσεν. ἐν δὲ τῇ συνοδίᾳ καὶ ἡ συνήθεια τὸν Ὀβίννιον ἐξεθεράπευσεν ὁμιλίᾳ καὶ δώροις. Int. *Eadem cum illo lectica toto itinere per multos dies vectus eſt. In comitatu autem etiam conſuetudo ejus conciliavit blando ſermone & donis T. Junium*. Gloſſæ: συνοδία, *Comitatus*.

Σφαραγεῦντ, ἦχον ποιεῦντ. ὄνομα πεποιημένον. ἡ φάρυγξ, ἔνθα ὁ βρόγχος, ᾗ τὴν φωνὴν ἀφιέμεθα. καὶ ἀσφάραγος. καθ' ὃ καὶ σφαραγίζω, τὸ ἠχῶ.] Ad quem locum V. Cl. *Est locus*, inquit, *mutilus*, *quem sic supplere poteris*, ὄνομα πεποιημένον ἀπὸ τοῦ σφάραγος, ὅ ἐστιν, ἡ φάρυγξ. Salvo vero judicio Viri doctiss. videre equidem nequeo mutilum esse locum, & aliquo supplemento egere, dummodo recte distinguatur & construatur. Tu sic distingue & construe: Ὄνομα πεποιημένον. Ἡ φάρυγξ, ἔνθα ὁ βρόγχος, ᾗ τὴν φωνὴν ἀφιέμεθα, καὶ ἀσφάραγος· καθ' ὃ καὶ σφαραγίζω, τὸ ἠχῶ. h. e. φάρυγξ, *ubi est aspera arteria*, *qua vocem emittimus*, *etiam dicitur* ἀσφάραγος, *unde* σφαραγίζω, *sonum edo*.

Σφαιρωτὴρ, σανδάλιε ζιγίκιον.] Notat hic Cl. Interpres, σφαιρωτὴρ etiam aliquoties occurrere apud LXX. in Exodo, sed alio significatu. At notare debuisset ad hæc Suidæ verba locum *Genes.* XIV. 23. ubi, ἕως σφυρωτῆρος τοῦ ὑποδήματος. quo loco *Alexandr.* codex habet σφαιρωτῆρος. & Schol. σφυρωτῆρα explicat τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος.

Σχεδιάζειν - - -] Nescio quare in versione prætermissa hæc verba: ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους ἐσχεδιάσθαι, καὶ διημαρτῆσθαι. forsan quia corrupta videbantur. at facile restitui poterant, si negandi vocula quæ excidit ante διημαρτῆσθαι ponatur. Verte itaque: *à principio ad finem ex tempore recitatum esse*, *& nihil aberratum*.

Τὰς

Τὰς ὀφρῦς ἀνεσπακὼς ---
Ὥσπερ τὶ δεινὸν ἀγγελῶν ἐπείγεται.
ἀντὶ τοῦ ἐσκυθρωπακώς.]

Non sic scribi debebat prior versus, quasi esset principium ejus, cujus posterior pars deesset: nam est posterior pars; sc. apud Aristophan. *Acharn.* vers. 1068.

Καὶ μὴν ἰδού τις τὰς ὀφρῦς ἀνεσπακὼς,
Ὥσπερ τὶ δεινὸν ἀγγελῶν ἐπείγεται.

ubi Schol. ἐσκυθρωπακώς.

CAP. XLVIII.

Τιθέναι ὅπλα *est deponere arma.* Τελεῖν *est* τάττεσθαι. Τῆς *pro* ταύτης. *Mendum unum & alterum ex Suida sublatum. Ejusdem lectio vulgata semel & iterum defenditur.*

Τεθεικότες, ἀποβαλόντες. Ἰώσηπ. --- τὰ πολλὰ τεθεικότες τῶν ὅπλων.] Ad quæ Cl. Kust: *Interpretatio hæc saltem in subjuncto loco Josephi minime convenit.* Atqui non video ego, quare non conveniat. immo contra optime convenit, si modo recte explicetur illud ἀποβαλόντες. significat enim hic *depositis armis*, non vero *qui amiserunt*, uti habetur in versione. illa verbi significatio hic locum nullum habet.

Τέθμια. νόμος. καὶ τέθμια, νόμιμα.] Pro νόμος potius νόμοι legendum censetur in Notis nuperæ editionis. At ego mavelim νόμους, partim quia hoc propius accedit ad vulgatam

lectionem, partim quia Hesychius habet, Τέθμια, νόμους. Τέθμια, νόμιμα.

Τελεῦντα, τεταγμένα] *Perficientia, absolventia.* Sic vertitur. *Explicatio hæc*, inquit Vir Cl. τεταγμένα, *à significatione* vocis τελεῦντα *omnino aliena est.* Sed mihi nequaquam videtur aliena, imo congruens & apta, si modo pro τελεῦντα scribas πλέοντα, vel πλοῦντα. Jam πλεῖν optime explicatur τάττεσθαι. significat enim præter alia, *poni in numero, collocari in ordine aliquo, adnumerari ordini.* quod ipsum est τάττεσθαι. Hesychius similiter, πλοῦντα, τεταγμένον. Phavorin. τελεῖν καὶ τὸ τάττεσθαι, καὶ καταλέγεσθαι. sic τελεῖν εἰς ἄνδρας, εἰς ῥήτορας dicitur pro τάττεσθαι ἐν ἀνδράσιν &c. exempla nota sunt & obvia. Vertendum itaque erat, *collocata, adnumerata.* vel l. τεταγμένον, *collocatum.*

Τῆς ἀντὶ τοῦ ταύτης· οὐκ ἔστι δὲ ἄρθρον. Ὅμηρος· Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήσομαι. ἀντὶ τοῦ ταύτης. καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ· Εἵνεκα τῆς ἀρετῆς, ἀντὶ τοῦ, ταύτης.] Ad hæc in Notis Novæ Editionis ait Cl. Interpres, observatiunculam hanc infirmo tibicine niti. potius enim se contra Suidam dicere, voculam τῆς in subjunctis locis Homeri esse articulum, non vero ibi pro ταύτης poni. Mihi vero salvo viri doctissimi judicio, secus videtur, & omnino recte hæc Homeri loca ab Suida esse adducta, ad demonstrandum, τῆς poni pro ταύτης: nec enim aliter in utroque loco accipi posse. Prior locus est *Iliad.* ι. vers. 133.

ubi

ubi Agamemnon dicit, ſe inter munera dare etiam velle Achilli

Κούρην Βρισῆος· καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι.

Filiam Briſei: & magnum jusjurandum addam,
Me nunquam hujus cubile aſcendiſſe, aut ei miſtum fuiſſe.

perperam apud Suidam vertitur in tertia perſona: *nunquam ſe hujus lectum aſcendiſſe.* Neceſſario illud τῆς hic referri debet ad κούρην Βρισῆος, & accipi pro ταύτης: pendetque ille genitivus ab εὐνῆς, non vero eſt articulus pertinens ad εὐνῆς. Recte Scholiaſtes ibi: Ὁμόσει φησὶ τὸ μηδέποτε αὐτῇ συγκεκοιμῆσθαι. Poſterior locus eſt *Odyſſ.* β. verſ. 206.

Εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαίνομεν, οὐδὲ μετ' ἄλλας
Ἐρχόμεθ' &c.

Propter hujus virtutem contendimus, neque ad alias
Imus.

Perperam hic rurſus Interpres Suidæ vertit *Propter hanc virtutem.*

Τιθραύτης. ὄνομα κύριον.] Lege Τιθραύστης. Ejus mentio eſt apud Corn. Nepot. *in Datame* cap. 3. *Itaque magnifice Datamen donatum ad exercitum miſit, qui tum contrahebatur, Duce Pharnabazo & Tithrauſte ad bellum Ægyptium.*

Τιμη-

Τιμησαίμην. Αἰλιανός· Οὐν ἂν ἐγὼ τιμησαίμην πρὸ παντὸς συγγενέσθαι καὶ πᾶσι τυράννοις καὶ τοῖς ἐπὶ μέγα πλοῦτε προήκουσι. Καὶ αὖθις Αἰλιανός· Τιμησαίμην τὸν βίον πάντα τριημοίρου, εἰ μὴ ἔχοιμι τοὺς ἐμοὺς κηδεμόνας. ἀντὶ τοῦ, ἀλλάξοιμι.] Hic vocem τριημοίρου esse corruptam inquit Vir Cl., & suspicatur legendum τριημέρου, ut sit sensus: *Vitam omnem vix tridui spatio dignam censeam.* Sed infeliciter. Quis enim unquam vile alicujus rei pretium comparavit cum paucitate dierum? Poterat Vir doctus haurire veram lectionem ex Æliano Kühnii aut Perizonii, ubi recte legitur hic locus in Fragmentis. non ibi invenies τριημοίρου nec τριημέρου, sed τριτημορίου. h. e. *triente*. Vide etiam Suidam in v. Τριτημόριον, ubi dicit: Τριτημόριον. τοὺς ἐξ χαλκοῦς εἴρηκε Φιλήμων τοῦ ὀβολοῦ τριτημόριον.

Τό γε αὐτοῦ μέρος. κατὰ τὴν αὐτοῦ προαίρεσιν. Αἰλιανός· Τί γὰρ δὴ μαθὼν ἐτόλμησε τό γε δὴ αὐτοῦ μέρος δουλώσασθαι Λυδοὺς Πέρσαις;] In hoc Æliani loco Vir doctus pro μαθὼν legendum conjicit παθών. At sana satis est vox μαθών. Attici enim non tantum τί παθὼν dicunt pro *quare?* sed etiam τί μαθών. Comicus in *Lysistrate:* Σὺ δὲ δὴ τί μαθὼν οὐκ ἀποθνήσκεις; Vide Casaub. ad Athenæum.

Τράγος ὁ παρὰ Μεσσηνίοις ὁ ἐρινεός. Ἐδέξατο δὲ Ἀριστομένης χρησμὸν, ὡς ἡνίκα πίῃ ὕδωρ τοῦ Νέδα ποταμοῦ ὁ τράγος, ἁλώσεται ἡ Ἱρὰ τὸ ὄρος.] Miror nihil ad hunc locum notasse Doct. Int. cum

men-

mendum sit in voce Ἔδα, pro qua legendum Νέδα. & pro Ἱερὰ potius Εἴρα. Vide Pausan. *Messen.* p. 327. ex quo sumsisse videtur Suidas. monuit ibi Kühnius.

Τυῤῥηνία --- ὡς εἶναι τὸν πάντα χρόνον τῆς συντελείας μέχρι χιλιάδας δώδεκα.] Non est mutandum χιλιάδας in χιλιάδων, ut voluit Vir Doct. nam per figuram Anastrophen μέχρι postponitur suo casui, diciturque τῆς συντελείας μέχρι pro μέχρι τῆς συντελείας, hoc sensu: *ut omne tempus usque ad consummationem sit annorum duodecim millium.*

CAP. XLIX.

Loca quædam Suidæ in litera Υ *aut emendantur aut illustrantur.*

Υβριστότερος. Ξενοφῶν· Οἱ ἀμελεῖσθαι δοκοῦντες στρατιῶται, οἱ μὲν ἀγαθοὶ, πολὺ ἀτιμότεροι γίνονται· οἱ δὲ πονηροὶ, πολὺ ὑβριστότεροι.] Locus Xenophontis est in Κύρ. παιδ. l. v. p. 137. ubi sic legitur: Ἀμελεῖσθαι δὲ δοκοῦντες οἱ στρατιῶται, οἱ μὲν ἀγαθοὶ πολὺ ἂν ἀθυμότεροι γίγνοιντο, οἱ δὲ πονηροὶ πολὺ ὑβριστότεροι.

Ὑπὲρ πλέον, καὶ ὁ Ἀπόστολος ἀντὶ τοῦ, πλέον ἐγώ.] Locum hunc esse mutilum vidit quidem Vir Cl. sed nihil restituit. Emendavimus hunc locum in *Exercitationibus* ad N. T. Respexit sc. Suidas ad D. Pauli locum in 2. Epist. ad *Corinth.* cap. XI. vers. 23. Διάκονοι Χριστοῦ εἰσι; (πα-

εὐφρονῶν λαλῶ) ὑπὲρ ἐγώ. ad quem locum diximus, hic apud Suidam legendum, Ὑπέρ, πλέον. καὶ ὁ Ἀπόστολος, ὑπὲρ ἐγώ, ἀντὶ τοῦ πλέον ἐγώ.

Ὑπέπισα, ἐπότισα.] Sc. πίειν antiquum verbum *irrigare* notat. unde Hesych. πίσαι, ποτίσαι. Pindar. *Isthm.* ϛʹ.

> - - - - Πίσω σφε Δίρκας
> Ἀγνὸν ὕδωρ.
>
> *Potabo eam Dirces*
> *Limpida aqua.*

ubi Græc. Interpr. ποτιῶ φησὶν αὐτὰς τὸ ἀπὸ τῆς Δίρκης ὕδωρ. & paullo post, πίσαι δὲ τὸ ποτίσαι. καὶ τὰς πηγὰς δὲ, πίσας ἔλεγον.

Ὑπῆγεν. ἀντὶ τοῦ ὑπετίθετο. Ξενοφῶν· Ὁ δὲ Κλέαρχος ταῦθ' ὑπῆγε, βουλόμενος καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα πρεσβεύειν συμβουλεῦσαι μὴ παραδοῦναι τὰ ὅπλα.] Vertuntur hæc: *Clearchus autem hæc suggerebat, quod vellet Regem quoque suis suadere per legatos, ne arma traderent.* Non mirum est pravam factam esse versionem ex Græcis depravatis, quæ sic legi debent: Ὁ δὲ Κλέαρχος ταῦτα ὑπήγετο, βουλόμενος καὶ αὐτὸν τὸν παρὰ βασιλέως πρεσβεύοντα συμβουλεῦσαι μὴ παραδιδόναι τὰ ὅπλα, & verti: *Clearchus autem hæc subjiciebat, quia volebat, ut etiam ipse regis legatus suaderet illis, ne arma traderent.* Hoc modo reperiuntur verba illa apud Xenophontem *de Expedit. Cyri* lib. II. pag. 274.

Ὑπέδυθι. καλύπτου. καὶ ὑπέρεχε ἄνωθεν &c.] Ad hanc pericopam Cl. Kuster: tres illas voces,

ces, καὶ ὑπέρεχε ἄνωθεν, ut ſupervacaneas delendas cenſet. Mihi ſecus videtur. Non quidem pertinent ad interpretationem vocis Ὑπόδυθι, quod putaſſe videtur vir doctus; ſed voluit Suidas hic docere, uti ὑποδυῶναι dici de eo qui *obtegitur umbella*, ita ὑπερέχειν ἄνω, de eo qui *aliquem tegit umbella*, eam tenens ſupra caput ipſius: & reſpexit ad duo Comici loca quæ habentur pag. 610. in *Avib.* ubi Prometheus:

Τουτὶ λαβών μου τὸ σκιάδειον ὑπέρεχε
Ἄνωθεν, ὡς ἂν μή μ' ὁρῶσιν οἱ θεοί.

ad quæ Peiſtheterus:

Ἰού, ἰού.
Εὖ γ' ἐπενόησας αὐτὸ καὶ προμηθικῶς
Ὑπόδυθι ταχὺ δή.

Ὑποσχεῖν, ὑπολαβεῖν, ἀπαιτηθῆναι &c.] Quomodo interpretatio ἀπαιτηθῆναι voci ὑποσχεῖν conveniat, non videre ſe ait Vir Cl. Sed ea non longe petenda eſt, ſi advertas ad phraſin λόγον ὑποσχεῖν, cujus duo exempla hic ſubjunxit Suidas, ut: τῷ δήμῳ λόγον ὑποσχεῖν, & ὑποσχόντα λόγον τῆς ἀρχῆς. Ὑπέχειν autem λόγον dicitur qui rationes reddere tenetur, à quo rationes exiguntur. Viden', non male huic voci convenire τὸ ἀπαιτηθῆναι? hoc enim dicitur de eo à quo quid exigitur.

CAP. L.

Suidæ lectio suspecta nova distinctione juvatur. Quid Φρενήρης. Σύνθωκος æque ac Σύνθακος est in usu. Φυταλίζειν non male per πλησιάζειν exponitur.

Φαρμακεῖς. τοὺς οἰνοχόους. Τούσδε ἡγησάμενοι φαρμακεῖς, καὶ πισεύσαντες τεθνάναι τοὺς καθεύδοντας, τοὺς Αἰτωλοὺς ἀπέκτειναν. † Φαρμακεῦσί τε πατρῴοις πολλὰ ὡμιληκυῖα.] *Interpretatio mira*, inquit Kusterus, *& prorsus insolens: ad quam confirmandam nihil faciunt exempla subjuncta.* Equidem lubens concedo miram esse hanc interpretationem, qua vox φαρμακεῖς exponitur per οἰνοχόους. Nec ullus Lexicographorum aut Interpretum unquam ita vocem est interpretatus, nec etiam, crede mihi, Suidas noster. Sed locus hic prava laborat distinctione: Suidas sc. simpliciter posuit vocem φαρμακεῖς, quæ *veneficos* significat, & dein duo loca adduxit, in quibus occurrit ea vox. Non est τοὺς οἰνοχόους interpretatio vocabuli φαρμακεῖς; sed pertinet ad fragmentum quod subjungitur. Tolle itaque distinctionem post οἰνοχόους, & sic lege: Φαρμακεῖς. Τοὺς οἰνοχόους τούσδε ἡγησάμενοι φαρμακεῖς &c. i. e. *Pincernas hosce cum existimassent esse veneficos* &c. Sic vides nullam esse difficultatem.

Φιλομαθής. ὁ ἔμπειρος. Ξενοφῶν· Δεῖ δὴ φιλομαθῆ τοῦτον πάντων ὄντα, οὐχ οἷς ἂν μάθοις τούτοις

μόνοις

μόνοις χρῆσθαι, ἀλλὰ καὶ ποιητὴν εἶναι τῶν πρὸς τὰς πολεμίας μηχανημάτων] Vertitur: *Oportet hunc omnia discendi cupidum esse, nec iis solis uti quæ didicerit; sed ipsum etiam machinas adversus hostes comminisci.* Sed in verbis Græcis primum, dein in versione quædam sunt emendanda. sc. pro δὴ legendum est γὰρ, & post φιλομαθῆ omissum est σε, pro τοῦτον leg. τούτων. Denique ante ποιητὴν omissum est αὐτόν. Vertas autem verba Latine hoc modo: *Oportet autem te horum omnium peritum, non quæcunque didiceris his solis uti, sed etiam ipsum te excogitare* (oportet) *molitiones adversus hostes.* Sunt verba Cambysis ad Cyrum apud Xenoph. Κύρ. Παιδ. lib. I. sub finem, pag. sc. 35. edit. Francof. ubi ita leguntur: Δεῖ γὰρ, ἔφη, ὦ παῖ, φιλομαθῆ σε τούτων πάντων ὄντα, οὐχ οἷς ἂν μάθοις, τούτοις μόνοις χρῆσθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ποιητὴν εἶναι τῶν πρὸς τὰς πολεμίας μηχανημάτων.

Φρενήρης, φρόνιμος, ἢ παράφρων.] Hanc interpretationem merito suspectam habere Henr. Stephanum in Thesauro L. Gr. ait doctissimus Interpres ad hunc locum. Sed diversa significatione adhiberi vocem, docet etiam Phavorinus, Φρενήρη inquit, ἀντὶ τοῦ σώφρονα λέγουσιν Ἴωνες. λαμβάνουσι γὰρ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἐναντίου. Si quis tamen suspectam habeat cum viris doctis vocem παράφρων apud Suidam, quia exempla subjecta eam interpretationem nihil juvant, levi mutatione legat, περίφρων, quod idem est cum φρό-

νιμος: nam præpositiones παρὰ & περὶ ſæpe à librariis ex ſcribendi compendio corruptæ ſunt, & altera pro altera ſcripta.

Φρύνιχος --- Τραγῳδίαι δὲ αὐτοῦ εἰσιν ἐννέα αὗται· Πλευρωνία, Αἰγύπτιοι, Ἀκταίων, Ἄλκηστις, Ἀνταῖος ἢ Λίβυες, Δίκαιοι, Πέρσαι, Σωώθωκοι, Δαναΐδες.] Pro Σωώθωκοι hic legit Vir doctus Σωώθακοι, à σωὼ & θάκος *ſedes*. Neſcio ſane quo fine hanc adhibeat emendationem, quum σωώθωκος æque Græcum ſit ac σωώθακος, ut enim dixere θῶκος & θάκος, *ſedem*, ita *conſeſſum* vocarunt σωώθωκος & σωώθακος. Thom. Mag. Θάκος Ἀττικὸν, θρόνος Ἑλληνικόν. θῶκος δὲ ποιητικόν. Pollux lib. IX. cap. 5. --- κρῆναι, περιεξέδραι, θῶκοι· καὶ ὡς Σώφρων φησι, σωώθωκοι. Maneat itaque Σωώθωκοι.

Φυταλίζει, φυτεύει, πλησιάζει.] *Suſpecta eſt*, inquit doct. interpres, *interpretatio* πλησιάζει, *quamvis ſic etiam habeat Etymologus*. Sed non ſolum Etymologus, verum etiam Heſychius, Φυταλιζειν, φυτεύειν, πλησιάζειν. Nec crediderim vitioſum eſſe illud πλησιάζειν. Non male Φυταλίζει ita videtur interpretari Suidas, dummodo recte intelligatur. nimirum non accipiendum in genere pro *appropinquare*, ſed in ſpecie pro *concumbere cum uxore* & *liberis operam dare*, hoc ſignificat & φυτεύειν improprie, & πλησιάζειν.

C A P.

CAP. LI.

Χρηστήριον. Χοιροκομεῖον. Ψέλιον. Ψωλὸν γενέσθαι μέχρι μυῤῥίνου, *proverbium.*

Χρηστήριον. τὸ μάντευμα. ἤτοι ὁ χρησμός. τὸ χωρίον. τὸ ἱερεῖον. τὸ μαντεῖον δὲ διχῶς.] Pro τὸ ἱερεῖον putavit Vir doct. hic legendum τὸ ἱερόν. Ego vero retinere maluerim τὸ ἱερεῖον, quia sic Sophoclis Scholiastes ad *Ajacem Flag.* verſ. 220.

Κείνου χρηστήρια τ' ἀνδρός.

ubi Schol. δηλοῖ δὲ ἡ λέξις καὶ τὸ μαντεῖον, καὶ τὸν χρησμὸν, καὶ τὸ ἱερεῖον. & Moſchopulus περὶ σχεδῶν pag. 8. χρηστήριον τὸ ἐκ θεῶν μαντεῖον, καὶ ὁ χρησμὸς, καὶ τὸ ἱερεῖον, ὅθεν καὶ τὸ παρὰ Σοφοκλεῖ, Ἐκείνου (lege Κείνου) χρηστήρια τ' ἀνδρὸς, ἤγουν σφάγια. Ammonius de *Different.* Ἱερεῖον καὶ χρηστήριον διαφέρει· ἱερεῖον μὲν γάρ ἐστι κοινῶς τὸ σφαζόμενον πρὸς θυσίαν ἅπασαν· χρηστήριον δὲ, τὸ ἱερὸν ᾧ χρῶνται χρηστηριαζόμενοι. Ἡρόδοτος· καθάπερ ἔτι καὶ νῦν, ὅταν χρηστήρια θύουσιν ἐν τῷ ἱερῷ.

Χοιροκομεῖον --- ὁ πάτταλος ἐν ᾧ δεσμεύοντες τοὺς χοίρους ἔτρεφον &c.] Pro πάτταλος in Notis novæ Editionis ſcribendum putatur πάλαρος. *quomodo enim*, inquit ibi interpres, *in paxillo porcellos nutrias?* At hoc non dicit Suidas, quod in paxillo porcellos nutriebant, ſed paxillo alligabant porcellos, & ſic nutriebant. Schol. Ariſtoph. in *Lyſiſtrat.* etiam exponit hanc vocem

cem per κλοιὸν ἢ πάσσαλον. nihil igitur muta.

Ψελίῳ. περιοχῇ. ὁ Κύριος ἐν Ἰὼβ περὶ τοῦ δράκοντος, τουτέστι, τοῦ Διαβόλου. ψελίῳ δὲ τρυπήσεις τὸ χεῖλος αὐτοῦ. Τὸ ψέλλιον, κόσμος τῆς χειρός· καὶ Αἰλιανὸς ἐν τῷ περὶ προνοίας· Παρ' οὐδὲν θέμενος τὴν τοῦ ἱεροῦ γράμματος συμβουλὴν, ὅπερ οὖν οἷα δήπου ψέλιον τῷ βασιλεῖ τῶν Αἰγυπτίων ἐκ τοῦ νόμου προσήρτητο, ἀναστέλλον τῶν ἀδικημάτων.] Locus Jobi quem hic respexit Suidas est cap. XL. vers. 21. Ἢ δήσεις κρίκον ἐν τῷ μυκτῆρι αὐτοῦ, ψελλίῳ δὲ τρυπήσεις τὸ χεῖλος αὐτοῦ. ibi Codex Alexandr. habet etiam ψελίῳ, uti Suidas. Ceterum quod τοῦ δράκοντος hic explicetur per τοῦ Διαβόλου, de eo vide quod adnotavimus ad vocem Λευιαθάν. Porro in loco Æliani *de Providentia*, quem allegat Suidas, ubi ψέλιον vel ψέλλιον sumitur pro *armilla*, nullam video rationem, quare pro τὴν τοῦ ἱεροῦ γράμματος συμβουλὴν legendum sit τὸ τοῦ ἱεροῦ γράμματος σύμβολον, cum sensus vulgatæ lectionis satis constet, sc *pro nihilo habens consilium sacri scripti.* ὅπερ autem quod sequitur, referri debet ad ἱεροῦ γράμματος.

Ψωλὸν γενέσθαι δεῖ σε μέχρι τοῦ μυρρίνου. ἡ παροιμία παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Ἱππεῦσιν. ἐλέχθη δὲ ἐπὶ τῶν μέχρι πολλοῦ διεσκυλμένων &c.] Reprehendit hic Suidam vir Cl. in Notis dicens, male eum inter Proverbia locum hunc retulisse. Sed forsan non animadvertit vir doctus, quibus in verbis situm sit proverbium. haud dubie est in illis,

Kustr. emendat τὴν συμβουλὴν in τὸ σύμβολον: recte si quidem vulgata mendosa. namque patet a Graecis sacram aliquam literam regibus Aegyptiis appendi solitam, tanquam symbolum quo a iniuriis possent revocari. quod ait Lamb. articulum ὅπερ ad vocem γράμματος referri, frustra est: melius que pertinet ad vocem σύμβολον. si quidem sacrum scriptum non solet alligari, potius vero signum vel symbolum aliquod. haec adnotata perperam; nunc in Lamb. sententiam descendo.

illis, μέχρι τοῦ μυῤῥίνου, quod dicitur proverbialiter pro μέχρι τῆς κεφαλῆς, *usque ad caput*, i. e. plane, prorsus: quia magistratus apud Athenienses caput coronabant μυῤῥίνῃ i. e. *myrto*. Vid. Schol. Aristophanis ad *Equites* pag. 345. & ex eo Suidam sub fin. pag., qui habent μέχρι τοῦ μυῤῥίνου, ἀντὶ τοῦ, μέχρι τῆς κεφαλῆς· ἐπειδὴ οἱ ἄρχοντες μυῤῥίνῃ ἐστεφανοῦντο. Habet & Erasmus hoc Proverbium, qui Latine expressit, *Herniosus usque ad gulam*. Debuit potius: *curtus usque ad caput*. ut aliis jam observatum.

Ψύλλα, καὶ ψύλλαι, θηλυκῶς. παρὰ δὲ Ἡροδότῳ ψύλλοι, ἔθνος Λιβύης. καὶ τὸ ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ Μενάνδρου κύριον ὄνομα, ὅτι δὲ τὸ ζῶον τὸ μικρὸν ἀῤῥενικῶς Ἐπίχαρμος εἶπε, καὶ ἕτεροι. Ἀριστοφάνης·

Ἀνήρετ' ἄρτι Χαιρεφῶντα Σωκράτης,
Ψύλλαν ὁπόσους ἅλλοιτο τοὺς αὑτῆς πόδας.

Ἰσόρηται δὲ, ὡς ἡ ψύλλα ἓξ πόδας ἔχει.] Nescio sane, quare in versione hæc postrema, Ἰσόρηται δὲ, ὡς ἡ ψύλλα ἓξ πόδας ἔχει, præterierit doctissimus Interpres. Sunt autem desumta ex Scholiis Aristophanis in *Nub*. ubi pag. 132. paullo post verba Comici à Suida citata dicitur à Discipulo:

Κηρὸν διατήξας, εἶτα τὴν ψύλλαν λαβὼν
Ἐνέβαψεν εἰς τὸν κηρὸν αὐτῆς τὼ πόδε.

i. e. *Ceram liquefecit, & dein pulicem sumsit, & intinxit ceræ duos ejus pedes*. ad quem locum vetus Enarrator: δυϊκὸν τὼ πόδε, ἐπὶ τῆς ψύλλης κακῶς, λέγεται γὰρ ἓξ ἔχειν πόδας.

F I N I S.

INDEX

VERBORUM & PHRASIUM

Quæ in hoc Opuſculo explicantur aut illuſtrantur.

A.

Ἀπρὶξ

INDEX.

 Νάστ

I N D E X.

Πό-

FINIS.

LAMBERTI BOS

ANIMADVERSIONUM

AD

Scriptores quosdam Latinos

SPECIMEN.

CAP. I.

Livii quædam loca illustrantur aut emendantur.

APud Livium lib. I. cap. XXI. legitur hæc ſententia: *Ipſi ſe homines in regis velut unici exempli mores formant.*] Hanc ſententiam inferius aliis verbis exprimit idem, ſc. *Multitudo ſemper fere regenti eſt ſimilis.* vide lib. V. cap. XXVIII. Cicero lib. I. *Famil.* ep. IX. dixit: *Quales in republica principes ſunt, tales reliqui ſolent eſſe cives.* Xenophon Κύρ. π. VIII. p. 229. Ὁποῖοί τινες γὰρ ἂν οἱ προεστῶτες ὦσι, τοιοῦτοι καὶ οἱ ὑπ' αὐτοὺς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίγνονται. Iſocrat. *ad Nicoclem:* Τὸ τῆς πόλεως ὅλης ἦθος ὁμοιοῦται τοῖς ἄρχουσι. Dionyſ. Halic. lib. V. p. 331. in Appii Claudii Orat. Ὁποῖα ἄττα ἢ τὰ κοινὰ τῶν πόλεων ἐπιτηδεύματα, τοιούτους γίνεσθαι τοὺς τῶν ἰδιωτῶν βίους. Herodian. lib. I. cap. 3. Φιλεῖ γάρ πως ἀεὶ τὸ ὑπήκοον ζήλῳ τῆς τοῦ ἄρχοντος γνώμης βιοῦν. Apud Laërtium lib. VII. Segm. 7. Antigonus in epiſtola ad Zenonem: Οἷος γὰρ ἂν ὁ ἡγούμενος ᾖ, τοιούτους εἰκὸς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίγνεσθαι καὶ τοὺς ὑποταγμένους.

Lib. II. cap. LIII. *Certamina domi finita. Veiens bellum exortum.*] Hic vir ſummus J. F. Gronovius legendum cenſet, *Certamine domi finito, Veiens bellum exortum.* Fateor facilem eſſe emendationem & commodam ſtructuram,

 ſi ita

si ita legas. Nihil tamen ego video caussæ, quo minus stare queat lectio vulgata: Equidem eam servaverim, partim quia Livius amat ellipsin verbi *sunt* in hujusmodi participiis, ut cap. XVIII. hujus libri: *Bellum indictum. tacitæ induciæ quietum annum tenuere:* partim, quia seditiones & intestinos motus plurativa *certaminum* voce designare solet. sic cap. LVI. hujus libri, *res certaminibus in annum extrahitur*. lib. III. c. LXVII. *Patrum ac plebis certamina*. lib. IV. cap. LII. *Pestilentia coorta, minacior tamen quam perniciosior, cogitationes hominum a foro certaminibusque publicis ad domum curamque corporum nutriendorum avertit, minusque eam damnosam fuisse quam seditio futura fuerit, credunt*. lib. V. cap. XVI. *Ad hoc Vejenti quoque & Falisco & Capenati bello occupatos videbant Romanos, nec intra muros quietiora negotia esse certaminibus Patrum ac plebis*. ejusdem lib. cap. LI. *Adeo mihi acerbæ sunt, Quirites, contentiones cum tribunis plebis, ut nec tristissimi exilii solatium aliud habuerim, quoad Ardeæ vixi, quam quod procul ab his certaminibus eram.*

Lib. III. cap. XXXVIII. *Deploratur in perpetuum libertas; nec vindex quisquam existit aut futurus videtur, nec ipsi solum desponderant animos, sed contemni cœpti erant à finitimis populis: imperiumque ibi esse, ubi non esset libertas, indignabantur.*] Ad postrema

hujus

hujus periodi verba idem vir eruditiſſimus modo laudatus: „Vicinis, inquit, potius populis adſcriberem hanc indignationem, quam „plebi Romanæ, jam humili & animos deſpondenti, legeremque: *contemni cœpti erant a finitimis populis, imperium ibi eſſe, ubi non eſſet libertas, indignantibus.* Emendatio hæc haud dubie ſenſum Auctoris meliorem efficit; ſed a veſtigiis Scripturæ veteris paullo remotior eſt. deletur enim vocula *que*, & pro *indignabantur* ponitur *indignantibus*. Quare ego minore mutatione, ut idem maneat ſenſus, legerim: *contemni cœpti erant a finitimis populis, imperium qui ibi eſſe, ubi non eſſet libertas, indignabantur.* Vides hic tantummodo *que* mutari in *qui*. Exemplo etiam non caret relativum ſecundo poſitum loco. Terent: *Adelph.* Act. I. Sc. I.

Et errat longe, mea quidem ſententia,
Qui imperium credat gravius eſſe aut ſtabilius,
Vi quod fit, quam illud, quod amicitia adjungitur.

Frequentiſſime ita apud Comicos alioſque poëtas. Sed neque proſæ ſcriptoribus inſolens. ipſe Livius lib. I. cap. I. *Et ſi in tanta ſcriptorum turba mea fama in obſcuro ſit, nobilitate ac magnitudine eorum, meo qui nomini officient, me conſoler.*

Lib. IV. cap. XXXV. *Ut quidem aliquis tribu-*

nus plebis ruat cæcus in certamina periculo ingenti, fructu nullo &c.] Sic omnes quas videre licuit editiones habent *ut quidem*. Verum si ita legatur, commodus mihi quidem non videtur sensus. Scribendum itaque censeo *ut quid*, vel potius, *ut quid enim*. significat autem *ut quid*, quem in finem? Est Græcismus. Græci enim dicunt ἵνα τί. quod non tantum LXX Interpretibus & Novi Fœderis scriptoribus frequens est, sed etiam aliis antiquis. Tria ex Aristophane Comico exscripsi loca in Exercitationibus ad N.T. in quibus ἵνα τί ita occurrit. Glossæ veteres: ἵνα τί; *ut quid?* Habet etiam Tullius lib. VII. *ad Atticum* ep. 7. *Depugna, inquit, potius quam servias, ut quid? si victus eris, proscribare: si viceris, tamen servias.*

Livius lib. XXI. cap. XXXIII. *Equi maxime infestum agmen faciebant, qui & clamoribus dissonis, quos memoria etiam repercussæque valles augebant, territi trepidabant.*] Offendebat me quum primo hunc locum legebam vox *memoria*, pro qua legendum conjiciebam *nemora*. sed dein comperi esse vitium typotheticum, & in libri calce inter errata notatum, monitumque legendum *nemora*. Sic etiam veteres habent editiones. Ceterum ex aliis scriptoribus quædam subjungam quæ hunc locum illustrare possunt. Arrian. lib. VI. *Exped. Alex.* cap. XIII. Ὡς δὲ ἐπιβὰς τοῦ ἵππου ὤφθη, αὖθις

κρότῳ

κρότῳ δὴ πολλῷ ἐπεκτύπησεν ἡ στρατιὰ πᾶσα· ἐπήχησαν ἥ αἵ τε ὄχθαι, καὶ αἱ πλησίον αὐλῶν νάπαι. *Ut autem inscendisse equum visum est, ab universo rursum exercitu applausum est, ripis ac nemoribus vicinis clamore resonantibus.* Curtius lib. III. cap. X. *Redditur & à Macedonibus major* (clamor), *exercitus impar numero, sed jugis montium vastisque saltibus repercussus: quippe semper circumjecta nemora petræque, quantamcunque accepere vocem, multiplicato sono referunt.* Idem lib. IV. cap. XII. *Et Macedones, sive alacritate, sive tædio exspectationis, ingentem, pugnantium more, edidere clamorem, redditus & à Persis, nemora vallesque circumjectas terribili sono impleverat.* Quo loco *nemora* & *valles* junguntur, ut hic apud Livium.

Lib. XXXIII. cap. XXXIV. *Nihil jam perplexe, ut ante, quum dubiæ res incolumi Philippo erant, sed aperte pronunciatum, ut excederet Asiæ urbibus quæ aut Philippi aut Ptolemæi regum fuissent, abstineret liberas omnesque Græcas.*] Obscuritatem ait Glareanus his verbis inesse: & ὁ πάνυ Gronovius vitium inesse putat, ac restituendum; *pronunciatum, ut excederet Asiæ urbibus, quæ aut Philippi aut Ptolemæi regum fuissent: sineret liberas omnes esse Græcas?* Equidem viro Eruditissimo omnino adsentior judicanti corruptum esse locum; sed cogitavi num forte leviore mutatione possit resti-

reſtitui, quam pro *abſtineret* legendo *ſineret*, & pro *omneſque*, *omnes eſſe*. Si nimirum legas *has ſineret*, hoc propius paullo accedit ad vulgatam *abſtineret*, & ſic ſtare poteſt *omneſque*, nec opus mutare in *omnes eſſe*, hoc modo: *has ſineret liberas omneſque Græcas*. id eſt, has Aſiæ urbes, quæ ſc. Philippi aut Ptolemæi fuiſſent, & præter eas omnes Græcas. *Sinere urbes liberas* Græci dicunt ἐᾶν πόλεις αὐτονόμους. ita Diodorus Sic. lib. xv. pag. 484. ἁπάσας τὰς ἐν τῇ Βοιωτίᾳ πόλεις ἐᾶν αὐτονόμους. Idem paſſim diſtinguit inter τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις, & inter τοὺς ἄλλους Ἕλληνας.

Eodem libro cap. XLVIII. *Sacrificio apparari juſſo, magiſtros navium mercatoreſque invitari juſſit: & vela cum antennis & navibus corrogari, ut umbra (etenim media æſtas forte erat) cœnantibus in littore fieret.*] Ad illa verba, *vela cum antennis & navibus corrogari*, adnotavit vir celeb. deſperatum hoc eſſe, cogitaſſe tamen ſe; *& malis collocari.* --- niſi tamen (addit idem) hujuſmodi aliquid deſit: *& vela cum antennis & malis remiſque promta e navibus collocari.* Verum ad hunc uſum, ad umbram ſc. faciendam in littore non videntur mihi quidem malis opus fuiſſe, nedum remis. ſufficiebant vela cum antennis. opus erat antennis, ut vela ad eas panderentur & tenderentur. putem itaque ſcripſiſſe Livium, *& vela cum antennis ex navibus corrogari.* hoc ſenſu:

ſu:

su:jussit vela cum antennis corrogari, i.e. colligi, ex navibus. Levis est hæc mutatio pro *&* posito *ex*.

Lib. XIX. cap. XIX.--- *S. C. factum est, ut singulis his centena millia æris quæstores urbani ex ærario darent.*] Scribere hic jubet vir eruditissimus J. F. Gronovius: *uti singula his centena millia æris quæstores urbani ex ærario darent*. Et sic loquutos esse ait Romanos, subjungitque exempla ex Tacito & Svetonio. In hac emendatione, fateor, scrupuli aliquid mihi est, & dubito an sic loquuti fuerint Romani. Probe novi dixisse eos, *singula millia nummum dare militibus: singula millia æris*, & quæ sunt similia; sed *singula bina millia, singula dena millia, singula centena millia*, nusquam legi, & vellem virum Cl. simile attulisse exemplum, quo duo numeralia distributiva eodem casu ponuntur, & ambo referuntur ad *nummos* vel *æs*, vel aliud quid, quod distributum dicitur. nullum enim ex allegatis Taciti & Svetonii exemplis est simile huic Livii. Quando autem adjectivum numeri distributivi additur substantivo, solet τὸ *singuli* ad *personas* referri. Cicero *ad Attic. Sane commode Pompejus distribuit binos singulis patribus familiarum.* Quare vulgatam lectionem ego potius servaverim.

Lib. XL. cap. XXVI. *Consules, nisi confecto delectu negare se ituros, nec suam segnitiem, sed vim morbi in causa esse, quo serius proficiscerentur.*] Pro *quo serius* legere jubet V. Cl.

quod ferius. Non tamen, falvo illius Viri judicio, video caufam, cur ftare non poffit lectio recepta, quam omnes agnofcunt codices, *quo* enim fæpe eleganter ponitur pro *quod*. Terent. *Eun*. Act. 1. Sc. 2. *Non quo quemquam plus amem*. Cicero aliique paffim ita loquuntur, præfertim quando fequitur *comparativus*, ut *quo minus*. ita hic, *quo ferius*.

Lib. XLII. cap. XV. *Primo à mari circumfufa turba amicorum ac fatellitum procedebat: deinde extenuabant paulatim anguftiæ agmen.*] Pro *primo a mari*, non legerem hic cum viro celeb. *primo agmine*. nam venerunt à Cirra, maritimo loco, ut eft in præcedentibus. ideo dicit *à mari*. Sequitur etiam *deinde*, quæ vox refpondet τῷ *primo* adverbialiter pofito.

Eodem libro cap. XXVI. *Quæfitum, ecquid ita non adiffent magiftratum, ut ex inftituto loca, lautia acciperent.*] Legendum arbitratur doctiffimus Turnebus, *loca & lautia*, i. e. hofpitium & munera. Recte interpretatur vir doctus; fed non putem ego fcripfiffe Livium *loca & lautia*. Solet enim ille abfque copula hæc efferre. fic lib. XLIV. cap. XVI. *Ea introductus in curiam quum memoraffet, fenatus in formulam fociorum eum referri juffit: locum, lautia præberi*. Rurfus lib. XLV. cap. XX. *Poftquam confulti ab M. Junio confule Patres, ftantibus in comitio legatis, an locum, lautia, fenatumque darent, nullum hofpitale jus in iis fervandum cenfuerunt.* Lib.

Lib. XLIII. cap. VI. ---- *& si pax cum Perseo fieret, exciperentur, ne in regiam potestatem reciperentur.*] Postremum illud *reciperentur* mendosum esse ait vir summus, & pro eo mallet; *reciderent*. Ego malim *redigerentur*: quod & propius ad vulgatam scripturam accedit, & Livio familiare est. sic cap. XI. hujus libri: *tot urbibus in potestatem regis redactis.* in epitome lib. I. *Gabios in potestatem suam redigit.* Curt. lib. V. cap. VI. *vicisque compluribus redactis in potestatem.*

CAP. II.

J. *Cæsar in Commentar. de Bello Gall. aliquoties illustratur: semel aut bis à suspicione mendi liberatur.*

LIb. I. cap. 14. Cæsar in responsione sua ad Diviconem principem legationis Helvetiorum; *Quod si*, inquit, *veteris contumeliæ oblivisci vellet; num etiam recentium injuriarum, quod, eo invito, iter per provinciam per vim tentassent, quod Æduos, quod Ambarros, quod Allobroges vexassent, memoriam deponere posset?*] Præfert hic Brantius alteram lectionem, quæ habet *memoria* in auferendi casu, ac venustius sic dici putat. Amplecterer hanc lectionem, si præcessisset, *recentes injurias.* recte enim diceretur *injurias memoria deponere*, pro *ex memoria*, ut plene Cicero *Orat. pro Sulla* cap. VI. *ut etiam ex memoria, quas*

mihi ipsi fecerat insidias deponerem. Sed quoniam hic habetur *præsentium injuriarum*, qui gignendi casus necessario pendet a voce *memoriam*, omnino præfero lectionem receptam, eamque veram esse nullus dubito. Sic Cicero *Orat. pro M. Cælio* cap. xx. *Obliviscor jam injurias, Clodia, depono memoriam doloris mei.* Addit idem Vir doctus, eodem modo hic dici *memoria deponere*, ut superius in hoc cap. *memoria tenere.* Sed monendum ibi addi accusativum, *quod eas res -- memoria teneret.* recte enim dicitur *memoria tenere aliquid.* non tamen minus recte, *memoriam tenere* vel *retinere alicujus rei*, ut l. II. de B. G. c. XXI. *memoriam retinere pristinæ virtutis* &c. Quod autem quidam codices hic habent *memoria*, ortum crediderim ex scripturæ compendio, sic enim in MStis scribi solet *memoriã.*

Cap. XL. *Cui rationi contra homines barbaros atque imperitos locus fuisset.*] *Barbarum* & *imperitum* passim jungere solent Latini, ut ἀνόητον vel ἀπαίδευτον & βάρβαρον Græci. Sic Cæsar inferius cap. XLIV. *Non se tam barbarum, neque tam imperitum esse rerum, ut non sciret* &c. & lib. VI. c. X. *sperans barbaros atque imperitos homines, inopia cibariorum* &c. Dionys. Halic. l. v. p. 280. --- ἀνοήτους καὶ βαρβάρους, quos opponit φρονίμοις. Plutarch. in *Cæsare* p. 708. καὶ τοὺς μὴ θαυμάζοντας ἄντικρυς ἀπαιδεύτους καὶ βαρβάρους ἀπεκάλει. & Divus Paulus

lus ad *Rom.* I. 14. Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις.

Cap. XLVII. *Biduo post Ariovistus legatos ad Cæsarem mittit, velle se de his rebus, quæ inter eos agi cœptæ, neque perfectæ essent, agere cum eo.*] Nota non dixisse Cæsarem, *quæ inter eos agi cœpissent*, sed *agi cœptæ essent*. Ita solent fere optimæ Latinitatis auctores Livius, Cicero, Cæsar aliique loqui, *cœptum est*, quando additur *passivæ* formæ infinitivus: *cœpit* vero, quando *activæ*. Livius l. I. 57. *obsidione munitionibusque cœpti premi hostes.* & III. 38. *sed contemni cœpti erant a finitimis.* eodem lib. cap. 70. *In media primum acie vinci cœpti.* mox: *Sinistrum deinde cornu ab Quintio consule pelli cœptum.* XXI. 8. *vineæ cœptæ agi.* iterum eodem cap. *oppidani distineri cœpti sunt.* Cæsar l. II. B. G. c. VI. *lapides jaci cœpti sunt.* lib. IV. cap. 18. *diebus* X., *quibus materia cœpta erat comportari.* ibid. *in quo pons institui cœptus est.* Hirt. *B. Afr. pulvis ingens conspici cœptus est.*

Cap. LII. Auctor describens prælium Romanorum cum Germanis, *Ipse*, inquit, *à dextro cornu, quod eam partem minime firmam hostium esse animadverterat, prælium commisit.*] Emendat hic D. Vossius locum, & pro *minime* legit *maxime*, vel si id minus placet, inquit, dele vocem *hostium*. Ita Vir Doctissimus ex ingenio hanc emendationem instituit,

 quum

quum omnes codd. habeant, *eam partem minime firmam hostium* &c. etiam Græcus Interpres: τῦτο τὸ μέρ☉ τῶ πολεμίων ἀσθενέςερον εἶναι κατιδών. Suspectus Viro Doctissimo hic locus fuit præter alia, quia repugnare mox ipsum Cæsarem putat, quippe ait, *Germani a dextro cornu vehementer multitudine suorum nostram aciem premebant*. Quomodo, inquit, infirmiore exercitus sui parte Romanos maxime premebant? Verum non repugnare ipse Cæsar mihi quidem videtur, uti suspicatur Vossius, cum dicit, *Germani à dextro cornu vehementer multitudine suorum nostram aciem premebant*. Omnia sunt plana & facilia, si modo recte attendas: *Dextrum cornu* Germanorum erat firmior pars exercitus eorum, quare ab ea parte multitudine sua potuere premere aciem Romanorum. Sinistrum vero cornu Germanorum erat infirmior eorum pars, quod Cæsar dicit, *eam partem minime firmam esse hostium*. hæc enim verba non de *dextro* Germanorum cornu, sed de *sinistro* intelligenda, quod oppositum erat dextro cornu Romanorum.

Lib. II. cap. XI. --- *fecerunt ut consimilis fugæ profectio videretur.*] Sic passim loquuntur de discessu inordinato, qui fit ἄνδ κόσμε. Cæsar l. v. B. G. c. XLVII. *Si ex hibernis fugæ similem profectionem fecisset*. Ejusdem libri c. LIII. *adeo ut fugæ similis discessus videretur*. l. VI. c. VII. *His rebus fugæ similem profectionem*

nem exhibet. l. VII. c. XLIII. *ne profectio nata a timore, similis fugæ videretur.* Liv. lib. XXII. 32. *ut nisi tum fugæ speciem abeundo timuisset.* Idem lib. XXVII. c. 48. *Et jam omisso itinere, quod fugæ simile erat.* Idem XXVIII. III. *Pœnus --- signis repente sublatis, fugæ magis quam itineris modo penitus ad Oceanum & Gadeis ducit.* Cicero *Famil.* l. X. Epist. XXIII. *ut & celeriter me reciperem, & hic discessus nihil fugæ simile haberet.*

CAP. III.

Locutiones quædam apud Cæsarem illustrantur: adjici telum: ut *pro* ita ut: Rumores *atque* auditiones *eleganter junguntur.* Dimittere nuncios. Desistere aliqua re.

LIb. II. Cap. XXI. --- *quo telum adjici posset:*] *Adjici* proprium in hac re verbum est. dicitur de telo quod emissum pertingit aliquem locum. Sic lib. III. B. G. c. XIII. *neque facile telum adjiciebatur.* & c. XIV. *ut neque ex inferiore loco satis commode tela adjici possent.* & l. IV. c. 23. *uti ex locis superioribus in littus telum adjici posset. Bell. Civ.* II. 34. *Priusquam telum adjici posset.* Hirtius *B. Afr,* c. LVI. *eo usque ut telum ex oppido adjici non posset.*

Lib. II. c. XXVIII. *Ut ab injuria & maleficio se suosque prohiberent.*] Hæc duo *injuriam* & *maleficium* sæpe conjungit Cæsar. Sic lib. I. cap.

cap. VII. *Neque homines inimico animo, data facultate per provinciam itineris faciundi, temperaturos ab injuria & maleficio existimabat*. Ejusdem libri cap. IX. *Helvetii ut sine maleficio & injuria transeant*.

Lib. III. c. XIV. *Turribus autem excitatis, tantum tamen has altitudo puppium ex barbaris navibus superabat, ut neque ex inferiore loco satis commode tela adjici possent, & missa à Gallis gravius acciderent.*] Vocem *tantum* addidisse se ex Editt. *Rom.* & *Venet.* testatur Doctiss. Daviesius. Quum tamen ea vox in aliis omnibus antiquis codd. non reperitur, nec etiam legit Græcus Interpres; non dubito, quin vera sit altera illa lectio, quæ non habet *tantum*. Sensus optime constat, qui hic est: Licet autem excitatæ essent turres, altiores tamen erant barbararum navium puppes, adeo ut neque ex inferiore loco satis commode &c. Quin immo illud *tantum* aliquo modo turbare videtur, & commodius poni, si sequeretur apud Cæsarem, *ut ex inferiore loco prorsus non adjici possent tela*. Videtur autem mihi illud *tantum* primo adjectum ab aliquo, qui putabat id requiri ad sensum, quia sequitur *ut*, & hanc esse structuram, *tantum superabat ut*. verum is non animadvertit, voculam *ut*, usurpari pro *ita ut*. quod frequens etiam Cæsari nostro. Sic mox hoc ipso cap. *quibus abscissis, antennæ necessario concidebant, ut, cum omnis Gallicis navi-*

navibus ſpes in velis armamentiſque conſiſteret, his ereptis, omnis uſus navium uno tempore eriperetur. & lib. v. c. 40. in fine. -- *ut ultro militum concurſu ac vocibus, ſibi parcere cogeretur.*

Lib. iv. Cap. 5. *His rumoribus atque auditionibus* &c.] Eleganter *auditiones* junguntur *rumoribus*. *Auditio* eſt *fama.* noſter infra vii. 42. *ut levem auditionem habeat pro re comperta.* Cicero *famam* & *auditionem* conjunxit, *De nat. Deorum* l. ii. -- *accepiſſe autem fama atque auditione, eſſe quoddam numen.* Reſpondet *auditio* Gr. ἀκοή. ita quod in Euangeliis eſt ἀκοαὶ πολέμων, recte vertas ex Cæſare, *auditiones bellorum.*

Ibid. c. 34. *Nuncios in omnes partes dimiſerunt.*] Nota, non dicere Cæſarem *miſerunt*, ſed *dimiſerunt*. Vis eſt in hoc verbo compoſito. *dimittere* enim dicitur, qui plures ad diverſa loca mittit nuncios, quod Græci dicunt διαπέμπειν. Livius l. iv. cap. 32. *præconibus per vicos dimiſſis* &c. Idem eod. lib. c. 52. *Jam fames quam peſtilentia triſtior erat, ni dimiſſis circa omnes populos legatis* &c. lib. xxi. c. 48. *in civitates quemque ſuas ad ſollicitandos popularium animos dimiſit.* Cæſar ſupra c. 19. hujus libri; *nuncios in omnes partes dimiſiſſe.* l. v. c. 31. *dimiſſis nunciis.* vi. 31. *dimiſſis per agros nunciis.* & c. 34. *Cæſar ad finitimas civitates nuncios dimittit.* B. C. iii. 22. *dimiſ-*

ſis circum municipia literis. Idem l. VII. B. G. c. 63. *circummittere* dixit: *legiones in omnes partes circummittuntur*. & l. v. B. G. c. 51. *præconibuſque circummiſſis*.

Lib. v. cap. XI. *His rebus cognitis, Cæſar legiones equitatumque revocari, atque itinere deſiſtere jubet.*] Licet alii codd. habeant *in itinere conſiſtere* vel *reſiſtere*, non tamen neceſſe eſt, ut à recepta lectione diſcedamus. *Itinere deſiſtere* hic eſt, expeditionem mittere, relinquere, ab ea abſtinere. Recte intellexit Græcus, qui, καὶ ταύτην διαλείπειν τὴν στρατείαν παρήγγειλεν. Cap. præced. dixerat, *milites equiteſque in expeditionem miſit*. & mox: *Iis aliquantum itineris progreſſis*. Jam ab ea expeditione & itinere milites equiteſque, ſive ut hic loquitur, legiones equitatumque, deſiſtere juſſit Cæſar. Cæterum τὸ *deſiſtere* cum caſu ſexto conſtruere ſolet Cæſar. l. VI. B. G. c. 4. *Neceſſario ſententia deſiſtunt*. l. VI. c. 39. *Barbari ſigna procul conſpicati, oppugnatione deſiſtunt*. ubi ſine præpoſitione in omnibus antiquis libris ſcribi docet Hotomannus. lib. VII. c. 12. *oppugnatione deſiſtit*. ibid. c. 26. *conſilio deſtiterunt*. & Livius l. XXV. 2. *Tanto inde favore ad ſuffragium ferendum in tribus diſcurſum eſt, ut tribuni repente incepto deſtiterint*.

CAP.

CAP. IV.

Integri *opponuntur* defatigatis. Relinquebatur *pro* reliquum erat. *Defenditur vulgata Cæsaris lectio.* Ut *pro* quippe. *Cæsar emendatur.* *Quid* trabes perpetuæ.

LIb. v. Cap. xvi. *Integrique ac recentes defatigatis succederent.*] Sic etiam *recentes* & *integri* conjunguntur, & opponuntur *defatigatis*, lib. vii. c. 48. & B. Civ. iii. 94. *Cum recentes atque integri defessis successissent.* B. G. vii. 41. *integri defessis succedunt.* vid. etiam cap. 85. ejusd. libri. Liv. ix. cap. xxxii. *Nec prius inclinata res est, quam secunda acies Romana ad prima signa, integri fessis successerunt.* xxvii. 2. *& apud hostes integri à fessis pugnam accepere.*

Ibid. c. xix. *Relinquebatur, ut neque longius ab agmine legionum discedi Cæsar pateretur* &c.] *Relinquebatur.* i. e. reliquum erat hoc. sic B. C. i. 29. *Relinquebatur, ut ex longinquioribus regionibus ---- --naves essent expectandæ.* & iii. 44. *Relinquebatur, ut extremam rationem belli sequens, quamplurimos colles occuparet.* more Græcorum, qui Ἀπελείπετο dicunt. Epictet. cap. 73.

Ibid. C. xliii. *fervefacta jacula.*] qualia obsessi mittere solebant in milites & in opera obsidentium. vid. Illustr. Spanhem. ad Julian. p. 193. Gr. διάπυρα βέλη dicuntur, vel πυρφόρα

βέλη, ut Arrian. l. I. *Exped. Alex.* p. 92. vel πυρφόροι οἰστοὶ p. 96. Paul. ad Ephes. VI. 16. τὰ βέλη τὰ πεπυρωμένα dixit, sed sensu improprio.

Ibid. c. XLIII. *Hic dies nostris longe gravissimus fuit: sed tamen hunc habuit eventum, ut eo die maximus numerus hostium vulneraretur, atque interficeretur, ut se sub ipso vallo constipaverant, recessumque primis ultimi non dabant.*] Pro *ut* non est hic legendum *ita*, ut voluit Hotomannus; sed retinenda est hæc vocula, & explicanda per *quoniam*, *quippe* vel *utpote qui*, sicut etiam occurrit infra l. VI. c. 7. *Celeriter hæc ad hostes deferuntur, ut ex magno Gallorum equitatus numero nonnullos Gallicis rebus favere natura cogebat.* & VII. 45. *Hæc procul ex oppido videbantur, ut erat è Gorgovia despectus in castra.* iterum c. 88. ejusd. lib. *ut de locis superioribus hæc declivia & devexa cernebantur.* Græcus bis vertit hanc particulam, μὲν γάρ.

Ibid. c. XLVII. de Labieno: -- *literas Cæsari dimittit.*] Pro *dimittit* legendum puto *remittit*: nam *dimittit* hic locum habere non videtur, quoniam significat id verbum mittere ad varios, circummittere. Gr. διαπέμπειν. sic B. C. III. 22. *dimissis circum municipia literis.* sed *remittit* est, rursus mittit. τῷ Καίσαρι ἀντεπέστειλεν habet Græcus. unde constat, legisse eum etiam *remittit.* in Gloss. *Remitto*, Ἀντιπέμπω. Habet etiam Cæsar hoc verbum B. C.

I. 10. *Scriptaque ad eum mandata per eos remittunt.*

Lib. VII. c. 23. ubi deſcribit formam muri Gallici: *Trabes*, inquit, *directæ perpetuæ in longitudinem, paribus intervallis, diſtantes inter ſe binos pedes, in ſolo collocantur: hæ revinciuntur introrſus, & multo aggere veſtiuntur* &c] *Trabes perpetuas* interpretantur *ſolidas, non è partibus factas.* Ad me quod attinet, vehementer dubito, an vera ſit hæc vocis ſignificatio, & an unquam ita accipiatur. Putem ego *trabes perpetuas* eſſe, quas Græci διηνεκεῖς vel προσεχεῖς vel συνεχεῖς dicunt. Sic Joſeph. B. J. l. III. p. 843. dixit γέῤῥοις διηνεκέσι, *cratibus perpetuis.* vocem Græcam ibi omiſit Interpres. Sed eſt alius apud Joſephum locus, qui hunc Cæſaris mirifice illuſtrare poteſt, lib. VII. de *Bell. Jud.* cap. XXXIII. de muro quodam à Sicariis excitato. Verba hæc ſunt: Δοκοὺς μεγάλας ἐπὶ μῆκος προσεχεῖς, ἀλλήλαις κατὰ τὴν τομὴν συνέθεσαν· δύο δ' ἦσαν στίχοι παράλληλοι τοσοῦτον διεστῶτες, ἴσον εἶναι πλάτος τείχους, καὶ μέσον ἀμφοῖν τὸν χοῦν ἀνεφόρουν. ὅπως δὲ μὴ ὑψουμένου τοῦ χώματος ἡ γῆ διαχέοιτο, πάλιν ἑτέραις δοκοῖς ἐπικαρσίαις τὰς κατὰ μῆκος κειμένας διέδεον. ἦν οὖν ἐκείνοις μὲν οἰκοδομίᾳ τὸ ἔργον παραπλήσιον. h. e. *Trabes ingentes perpetuas in longitudinem, alias aliis qua cæſæ erant conjungebant: duo autem erant ordines, paribus intervallis diſtantes inter ſe tantum, quanta erat* muri

muri latitudo, & medium ſpatium aggere complebant. ne autem creſcente aggere diffunderetur terra, rurſus aliis trabibus obliquis eas quæ in longitudinem collocatæ erant, revinciebant &c. Confer cum hoc Joſephi loco Cæſarem: quod Cæſar dixit, *Trabes directæ perpetuæ in longitudinem*, hoc Joſephus, δοκοὺς μεγάλας ἐπὶ μῆκος προσεχεῖς. Interpres Græcus hic ſimili fere modo, συνεχεῖς τὸ μῆκος. Quod Cæſar: *hæ revinciuntur introrſus*, hoc Joſeph. πάλιν ἑτέραις δοκοῖς ἐπικαρσίαις τὰς κατὰ μῆκος κειμένας διέδεον.

Cap. XXXVIII. *In æquum locum ſe demittere.*] Hoc infra noſter lib. VII. c. 53. *in æquum locum deſcendere* dixit. Liv. lib. X. c. 14. *in æquum deſcendere*. & Hirt. *B. Alex.* c. 60. *quod is in æquum non deſcenderet*. Idem *B. Afr.* c. 79. *ut in æquum locum deſcenderent.*

CAP. V.

Bis emendatus Cæſar; ſemel illuſtratus. Quid loca demiſſa: uſu peritus, uſu doctus.

CAp. XXXIII. *Cotum magiſtratum deponere coëgit, Convictolitanem, qui per ſacerdotes, more civitatis, intermiſſis magiſtratibus, eſſet creatus, poteſtatem obtinere juſſit.*] Quod Hotomannus & Goduinus his verbis volunt denotari, magiſtratum in eadem familia non fuiſſe continuatum, id ex verbis illis, ut recte

recte observat Daviesius, deduci non potest. quare legit ille, *intromissis*; sed parum, ut mihi videtur, apposite. Equidem crediderim, scriptum esse a Cæsare, *intermistis*. Græcus Int. hic habet, παρόντων τῶν ἀρχόντων. Diceres alias Gr. ἐπιμιγέντων τῶν ἀρχόντων. Hesiod. *Theogon.* vers. 802.

Οὐδέποτ' εἰς βουλὴν ἐπιμίσγεται.

Vocem *intermistus* vel *intermixtus* amat etiam Livius: vide eum l. XXI. 46. & alibi, qui alias *permixtus* etiam dicit, ut lib. XXI. 14. *ad hæc audienda quum circumfusa paulatim multitudine, permixtum senatui esset populi concilium.*

Cap. XLVII. *Consecutus id, quod animo proposuerat, Cæsar receptui cani jussit; legionisque decimæ, qua cum erat concionatus, signa constitere.*] Quia *concionari cum legione*, non satis pure Latine dicitur, sed potius *concionari apud legionem*, hinc Lipsius & Brantius præferunt lectionem alteram quæ in codice aliquo reperitur, *qua tum erat comitatus*. At salvo Doctorum illorum hominum judicio, mihi non videtur sollicitanda vox *concionatus*, & pro ea nequaquam legend. *comitatus*. quoniam vetustissimi Codd. habent *concionatus*. atque ita legit Interp. Græcus, vertens, ἐδημηγόρηκε. Et recte se habent omnia, dummodo levi mutatione pro *cum* legatur *tum*, ut etiam habet codex quidam, & probe intelligatur vo-

cula

cula *qua*, quæ hic non referri debet ad τὸ *legionis*, ſed pro *ubi* ſumitur, ut Gr. ᾗ. ſic cap. 71. hujus libri: *qua erat noſtrum opus intermiſſum.* & l. 1. c. 38. *qua flumen intermittit.* lib. II. c. 33. *Qua minime arduus ad noſtras munitiones adſcenſus videbatur.* Planus ita eſt ſenſus: Legionis decimæ ſigna conſtitere illic, ubi tum erat concionatus, ſive, eo loco ubi concionem habuerat id temporis. pro *qua tum* alibi dixit Cæſar, *in eo loco quo tum:* l. 1. c. 27. *atque eos in eo loco quo tum eſſent, ſuum adventum expectare juſſiſſet.* Porro τὸ *conſiſtere* proprium in hac re verbum eſt, de *ſignis militaribus* in loco aliquo manentibus. Livius l. XXI. 32. *Annibal conſiſtere ſigna jubet.* & XXVIII. 15. *At primo conſiſtere ſigna in radicibus collium.* iterum c. 16.

Bell. Civ. lib. I. cap. XXVII. *Ne ſub ipſa profectione milites oppidum irrumperent.*] *Sub ipſa profectione* h. e. eo ipſo tempore quum proficiſceretur. ſic Græci ὑπό τινι πράγματι. Arrian. *Exped. Alex.* p. 198. ὑπὸ τῇ κατακλίσει, *eo tempore cum diſcumberent.* Lucian. *Macrob.* p. 472. Ὡς δὲ ἑώρα τοὺς ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ προστιθεμένους; *ut autem vidit eos qui ſub pugna* (ipſo tempore pugnæ, vel, inter pugnandum) *ad Scribonium deficiebant.*

Bell. Civ. lib. I. cap. XXXII. *Dicendi mora dies extrahente.*] Eleganter *extrahi* dicitur tempus quod conſumitur aliquo negotio. ſic hujus

hujus libri cap. XXXIII. *Triduum disputationibus extrahitur.* B. Gall. l. V. *Neque multum æstatis superesset, atque id facile extrahi posse intelligeret.*

Cap. LXXII. ubi agitur de munitionis generibus quæ instituit Cæsar, inter alia dicitur: *Hoc intermisso spatio, duas fossas, XV. pedes latas, eadem altitudine, perduxit; quarum interiorem campestribus ac demissis locis, aqua ex flumine derivata complevit.*] Eleganter loca humilia & depressa dicuntur *demissa.* sic B. C. III. 49. *Itaque illi necessario loca sequi demissa ac palustria.* Exprimit plane, hæc vox Græcam καθειμένον. dicunt enim Græci χωρία καθήμενα non tantum, sed etiam καθειμένα. Ælian. *Hist. Animal.* l. XIII. 28. καθειμένον καὶ κοιλόν. & XVI. 12. καθειμένα χωρία. & in *Var. Hist.* III. 1. ubi in vulgata lectione est, ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς λείοις καὶ καθημένοις, Codices Oporini & Lugdunens. habere καθειμένοις monuit Cl. Perizonius. quæ verba ex hoc Cæsaris loco optime vertas, *in ipsis autem campestribus ac demissis locis.*

Ejusdem libri cap. 93. *Sed nostri milites dato signo, cum infestis pilis procurrissent, atque animadvertissent non concurri à Pompejanis, usu periti, ac superioribus pugnis exercitati &c.*] Proba, inquit, Daviesius, licet rarior est hæc constructio: & adstruit eam aliis exemplis, in quibus est *peritus scientia bellandi*;

D *peri-*

peritus artibus &c. Verum est, construitur quidem *peritus* cum casu sexto; sed aliena sunt illa exempla ab hoc loco: nam vox *usu* non pendet hic à *peritus:* vel, ut rectius dicam, non pendet ab *in* præpositione suppressa, ut alioqui dicitur *peritus artibus* pro *in artibus*; sed *peritus usu* hic dicitur, ut apud Livium *doctus usu.* Sic ille lib. IV. cap. 46. *Quæ cum allatæ Romam essent, dicitur Q. Servilius, ætate & usu doctus, precatus ab Diis immortalibus* &c. & lib. XLIV. cap. 22. *Primum à prudentibus & proprie rei militaris peritis, & usu doctis, monendi imperatores sunt.* Sic *usu discere* Curt. lib. V. c. 1. *Dicit Darius, se didicisse usu pretiosam supellectilem, pellicesque & spadonum agmina nihil aliud fuisse quam onera & impedimenta.* Alia est ratio hujus loquutionis; ablativus enim *usu*, in hisce exemplis regitur a suppressa præpositione *ex*.

CAP. VI.

Quædam Horatii loca in libro primo Carminum ad examen revocantur.

HOratius Lib. I. *Carm. Od.* I. ℣ſ. 3.

Sunt quos curriculo pulverem Olympicum
Collegisse juvat, metaque fervidis
Evitata rotis, palmaque nobilis
Terrarum dominos evehit ad Deos.

In versu ultimo pro *evehit* conjecit Celeberrimus

mus Bentlejus, legendum *evehere;* quæ conjectura ita ipsi arrisit, ut in textum recipere eam non dubitaverit, licet omnes Codices & Scripti & Editi ὁμοθυμαδὸν habeant *evehit*. Explicat autem ita: *Sunt-quos juvat palma Olympiaca; quæ nobilis est vel ad Deos immortales victorem evehere.* & loquendi genus à Græco fonte deductum Horatio aliisque familiare, exemplis pluribus probat, ut *impotens sperare, celer excipere* &c. Ad hanc emendationem faciendam induxit virum Clarissimum orationis filum, quod ita se habere existimat: *Sunt-quos* juvat palma Olympiaca-- *Hunc* juvat, si honores consequitur: *Illum,* si divitias--- *Quosdam* venatio: *Me* si nomen & famam Poëtæ Lyrici nancisci possum. Quum inter hæc, *Sunt quos* curriculo pulverem Olympicum collegisse juvat, &c. & inter illa, *Hunc* si mobilium &c. interveniat integra sententia, *Palmaque nobilis Terrarum dominos evehit ad Deos*, nunquam, inquit, ullis machinis efficies, ut τὸ JUVAT per sententiæ istius intervallum ad HUNC usque rite transduci possit. Hæc fuit ratio hujus Emendationis viro Cl. Ad me quod adtinet, ingeniosa quidem ea videtur, sed tamen minus necessaria, nec in contextum eam recepisse virum Doctiss. vellem. Manere commode potest, &, ὥς γ' ἐμοὶ κρέτῃ, debet τὸ *evehit*, dummodo recte percipiatur verborum ordo, qui hic est: *Sunt* (quidam sc.) *quos*

juvat curriculo collegiſſe pulverem Olympicum, quosque *meta evitata fervidis rotis, & palma nobilis evehit ad Deos terrarum dominos.* Scilicet repetendum pronomen *quos* in *metaque* &c. quod ſubintellectum obſcuriorem paulo fecit ſtructuram, & non animadverſum induxit Interpretes ad ordinem verborum alium ſtatuendum tum hic, tum aliis in locis. exempli gratia in *Carmine Sæcul.*

Voſque veraces ceciniſſe Parcæ,
Quod ſemel dictum eſt, ſtabiliſque rerum
Terminus ſervet.

ubi in *ſtabiliſque* etiam ex præcedenti repetendum *quod*, ut ſenſus ſit: *quodque ſtabilis rerum Terminus ſervet.* ſed infra de hoc loco plura. Præterea ſi retineatur lectio recepta, multo melius huic ſententiæ reſpondet ea quam inferius in hac Ode de ſe ipſe Poëta ſubjungit:

Me doctarum ederæ præmia frontium
Dîs miſcent ſuperis.

Quaſi dic. *Victores Olympiæ evehit palma ad Deos, --- Me hedera Poëtarum ſuperis miſcet.* Taceo de ſono ipſo verbi *evehere* qui in verſu durior & ingratior eſt auribus, tum propter toties repetitam in ſyllabis ſe invicem ſequentibus literam *e*, tum propter eliſionem. contra mollior & ſuavior longe eſt verſus, ſi legas *evehit.* ſic infra lib. III. Ode 24. ubi de *paupertate* Poëta:

- - - - - jubet

Quid-

Quidvis & facere & pati,
Virtutisque viam deserit arduæ.

contra omnium codicum fidem & præter necessitatem emendatur, & in contextu ponitur:

Virtutisque viam deserere arduæ.

qua emendatione versus, ni fallor, durior fit.

Ode III. vers. 37.

Nil mortalibus ardui est.

Ut editum est in nova editione ex melioribus codicibus; ita etiam in MSto Bibliothecæ nostræ publicæ clare legitur, *ardui*, non *arduum*, quemadmodum est in aliis Mox *Ode* IV. vers. 12.

Seu poscat agna, sive malit hædo.

Quam lectionem vetustiorum codicum suffragiis innixam secutus est Vir Eruditissimus in eadem editione, etiam habet MStus noster, non *agnam* & *hædum*, vel *hædos*, ut alii habent.

Ode VI. vers. 7.

Nec cursus duplicis per mare Ulixei.

Illud *duplicis* hic offendit doctissimum Criticum, quare ex conjectura legit:

Et cursus reducis *per mare Ulixei.*

Quum tamen codices habeant vel *duplices* vel *duplicis:* MStus noster etiam, *duplicis;* non dubito, quin sana satis sit hæc lectio. Sumenda mihi videtur vox in casu quarto, ut pertineat ad *cursus*. Sunt autem *duplices cursus Ulyssis*, errores ejus, quantum equidem video, quibus *iterare cursus*, & *relegere* cogebatur. Virg. *Æneid.* IV. 690.

Talia monstrabat relegens errata retrorsum
Littora Achæmenides, comes infelicis U-
lyssi.

Horat. *Ode* XXXIV. hujus libri;

---- erro; nunc retrorsum
Vela dare, atque iterare cursus
Cogor relectos.

Ex quibus videmus, *iterare cursus* & *relegere* esse errantium. unde errores commode vocantur *duplices cursus.*

Ode XII. vers. 31.

Et minax (sic Dî voluere) ponto
Unda recumbit.

Turbare hic codices vehementer monent Interpretes, alios habere *quia sic*, alios *quod sic*, alio: *nam sic*, pro *sic Dî.* Præferrem ego: *nam sic.* quod clare quoque exhibet noster MStus: & inter lineas explicationis gratia scriptum est, *illi gemini.* Ceterum pro *unda recumbit*, idem habet: *unda recurrit.* cui lectioni tamen præfero vulgatam, quæ verior & significantior. Ejusdem *Od.* vers. 57. legitur:

Te minor latum reget æquus orbem:

Multi codices hic habent *lætum*, quod quibusdam placuit Interpretibus: sed merito præfertur *latum*, quod esse dicitur in vetustioribus quibusque libris, quibus etiam accenseo nostrum: in eo clare etiam extat *latum.* Et ostendit elegantissimus Bentlejus, ex aliis Poëtarum locis, familiarem esse loquendi modum, *late*

regem,

regem, *late regnare*. Addo ego, ad imitationem Græci εὐρυκρείων quod frequens eſt Homero, ita loquutos Poëtas Latinos.

Ode XXIV. verſ. 8.

Quando ullum inveniet parem?

Hanc lectionem, quam tantopere laudat vir doctus, & præfert vulgatæ *invenient*, etiam in noſtro MSto inveni. Et *Ode* XXVII. 13. pro *ceſſat voluntas*, idem habet cum vetuſtiſſimis & optimis *Lambini*, *Torrentii* & *Bentleji* codicibus, *voluptas*: ut etiam *Ode* XXVIII. 18. exhibet cum optimis: *Exitio eſt avidum mare nautis*: non *avidis*, uti alii habent.

Ode XXXV. verſ. 21.

Te Spes & albo rara fides colit
Velata panno, nec comitem abnegat,
Utcunque mutata potentis
Veſte domos inimica linquis.

Hic Virum Cl. in nupera edit. oſtendit verbum *linquis*. Quippe, inquit, ſi Fortuna linquit domos afflictas, unaque comitantur abeuntem Spes & Fides: tum profecto omnes omnino diffugiunt, tam fidi amici quam infideles: quo nihil abſurdius fingi poteſt. Certe ſi quid video, vel hoc, vel non diſſimili verbo dictum oportuit:

Utcumque mutata potentis
Veſte domos inimica vertis.

h. e. *concutis*, *affligis*. Spes, inquit & Fides ſemper te colunt, Fortuna: neque te deſerunt,

ſed etiam in afflicta domo, cum veſtem mutaveris, tecum manent. Hactenus Bentlejus.

Sed ſalvo viri κριτικωτάτου judicio illud *vertis*, ut ego quidem exiſtimo, pervertit orationis vim atque elegantiam; multo enim venuſtior eſt oratio; ſi legas, *linquis*, quam ſi legatur *vertis*. Ad τὸ *linquis* optime refertur *comitem*, non ita bene ad τὸ *vertis*. *Comes* proprie dicitur *euntis*, *abeuntis*, & *linquentis* aliquem locum. *Non abnegare* itaque *comitem fortunæ linquentis domum aliquam*, eſt amicos in adverſis nolle deſerere, ſed neceſſitati eorum velle conjunctum eſſe, & non ſolum proſperam, ſed etiam adverſam eorum fortunam ſequi, qui character eſt amici certi qui in re incerta cernitur. Neque ſane explicanda ſunt verba, ut vult vir doctus, quod *omnes omnino diffugiunt tam fidi amici quam infideles:* nam de *fidis* & *certis* amicis hæc tantum dicuntur; ſic canit Poëta:

Te SPES & albo rara FIDES colit
Velata panno, nec comitem abnegat &c.

Præterea aliud eſt, *diffugere* & *cedere retro* à fortuna adverſa, aliud, *ejus comitem eſſe*. Quorum elegans eſt hic antitheſis. ut enim *poſterius* de *fidis* amicis dicitur, ſic *prius* de *infidis*, ut mox ſequitur apud Lyricum:

At volgus infidum, & meretrix retro
Perjura cedit: diffugiunt &c.

Vides Lector, tantum abeſſe, ut verbum illud *linquis*, totam hanc ſcenam deturpet & prorſus

ſus corrumpat, ut contra ea neceſſario ſit retinenda, & nequaquam mutanda in *vertis*; præſertim cum conſtans ſit lectio omnium Codicum MStorum, & longo intervallo diſtent ductus literarum utriuſque verbi *linquis* & *vertis*: nihil prorſus in iis ſimile eſt præter duas poſtremas literas.

Ode xxxv. verſ. 29.
Serves iturum Cæſarem in ultimos
Orbis Britannos.

Emendat Cl. Bentlejus: *Oro, Britannos*: nec recte dici, ſed ſemibarbare ait *Britannos ultimos orbis*. Verum præterquam quod nimium a vulgata ſcriptione recedit, quam agnoſcunt omnes & MSti & Editi: non video cur minus recte dicatur, *ultimos orbis Britannos*, quum hoc plenius ſit, & ubi dicis, *ultimos Britannos*, ſubaudiri debeat *orbis* vel *hominum*, quemadmodum Homero Æthiopes dicuntur ἔσχατοι ἀνδρῶν. Quod alii Poëtæ plerumque omittunt, addidit hic Horatius, quia verſui inſerviebat. Sic apud Lucanum,

- - - - *extremique orbis Iberi.*

ubi τὸ *extremi* mihi quidem videtur eſſe nominativi, & pertinere ad *Iberi*; *Orbis* vero genitivi: atque ſic plane ſimilis ille locus eſt huic noſtro, licet contendat vir Cl., *extremi* iſthic eſſe genitivi, & conſtrui debere cum *orbis*.

Ode XXXVII. verſ. 9.

Contaminato cum grege turpium
Morbo virorum.

Locus vexatiſſimus, qui multorum ingenia multum exercuit. Loquitur Poëta de Eunuchis Cleopatræ, de quibus etiam *Epod.* IX.

Fert vallum & arma miles, & ſpadonibus
Servire rugoſis poteſt.

Hi recte vocantur, ut paſſim, *turpes* & *contaminati*, eorumque contubernio proprium etiam vocabulum *grex*, ut oſtendit ad hunc locum doctiſſimus Bentlejus: ſed quomodo eoſdem virorum nomine dignatus Poëta, qui ſemiviri potius, vel feminæ, vel monſtra dicendi erant? ut recte vir modo laudatus, qui etiam in loquutione *turpium morbo* pro *morboſorum* non agnoſcit elegantiam Flacci. Legit is itaque *Opprobriorum* pro *Morbo virorum.* Ingenioſe quidem, ſed an ſic ſcripſerit Flaccus, vehementer dubito. certe nimis mihi hoc recedere videtur à lectione vulgata. Subiit mihi de hoc loco cogitanti alia & facilior emendatio, ſc.

Contaminato cum grege turpium
Orbo virorum.

Orbo virorum. i. e. ſine viris, ſine virilitate. Plaut. Aſinar. Act. 1. Sc. 2. *caſtrabo viros.* Recte autem & per Græciſmum *orbus* cum ſecundo caſu conſtruitur. Lucret. lib. v. verſ. 838.

Orba pedum partim, manuum viduata viciſſim.

Sic

Sic in aliis. Noster lib. I. *Serm.* 2. *operum vacuo* lib. II. *Epist.* 2. *inops fundi.* & in *Art. Poët. liber laborum.* Scilicet vitium hoc loco forsitan ortum est ex pronunciatione. Si quis enim scribenti dictat, *Turpium orbo virorum*, intelligere hoc poterit, *Turpium morbo:* quoniam litera *m* ex voce turpium in pronunciando cohæret cum sequente voce.

Eadem *Ode* verf. 24. de Cleopatra:

- - - - - Quæ generosius
Perire quærens, nec muliebriter
Expavit ensem, nec latentis
Classe cita reparavit oras.

Est fateor scabri quid in hac lectione, ut mirum non sit, dissentire hic Grammaticos & Interpretes, quorum alii explicant per Hypallagen, *Oras classe* pro *oris classem:* alii *reparavit* interpretantur *repetiit*, *requisivit.* Eruditissimus Bentlejus, vel reclamantibus quotquot hodie extant codicibus, scriptum ab Horatio contendit:

nec latentes
Classe cita penetravit oras.

Quod ad loquendi rationem attinet, fateor eam esse usitatam optimis quibusque Poëtis; sed Horatium hic ea usum esse non ego contenderim. A scriptura vetere & vulgata, quæ constans est in omnibus codicibus, *reparavit*, multum distat *penetravit.* Equidem, si quid hic mutan-

dum sit, minore mutatione legerim, atque ab Horatio profectum crediderim:

Classe cita ire paravit oras.

Scilicet absorpta fuit vel extrita prima litera verbi *ire*, & *re* junctum cum sequenti voce. & ita pro *ire paravit* lectum *reparavit*. Ceterum *ire paravit* recte & eleganter dictum: optimis enim quibusque poëtis & prosæ scriptoribus frequentatum hoc loquendi genus, *ire parare.* Virg. *Æneid.* I. vers. 682.

Regius accitu chari genitoris ad urbem
Sidoniam puer IRE PARAT.

Idem IV. *Æneid.* vers. 118.

Venatum Æneas, unaque miserrima Dido
In nemus IRE PARANT.

Cœnus ad Alexandrum apud Curtium lib. IX. cap. 3. *In alium orbem PARAS IRE, & Indiam quæris Indis quoque ignotam.* Porro familiari Poëtis ellipsi dicitur *ire oras* pro *ire ad oras*. Sic Flaccus noster *Epod.* IX. 29.

Aut ille centum nobilem Cretam urbibus
Ventis iturus non suis.

Valerius Flaccus *Argonaut.* I. 843.

---donec silvas & amœna piorum
Deveniant.

Virg. *Eclog.* I. 65.

At nos hinc alii sitientes ibimus Afros.

Idem VI. *Æneid.* 638.

Devenere locos lætos, & amœna vireta.

In

In hac Ellipsi Græcos imitati sunt Latini. Homer. *Iliad.* α. 139. -- -- ὅν κεν ἵκωμαι. vide plura exempla in Ellipsibus nostris Græcis.

CAP. VII.

Expenduntur quædam Flacci lectiones in libro secundo Carminum.

Flaccus Lib. II. *Carm. Od.* I.

Sed ne relictis, Musa procax, jocis,
Ceæ retractes munera næniæ:

Pro *munera* alii legunt *funera*, alii *vulnera*. Sed merito tuitus est vir doctissimus lectionem quam habent Lambin. Cruq. Torrent. &c. *munera*. his accedit etiam MStus noster, qui *Od.* III. vers. 27. ubi -- *& nos in æternum*

Exsilium impositura cumbæ, non habet *Exsilium*, sed *Exitium.* & *Od.* XII. 28. ubi vulgo editiones:

Interdum rapere occupet:

habet *occupat*, uti edidit Novissimus Interpres Horatii, & plures melioris notæ codices exhibere docet.

Od. XIII. vers. I.

Ille & nefasto te posuit die,
Quicunque primum & sacrilega manu
Produxit arbos, in nepotum
Perniciem, opprobriumque pagi.

Sic omnes habere libros & scriptos & editos testatur Cl. Bentlejus, neque aliter hodie apud

Diomedem Grammaticum veterem. Quocunque tamen te vertas, inquit idem V. Cl., nullum in his verbis ſententiæ exitum invenias: ſive enim hoc modo conſtruxeris verba: *Ille quicunque primum poſuit te nefaſto die* &c. nihil reliquum erit, quo *ille* pertineat; ſive, ut vulgo ſolent, ordinaveris, *Ille & poſuit te nefaſto die, quicunque primum*, ut ſubaudiatur iterum, *poſuit* &c. Quare legit & edidit, ad vitandam inficetam ſtribliginem & barbariem:

Illum, ô, nefaſto te poſuit die
Quicunque primum &c.

Sed nullam ego hic video inficetam barbariem: conſtruantur modo verba alio ordine, ut apud veterem Commentatorem in MSto Bibliothecæ noſtræ publicæ, ſc. *Arbor, ille quicunque primum produxit te in nepotum perniciem & opprobrium pagi, poſuit te & nefaſto die, & ſacrilega manu.* Non erat neceſſe ideo *Ille* mutare in *Illum*, quia ſequens periodus incipit ab *Illum:* quod ibi ſtructuræ ratio poſcit. Deinde iterum ſequitur *Ille:* ubi dicitur: *Ille venena Colcha - - tractavit:* neque etiam contra omnium codicum fidem voculam *&* mutaverim in *ô*. quin immo neceſſario retinendam putaverim eam: ſi enim abſit, orationi ſuus deeſt nervus, *ET nefaſto die, ET ſacrilega manu.*

Eadem Ode verſ. 30.

- - - - - - - Sed magis
Pugnas & exactos tyrannos

Den-

Densum humeris bibit aure vulgus.

Nescio cur hic Criticos adeo offendat vox *humeris*, ut alius pro ea mavelit legere *hilari*, alius *humili*, aut *avida*: ubi constans est omnium codicum lectio, *humeris*, a qua longe recedit *hilari*, longius *avida*, propius autem *humili*; sed parum, ut mihi videtur, apta vox huic loco. Majorem, meo judicio, vim habet, & signantius est *densum humeris*, quam si *densum* solum dixisset poëta: designat multitudinem hominum eorumque aviditatem audiendi conciones, quando frequentes & stipati humeris se invicem premunt. In ora MSti nostri ad vocem *humeris* hæc legitur nota: i.e. *humeris se comprimentes: solet enim vulgus frequens humeris se stando comprimere.* Ceterum jejunam adeo esse orationem hanc, in qua τὸ *aure* destitutum est epitheto, non video; nam quia dixit Horatius *bibit aure*, non *haurit*, vel alio aliquo modo, judicavit epitheto non egere vocem *aure*. Emphatice enim hoc exprimit *diligentissime auscultare* & *cupidissime audire*, *auscultare*, *ac si*, ut nostrati proverbio dicitur, *aqua infunderetur auri*.

Ode XVI. 31.

Et mihi forsan, tibi quod negarit,
Porriget hora.

In membrana nostra singularis hic est lectio, cujus Interpretes, quos vidi, non meminerunt, sc.

Et

Et mihi fors & tibi quod negarit,
Porriget hora.

hoc sensu, Et mihi & tibi tempus dabit id quod hactenus negavit nobis Fors: Et me & te mors auferet, quando venerit hora nostra. Placet tamen, ut verum fatear, magis recepta lectio: & pene crediderim, pro *forsan* olim scriptum fuisse *forsit*, unde nata illa altera lectio *fors &.* ita *forsit*, pro *forsan* vel *forsitan* dixit Flaccus noster 1. *Sermon.* VI. 49.

- - quia non ut forsit honorem
Jure mihi invideat quis.

Ode XVIII. 29.

Nulla certior tamen
Rapacis Orci sede destinata
Aula divitem manet
Herum.

Pro *Rapacis* legere mavult Vir Celeb. *Capacis.* Sed mihi longe aptius videtur epithetum *Rapacis:* quia per *Orcum* hic non locus, sed personâ designatur. Orcus hic est ipse Pluto, qui *rapax* merito dicitur, quia mortuorum animas vi quadam ad se rapit. Sic *mors rapax* dicitur Tibullo lib. 1. *Eleg.* 3. vers. 65.

Illic est cuicunque rapax mors venit amanti.

Sedes Orci est οἶκος Ἅδου vel Ἀΐδαο δόμος, ut Homerus aliique loquuntur. *Rapacis* etiam habet MStus Bibliothecæ nostræ, & alii codices omnes: quare nihil mutandum censeo.

CAP.

CAP. VIII.

Ex libro tertio & quarto Carminum Horatii quædam lectiones expenduntur & illustrantur.

Lib. III. Carm. Od. II. verſ. 17.
Virtus, repulſæ neſcia ſordidæ,
Intaminatis fulget honoribus.

Monuit ad hunc locum vir Cl., Giſanium in Indice Lucretiano repoſuiſſe ex ſuo codice:

Virtus repulſæ neſcia ſordidæ in-
contaminatis *fulget honoribus.*

cui aſſentiri librum unum Lambini, & Pulmanni duos. Addo ego, membranam noſtram pariter habere *incontaminatis*. Ejuſdem libri *Ode* III. - - - - *Illum ego lucidas*
Inire ſedes, ducere nectaris
Succos, & adſcribi quietis
Ordinibus patiar Deorum.

Multi Codices MSti hic habent *diſcere*. Sed vera lectio eſt *ducere*, uti cenſuit etiam Bentlejus. Firmari poteſt hæc lectio auctoritate membranæ noſtræ, in qua clare legitur *ducere*.

Ode IV. verſ. 45.
Qui terram inertem, qui mare temperat
Ventoſum, & urbes regnaque triſtia,
Divoſque, mortaliſque turmas
Imperio regit unus æquo.

Quærit hic non ſine ratione idem vir celeb. quid ſibi velit *urbes* & *mortales turbas:* ineptum

F hoc

hoc ait esse & tautologiam meram. corrigit itaque *umbras*, & distinguit cum vetere Scholiaste:

Qui terram inertem, qui mare temperat
Ventosum; & umbras regnaque tristia,
Divosque, mortalesque turbas
Imperio regit unus æquo.

Quæ conjectura ingeniosa satis est, seque ipsa commendat. Distinctio quoque quam facit cum vetere Scholiaste, probari omnino meretur. eandem in nostra membrana inveni. Ceterum de voce *turmas*, ait Torrentius, sic habere quotquot viderit exemplaria, & Lambinum ideo fortassis *turbas* legisse, quod paulo ante *immanemque turmam* dixit Horatius: vetustos tamen eum citare codices; an falso, ait, ipse viderit. At pro Lambino dicere hic possum & testari, in vetusto nostro MSto manifeste extare *turbas*, uti etiam habere Battelianum & Petrensem ait Vir Celeb. in nupera editione.

Ode. v. vers. 33.

Qui perfidis se credidit hostibus.

Nemo, inquit Cl. Bentlejus, sic locutus est. quare scribi jubet aut *tradidit*, aut *dedidit*. Sed ita locutus est Tullius *Famil. l.* IV. *Ep. 7.* -- *Aut, quemadmodum nos, victori sese crediderunt*. Quem locum ipse etiam adducit, verum emendat & legit: *Aut, quemadmodum nos, victori sese dediderunt*, vel *tradiderunt*. cum tamen omnes codices constanter habeant

cre-

crediderunt. Videndus ad eum locum Victorius, qui ibidem recte docet, *credere se alicui*, eos dici, qui in illius potestatem se tradunt, & in ea loca deveniunt, ut in eorum arbitrio sint: & subjungit alium similem Ciceronis locum, ubi scribit ad Marium: *Certe nihil fuit præterea, si te victori nolles aut non auderes committere*. Ceterum in hoc Horatii loco epitheton *perfidis*, quod datur *hostibus*, satis evincit, scripsisse Poëtam, *credidit:* elegans enim hic est antithesis in *perfidis* & *credidit*; de qua non cogitasse videtur vir doctissimus. sic hujus lib. *Od*. XXVII. vers. 25.

Sic & Europe niveum DOLOSO
CREDIDIT tauro latus.

ibid. vers. 63. --*age, te procellæ*
CREDE veloci.

præferendam itaque censeo lectionem receptam, quam omnes etiam tuentur MSti.

Ode VIII. 13.

Sume, Mæcenas, cyathos amici
Sospitis centum; & vigiles lucernas
Perfer in lucem.

Hanc lectionem, quam probat Vir eruditissimus, etiam præ se fert MStus noster, habet *Sospitis*, & inter lineas legitur interpretatio, *læti, salubris*. habet etiam *Perfer*, ubi in aliis pro *Sospitis* est *Hospitis*, & pro *Perfer*, *Profer*. Sic *Od*. XVI. 13.

Demersa exitio.

ut est in vetustissimis exemplaribus, etiam in MSto Sexcentorum annorum in Cantabrigiæ Bibliotheca publica, teste Cl. Bentlejo, clare etiam legitur in MSto illo Bibliothecæ nostræ publicæ. Merito probatur hæc lectio ut vera, non illa altera, quæ habet *excidio*.

Ode XVIII. vers. II.

Festus in pratis vacat otioso
Cum bove pagus.

Per omnes fere codices grassatum hic fuisse *pardum*, & legi, *cum bove pardus*, testatur vir doctissimus modo laudatus. Testari etiam possum, in nostro MSto etiam scriptum esse *pardus*, sed non à prima manu. prius ibi extitisse *pagus*, clarissime liquet ex erasa inferiore parte literæ *g*, & ex nigredine atramenti quo exaratæ sunt quatuor posteriores literæ *rdus*, ita ut facillime discerni queat, & videri, à manu recentiore esse. & in margine codicis habetur; *Festus pagus*. i.e. *tua festa celebrans*. quæ sunt Acronis. quod putem esse argumentum & indicium bonitatis & antiquitatis Nostræ membranæ. antiqua enim & vera lectio est *pagus*, non *pardus*.

Ode XIX. 26.

Puro te similem, Telephe, vespero
Tempestiva petit Rhode.

Alii habent *Chloe*. sed ut vera lectio probatur *Rhode*. sic habet etiam nostrum exemplar.

Ode

Ode XXI. verſ. 13.

Tu lene tormentum ingenio admoves
Plerumque duro.

Membrana noſtra hic habet, ***amoves***, non ***admoves***, & ſupra ſcriptum interpretamentum ***removes***, hoc ſenſu: Tu lene i.e. leniter (ſic explicatur inter lineas:) ab ingenio duro, ſevero & triſti removes & repellis tormentum i. e. triſtitiam, quæ animum torquet. Haud inepte: leniter enim vino tollitur ex animo triſtitia, Flaccus noſter ſupra lib. 1. Od. 7.

- - - Sic tu ſapiens finire memento
Triſtitiam vitæque labores
Molli, Plance, mero.

Præfero tamen vulgatam lectionem, quæ habet *admoves*, & interpretationem, quæ *lene* jungit cum voce ***tormentum***: elegans enim eſt antitheſis in ***lene tormentum***, & ***ingenio duro***.

Ode XXIV. 42.

Magnum pauperies opprobrium, jubet
Quidvis & facere, & pati:
Virtutiſque viam deſerit arduæ.

Pro *deſerit* V. Cl. hic emendavit, & in textum recepit *deſerere*, putans idem hoc loco eſſe vitium à librariis commiſſum, ut lib. 1. *Od.* 1. ubi pro *evehit* legit *evehere*. Non enim, inquit, *paupertas* deſerit, ſed jubet homines avaros quidvis facere patique, & deſerere viam virtutis. Non tamen ego diſceſſerim à vulgata ſcriptura, quam & codex noſter, & omnes,

ni fallor, alii agnoſcunt. Vitare haud dubie voluit Flaccus noſter ingratam illam duritiem in vocibus *deſerere arduæ*, atque adeo dicere maluit, *deſerit arduæ*, quod mollius longe eſt dictum, & ſenſu eodem. Nec inuſitatum loquendi genus, quo *pauperies* dicitur *deſerere viam virtutis*, quæ avaris eſt cauſſa, ut deſerant viam virtutis. Simili modo Philemon dixit:

Ἡ γὰρ πτάνις πρόχειρος εἰς τὸ δρᾶν κακά.

Paupertas proclivis eſt ad mala patranda.

i. e. facit homines proclives ad mala facienda.

Lib. IV. Ode VII.

Cuncta manus avidas fugient heredis, amico
Quæ dederis animo.

Cl. Auctor Nov. Edit. ſuaviorem judicat compoſitionem, ſi legeretur:

Cuncta manus avidi fugient heredis &c.

Mihi ſecus videtur, & Horatianum magis, hoc eſt elegantius & efficacius dictum, *manus avidas heredis* quam *manus avidi heredis*. & ut *animo* dedit epithetum *amico*, ſic *manus* epithetum dedit *avidas*. Ceterum ſic ſolent Græci & Latini, præſertim poëtæ, loqui. *Epodo* III.

Parentis ſenile guttur,

pro gutture parentis ſenio confecti.

Ode IX. verſ. 29.

Paullum ſepultæ diſtat inertiæ
Celata virtus.

Pro *inertiæ* idem vir eruditiſſimus legit *inertia* ſc. ſcriptorum, ut ordo ſit: *Virtus inertiâ*

poë-

poëtarum, ſcriptorum, teſtium, *celata*, *paullum diſtat* virtuti *ſepultæ*. Ad me quod attinet, vix adducor ut credam, ita profectum ab Horatii manu; ſed potius vulgatam ſcripturam quæ conſtans eſt omnibus codicibus, pro vera & genuina habeo, in qua plus multo nervorum & elegantiæ mihi quidem videtur ineſſe, plus facilitatis, quam in illa nova lectione. Maneat itaque *inertiæ* in caſu tertio, ut pertineat ad *ſepultæ*. Similis eſt verſus, eodem conſtans metro, & totidem verbis ſuperius apud Horatium lib. II. *Od.* I.

Paullum ſeveræ Muſa tragœdiæ,

ut hic *Paullum ſepultæ diſtat inertiæ*. in iſto poſt *Paullum*, ſequitur, *ſeveræ -- tragœdiæ*, in eodem caſu, ut τὸ *ſeveræ* ſit epithetum *tragœdiæ*: in hoc poſt *Paullum*, τὸ *ſepultæ*, ut ſit epithetum *inertiæ*. Eleganter etiam *virtus* opponitur *inertiæ*, & *celata virtus*, *ſepultæ inertiæ*: eſtque *ſepulta inertia*, obſcura ignavia, quæ in occulto latet, vita deſes, ignava & iners, cujus nulla poſteris eſt memoria. Optime vetus Commentator ad oram hujus loci in MSto Bibliothecæ noſtræ: *Nihil intereſt inter celatam virtutem & inertiam: nam virtus carens literarum monumentis, procedente tempore perdit famam, & ſimilis ſit ignaviæ, de qua nemo loquitur.* & Acro: *Non laudata virtus, ſimilis eſt inertiæ: ita enim ſilentio obſcuratur, tanquam ſi nulla fuerit.*

CAP. IX.

Quædam ex Epodis Horatii lectiones examinantur & illustrantur.

Epodo IV. verſ. 17.

Quid attinet tot ora navium gravi
Roſtrata duci pondere.

Ad hunc locum V. Cl. in Notis nuperis, tam inſolentem metaphoram non excuſare, nedum admirari poſſe ſe dicit. Pro *ora* itaque emendat *æra*:

Quid attinet tot æra navium gravi
Roſtrata duci pondere.

ut *æra roſtrata* idem ſit ac *roſtra ærata*. Sed licet *roſtra ærata* & *proræ æratæ* dicantur, non tamen invenias, ut puto, apud ullum ſcriptorem, *æra roſtrata*. *Æs* quidem pro ipſo *roſtro* ponitur, ut Virg. *Æneid.* I. 39.

Vela dabant læti, & ſpumas ſalis ære
ruebant.

Unde naves ænea roſtra habentes, ut & proræ, dicuntur *æratæ*. Cæſar alibi: *cum claſſe navium ſedecim, in quibus paucæ erant æratæ.* Statius V. *Theb.*

Ecce autem ærata diſpellens æquora prora.

(Gr. naves iſtiuſmodi vocantur χαλκέμβολοι & χαλκήρεις.) ſed *æra roſtrata* nuſquam. Et eſt major in locutione concinnitas, ſi legis, *tot ora navium.* ſc. intelliguntur partes navium anterio-

teriores, proræ, roſtra habentes. Quod ad metaphoram attinet, non eſt ea inſolens, ſed elegans & Græco more: Græci enim navis proram faciei aſſimilant humanæ, vocantes eam μέτωπον, & latera ejuſdem παρειὰς, *genas*. unde naves poëtis Gr. dicuntur μιλτοπάρῃοι & φοινικοπάρῃοι. Thucydid. l. II. c. 90. Ἐπιστρέψαντες τὰς ναῦς, μετωπηδὸν ἔπλεον &c. ubi Schol. τὸ δὲ μετωπηδὸν, πάλιν τὸ καθ' εὐθεῖαν πλέειν ἐστί. τὸ γὰρ μέτωπον τῆς νεὼς ἡ πρώρα ἐστί. λέγει οὖν ὅτι τὰ μέτωπα, ὅ ἐστι τὰ πρόσωπα τῶν νεῶν παρεῖχον τοῖς ἐναντίοις. Vide etiam Rigaltium ad Artemidorum pag. 110. Neque carere exemplo dictum hoc Horatii crediderim. apud alium Poëtam etiam *ore roſtrato* pro prora roſtrata, legiſſe me memini, licet locus nunc non ſuccurrat.

Epod. v. 63.

Quibus ſuperbam fugit ulta pellicem.

Hanc lectionem præfert doctiſſimus Bentlejus alteri, quæ habet *ſuperba*. firmatur etiam prior lectio teſtimonio noſtræ membranæ, in qua clare extat *ſuperbam*; ſed ſupra eam vocem explicatio, *potens Medea*, quæ eſt interpretatio alterius lectionis, *ſuperba*. Aliquoties in hoc codice obſervavi, explicationes quæ habentur inter lineas, ſæpe eſſe vocum lectionis diverſæ ab ea quæ eſt in textu: ſic lib. I. *Ode* 35.

Te ſemper anteit ſæva Neceſſitas.

ſupra vocem *ſæva* ſcriptum eſt *ancilla*, quæ eſt interpretatio alterius lectionis, nimirum *ſer-*

va, non vero vocis *sæva*, quæ isthic est in ipso versu. In eadem *Ode* vers. 87. sequitur:

Venena, magnum fas nefasque, non valent
Convertere humanam vicem.

Locus hic multorum ingenia vexavit, & veterum & recentiorum Interpretum. Difficultas est in voce *magnum*, pro qua Rutgersius legit *Magicum*, Bentlejus *Magica:* qui totum locum ita restituit:

Venena magica fas nefasque non valent,
Non vertere humanas vices.

& explicat: *veneficia non possunt naturam justi atque injusti vertere, nec possunt effugere pœnam, quæ claudo licet pede scelestos tandem consequitur.* Si meam huc conferre symbolam licet, non ego sollicitaverim illud *magnum*, quod tanto consensu exhibent omnia exemplaria, & agnoscunt Veteres Scholiastæ: non tamen cum illis in constructione junxerim illud cum *fas nefasque*, ut venena dicantur *magnum fas nefasque*, quemadmodum Acro, & in nostro MSto inter lineas supra illa *magnum fas*, legitur sc. *quæ sunt*. Sed in hunc modum construo verba: *Venena magnum* (valent) *fas nefasque convertere, non valent* (convertere) *vicem humanam.* h. e. Veneficia licet multum possint, vertere fas & nefas, confundere licitum & illicitum; non tamen possunt convertere & mutare pœnas scelestis statutas. *magnum valent* est Græcismus, μέγα τι δύνανται. Sic

ma-

magnum, ut Gr. μέγα τι, est apud Propertium lib. IV. *Eleg.* 7.

Narrat Hypermnestre MAGNUM ausas esse sorores:
In scelus hoc animum non valuisse suum.

Vicem hic recte explicant *pœnas*. Serv. ad II. *Æneid.* 433. *Legimus etiam pœnas, vices dici:* additque alium Horatii locum ex l. I. *Carm. Vicesque superbæ te maneant ipsum.*

Epod. XI. 2.

Scribere versiculos amore percussum gravi.

Sic recte edidit novissimus Flacci Interpres pro vulgata *perculsum*. ita quoque clare habet membrana nostra non tantum in ipsa Ode, sed etiam in fronte libri, ubi agitur de metris Horatianis, quo loco hic versus ita allegatur.

Epod. XIII. I.

Horrida tempestas cœlum contraxit, & imbres
Nivesque deducunt Jovem.

Pro *contraxit* MS. Cod. Bibliothecæ nostræ publicæ habet clare, *constrinxit*. Cujus lectionis Interpretes quos inspexi, non faciunt mentionem. Lectio non est spernenda, significabit enim, *Tempestas cælum triste, tetricum & severum fecit:* metaphora à fronte humana, quæ cum tristis est & severa, Latine dicitur *constricta* & *adstricta*. Petron. cap. 133.

Quid me spectatis constricta fronte Catones?

Mart. lib. XI. Epig. 39.

Et numeras nostros adstricta fronte trientes,

Simili tralatione in Euang. Matth. XVI. dicitur ὁ ὐρανὸς στυγνάζων, *cælum triste*. In altera lectione communi est eadem metaphora. dicitur enim usitate *contrahere frontem*, *contrahere supercilia*, de homine *tristi* & *severo*.

Epod. XVII. 5.

Refixa cælo devocare sidera.

Recensentur in Nova Horatii editione plures codices, qui habent *Defixa*. illis annumerandus etiam noster codex, in quo clare legitur *Defixa*. Præferri tamen à plerisque Interpretibus solet *Refixa*. Ejusdem Epod. vers. 65. habetur:

Optat quietem Pelopis infidi pater.

Hæc est prisca & vera lectio, *Pelopis infidi*, probata etiam Bentlejo. Testari possum, olim quoque in nostra membrana sic fuisse scriptum; sed à recentiore manu postea mutatum in *infidus*. sc. posterior ductus literæ *u* una cum litera *s*, est alterius & nigrioris atramenti, quam solet in isthoc MSto. Ibidem vers. 72.

Frustraque vincla gutturi nectes tuo,

hanc genuinam lectionem etiam agnoscit idem noster codex, non *innectes*, ut alii habent.

CAP. X.

Expenditur locus Horatii in Carmine Sæculari.

In Carmine Sæculari verſ. 25.
Voſque veraces ceciniſſe Parcæ,
Quod ſemel dictum eſt, ſtabiliſque rerum
Terminus ſervet, bona jam peractis
Jungite fata.

Quocunque te vertas, verba ſunt Cl. Bentleji, nullum exitum invenies, adeo magnis undique difficultatibus obſeſſa & circumvallata hæret ſententia: Principio enim illa, *dictum eſt*, & *ſervet*, in ſyntaxeos legem peccant, unde Aldus, & complures eum ſecuti, SERVAT ediderunt, tam manifeſto vitio ire obviam conati. Deinde addit, meliores codices habere *ſervet*. Et profecto Latini ſermonis rationem efflagitare, ut poſt *ceciniſſe quod*, verba modi ſubjunctivi, non indicativi ſequantur: *Parcæ veraces ceciniſſe, quod ſemel dictum ſit, ſtabiliſque rerum terminus ſervet:* Porro, ſententiam ait languere & vacillare, *Quod ſemel dictum eſt.* illud *ſemel* nullam vim & elegantiam habere: Denique nec illud placere, *ſtabilis rerum terminus ſervet.* Quidnam, inquit, ille *ſervet?* Nihil enim hic ſequitur, quod ſervandum eſſe intelligamus. Sic itaque emendat:
Voſque veraces ceciniſſe Parcæ,
Quod ſemel dictum ſtabilis per ævum

Terminus servet, bona jam peractis
Jungite fata.

Ingeniosa quidem hæc est conjectura & emendatio; sed audacior forsan nonnullis videbitur, in qua primo ejicitur verbum *est*, quod omnes codices habent; secundo illa *que rerum*, mutantur in *per ævum*. Licet hæc loquutio *per ævum*, familiaris sit poëtis, & hic sensum aliquem bonum habeat; non tamen consequitur, ita hic scripsisse Horatium, ubi quotquot sunt MSti, exhibent *stabilisque rerum.* Noster MStus etiam clare - - *dictum est*, *stabilisque rerum Terminus servet*, habet. Equidem nihil in his verbis mutaverim, nec video, tantis ea obsessa esse difficultatibus, dummodo vera eorum structura percipiatur, quæ hæc videtur esse: *Vosque Parcæ veraces, jungite jam peractis fata bona, quod* (i. e. id quod) *dictum est vos semel cecinisse, stabilisque* (i. e. & quod stabilis) *rerum terminus* (oro) *servet*, hoc sensu: O Parcæ, stabilia faciatis ea decreta & promissa, quæ Æneæ Italiam petenti de permansuro Romanorum imperio vos semel dedisse dictum est. sic fere veteres Commentatores: sic etiam ponitur ordo in nostra membrana. & hanc sententiam ut veriorem amplectitur quoque doctissimus Torrentius. In hac structura *quod* est casus quarti, & refertur ad τὸ *cecinisse*. præterea idem *quod* repetendum in *stabilisque*, q. d. *quodque stabilis* &c. atque i-

ta ſequitur aliquid, quod ſervandum intelligamus. quod ſc. *ceciniſtis*, vel *ceciniſſe vos dictum eſt*, *hoc* opto *ut ſtabilis rerum terminus ſervet*, i. e. ut ſtabile fiat. *Rerum terminus* hic non eſt idem ac rerum finis & extremitas. Loquitur hic Poëta de termino rerum à Parcis fixo, eumque *ſtabilem* vocat, intelligitque fixa ſtatuta fatorum, ut Serv. ad hunc Virgilii locum *Ecloga* IV. verſ. 46.

Talia ſæcla ſuis dixerunt currite fuſis,
Concordes ſtabili fatorum numine Parcæ.

nam, inquit, *& quod una dixerit, duæ ſequuntur, & fixa ſunt ſtatuta fatorum. Horatius: Quod ſemel dictum ſtabiliſque rerum terminus ſervet.* Inferius in hoc carmine verſ. 49. ſequitur:

Quæque vos bobus veneratur albis
Clarus Anchiſæ Veneriſque ſanguis,
Impetret.

Sic cum pluribus & melioribus codicibus habet etiam noſtra membrana, non *Quique - - - Imperet*, ut in aliis perperam legitur.

CAP. XI.

In lib. 1. Sermonum Flacci quædam lectiones a doctis Interpretibus probatæ, firmantur auctoritate codicis MSti Franeq.

In lib. 1. Sermonum, Ecloga 1. verf. 37.

- - - - - - - - *& illis utitur ante*
Quæsitis sapiens.

Hanc Lambini lectionem, quam probavit etiam elegantissimus Bentlejus, præ se fert membrana nostra. Procul omni dubio est genuina, & præferenda alteri lectioni, quæ *patiens* habet loco *τ sapiens*. Eadem *Ecloga* verf. 94.

- - - - - - *ne facias quod*
Ummidius, qui tam (non longa est fabula)
dives &c.

In hisce recte edidit ex vetustis codd. Vir Cl. *ne facias* pro *nec facias*, ut est in multis editis. *ne facias*, etiam est in Nostro. Quod ad nomen illius divitis avari, notarunt Interpretes, variè id scribi. in nostro est *Umidius*. ceterum *qui tam* ex conjectura reposuit nuperus Horatii editor. in membrana nostra, & in omnibus, ni fallor, est *quidam*. Fateor paulo pleniorem esse orationem, si legas *qui tam*, potest tamen commode etiam vulgata retineri.

Eclog. 11. verf. 49.

-- -- *at hic si*
Qua res, qua ratio suaderet &c.

V. Cl.

V. Cl. in Nova Edit. præfert lectionem quæ est in optimo suo Græviano, *ut hic si*, tanquam veriorem & elegantiorem: firmari ea potest nostra membrana, quæ clare ita exhibet, ut & eandem in hac periodo distinctionem, quam fecit V. D.

Eclog. III. vers. 35.

-- -- -- Denique te ipsum
Concute, num qua tibi vitiorum inseverit olim
Natura, aut etiam consuetudo mala.

Reprehendit hic Lambinus Acronem, quod *inseverit* positum esse putaverit pro *insita fuerit*, & *num qua* conjunxerit cum *natura*. Verum equidem pene crediderim legisse Acronem *insederit*, uti est in MSto nostro, ubi supra *num qua* scripta est explicatio, *utrum aliqua*, & supra *insederit*, *insita fuerit*. *Insidere* autem eleganter pro *inhærere* usurpatum poëtis & prosæ scriptoribus.

Eclog. IV. 3.

Si quis erat dignus describi, quod malus ac fur.

In aliis est *aut fur*; sed *ac fur*, uti edidit Bentlejus ex antiquis exemplaribus, est etiam in Nostro. Inferius in eadem Ecloga vers. 125.

- - An hoc inhonestum & inutile factu
Nec ne sit, addubites, flagret rumore malo cum
Hic atque ille?

Non vidi hic ullum Interpretem de alia lectione monere. inveni tamen in Nostra membrana lectionem singularem: sc. pro *flagret* legitur *fragret:* & supra illud verbum est explicatio *redolet*. Et certe *fragrare* etiam aliis poëtis pro *redolere* dicitur. Mart. l. 1. Epig. 88.

Ne gravis hesterno fragres, Fescennia, vino.

Idem VI. 55. *Quod semper casiaque cinnamoque*
Et nido niger alitis superbæ
Fragras plumbea Nicerotiana.

Jam metaphorice *fama* & *rumor* comparatur *odori:* bona *fama* odori *grato*; mala *ingrato*. quia fama hominis diffunditur & dispergitur, instar odoris. *Nomen tuum instar unguenti diffunditur*, est in Cantico Salomonis. sic vulgo nomen alicujus dicitur vel *boni odoris*, vel *mali*. Atque ita *fragrare* quis *rumore malo* commode dici potest, qui *male audit*. Judicent doctiores, quid de hac nova Horatii lectione sit statuendum.

Eclog. VI. 87.
- - - - - ob hoc nunc
Laus illi debetur.

Monuit in Nov. Edit. Horatii vir doctus, priscos codices uno fere consensu habere *ad hoc*, vel *ad hæc*, uti edidit ille. Noster habet *ad hoc*.

Eclog. VII. 17. - - - -
Cum Lycio Glauco: discedat pigrior, ultro
Mu-

Muneribus miſſis.

Quod Lambinus ait, quoſdam codices pro *pigrior* habere *pulchrior*, hoc inveni etiam in noſtra membrana.

Eclog. IX. 50.

- - nil mî officit unquam.

In melioribus codicibus pro *unquam* eſſe *inquam*, ait Bentlejus, uti ille edidit. ſic etiam in noſtro codice, & ſupra ſcriptum interpretamentum, *dixi ego Horatius.*

Eclog. X. 5.

- - - - - - - - - - nam ſic
Et Laberi mimos, ut pulcra poëmata, mirer.

Membrana noſtra hæc exhibet interrogandi modo, & pro *nam*, *num.*

- - - - - - - - - - num ſic
Et Laberi mimos, ut pulcra poëmata, mirer?

Ibidem verſ. 68.

Si foret hoc noſtrum fato dilatus in ævum.

pro *dilatus* in Scripto Noſtro eſt *dilapſus*. Monuit Lambinus, in uno ſuorum quoque ſic eſſe. Paullo poſt verſ. 75.

- - - - neque, te ut miretur turba, labores,
Contentus paucis lectoribus. an tua demens
Vilibus in ludis dictari carmina malis?

Pro *Vilibus in ludis* in eodem noſtro eſt, *Milibus in ludis*, pro *millibus*, ut paſſim in eo codice, hoc ſenſu: *An malis carmina tua dictari millibus hominum in ludis. Millibus* oppoſite ad *paucis.*

CAP. XII.

In ſecundo Flacci Sermonum libro nonnulla illuſtrantur.

Lib. II. Sermon. Eclog. I. verſ. 81.

Incutiat tibi quid ſanctarum inſcitia legum.

In hoc verſu in noſtra membrana ſingularis etiam eſt lectio ſc. *ſanctarum inſcitia rerum* pro *legum.*

Eclog. III. verſ. I.

Sic raro ſcribis, ut toto non quater anno
Membranam poſcas.

Optime in editione Cantabrig. legitur, *Si raro ſcribes:* & in Notis dicitur, ſex codices ita habere: addo ego auctoritatem Noſtri, qui pariter ita habet: Et in interpretatione quæ eſt in ora libri eadem agnoſcitur lectio.

Ejuſdem Eclogæ verſ. 21.

Quo vafer ille pedes laviſſet Siſyphus ære;

In noſtro Cod. clare viſitur *faber*, quæ lectio pariter in explicatione agnoſcitur. Sed orta eſt haud dubie ex pronunciatione, & affinitate literarum *f. v.* & *b.*

Verſ. 72. ſequitur:

Cum rapies in jus malis ridentem alienis.

Ita in Cantabrigienſi editione legitur: & miror Torrentium tueri lectionem alteram, quæ habet *jura.* nuſquam enim quod ſciam legitur *rapere aliquem in jura*; ſed ſemper *in jus.* adtulit quidem Torrentius loca quædam, in quibus occurrit

currit plurale *jura*, ut, *jura neget sibi nata:* & *jura dabunt: ad jura vocantem.* sed nullum extat exemplum, quo dicitur *rapere* vel *ducere aliquem in jura.* Ambabus igitur ulnis amplectenda est lectio altera, quam probarunt Turnebus, Canterus, Lambinus. Nititur Torrentius auctoritate codicum, affirmatque, quotquot viderit codices eam lectionem, *cum rapies in jura*, firmare. At in nostro Codice scripto clare legitur, *cum rapies in jus* &c. & supra vocem *malis* scripta interpretatio, *genis.* Ceterum vide de hoc loco præter alios Canterum *Nov. Lect.* 11.

Ejusdem Eclogæ vers. 93.

- - - - ut, si
Forte minus locuples uno quadrante periret.

Pro *periret* habet membrana nostra *perisset*, quod etiam V. Cl. in suis antiquissimis reperisse testatur.

Vers. 96. *Virtus, fama, decus, divina humanaque, pulchris*
Divitiis parent; quas qui construxerit, ille
Clarus erit, fortis, justus.

Pro *construxerit* noster cod. cum aliis quibusdam antiquis habet *contraxerit.* Præfert tamen nuperrimus Horatii Editor *construxerit* ut verius & elegantius.

Eadem Eclog. vers. 295. *Quone malo mentem concussa.*

Pro *concussa* Noster habet *percussa.* vide de verbo *percutere* Bentl. ad Epod. XI.

vers. 322. *Quæ si quis sanus fecit, sanus facis & tu:*

Noster MStus habet:

Quæ si quis sanus facit, & sanus facies tu.

Quam lectionem Lambinus in sex MStis reperiri ait. Miror in nova editione hujus mentionem non fieri lectionis.

Eclog. IV. vers. 79.

- - - - - seu puer unctis
Tractavit calicem manibus, dum furta ligurrit.

In nostra membrana *furta* eadem manu emendatum est in *frusta.* intellige frusta carnium & piscium. & ita habere libros aliquot veteres testatur V. D. quos ille maluit sequi. Eadem nostra membrana vers. 84. pro *inlota* habet *inluta.*

Eclog. V. 61.

Quid tamen ista velit sibi fabula, si licet, ede.

Noster codex pro *si licet* habet clare, *scilicet.* de qua lectione alios meminisse non video.

Eclog. VI. 10.

O si urnam argenti fors quæ mihi monstret! ut illi.

sic in Nova edit. *fors quæ.* ita etiam noster. MSt. perperam alii legunt *qua:* Ceterum ejusdem Eclogæ vers. 64. est;

Uncta

Uncta satis pingui ponentur oluscula lardo.
Non placet Novæ Editionis Auctori, *satis pingui*, quod ignavum & versui duntaxat sustentando natum ipsi videtur. quare pro *satis* legit *focis*. Sed me, ut fateor, non offendit illud *satis*. si non velis jungere cum *lardo*, junge cum *uncta*. *Poni* autem hic est *apponi* in mensa, ut *Eclog.* VIII. hujus libri: *vidimus & merulas poni*. l. I. *Ecl.* II. *positum sic tangere nolit.*

Ejusdem Eclogæ vers. 78. - - -. *Si quis nam laudat Arelli.* sic ut in multis antiquis esse ajunt Interpretes, etiam habet nostra membrana; non, *nam si quis*, ut habent alii. & vers. 83. - - *neque ille*, Lambinus aliique eum secuti habent, *neque illi*. Sed priorem lectionem habet codex noster, & testatur vir doctissimus, duodecim, quos propriis versare manibus licuit, codices, eandem exhibere.

Eclog. VII. 13.

Jam mœchus Romæ, jam mallet doctus Athenis
Vivere.

Sic editum novissime. At ego prætulerim alteram lectionem, quæ est in quibusdam codicibus, sc. *doctor*, quæ placuit etiam Lambino. sic passim de *doctoribus Græcis* legimus. Persius *Sat.* VI. 37.

- - - *& Bestius urget*
Doctores Grajos.

ut dicat Horatius, hunc Priscum modo Romæ mœ-

mœchari, modo Athenis docere: videtur enim Rhetorices præceptor fuisse. In codice nostro MSto clare quoque legitur *doctor*, & supra scriptum: *dicitur enim iste Priscus fuisse orator*. In eadem Ecloga infra verſ. 102.

Nil ego, si ducor libo fumante.

Pro *ducor* Nostra membrana habet *ductor*. non video, aliquem ex Interpretibus hujus lectionis meminisse. utrumque recte dicitur.

Eclog. VIII. verſ. 10.

His ubi sublatis, puer alte cinctus acernam
Gausape purpureo mensam pertersit.

Pro *ubi* in priore versu noster MStus habet *ut*, & inter lineas legitur *postquam*. Sed hoc leviculum est. Inferius in hac Ecloga sequitur verſ. 24.

- - - - *Porcius infra,*
Ridiculus totas simul absorbere placentas.

Esse hic codices inquit vir Cl. in editione Cantabrig. qui *semel* habeant, non *simul*, ut Zulichemianum & Leidensem, at Franekeranum *semul*, prisca scribendi ratione. Sed quod de Franekerano ait, male descriptum esse testari possum: nam clare exhibet *semel*, supra autem scripta hæc verba: *qui summovebat simul totas placentas devorando.* Mihi cum viro modo laudato magis arridet *semel*, non tantum, quia Latini passim ita usurpant *semel*, ut pluribus exemplis ad hunc locum probavit Idem; sed etiam, quia Græci, quos imitari solet Horatius, ita usurpant voculam ἅπαξ.

Eadem

Eadem Eclog. verſ. 51.

Erucas viridis, inulas ego primus amaras
Monſtravi incoquere; inlotos Curtillus echinos,
Ut melius muria, quam teſta marina remittit.

Poſteriores duo verſus ſic leguntur in noſtrâ membrana:

Monſtravi inquoquere: inlutos Curitillus echinos,
Ut melius muria quod teſta marina remittat.

Inquoquere ſc. antiqua ſcribendi ratione. Scribebant enim *quoquus* pro *coquus*: & *inlutos* pro *inlotos* vel *illotos*, ut ſupra *Ecl.* IV. verſ. 84. pro *inlota* habet *inluta*. Ceterum pro *quam* in verſu ſeq. habet *quod*, & pro *remittit*, *remittat*.

Ejuſd. Eclog. verſ. 89.

Et leporum avulſos, ut multo ſuavius, armos.

Codex noſter legit:

Et leporis vulſos, ut multo ſuavius, armos.

dein verſ. 90.

Quam ſi cum lumbis quis edit. tum pectore aduſto
Vidimus & merulas poni, & ſine clune palumbis.

In verſu priore membrana noſtra pro *tum* habet *cum*.

CAP. XIII.

In Epistolis Horatii Lectiones quædam expenduntur.

Lib. I. Epistolarum I. vers. 16.

Nunc agilis fio, & mersor civilibus undis.

Lambini codicibus, qui recte habent *mersor*, non *versor*, adde nostrum, qui pariter ita. Mox vers. 19.

Et mihi res, non me rebus, subjungere conor.

ita etiam cum optimis habet idem Noster, ubi alii, *subjicere*. Inferius vers. 55.

-- -- -- hæc Janus summus ab imo
Prodocet.

Prodocet, non *Perdocet* recte ediderunt accuratissimi Interpretes ex optimis & vetustissimis codicibus manu exaratis, quibuscum consentit iterum Franekeranus noster.

Sequitur vers. 94.

Si curatus inæquali tonsore capillos
Occurri.

Merito improbavit nuperus Horatii editor vulgatam lectionem *curtatus*, edidítque *curatus*. Sic etiam habet membrana nostra. dein pro *Occurri* legit idem *Occurro*, uti in duobus Codd. se invenisse ait. Verum in Nostr. Franequer. clare extat *Occurrit*.

Epist. II. vers. 61.

Dum pœnas odio per vim festinat inulto.

MStus noster: *Dum pœnas odio dum vim festinat inulto.*

de

de qua lectione tacent etiam omnes quos vidi Interpretes.

Ep. IV. verſ. 8.

Quid voveat dulci nutricula majus alumno?
Qui ſapere, & fari poſſit quæ ſentiat; & cui
Gratia, fama, valetudo contingat abunde,
Et domus & victus, non deficiente crumena?

Vulgo ſic editur:

Quid voveat dulci nutricula majus alumno,
Quam ſapere & fari ut poſſit quæ ſentiat, & cui &c.

„ At illud *ut*, inquit Celeb. Bentlejus, neque „ in priſcis edd. neque in ullo noſtrorum codd. „ invenitur. *Quam* autem cum ſequentibus *Et* „ *cui*, nullo pacto coaptari poteſt; aut enim „ *cui* tum redundabit, aut in *ei* mutandum fue- „ rit. unde recte Lambinus, dum ſcripturæ illi „ *Quam* adhæreret, pro *& cui* ex conjectura „ repoſuit *utque*, non procedente, niſi hoc „ fiat, conſtructione. Atqui illud *Et cui* in o- „ mnibus ubique codd. viſitur &c. Verum quod ait vir doct., illud *ut* neque in priſcis edd. neque in ullo codd. ſuorum inveniri, teſtari poſſum, in Franekerano noſtro codice eſſe *ut*, non quidem poſt *fari*, ſed poſt *Quam*, & non in ipſo verſu, ſed in margine cum nota omiſſionis inter *Quam* & *ſapere*. Idem Codex noſter in fine verſus non habet *& cui*, ut in omnibus ubique codd. viſi ait vir modo laudatus, ſed

 clare,

clare, *ut cui.* Præfero tamen lectionem quam ſequutus eſt in nupera editione Auctor, utpote quæ facilior eſt.

Epiſt. x. verſ. 18.

Eſt ubi divellat ſomnos minus invida cura?

Sic habet lectio vulgata. Lambinus ediderat *depellat*: quod in x. codd. ſe reperiſſe ait, hoc etiam in noſtro inveni. quare ob magnum illum conſenſum codicum præferrem. Mox verſu 25. de Natura dicitur:

Et mala perrumpet furtim faſtidia victrix.

Pro *faſtidia* alii codices habent *veſtigia*: alii, in quibus Franekeranus noſter, *faſtigia.* Prætulerim ego cum Cruquio *veſtigia.*

Ep. XI. 22.

Tu, quamcunque Deus tibi fortunaverit horam,
Grata ſume manu; neu dulcia differ in annum:
Ut, quocunque loco fueris, vixiſſe libenter
Te dicas.

Codex noſter ſcriptus habet:

Tu, quocunque loco fueris, ut antea,
Tu, quamcunque Deus &c. eleganti anaphora.

Et ſic etiam Cruquii duo ſcripti codices habebant. Hanc ego lectionem præferrem vulgatæ.

Epiſt. XVI. 30.

Cum pateris ſapiens emendatuſque vocari.

Non quidem damno hanc lectionem; ſed tamen

men celare non possum, membranam nostram præferre: *Cum cupias.* de qua lectione non video aliquid monere Interpretes.

Epist. XVIII. 46.

Ætolis onerata plagis jumenta canesque;
Hunc locum Janum Vlitium ad Gratium sic emendasse monuit Bentlejus:

Æoliis onerata plagis &c.

Æolias autem *plagas* explicare eum Cumanas, ex Plinio & Gratio. Retinet hic vir eruditissimus cum membranis &c. *Ætolis.* ex quo colligere posse videmur, nullam eum vidisse membranam, quæ habet *Æoliis.* at tamen in nostra *Franequer.* clare extat:

Æoliis honerata plagis.

quam lectionem ut omnino probo, sic Vlitii ingenium laudo.

Ep. XIX. 10.

Hoc simul edixit; non cessavere poëtæ.
Locus hic propter pravam lectionem fatigavit multum Interpretes quærentes, quis ille sit qui hoc edixerit. Legit itaque elegantissimus Bentlejus *edixi*, & affirmat clare ita habere Reginensem, duos Bersmanni, Torrentii unum, & a manu secunda unum Lambini. Miror eum inter hos etiam non recensere Franequeranum, ex quo Lectiones habuit descriptas: is autem clare quoque præfert *edixi.*

Epist. 20. vers. 5.

- - - *fuge quo descendere gestis;*

Sic recte in nova editione: nam *discedere*, quod est in aliis, non genuinum hic est. *descendere* est etiam in nostra membrana. Vers. 15. ejusdem epistolæ:

Qui male parentem in rupis protrusit asellum.

Torrentius edidit, *detrusit*. sed recte Bentlejus *protrusit*, secutus Lambinum, qui auctoritate codicum suorum ita ediderat. Illis Lambini codd. addatur noster, qui pariter ita exhibet.

Lib. II. Epist. I. vers. 129.

Asperitatis & invidiæ corrector & iræ.

In nostra membrana est *correptor*: & explicatur *monitor*. *Correptor peccantium* est apud Senecam de *Ira*. Inferius in eadem epist. vers. 167.

Sed turpem putat in scriptis metuitque lituram.

Quod in veterrimis suis Vossiano, Leid. Regin. invenit Vir. Cl., hoc ipsum in nostro inveni clare, *inscite* pro *in scriptis*. nec video necesse esse emendari in *inscitus*, ut vult vir d. Dein vers. 186.

Aut ursum aut pugiles: his nam plebecula gaudet.

Mirum, in nupera editione hic non memorari aliam lectionem: noster enim Codex scriptus habet *plaudet*, quod Lambinus etiam in quibusdam antiquis reperisse se docet. Forsan *plaudit* scriptum inquit Lambinus. At servem ego *plaudet*, & explicem, *plaudere solet*. Sic enim passim

ſim & apud Græcos & apud Latinos futurum ponitur. In *Arte Poët.* verſ. 33.

Exprimet & mollis imitabitur ære capillos.

Ep. 11. verſ. 22.

Jurgares ad te quod epiſtola nulla veniret.

Pro *veniret*, noſter Cod. *rediret*. Dein verſ. 77.

- - - - - - *& fugit urbis.*

Idem habet *urbem.*

Ibid. verſ. 81.

Ingenium ſibi quod vacuas deſumſit Athenas,
Et ſtudiis annos ſeptem dedit, inſenuitque
Libris & curis, ſtatua taciturnius exit.

In noſtro pro *Et ſtudiis* extat *Ut ſtudiis.* Signantius, ut puto. Ingenium, quod ſtudiorum gratia elegit Urbem Athenarum, *ut.* i. e. poſtquam ſeptennium ibi ſtudiis impendit, tamen plerumque taciturnius ſtatua exit. Eadem *Epiſt.* verſ. 154.

Plenior es, tamen uteris monitoribus iſdem.

Pro *monitoribus* in noſtro cod. eſt *rationibus*, quod Lambinus etiam in ſuis quibuſdam invenit. Verſ. 171.

Limitibus vicina refigit jurgia.

Refigit, quod Lambinus in quibuſdam invenit, pro *refugit*, & prætulit Bentlejus, habet etiam noſter cod.

Verſ. 173. - - - *nunc ſorte ſuprema.*

Recte in nova editione legitur, - - *morte ſuprema*, ex vett., eſt etiam in noſtro.

Verſ.

Verſ. 205. - - - *cetera jam ſimul iſto*
Cum vitio fugere? caret tibi pectus inani
Ambitione?

Noſter cum Torrentii vetuſtiſſ.

Cum vitio fuge: rite caret &c.

CAP. XIV.

Duo Horatii loca in Arte Poëtica ad examen revocantur.

In principio Artis Poëticæ legitur:

Humano capiti cervicem pictor equinam
Jungere ſi velit, & varias inducere plumas
Undique collatis membris, ut turpiter atrum
Deſinat in piſcem mulier formoſa ſuperne;
Spectatum admiſſi riſum teneatis amici?

Neſcio ſane, cur ita vocem *plumam* aſpernetur apud Horatium eruditiſſimus Anglus, ut bis eam mutatam voluerit in aliam, uti lib. IV. *Carm. Od.* 10.

Inſperata tuæ cum veniet pluma ſuperbiæ.

ubi pro *pluma* legendum cenſet *bruma*; heic vero pro *plumas* legit *formas*: quia *inducere plumas membris* ex ejus ſententia erit perinde ac ipſum caput, cervicem, caudam, & cetera membra undique collata plumis obducere & tegere. Jam vero, inquit, illud omnia portenta, & omnium ægrorum ſomnia longe exſuperet, ſi *mulieris* facies, ſi *equi* cervix, ſi cauda *piſtricis* plumis veſtiantur. Hactenus ille. Sed quid opus mutare lectionem antiquam & con-

ſtan-

ſtantem, quæ commodum etiam præbet ſenſum, dummodo recte explicetur; quum nova lectio etiam aliquo modo incommoda videtur: nam primo, *formam aliam inducere membris* eſt transformare membra, & in aliam formam mutare, ut apud Ovid. VII. *Metamorph.*

- - - humanam membris inducere formam

eſt, mutare in corpus humanum. ita hic *varias inducere formas membris* erit, membra diverſimode transformare; quod hic locum non habet in pictore, qui imaginem ab initio pingit novam, incipiens à capite, capiti addens cervicem, cervici reliqua membra. per *membra* enim hic non intellexerim & caput & cervicem & omnes alias partes corporis, ut vult doctiſſimus Criticus; ſed membra reliqua præter caput & cervicem, brachia ſc., pectus, ventrem &c. diſtinguit enim Poëta membra à capite & cervice, ut ſæpe & proprie & improprie à *capite* diſtinguuntur reliqua *membra*. Cicero alibi: *Nec ſum miratus eum, qui caput ipſum reliquiſſet, reliquis membris non parcere.* Sunt autem *membra undique collata*, membra ex diverſis animalibus collecta & conjuncta. Quid jam erit *varias inducere formas membris undique collatis*, niſi, varie mutare membra ex diverſis animalibus collecta? quæ non eſt mens Poëtæ, ſed hæc: Si Pictor talem pingat imaginem, quæ caput habeat hominis vel mulieris formoſæ, cervicem equi, reliqua mem-

K bra

bra ex diversis animalibus, quibus membris etiam imponat pennas & alas avium, inferior autem pars sit cauda marinæ belluæ, sive pristis. Non enim explicandum *varias inducere plumas membris*, caput, cervicem & caudam, & cetera membra plumis obducere & tegere; sed reliquis membris præter caput, cervicem & caudam, varias plumas & pennas avium imponere. Quod autem dicit idem vir doctus, alarum esse *pennas*; *plumis* autem reliquas partes corporis velari: fateor proprie hanc esse differentiam inter *plumas* & *pennas*; sed, nisi vehementer fallor, latius etiam accipiuntur *plumæ* apud Poëtas præsertim, ut sc. etiam *pennas* & *alas* designent. Propertius lib. I. Eleg. XX. 27.

Oscula suspensis instabant carpere plumis.

ubi elegantissimus Broukhusius *suspensis plumis* explicat *alis in aëre libratis*. Horat. lib. II. *Carm. Od.* 20.

- - - nascunturque levis
Per digitos humerosque plumæ.
Jam Dædaleo ocior Icaro.

ubi putem non tantum plumas, sed etiam *pennas* intelligendas esse. Glossæ veteres: πτερὸν, *pinna*, *pluma*, *ala*.

Inferius vers. 120.

Scriptor, honoratum si forte reponis Achillem.

Ita in omnibus & editis & scriptis legitur, præterquam in nova editione Bentl. ubi repositum:

Scriptor, Homereum si forte reponis Achillem.

Fa-

Fateor, ſæpe legi *Achillem Homericum*, apud Ciceronem, Senecam & alios; ſed inde non ſequitur, Flaccum hic etiam ſcripſiſſe *Homereum* vel *Homeriacum* Achillem, ut vult vir doctus, præſertim ubi nulla uſquam ejus ſcripturæ ſunt veſtigia: nec ex verbis veterum Scholiaſtarum elici poteſt, eos legiſſe *Homereum:* nam eorum explicatio ſpectat tantum vim verbi *reponere:* ſc. *reponere* Achillem explicant, ſcribere Achillem, de quo ſemel Homerus ſcripſit; vel ad imitationem Homeri deſcribere. Nec ullam video rationem recedendi à lectione vulgata, quoniam Achilles non male hoc epitheto inſignitur, *honoratus:* eſt enim epithetum viri illuſtris & clari, qualis fuit Achilles, qui ab Homero κλυτὸς, ἀγαυὸς, φαίδιμος & ſimilibus epithetis inſignitur, à poëtis Latinis *magnus* & *clarus* vocatur. Flaccus *Carm.* II. *Od.* 16.

Abſtulit clarum cita mors Achillem.

Statius lib. I. *Achill.*

- - - Magnuſque tibi præludit Achilles.

Idem lib. III. *Si magnum Danais per te portendis Achillem.*

eodem lib. *namque ut virgineo ſtetit in grege clarus Achilles.*

ita hic ab Horatio *honoratus* appellatur. in membrana noſtra ſupra v. *honoratum* explicatio cernitur *illuſtrem. honoratus* autem vocabulum frequentatum optimis quibuſque ſcriptoribus. Livius lib. III. cap. 67. *mori atque exulare no-*

bilissimos viros honoratissimosque passi sumus. Pedo Albinovan. in funere Drusi Neronis:

Inter honoratos excipietur avos.

Propert. lib. IV. *Eleg.* XI. in fine:

Cujus honoratis ossa vehantur avis.

CAP. XV.

Origines vocum quarundam Latinarum in Vossii Etymologico expenduntur.

ABACUS. Hanc vocem Latinam esse à Græca ἄβαξ, ἄβακος, certissimum est. Sed unde Græca ἄβαξ? Duo ejus producuntur etyma in Vossii Etymologico, vel ab α privat. & βάσις, quasi μὴ ἔχων βάσιν, ut sit proprie mensa de pariete suspensa, quæ basin non habet: vel ab אבך/ pro quo usitatum est התאבך/ *extolli*, *elevari:* ut sit res aliqua elevata, ad reponendum quid in ea. Mihi vero videtur esse ab alia Hebræa voce, sc. ab אבק/ *pulvis;* ut sit proprie mensa pulvere conspersa, qualis in gymnasiis præsto semper erat, in qua illi qui Geometriæ operam impendebant, lineas ac figuras virgula ducebant, quas commode mutare aut delere poterant. quo referenda sunt verba Comici in *Nub.* Act. 1. Sc. 2. p. 133.

Κατὰ τῆς τραπέζης καταπάσας λεπτὴν τέφραν
Κάμψας ὀβελίσκον, εἶτα διαβήτην λαβὼν,
Ἐκ τῆς παλαίστρας θοιμάτιον ὑφείλετο.

Mensam conspersit tenui cinere;

Et

Et veru incurvato, mox accepit circinum,
Atque e palæstra sustulit pallium.

Hinc mox sequitur:

Τί δῆτ' ἐκεῖνον τὸν Θαλῆν θαυμάζομεν;

Quid ergo Thalem illum miramur amplius?

Thalem sc. vocat Socratem, quia Socrates ut Geometriam docturus, cinerem in mensa sparserat & circinum sumserat. Thales autem Geometriæ peritus erat. vid. Laërt. in Ejus vita. hinc Ciceroni *pulvis eruditus* dicitur pro mathematica disciplina lib. II. de Nat. Deorum.

ÆSTIMO. Deducitur in eodem Etymologico vel ab *æs æris* (primo enim ænea pecunia usi fuerunt Romani:) & τιμᾷν: vel à Græco solo ἐντιμᾷν aut ἐκτιμᾷν, quorum utrumque *æstimo* notat. Quod ad prius attinet, minus illud placet, ut verum fatear, quia altera pars vocis esset Græca, altera Latina, id quod insolens & inusitatum. Nec posterius plane probare queo, quia non percipio, quo modo ex præpositione ἐν vel ἐκ factum fuerit *æs*. Meo judicio verba *æstimo* & *existimo* sunt ab ἵστημι, ἵσταμαι, *pendo*, *pondero*. quam vocis significationem alibi pluribus exemplis probavi, & Lexica insuper docent: ut prima verbi notio fuerit, aliquid in *lance* & *libra ponderare*, unde postea ad animum translata, eodem modo quo Latina *pendere*, *perpendere*, *statuere* & similia. Jam *i* in *æ* facile permutatur, sic *Præneste* di-

citur ἀπὸ τ͂ πρίνων, ab *ilicibus*. contra *æ* mutatur in i. ut a *cædo* est *occido*.

AGNUS dicitur ibidem quasi agnatus. Varro IV. de L. L. *Pecori ovillo, quod agnatus, agnus.* Festus duas alias adducit etymologias. Prior est, ut sit ab ἁγνὸς *castus*, eo quod sit hostia pura & innocens: altera, ab ἀμνός. ita enim vocant Græci. Addamus & quartam, inquit ὁ πάνυ Vossius, ut sit à genitivo ἀρνὸς, facto per syncopen ex ἀρένος, ἐ ἀρὴν, quod idem ac ἀμνός. quippe Latini ab obliquis Græcorum rectos suos plurimum formant. Ut meam de hujus vocis origine dicam sententiam, videtur mihi utrumque & Græcum ἀμνὸς & Latinum *agnus* esse ex participio Græco ἀγόμενος, quia *ducitur* agnus. Scilicet per duplicem syncopen ex ἀγόμενος fit primo Gr. ἀμνὸς, ut à περνάμενος, περννός. secundo per aliam syncopen ex eodem participio est Latinum *agnus*. in Græca voce servatum est μ ex ἀγόμενος. in Latina servatum γ.

AJO. Suspicatur Vossius esse à φάω, unde φημι. Nec minus, addit idem, placet Martinii originatio, ut sit ab חיה / id est, *fuit*, *est*, *erit*. quæ simplicissima ratio est affirmandi. At durius, pergit, qui arcessunt ab Hebræo Dei חי. nec enim in omni assertione Deus testis advocatur. nec magis ab ἄω, id est, *spiro*, cum etiam spiremus tacentes. Miror viros doctos non cogitavisse de Græco verbo αὔω, *lo-*

quor,

quor, *vocem edo*. hinc enim commode & simpliciter potest deduci *ajo*, mutato υ in i, ut a φύω est *fio*.

AQUA. Multas hujus vocis recenset Cl. Vossius etymologias, ex Festo, Varrone, Nunnesio, &c. quorum alii sic dictam putant, quasi *a qua juvamur*. alii ab ἀφύη, ut proprie notet *aquam pluvialem*, ab ἀπὸ & ὕειν, unde & ὕδωρ. alii ab *æquitate* h.e. planitie. vel à Dorico αἰκὸς, quod *æquum* ac *leve* notat. vel ab ἰχὼρ *humor tenuis*. vel ab obsoleta & vetere voce Gr. ἄχα, quomodo dictam fuisse *aquam* suspicatus est Scaliger. Fatetur Vossius ex cunctis his nullum etymon sibi satisfacere, verum autem putare se, vel *aquæ* vocem non habere originem in Latio aut Græcia: vel esse à *fusione*, quod Caninius quoque scripsit; quasi ἀ χοά. Scaligeri etymologia mihi maxime placeret, si illud ἄχα alibi reperiretur. Jam vero potius à Gr. ἀὰ, deducerem, quod explicat Hesych. σύςημα ὕδατος. Ab ἀὰ, ἀκὰ, *aqua*. ut à σπέος, σπέκος, *specus*. vid. Gujetum ad locum Hesychii.

ALTER. „Prius (sunt verba Vossii) fuit „*alterus*, *ut vir virus*, *satur saturus*. Dici„tur vero *alterus*, non quidem ἀπλῶς, ab ἕ„τερος, quod Nunnesius in Grammatistice „tradit: sed vel quasi ἄλλος ἕτερος; quam o„riginationem legere est apud Festum, & ex „eo apud Scaligerum de causs. L. L. cap. LXXXIX.

vel

„ vel quod Angelo Caninio visum, & magis „ mihi verisimile fit, ab ἀλλόπρρος, quod Æo- „ licum pro ἀλλότριος. Æoles enim ρ transpo- „ nunt, ac geminant, ac ι mutant in ε. &c. Improbo prorsus cum Vossio etymon primum Nunnesii, qui ab ἕπερος deducit: quoniam ab ἕπερος vel potius χάτερος commodius derivares *cæterum*, quam *alterum*. Nec crediderim verum esse secundum Festi & Scaligeri, sc. ab ἄλλος ἕτερος: ab una enim voce, non a duabus deducendum videtur. *ter* autem est terminatio vel cauda vocis, & non repetenda ab ἕτερος. Quod ad tertium Caninii attinet, & Vossio probatum, quod deducitur ab Æolico ἀλλότερρος pro ἀλλότριος: huic etymologiæ obstat significatio: nam aliud est ἀλλότριος, *alienus*, aliud *alter*. Quare ego putaverim derivandum esse vocabulum *alter* ab ἀλλότερος comparativo vocis ἄλλος, eodem modo quo à δεξιὸς, δεξιότερος, δεξίτερος, *dexter*.

AMO & *Amor*. Diversa harum vocum traduntur etyma. vel ab ἅμμα, *vinculum*: vel ab ἵμερος, *amor*: vel ab ἅμα, *simul*: quod amor est appetitus unionis. vel a חם *calefacere*, ut proprie sit *ardere amore*: vel a חמר / *desiderare*, *concupiscere*: vel ab אמר *loqui* &c. Omnes hæ origines longe petitæ sunt. Equidem, si huc meam conferrem symbolam, dicerem, *amo* per metathesin literarum esse a Græco μάω, *cupio*.

DIGNUS

DIGNUS quibusdam dici videtur à *dignoscendo*, quasi *cognitus*: aliis à δεικνύειν, *ostendere*, *demonstrare*; quoniam ex iis quæ gerimus, quid mereamur, ostendimus. Ita *dignus* dicetur quasi *dicnus*, δεικνός. Alii à δεικνύω quidem esse statuunt, sed rationem hanc adferre malunt, quod qui *digni* re quapiam sint, hi *digito* ab aliis demonstrari soleant. ita *dignus* proprie erit δακτυλόδεικτος. Nec multum abeunt qui censent, ex eo esse, quia *digito* pretium rei venalis indicetur. Sed simplicissimum, ait Vossius, videtur, *dignus*, sive, ut veteres scripsere, *dicnus*, venire à δίκη, id est, *jus*; ut *dignus* sit, cui tribui aliquid æquum est. Nec multum recedit Nunnesius, cui *dignus* ex δίκαιος. Hactenus Vossius. Sane ut mihi videtur ex his etymis vero simillimum est, quo deducitur à δίκη vel δίκαιος. sed tamen obstat terminatio; nam contra analogiam est, ex η vel ex αιος formare terminationem *nus*. Cogitavi equidem an non commodius queat deduci ab Græco ἱκανος. unde primo θίκανος, nam spiritus asper sæpe transit in θ, ut ἅμα, θάμα: ἅλας, θάλασσα. dein θ in *d* mutato, quod sæpe fit, & per syncopen ejecto α, fit *dicnus*, *dignus*. Jam ἱκανος Gr. idem esse quod ἄξιος patet vel ex N. T. ubi quod alter Euangelista habet οὐκ ἄξιός εἰμι, alter, dicit οὐχ ἱκανός εἰμι.

FRUSTUM derivari solet, à *frumine*, ut

 Isidor.

Isidor. vel à *ferendo*, ut Perott. qui alibi etiam à *frango*: vel a *frio* ut Scalig. Quas omnes etymologias merito rejicit Vossius, qui puat venire à *fraudo*. nam qui *frustum* aufert, parte aliqua *fraudat* eum, cujus erat integrum. Mihi vero videtur *frustum* dici a Græco θραυστὸν, quod a θραύω *frango*. θ enim passim permutatur in *f*, ut θλάω, φλάω. θὴρ, φὴρ. θέρω, *ferveo*. θερμὸς, *formus*, i. e. *calidus*. θύρα, *foris* &c. sic à θραυστὸν, *fraustum*, *frustum*. αυ enim facile abit in *u*. sic *claudo*, *cludo* &c.

MONEO non est à μηνύω *indico*, nec à μνάω; sed potius à μένος, *mens*, mutato ε in ο. est enim in mente alicujus quasi pono quid faciendum sit; quod ipsum sonat Græcum νουθετέω.

TUEOR putavit Angelus Caninius esse à θεῶμαι, *specto*, θ in τ converso, quomodo à μίνθη est *menta*; à θυμοῦμαι, *tumeo* &c. Maluit Vossius a תור hoc est, *exploro*, *inquiro*. Mihi dubium non est, quin sit a Græco antiquo τύω. unde τύσκω, πιτύσκω, πιτύσκομαι, quod sæpe apud Homerum aliosque, & exponitur Grammaticis, εὐστοχεῖν, στοχάζεσθαι, *collimare ad scopum*, *fixis oculis intueri*. quod ipsum primitivum τύω. unde prisci Latini habuere suum *tuo*. Glossæ Lat. Gr. *Tuo*, ἀτενίζω. ab illo *tuo* est *tuor* & *tueor*.

VANUS. Mire nugantur in hujus vocis etymo

tymo investigando. Nonnulli enim volunt *vanus* dici quasi *valde anus*, hoc est, *instar anus mentis vacuus* & *insipiens*: alii à *vacuus*, quod a *vacando*: alii a *vado*, quia *vana vadunt*, nec eodem loco persistunt: vel a φανεῖν *apparere*: vel a κενός: vel à *ve* & *inanis*. Quæ omnia satis vana sunt. Mihi videtur esse deducendum à Græco χαίνω, *hio*, *hisco*, mutato χ in *v*. quod fit in aliis: sic a βραχὺς est *brevis*, à μαλάχη, *malva*. ut in prima sua significatione *vanus* sit *hians*, *diducto ore*, *hiscens*. metaphor. *stultus*. quomodo Aristophani stulti etiam dicuntur κεχηνότες.

VASTUS. Et hæc vox multum vexavit Grammaticos, qui originem ejus quæsiverunt. „Perotto, inquit Vossius, placet esse a *vaco*, „quia proprie dicitur de locis late patentibus, „quæ fere *vacua* esse solent. sed fortasse *vastum* „proprie convenit *vasis capacibus*, aut *loco* „*multorum vasorum capaci*. Quod si est, ut ab „*honos*, *honestus*, ab *onus*, *onustus*, ita a *vas* „erit *vastus*. Dein addit: Vide, an magis pla„ceat Martinii conjectura, deducentis è παυ„στὸς, quod a παύω *cessare facio*, vel *cesso*, „nempe qnia *in locis vastis cessat cultura & „conversatio humana*. vel potius dicendum, „esse ex ἀνάστατος, καθ' ἀφαίρεσιν ἢ συγκοπὴν, „& præmisso digamma, more Æolum. Omnia hæc etyma mihi videntur aliena. Persuasus sum, vocabulum *Vastus* originem suam de-

bere Græco verbo χάω, a cujus præt. paſſ. prima κέχασμαι eſt χάσμα, quod in Euang. Lucæ XVI. 26. Vetus interpres vertit *chaos:* Seneca in *Thyeſte* dixit *chaos inane:* Silius, *vaſtum inane;* a tertia vero κέχασται eſt χαστὸς, *vaſtus.* ubi pariter χ mutatur *v*, uti in præcedente voce. Hæc Speciminis loco ſufficiant.

F I N I S.